

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi  
Kamu Yönetimi Araştırma ve Uygulama Merkezi : 3  
Türkiye Cumhuriyeti İdare Tarihi Araştırması (TİDATA)

# AÇIKLAMALI YÖNETİM ZAMANDİZİNİ 1940 – 1949

Birgül Ayman GÜLER (Editör)  
Tekin AVANER  
Sonay Bayramoğlu ÖZÜĞURLU  
Tayfun ÇINAR  
Can Umut ÇİNER  
Esra DİK  
Bülent DURU  
Nuray Ertürk KESKİN  
Ceren KALFA  
Barış ÖVGÜN  
Menaf TURAN

Ankara, Aralık 2008

(c) AÜ SBF KAYAUM, Birgül A. Güler (Ed.)

**Açıklamalı Yönetim Zamandizini: 1940-1949**  
Türkiye Cumhuriyeti İdare Tarihi Araştırması (TİDATA)  
AÜ SBF Kamu Yönetimi Araştırma ve Uygulama Merkezi : 3  
Ankara, 2008

Prof. Dr. Birgül Ayman GÜLER Araştırma Yöneticisi  
Tekin Avaner, Araştırma Yönetici Yrd.  
Yrd. Doç. Dr. Sonay Bayramoğlu ÖZÜĞURLU  
Yrd. Doç. Dr. Tayfun ÇINAR  
Yrd. Doç. Dr. Nuray Ertürk KESKİN  
Dr. Bülent DURU  
Dr. Ceren KALFA  
Dr. Menaf TURAN  
Can Umut ÇİNER  
Esra DİK  
Barış ÖVGÜN

ISBN: 978-975-482-799-6

1.Kamu Yönetimi 2. Türk İdare Tarihi 3. Cumhuriyet Tarihi 4. Yönetim Zamandizini  
I. Güler, Birgül Ayman (Ed.), II. Açıklamalı Yönetim Zamandizini: 1940-1949

Yayına Hazırlama: Serpil Hoşafçı  
Kapak Tasarım: Fikret Sarı

Baskı Yeri:  
Ankara Üniversitesi Basımevi  
İncitaşı Sokak No: 10 06510 Beşevler / Ankara  
Tel: 0312 - 213 66 55  
Basım Tarihi: 01.03.2009

Yayın Yeri:  
AÜ Siyasal Bilgiler Fakültesi  
KAYAUM Müdürlüğü  
Cebeci – Ankara

Tel: (0312) 595 12 85  
Eposta: kayaum@politics.ankara.edu.tr  
Site: <http://kayaum.politics.ankara.edu.tr>

Bu çalışma  
Ankara Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Müdürlüğüne desteklenmiş  
ve Temmuz 2007- Aralık 2008 tarihleri arasında yürütülmüştür.

## İÇİNDEKİLER

|                                                                                                            |             |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
| <b>Kısaltmalar .....</b>                                                                                   | <b>V</b>    |
| <b>Sunuş .....</b>                                                                                         | <b>VII</b>  |
| <b>Kırkklı Yıllarda Yönetim .....</b>                                                                      | <b>1</b>    |
| <i>Birgül Ayman GÜLER</i>                                                                                  |             |
| <b>1940: Savaşa Karşı Ulusal Korunma .....</b>                                                             | <b>15</b>   |
| <i>Nuray Ertürk KESKİN</i>                                                                                 |             |
| <b>1941: Kıtık Yılında Milli Korunma Kanunu Uygulamaları .....</b>                                         | <b>159</b>  |
| <i>Bülent DURU</i>                                                                                         |             |
| <b>1942: “A’dan ‘Z’ye Bozuk Devlet”in Yeniden Yapılanması<br/>Girişimlerinin Yükselişi ve Düşüşü .....</b> | <b>225</b>  |
| <i>Tayfun ÇINAR</i>                                                                                        |             |
| <b>1943: “Kötü Günler Yılı”nın Bıçak Sırtı İdaresi .....</b>                                               | <b>357</b>  |
| <i>Ceren KALFA</i>                                                                                         |             |
| <b>1944: Savaş Kıskaçında Türkiye ve Askeri Yönetimde Kısmi Reform .....</b>                               | <b>465</b>  |
| <i>Menaf TURAN</i>                                                                                         |             |
| <b>1945: Dönüm Noktasında Türkiye .....</b>                                                                | <b>585</b>  |
| <i>Tekin AVANER</i>                                                                                        |             |
| <b>1946: “Demokrasi”ye Kavuşma .....</b>                                                                   | <b>701</b>  |
| <i>Can Umut ÇİNER</i>                                                                                      |             |
| <b>1947: Uluslararası İç Politika .....</b>                                                                | <b>849</b>  |
| <i>Barış ÖVGÜN</i>                                                                                         |             |
| <b>1948: Marshall Planıyla “Hür Dünya”ya Giriş.....</b>                                                    | <b>947</b>  |
| <i>Esra DİK</i>                                                                                            |             |
| <b>1949: Siyasal Rota - Halkçılık ve Bağımsızlık Yerine Hür Teşebbüsçülük<br/>ve Amerikancılık.....</b>    | <b>1061</b> |
| <i>Sonay Bayramoğlu ÖZUĞURLU</i>                                                                           |             |
| <b>Genel Kaynaklar .....</b>                                                                               | <b>1155</b> |
| <b>Araştırmacılar Hakkında.....</b>                                                                        | <b>1167</b> |
| <b>Kişi Adları Dizini .....</b>                                                                            | <b>1179</b> |



## 1948: MARSHALL PLANIYLA “HÜR DÜNYA”YA GİRİŞ

Esra DİK\*

1948 yılı Türkiye için ulusal bağımsız kalkınma hareketi döneminin sonu liberal dünyaya açılan bir devrin başlangıç yılıdır.

Truman 4 Mayıs 1948’de Amerikan İşçi Federasyonunda yaptığı konuşmada, "dünyanın geleceğinin 1948 yılı içinde belli olacağını, demokratik hürriyete bağlı milletlerin dünya yüzünden silinmemesi için Amerika'nın elinden geleni yapma azminde olduğunu" söylemişti.<sup>1</sup> Gerçekten de önce askeri alanda teknik ve altyapı hizmetleri ile öne çıkan Truman Doktrini ardından Savaş'ın Avrupa üzerinde yarattığı hasarı karşılama amacı ile dünya gündemine düşen Marshall Planı, uluslararası güç dengesinin Amerika lehine değiştiği yeni bir dönemin başlangıcını oluşturmaktadır.

1948 yılının ana gündemi kuşkusuz Marshall Planıdır. Marshall Planı, geliştirdiği borçlanma araçları ile plana dahil olan devletlerin kalkınma politikalarını kontrol altına alma amacı ile kurulmuş mali bir yapılanmadır. Plan, ulusal kalkınmanın iki temel aracını ortadan kaldırma hedefi ile yürümüştür. Bunlardan birincisi, merkezi planlama, ikincisi devletçiliktir. Marshall Planına dahil olabilmek ancak bu iki aracın kalıntılarını ortadan kaldırarak mümkündür. 1948 yılında yoğun çabalar sonucu Amerikan yardımı kapsamına alınan Türkiye'nin gündeminde ABD yardımlarının sürekliliği için alınan tedbirler vardır. Ulaşım politikasında demiryolundan karayolu yapımına geçiş, devlet dairelerinde idari yapıyı dönüştürecek rasyonalizasyon çalışmaları, hükümetin özel sektörün önünü açacak beyanatları, tarım ve ticarete serbestleşme girişimleri Türkiye için gelecekte önemli sonuçlar doğuracak tedbirler arasındadır. Amerika'nın çağın vebası olarak gördüğü devletçilik ilkesi ise 1948 yılının sonuna gelindiğinde İstanbul Tüccarlar Derneği tarafından düzenlenen İstanbul İktisat Kongresi ile tarihe gömülmüştür.

### SİYASAL ZEMİN ve HÜKÜMET SORUNU

1948 yılında Cumhuriyet Halk Partisi yorgun bir iktidar partisidir. Demokrat Parti'nin keskin muhalefeti, savaş ekonomisi içerisinde büyüyen yerli sermayenin yabancı sermayeye duyduğu istek bir de her an Sovyet işgalinin gerçekleşeceği endişesi CHP'nin siyasal direncini önemli ölçüde azaltmıştır. Öyle ki Başbakan Saka yıpranan iktidarını onarmak için istifa edip kabinesini yenileme-

\* Arş.Gör. AÜ SBE, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı

<sup>1</sup> *Ulus Gazetesi*, 5 Mayıs 1948

yi bir çıkış noktası olarak görmüştür. 1948 yılının ilk altı ayı I. Saka ikinci altı ayı II. Saka Hükümetinin iktidarında geçmiştir.

Hükümet yıl içerisinde iki temel konu ile mücadele etmiştir. Bunlardan birincisi Marshall Planına dahil olma sorunu, ikincisi ise seçim kanunudur. Demokrat Parti'nin gündeminde ise kamplaşma ve bölünme vardır.

### **Seçim Kanunu Tadili; Yorgun CHP- Bölünen DP**

Yılın ilk günlerinde gazete manşetlerinde Genel Kurmay Başkanı Salih Omurtak'ın İsmet İnönü'ye yolladığı yılbaşı tebrikinin muhalefette yarattığı hoşnutsuzluk haberleri yer almaktadır. Omurtak'ın İnönü'ye hitaben "*kara, deniz ve hava ordularımızın komutan, subay ve eratı adına yeni yıllarını en derin tazim ve itaatle kutlar, büyük şefimizin, ordumuzun ve aziz Türk vatanının başı üstünde her zaman şan ve şerefle ışıltı vermelerini ulu tanrıdan dilerim*" sözleri demokratik gelişmeye uygun düşmediği gerekçesiyle Demokratlarca şiddetle eleştirilmiştir. Fuad Köprülü, Kudret Gazetesinde çıkan başyazısında "*bütün diktatörlük sistemlerinin ana düsturu olan tek şef, tek parti, tek millet tekerlemesinin ortadan kalktığını*" bu nedenle Genel Kurmay Başkanının üslubunun çağdaş olduğunu yazmıştır.<sup>2</sup> Oysa Hasan Saka iktidara geldiği andan itibaren Peker Hükümeti'nin sert ve baskıcı politikalarının yarattığı atmosferi ılımlı politikayla aşmaya çalışmıştır. Bu tavrının bir göstergesi olarak Saka 1948 yılının ilk günlerinde, DP tarafından istenen seçim kanununda ve diğer bazı anti-demokratik kanunlarda değişiklik yapılacağını açıklamıştır.<sup>3</sup> Yıl içerisinde CHP sözünü tutmuş, önce Polis Vazife ve Salahiyetleri Kanunu'nda değişiklik yapılmış ardından yeni seçim kanunu çıkarılmıştır.

Ancak DP'nin gündeminde, seçim kanundan daha önemli olan parti içinde yaşanan bölünme sorunu vardır. Kenan Öner'in İstanbul İl Başkanlığından istifası DP içinde kamplaşmanın başladığının ilk habercisiydi. Öner grubu, Bayar grubunu partiye hükmederek parti içi muhalefeti ortadan kaldırmakla suçluyordu. Gazete manşetlerinde ise, DP'nin yeni bir partinin kuruluşuna yol açacak şekilde iki gruba ayrılacağı ile ilgili söylentiler yer almaktaydı.<sup>4</sup>

Söylentiler gerçeğe dönüşmüş ve Mart ayında Demokrat Partide tasfiye başlamıştır. Parti disiplinini bozma gerekçesiyle General Sadık Aldoğan, Kemal Silivri, Necati Erdem, Mithat Sakaroğlu ve Osman Nuri Köni partiden çıkarılmıştır.<sup>5</sup> İhraçların üzerinden bir ay bile geçmeden altı milletvekili daha Demokrat Partiden çıkarılmıştır.<sup>6</sup> Bu ihraçlar sonucu olarak ilkin Mayıs ayında Mecliste

<sup>2</sup> Cumhuriyet Gazetesi, 4 Ocak 1948

<sup>3</sup> Feroz Ahmad, *Türkiye'de Çok Partili Politikanın Açıklamalı Kronolojisi*, Bilgi Yayınevi, İstanbul 1976. Celal Bayar, "milletin arzu ve iradesinin pürüzsüz hakim olmasının kaçınılmaz bir zaruret olduğu Halk Partisinde de anlaşılmış bulunuyor" diyerek seçim kanununda tadilat iradesini CHP'nin önemli bir adımı olarak yorumlamıştır.

<sup>4</sup> a.k

<sup>5</sup> Cumhuriyet Gazetesi, 11 Mart 1948

<sup>6</sup> Cumhuriyet Gazetesi, 25 Mart 1948

Müstakil Demokratlar Grubu kurulmuş, ardından Müstakil Demokratlar dışında kalan muhalifler Temmuz 1948'de Mareşal Fevfi Çakmak öncülüğünde Millet Partisini kurmuştur.<sup>7</sup>

Demokrat Parti içinde yaşanan gerilim, CHP'ye karşı muhalefetin daha da sertleşmesine neden olmaktaydı. İktidar yorgunu Hükümet, Haziran ayına gelindiğinde üzerindeki yükü kaldıramaz hale gelmişti. Başbakan yıpranan iktidarını onarmak amacıyla 8 Haziran 1948'de istifa etmiştir.<sup>8</sup>

Hasan Saka'nın "*İçinde bulunduğumuz umumi şartlara göre Hükümet durumunun zâtı devletleri tarafından yeniden tetkik ve mütaalasına imkan ve fırsat vermeği lüzumlu ve hayırlı saydığımın Hükümetin istifasını arzeder ve iş başına geldiğimiz günden beri yüksek şahsiyetinizin bizden esirgemediği kıymetli yardımlarınızdan dolayı sonsuz şükranlarımızı, en derin saygılarımı sunarım*" şeklindeki istemini Cumhurbaşkanı kabul etmiş ve yeni hükümeti kurmak üzere tekrar Hasan Sakayı görevlendirmiştir.<sup>9</sup>

Yeni kabinenin göreve başladıktan sonra ilk işi Polis Vazife ve Salahiyetleri Kanunu'nda değişiklik yapmak ve sürüncemede kalan seçim kanununu çıkarmak oldu.

Temmuz ayında önce, idare amirlerine, mntıkları içinde, emniyet ve asayiş bakımından şüpheli kabul ettiği kimseleri 3 aya kadar nezarete bulundurma yetkisi veren 4 Temmuz 1934 tarih ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyetleri Kanunu'nun 18. maddesi, 2 Şubat 1948 tarih ve 5188 sayılı yasayla yürürlükten kaldırıldı. Ardından, 5258 sayılı Seçim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesine dair kanun kabul edilerek yürürlüğe girdi. Kanun'da seçim güvenliği 14, 15, 20, 24, 25, 27, 29 ve 34. maddelerde yapılan düzenlemeler ile güvence altına alınmaya çalışılmıştır. 24. maddede yapılan değişiklik ile ilk kez gizli oy ilkesi kabul edilmiştir.<sup>10</sup>

Kanunun görüşüleceği zaman salonu terk eden Demokratlar, kabul edilen maddelere ilişkin yapılan düzenlemelerin seçim güvenliğini sağlamak bakımından yetersiz kalacağını, seçim komisyonlarında siyasi parti temsilcilerinin de yer almasının demokratik bir seçim için ön koşul olduğunu ileri sürmüşlerdir.<sup>11</sup>

10 Ekim'de 13 ilde boşalan milletvekilliği için yapılan ara seçim, seçim kanunu hükümlerine göre gereken tedbirler alınarak gerçekleştirilmiştir. Ağustos ayında aldığı karar gereğince Demokratlar seçimlere katılmamıştır. Seçimlere

<sup>7</sup> Cumhuriyet Gazetesi, 11 Mayıs 1948

<sup>8</sup> RG: 10 Haziran 1948

<sup>9</sup> RG: 10 Haziran 1948

<sup>10</sup> 14. madde ile vali ve kaymakamlar tarafından yapılacak tebliğler üzerine her ilin merkez ilçesi ile o ile bağlı ilçe merkezlerinde seçimi idare etmek ve denetlemek üzere 7 üyeden oluşan seçim kurulunun oluşturulması, 15. madde ile de her seçim kurulu ilgili resmi makamlardan gerekli talimatı alarak seçmenlerin oylarını bir gün içinde kullanabilmelerini sağlamak amacıyla sayısı 1000 seçmeni geçmemek üzere seçim bürosu bulundurulması zorunluluğu getirilmiştir. 34. madde ile de tasnif sırasında siyasi parti temsilcilerinin bulunmasına olanak sağlayarak açık tasnif ilkesi sağlanmaya çalışılmıştır.

<sup>11</sup> Cumhuriyet Gazetesi, 8 Temmuz 1948

katılım oranı %5 ile %15 arasında gerçekleştiğinden, seçimler çok sönük geçmiş, sonuç itibariyle 13 ilde yapılan seçimi CHP adayları kazanmıştır.<sup>12</sup>

### **Sol Görüşlü Hocaların Yargılanması**

Akademik alanda, eğitim öğretim faaliyetlerini düzenlemek için çıkarılan yönetmelikler dışında yıl içerisinde üniversitelerde herhangi bir kurumsal değişiklik yaşanmamıştır. Akademik dünyanın gündeminde Ankara Üniversitesi Senatosu'na alınan öğretim üyeliğinden ihraç kararları vardır. İhraç kararları ilgili öğretim üyelerine, sol görüşü Üniversite'de yayma suçlaması ile verilmiştir.

12 Ocak 1948'de Ankara Üniversitesi Senatosu'nun verdiği kararla, Dil Tarih Coğrafya Fakültesi Halk Edebiyatı ve Folkloru Profesörü Pertev Naili Boratav ile Sosyoloji doçenti Behice Boran ve Niyazi Berkes öğretim üyeliğinden ihraç edilmiştir.<sup>13</sup> 25 Şubatta Üniversitelerarası Kurulun Ankara Üniversitesi tarafından söz konusu verilen ihraç kararını onaması üzerine Ankara Üniversitesi ilgili profesörlerin kürsülerini ilga etmiştir.<sup>14</sup> Yargılanma süreci 5 Haziran 1948'de başlamış ve 30 Haziran 1950'ye değin sürmüştür. Yargılama, üç profesörün Üniversite'den atılması ile sonuçlanmıştır.<sup>15</sup>

### **TÜRKİYE ve MARSHALL PLANI**

Türkiye 1948 yılına Marshall yardımları dışında tutulmanın yarattığı hayal kırıklığı ile girmiştir. Demokrat Parti ve sanayi çevreleri ise bu durum karşısında öfkeli. Muhalefet, Amerikanın Türkiye'yi yardıma muhtaç görmemesinin temel sebebinin Onaltılar Konferansı'nda Türkiye'nin yeterince iyi ifade edilmemesi olduğunu öne sürmektedir.<sup>16</sup>

Konferans'ta Türkiye'yi büyükelçi Numan Menemencioğlu ve ikinci delegesi Ali Rıza Türel temsil etmişti. Rıza Türel, 25 Ocak 1948'de Ulus Gazetesi'ne yaptığı açıklamada, kabul edilen raporda Türkiye'nin ekonomik durumunun süt liman gösterilmediğini, aksine yılda 615,1 milyon dolarlık yardıma ihtiyaç

<sup>12</sup> *Cumhuriyet Gazetesi*, 17-18-19 Ekim 1948

<sup>13</sup> *Cumhuriyet Gazetesi*, 12 Ocak 1948

<sup>14</sup> *Cumhuriyet Gazetesi*, 24 Şubat 1948

<sup>15</sup> Niyazi Berkes, *Unutulan Yıllar*, İletişim Yayınları, İstanbul 1997

<sup>16</sup> Marshall yardımlarının belirlenmesi süreci şu şekilde gelişmiştir. Marshall'ın Avrupa'nın yeniden inşası ve kalkınması için ABD tarafından Avrupa'ya yapılacak yardım planını açıklamasından kısa bir süre sonra 16 Haziran 1947'de Fransa, İngiltere ve Sovyetler Birliği'nin katılımı ile Paris'te Üçler Konferansı olarak adlandırılan bir konferans düzenlenmiş, ancak Sovyetler Birliği'nin herhangi bir anlaşmaya katılmaması üzerine konferans dağılmıştır. Üçler Konferansından sonuç alamayan İngiltere ve Fransa, ikinci bir konferansla Türkiye'nin de dahil olduğu 16 devlet delegesini 12 Temmuz 1947'de Paris'te Onaltılar Konferansı'na bir araya getirmiştir. Konferans dört gün sürmüş ve bu süre zarfında ABD yardımından faydalanacak ülkelerin ihtiyaçlarını saptayacak bir komite (CEEC- Avrupa İktisadi İşbirliği Komitesi) oluşturulmuştur. Onaltılar Konferansı sonunda hazırlanan raporda Türkiye'nin ivedi bir yardıma ihtiyaç duymadığı dolayısıyla yardım kapsamı dışında tutulacağı açıklanmıştır. Ayrıntıları için bkz: *Türkiye'de Marshall Planı (1948'den 1949 yılı sonuna kadar)*, Yayına Hazırlayan; Kenan Manioğlu, Devlet Bakanlığı Yayınları, Ankara 1951



olacağının açıkça belirtildiğini ifade ederek iddiaları reddetse de muhalefet aldığı cevaptan tatmin olmamıştır.<sup>17</sup>

Rize Milletvekili Fahri Kurtuluş'un Amerikan yardımı hakkında Dışişleri Bakanlığına verdiği soru önergesi süreci anlamak bakımından ilgi çekicidir. Önergede yer alan sorular; (1) Amerikan yardımı hakkındaki bütün tahminler lehimize cereyan ederken birdenbire son günlerde Amerikan havasının değişmesine neyin sebep olduğu, (2) Hakkımızda böyle düşünmeye ve bizi zengin bir devlet gibi kabul ve lanse etmesinde Amerika'yı yanlış yola neyin sevk ettiği? (3) Bu konuda Amerika'daki ilgili memurlarımızdan hükümete ne gibi açıklama geldiği? (4) Amerikanın bu hareketinden sonra son saatler içinde Rusya'nın yeni bir jesti olup olmadığıdır.<sup>18</sup> Sorulardan da anlaşılacağı üzere yardım dışında tutulmanın verdiği bir hoşnutsuzlukla beraber herhangi bir Sovyet yaklaşması endişesi de mevcuttur.

Oysa Türkiye'nin plana dahil edilmemesinin nedenleri, Paris Konferansından kısa bir süre sonra açıklanan Avrupa İktisadi Kalkınma Programı (ERP) Raporu'ndan yola çıkılarak saptanabilir. Rapor, bölümler halinde ülke raporlarını içermektedir. Türkiye XV. Bölümde incelenmiştir. Türkiye için yazılan rapor iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde bugünkü iktisadi ve politik durum değerlendirilmesi, ikinci bölümde de kalkınma planında Türkiye'nin rolü açıklanmıştır.<sup>19</sup>

Raporun ilk bölümünde, Türkiye'nin savaşın tahribatı dışında kaldığı, bu nedenle Türkiye'nin karşılaştığı meselelerin Avrupa ülkelerinin genelinde var olan iktisadi kalkınma sorunlarıyla kıyas dahi edilmeyeceğini, Türkiye'de siyasi anlamda da istikrarın varlığı vurgulanmıştır. Raporda, iktisadi ve politik durum birkaç ana başlık içerisinde ele alınmıştır. İktisadi durum itibarıyla Türkiye'de sınai ve zirai üretimin son senelerde görece arttığı ve bir çok kategoride savaştan önceki seviyenin üstüne çıktığı öne sürülmüştür. Türkiye'nin ekonomik açıdan sıkıntıya girmesine neden olabilecek en büyük faktör ise savunma harcamaları olarak görülmüştür. Rapor'da Türkiye'nin ithalat, ihracat ve döviz kaynakları üzerinde etkili kontrolün hükümetçe sürdürüldüğü ve Türkiye'nin olağanüstü askeri ihtiyaçlar haricinde kendi kaynaklarıyla yaşayabileceğinin altı çizilmiştir.<sup>20</sup>

İkinci kısımda Türkiye'nin kalkınma programındaki rolü açıklanmıştır. Buna göre Türkiye'nin başlıca rolü Avrupa ve dünya ihtiyaçlarına uygun olan zarrı maddeler üretimini arttırmaktır. Bu amaçla Türkiye'nin ziraat, ulaştırma, madencilik teçhizatı ile diğer teçhizat ve gereken teknik yardımları alabilecektir. Bu malzemenin temini için gereken parayı ise Türkiye'nin kendi kaynakları ile

<sup>17</sup> *Ulus Gazetesi*, 25 Ocak 1948

<sup>18</sup> Rize Milletvekili Fahri Kurtuluş'un Amerikan Yardımı Hakkındaki Dışişleri Bakanlığına verdiği Önerge, BCA: 30.01. Yer: 42.251.3

<sup>19</sup> *Avrupa İktisadi Kalkınma Programı (Türkiye)*, Başbakanlık Devlet Matbaası, Ankara 1948, s.5

<sup>20</sup> *A.k.*, s.12

karşılayabileceği ifade edilmiştir. Umumi Avrupa Kalkınmasına Yardımlar başlıklı kısmında ise, Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu ancak karşılamakta güçlük çektiği maddeleri temin bakımından Avrupa ile gireceği ticari ilişkiler aracılığıyla yardım göreceği vurgulanmıştır.<sup>21</sup> Raporun sonucunda Türkiye'nin ivedi bir yardım programı dahiline alınması için yeter koşullar olmadığına karar verilmiştir.

Rapordan da anlaşılacağı üzere Türkiye ancak kaynakları ölçüsünde Avrupa ile ticari ilişkiye girecek ülke kategorisinde yer almaktadır. Siyasi anlamda ise Türkiye, Sovyet tehdidine karşı tampon bir bölge olarak görülmektedir. Amerika Dışişleri Bakanlığının hazırladığı bir raporda Türkiye "Rusya'nın nüfuz dairesi civarında tecavüz tehlikesine karşı koyabilmiş doğu Akdeniz'i koruyan bir kale" olarak tanımlanmıştır.<sup>22</sup>

Sovyetlerin Marshall Planına dahil olmaması, Avrupa'da olası bir Sovyet tehdidi endişesini daha da güçlendirmişti. 4 Martta İngiltere, Fransa, Benelux Devletleri (Belçika, Hollanda, Lüksemburg) toplandığı Beşler Konferansında komünist tehlikesini durdurmak için tedbir alınmasını kararlaştırmıştır.<sup>23</sup> Nihayetinde, NATO'nun kuruluşu öncesinde güvenlik alanında Avrupa hükümetler arası işbirliğini geliştirmek amacıyla İngiltere, Fransa ve Benelux ülkeleri arasında 17 Mart 1948'de imzalanan Brüksel Anlaşması ile Batı Avrupa Birliği kurulmuştur.

Dış dünyada bu gelişmeler olurken, Hükümet muhalefetin eleştirilerini bastırma telaşı içerisinde bir yandan kendini aklamaya bir yandan da yardıma dahil olabilmek adına ikili temaslara başlamıştır. Nihayetinde 15 Mart 1948'de Paris'te tekrar bir araya gelen 16 devlet savaş sonrası dönemiyle ilgili çeşitli siyasal sorunlar ve Soğuk Savaşın alevlenmesi tehlikesini tartışırken, Yunanistan'la Türkiye'nin de Avrupa Paktı sistemine girmesini gayri resmi bir şekilde tartışmıştır.<sup>24</sup>

Görüşmeler sırasında öne çıkan konu Türkiye'nin Marshall planından peşin para ile değil kredi ile yardım görmesidir. Hükümetin ısrarla yardımlara ihtiyacı olduğunun vurgulaması sonucunda Türkiye Amerikan yardımına dahil olmuştur.

3 Nisan 1948'de Marshall planı kanunlaşmış ve Amerikan Yardım Kanunu yürürlüğe girmiştir. Kanunun amacı Avrupa'nın kalkındırılması için yapılacak mali ve iktisadi yardımların şekillerini göstermek ve hükümete bu konuda yetki vermektir.<sup>25</sup> 16 Nisan 1948'de Avrupa İktisadi İşbirliği Örgütü'nü daimi statüye geçiren anlaşma imzalanmış, Teşkilatın daimi merkezi Paris olarak belirlenmiştir. Türkiye icra komitesine seçilmiştir.<sup>26</sup>

<sup>21</sup> A.k, s.18

<sup>22</sup> *Cumhuriyet Gazetesi*, 6 Mart 1948

<sup>23</sup> *Cumhuriyet Gazetesi*, 5 Mart 1948

<sup>24</sup> Ahmad, a.g.e, s. 75

<sup>25</sup> Cemal Eyüboğlu, "Marshall Planı ve Türkiye" *Siyasi İlimler Mecmuası*, Sayı 206, Cilt:18, Mayıs 1948, s.89

<sup>26</sup> *Cumhuriyet Gazetesi*, 17 Nisan 1948

Türkiye'nin Marshall Planına dahil olması ulusal basında coşkuyla kutlanırken, Sovyet basını tarafından tepkiyle karşılanmıştır. Moskova'da çıkan New Times dergisinin 14 Nisan 1948 tarihli "Türkiye'nin dış politikası" başlıklı bir yazısında, Türkiye için şu yorumda bulunulmuştur.<sup>27</sup>

Türk yöneticilerin, Türk hakimiyetini ve bağımsızlığını yüz milyon dolar mukabilinde Amerika emperyalistlerine satmış, Türk halkını, Türk topraklarını ve Türk milli ekonomisini, Amerika'ya bugün hakim olanların besledikleri maceracı genişleme planlarına bağlamışlardır. Türk halkı, buna karşı geliyor. Zabıta hâkimiyetine ve Pantürkistlerin şövonist şirretliklerine rağmen Türk halkı milli bağımsızlıklarını ve hürriyetlerini müdafaa yolunda seslerini yükseltiyorlar ve emperyalist serserilerle satın aldıkları kimselerin boyunduruğunu atmak için uğraşıyorlar.

Türk-Amerikan iktisadi anlaşması 6 Temmuz 1948'de imzalanmıştır. Marshall'ın, yapılan ikili anlaşmaların Avrupa'nın kalkınması yolundaki azmin göstergesi olduğunu ifade ettiği mesajına cevaben Dışişleri Bakanı Necmeddin Sadak' *"Milletlerarası işbirliği ve siyasetine her zamana sadık bulunan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Avrupa Milletleri tarafından iktisadi kalkınmalarını sağlamak üzere girişilmiş olan gayretlere katılmayı tereddütsüz kabul etmiş ve eşine tesadüf edilmez bir milletlerarası dayanışma eseri olan Avrupa İktisadi Kalkınma Konvansiyonunu imzalamıştır. Bu suretle başlamış olan işbirliği siyasetine devam azim ve kararında bulunan Türkiye tamamı ile müdriktir ki bu siyaset ancak büyük Amerikan milletinin yardımı ile hedeflerine ulaşabilir ..."* sözleri ile Türkiye'nin her anlamda Amerika ile işbirliği içerisinde olacağını ifade etmiştir.<sup>28</sup> Anlaşma 8 Temmuz 1948'de 5253 sayılı kanunla onanmış ve bu suretle Türkiye Marshall Planına tam anlamıyla dahil olmuştur.

### **Marshall Planının Kurumsal Yapısı**

Marshall Planı'nın örgütlenmesi Avrupa İktisadi İşbirliği Teşkilatı (OEEC) ve İktisadi İşbirliği Ajansı (ECA) şeklindedir. OEEC General Marshall'ın tavsiyeleri sonucu 12 Temmuz 1947'de toplanan Onaltılar Konferansının kurmuş olduğu bir yapıdır. ECA ise Harriman'ın Başkan Truman'a sunduğu raporunda tavsiye ettiği özel teşkilattır.

*Avrupa İktisadi İşbirliği Teşkilatı (OEEC)*, günümüzde kamu reformlarına küresel danışmanlık görevi yüklenmiş OECD yapısının doğuş halidir. Amerika'dan istenecek yardım toplamını tespit etmekle görevlendirilen ve geçici olarak kurulan komite, 16 Nisan 1948 günü Avrupa İktisadi İşbirliği sözleşmesi imzalanarak daimi statüye geçmiştir. Teşkilatın bir konseyi bir de icra komitesi bulunmaktadır. Temel görevi, üye ülkelerin hazırlayacakları programları tetkik etmek ve bunlar hakkında görüş bildirerek aralarında koordinasyon sağlamaktır.<sup>29</sup> Bu örgüt, Avrupa Birliğinin ekonomik birliğinin yolunu açmıştır.

<sup>27</sup> Cumhuriyet, 7 Mayıs 1948

<sup>28</sup> Cumhuriyet Gazetesi, 5 Temmuz 1948

<sup>29</sup> Kenan Manioğlu, *Türkiye'de Marşal Planı* (1948'den 1949 yılı sonuna kadar) Cilt:9, Devlet Bakanlığı Basımevi Matbaası, Ankara, s.11- 13

*İktisadi İşbirliği İdaresi (ECA)*, Amerika'nın 3 Nisan 1948'de kabul ettiği "Yabancı Ülkelere Yardım Kanunu" ile merkezi Washington'da olmak üzere kurulmuş, yardım işleriyle görevli örgüttür. Amerikan Yardım Kanununun 104. maddesine göre ECA'nın başında Senato'nun onayı ile ABD Cumhurbaşkanı tarafından atanan ve yalnız Cumhurbaşkanı'na karşı sorumlu olan bir idareci bulunmaktadır. Yine Senato'nun onayı ile Başkan Truman tarafından seçilen 12 kişilik bir Halk İstişare Heyeti bir de Temsilciler Meclisi ile Senato üyelerinden oluşan bir komisyon oluşturulmuştur. Bretton Woods anlaşmasını takip eden Milletlerarası Para Fonu ve Dünya Bankası faaliyetlerini koordine etmek üzere kurulmuş olan Milli İstişare Konseyi'nin Marshall Planının uygulamasına başlanmasıyla yerine getirdiği işlev katılan ülkelere yapılacak hibe ve ikraz yardımlarını ve karşılık paraların sarf yerlerini tayin etmesidir. Diğer taraftan katılan ülkelerdeki Marshall Planı faaliyetlerinin denetimi ile sorumlu olan Büyükelçilik düzeyinde bir özel temsilci tayin edilmiştir. Bundan başka bir de her ülkede "özel misyon" kurulmuştur. Türkiye Avrupa İktisadi İşbirliği sözleşmesine uygun olarak ECA temsilcilerinin Türkiye'de görev yapmalarını temin etmeyi ve bunlara diplomatik muafiyet tanımayı kabul etmiştir. Bu suretle kurulmuş olan "İktisadi İşbirliği İdaresi Türkiye Özel Misyonu" idari bakımdan doğrudan doğruya ECA Washington merkezi emrinde olup siyasi bakımdan Türkiye'deki ABD Büyükelçiliğine bağlı olmuştur.<sup>30</sup>

#### **Türkiye'de Marshall Planı Yönetimi**

Türkiye ile ABD arasında 4 Temmuz 1948 tarihinde imzalanan Ekonomik İşbirliği Anlaşmasını onaylayan 5253 sayılı Kanun gereğince Devlet Bakanlığı tarafından Türkiye ile ilgili olarak kaydedilen Marshall Planı faaliyetlerini içeren raporların hazırlanması şart koşulmuştur. İngilizce ve Türkçe olarak her üç ayda bir "Türkiye'de Marshall Planı" başlığı ile yayımlanan bu raporlar düzenli fasıllarla 1963 yılına kadar yayımlanmıştır.<sup>31</sup>

ABD tarafından istenen bu üç aylık raporların hazırlanmasının gözetimi için 15 Temmuz tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan Bakanlar Kurulu kararı ile Amerikan Kredileri Komitesinin kurulması kararlaştırılmıştır. Başbakanlık Cumhuriyet Arşivinde Komiteye ilişkin hazırlan bir rapordan yapılması gereken işlerin örneğin, Amerika'dan IV. Üç aylık "Ekim-Aralık" zarfında yapılacak ithalata ait listelerin doldurulması, Nisan-Haziran tahsisinden istifade edebilmek için bu devreye ait malların %50'sinin Amerikan vapurları ile ithal edildiğini gösteren cetvellerin hazırlanması şeklinde olduğu görülmektedir.<sup>32</sup>

İkinci bir kurumsal oluşum 22 Eylül 1948'de Washington'da kurulan Türk Ekonomi Heyeti'dir. Heyet, ERP yardımından faydalanmak ve Milletlerarası Kalkınma ve İmar Bankasından sağlanacak krediler dolayısıyla mukavele yap-

<sup>30</sup> A.k, s.13

<sup>31</sup> A.k, s. 1

<sup>32</sup> BCA: 30.18.1.2 116.48.10

mak ve mal alımında bulunmak için kurulmuş, göreve Amerika'da bulunan Ziraat İşleri Umum Müdürü Fuat Eren atanmıştır.<sup>33</sup>

Amerika'da kurulacak Türk Ekonomi Heyeti hakkında Amerika ile Türkiye arasında düzenlenen protokole göre, Heyet, ERP yardımından sağlanacak kredilerle iktisadi devlet teşekkülleri ve diğer resmi kurumlar tarafından ABD ve Kanada'dan yapılacak mal alımlarının devlet menfaatine en uygun bir şekilde icrasını sağlamak üzere kurulmuştur.<sup>34</sup>

Heyet, Maliye Bakanlığınca tayin edilecek bir başkanla, Bayındırlık, Ekonomi, Tarım ve Ulaştırma Bakanlıklarınca tayin olunacak birer üyeden oluşmaktadır. Washington Büyük Elçiliği Mali Müşaviri ve Ticaret Ataşesi Heyetin işlerini incelemeye yetkili olup Başkan tarafından lüzum görüldükçe Heyet toplantılarına katılabilmektedir. Heyetin başlıca görevleri, ERP yardımından ve Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasından elde edilecek kredi ve istikrazlara ilişkin çeşitli işleri, her alımda ilgili Bakanlıkça verilecek direktifler derecesinde, görmek ve bu işlerin düzenli yürütmesini sağlamaktır. Heyet ayrıca, Amerikan piyasasıyla yakından temasa geçilerek bu piyasanın gereklerini öğrenmek ve ilgili devlet daireleri ve iktisadi devlet teşekkülleri adına mukavele yapmakla görevlendirilmiştir.<sup>35</sup>

#### **Marshall Planı Yardımlarının Yapısı<sup>36</sup>**

Marshall yardımı olarak adlandırılan özel bütçe, üç yardım türü üzerine kurulmuştur. Bunlar doğrudan yardımlar, dolaylı yardımlar ve teknik yardım olarak adlandırılmıştır.

**“Direkt Yardım”**, Amerika'nın Marshall Yardımı dahilinde olan ülkelere doğrudan doğruya dolar olarak yaptığı yardımdır. Bunun bazıları uzun vadeli *ikraz*; bazıları nakdi değil aynı –mal olarak verilen *hibe*; bazıları ihracat koşuluna bağlanmış *şarta bağlı yardım* olarak verilmiştir.<sup>37</sup>

<sup>33</sup> BCA: 30.10.0 268.806.16

<sup>34</sup> BCA: 30.10. Yer: 268.806.16

<sup>35</sup> Tarım Bakanlığının 23/9/1948 tarih ve 582/50874 sayılı Türk Ekonomi Heyetinin Kuruluşuna Dair Yazısı, BCA: 30.10.0 268.806.16

<sup>36</sup> *Türkiye'de Marshall Planı (Başlangıcından 1951 sonuna kadar)*, Cilt 9, Devlet Bakanlığı, Başbakanlık Devlet Matbaası, 1952 s.16-35

<sup>37</sup> Doğrudan yardım türlerinin resmi tanımları şöyle yapılmıştır: *A) İkraz*: Yardım gören ülke faydalandığı bu krediyi ABD'ye borçlanmakta ve onu belli taksitlerle ödemektedir. ABD ile yapılan anlaşma uyarınca borcun ödenmesine 1952 Temmuzundan itibaren başlanacaktır. 1952'den 1956 senesine kadar Amerika'ya yalnız faiz tutarları ödenecek o tarihten sonra da 35 sene vade ve %2,5 faizle anapara ve faiz bir arada eşit taksitlerle ödenerek borç kapatılacaktır. *B) Hibe*: Direkt yardımın hibe şeklindeki çeşidi, tekrar iade edilmeyecek olan yardımdır. Bu yardım nakdi değil aynı, yani mal olarak verilmektedir. Hibe şeklinde yardım gören her ülke bu yardımdan ülkeye getirilen malların karşılığını kendi milli parasıyla “karşılık paralar” ismi verilen özel bir hesaba bloke etmek zorundadır. *C) Şarta Bağlı*: Bu yardımda, bir ülkenin Amerika'dan şarta bağlı yardım görebilmesi için diğer ülkeye tiraj hakları ölçüsünde belli miktarda mal ihraç etmesi gerekmektedir ki o takdirde Amerika, ihracatçı ülkeye ihraç ettiği mal bedeli karşılığını şarta bağlı yardımla ödemektedir. Diğer bir deyişle şarta bağlı yardım, katılan bir ülkenin diğer

**“Endirekt Yardım”**, katılan ülkelerin birbirleri arasında yapacakları dışsattım ve dışalımını karşılamak üzere sağlanan bir yardım türüdür.<sup>38</sup>

**“Teknik Yardım”** Amerika’dan sağlanan teknik malzeme ve yabancı uzman desteğinden oluşmaktadır.

Türkiye’nin 1948 yılından 1959 yılına kadar Marshall yardımlarından direkt, endirekt ve teknik yardımlardan ne kadar yararlandığını gösteren tablo Ek-2’de verilmiştir.

Marshall Planı içerisinde Türkiye’nin hibe şeklinde aldığı yardımlar, “karşılıklı para” olarak adlandırılan sistem içerisinde yürütülmektedir. Hibe şeklinde yardım gören ülkelerin hibe yoluyla aldıkları mal, hizmet veya teknik bilginin malolduğu dolar karşılığının milli para ile özel bir hesapta toplanması ile oluşmaktadır. Türkiye ile ABD arasında 4 Temmuz’da yapılan Ekonomik İşbirliği Anlaşması ve bu anlaşmayı tadil eden 31 Ocak 1950 tarihli protokol gereği Türkiye’ye yapılan direkt yardımın hibe kısmı ile endirekt yardımın tiraj hakları ve özel kaynak yardımlarının karşılığını oluşturan Türk paralarının TC Merkez Bankası’ndaki özel bir hesapta toplanması zorunluluğu getirilmiştir. Protokol hükümlerine göre özel hesapta toplanan paraların %5’i ECA özel Misyona masrafları için geri kalan %95’lik kısmı Türkiye’nin kalkınma programlarının iç finansmanı ve askeri harcamalar için ECA’nın denetimi altında tahsis edilmektedir.<sup>39</sup> Toplanan paraların hangi sektörler için kullanılabileceğine ECA karar vermektedir. Dolayısıyla kalkınma planları üzerinde ABD’nin doğrudan denetleme yetkisi ECA aracılığıyla sağlanmıştır. Karşılık paralar çeşitli liberalizasyon anlaşmaları ile koşut bir şekilde tahsis edilmiştir.

Türkiye Amerika’dan dört türlü teknik yardım almıştır. Bunlardan birincisi Amerika’ya eleman gönderilmesi, ikincisi Amerika’dan uzman ve müşavir getirilmesi, üçüncüsü teknik malzeme temini, dördüncüsü İktisadi, sınai ve zirai sahalarda karşılaşılan teknik sorunların karşılıklı çözümüdür. Türkiye diğer ülkelerden farklı olarak, yardımın büyük bir kısmını ziraatin makineleştirilmesi, yeraltı servetlerinin işletilmesi, mevcut işletmelerin modern araçlarla teçhizi, enerji kaynakları ve karayolu yapımı için kullanmıştır. Teknik yardımlar kapsamında Avrupa İktisadi İşbirliği Teşkilatı 1948 yılından itibaren 1951 yılına kadar 118 teknik yardım grubu oluşturmuş, Türkiye bunlardan 20’sine katılmıştır.

---

katılan ülkelere tanıdığı net tiraj haklarına karşılık dolar olarak Amerika’dan gördüğü yardımdır.

<sup>38</sup> Marshall Planının ilk projesinde böyle bir yardım türü yoktu. Üye ülkeler Amerika’dan borç ve hibe yolu ile aldıkları peşin para ile ihtiyaç maddelerini karşılamak zorunda idiler. Dolayısıyla Avrupa menşeli mallar yerine doğrudan doğruya Amerikan malını tercih etmek durumunda kalmaktaydı. Bu sıkıntılı durumu aşmak için “tiraj hakları (ithalat hakkı)” formülü geliştirilmiştir. Tiraj hakları 16 Ekim 1948 ve 7 Eylül 1949 tarihlerinde imzalanan “Avrupalılararası Ödeme ve Takas Anlaşmaları” ile fiilen tesis edilmiştir. Amerika bu şekilde tanınan tiraj haklarının brüt tutarları karşılığında şarta bağlı dolar tahsisleri yapmaktaydı.

<sup>39</sup> A.k., s.37

## ASKERİ İDAREDE GELİŞMELER

Truman Doktrini, Amerika Birleşik Devletlerinin, Sovyet tehdidi altındaki ülkelere mali ve askeri yardım yapmayı hedefleyen bir plandır. Bu plana göre, komünizm baskısı altında kalan ülkelere (başta Türkiye ve Yunanistan'a) 400 milyon dolarlık bir yardım yapılacaktır. 1947 yılının Mayıs ayında alınan kararla Türkiye'ye 100 milyon, Yunanistan'a 300 milyon dolar yardım yapılması kararlaştırılmıştır. Truman Türkiye ve Yunanistan'a yapılan yardımın amacını şu şekilde açıklamaktadır;<sup>40</sup>

Türkiye ve Yunanistan'a yabancı baskısına karşı tamamiyetlerini muhafaza için yardım etmekteyiz, bu memleketlerin devam edecek olan tamamiyetleri Avrupa ve Ortasarkta istiklallerini muhafaza etmeğe uğraşan diğer milletler üzerinde kuvvetli bir tesir yapacaktır. Herhangi bir milletin istiklaline karşı girişilen tecavüz Amerikan güvenliğine bir tehdit teşkil eder.

1948 yılının Ocak ayında açıklanan askeri yardım programı çerçevesinde öncelikli olarak 1 Nisan'a kadar Türkiye'ye dört büyük denizaltı ile on bir tane harp gemisi verilmesi kararlaştırılmıştır.<sup>41</sup> Truman 1948 yılı sonuna doğru Türkiye'ye yapılan askeri yardımın bilânçosunu kongreye verdiği bir raporla bildirmiştir. Bu rapora göre, hava kuvvetlerine 13, kara kuvvetlerine 62, donanmamıza 13 milyon dolarlık yardım yapılmıştır. Verilen malzemenin toplamı ise 140 bin ton kadardır.<sup>42</sup>

14 Mayıs 1948'de çıkan bir Bakanlar Kurulu Kararı ile Amerika'dan gelmekte olan askeri malzemenin kullanılmasını göstermek üzere, Amerikalı 200 uzman ve personelin, kara, deniz ve hava teşkilatlarında çalıştırılmasına karar verilmiştir.<sup>43</sup> Türkiye'ye gelen Amerikalı uzman ve personele de birtakım kolaylıklar tanınmıştır. Amerikan Askeri Yardım Kurulundan olup Hava grubundan 64, ordu grubundan 29 Amerikalı uzmanın işleri icabı olarak yasak bölgelere ve bu bölgeler içindeki limanlara girmelerine Bakanlar Kurulunca izin verilmiştir.<sup>44</sup> Yine Bakanlar Kurulunun bir başka kararıyla Türkiye'ye gelmek için gereken izni alacak olan Amerikan ve İngiliz Askeri uçakları mürettebatının (subay ve er) pasaport ve vize kaydına tabi tutulmamaları öngörülmüştür.<sup>45</sup>

Dışardan gelen askeri malzemenin yanında Türkiye'de de askeri sanayi üretiminin geliştirilebilmesi için Harb Sanayii Kurumu kanun tasarısı hazırlanmıştır. Hava, deniz ve kara harb sanayi şubelerini ihtiva edecek olan bu kurum, randımanlı çalışmayan askeri fabrikaların ıslahının sağlanacağı düşüncesi ile ortaya atılmıştır.<sup>46</sup>

<sup>40</sup> Cumhuriyet 8 Ocak 1948

<sup>41</sup> Ulus 10 Ocak 1948

<sup>42</sup> Cumhuriyet 4 – 5 Ekim 1948

<sup>43</sup> BCA: 30.10.01.02 116.33.19

<sup>44</sup> BCA: 30.18.01.02 117.62.18

<sup>45</sup> BCA: 30.18.1.2 117.75.10

<sup>46</sup> Cumhuriyet 14 Haziran 1948

Askeri alanda diğer gelişmelere bakıldığında göze çarpan bir gelişme Milli Mücadeleye katılması için yapılan davete icabet etmediği için askerlikten çıkarılanlara 3527 sayılı Af Kanunundan istifade ile tekaüt maaşı bağlanmasına Askeri Yargıtay tarafından karar verilmesidir.<sup>47</sup> Bu aftan yararlanılarak yıl içerisinde çok sayıda kişi emekliye sevk edilmiştir.

### DEVLET İŞLERİNDE RASYONALİZASYON

1948 yılının reform düşüncesi, mülki sistemle meşgul değildir. Yıl içinde yalnızca 15 bucak ilçe haline getirilmiş, bazı köylerin yönetsel bağlantılarında değişiklikler yapılmıştır. Kamu yönetimi, 1936'da belirlenmiş olan orman politikasını izlemeye devam etmektedir. 1948 içinde devlet ormanlarının tahdidi, 22 komisyonun 133 kararıyla sürdürülmüştür.<sup>48</sup> Adalet Yönetimine ilişkin yargıç atamaları dışında bir gelişme olmamıştır. Yıl içerisinde yaklaşık 214 yargıcın naklen ataması yapılmış, çeşitli derece ve kadrolara mensup 185 yeni yargıç ataması gerçekleştirilmiştir.

Hükümetlerin yayın dünyasına dönük ilgileri çeşitlenmiştir. Mısır Kralıyla İngiltere Hanedanı hükümetçe koruma altına alınmış, komünizm propagandası suçlamaları sürmüştür.<sup>49</sup> Kısacası, genel yönetsel örgütlenme güncel gerekler doğrultusunda alınan kararlarla hareketini sürdürmektedir. Bununla birlikte, 1948 yılı uzunca zamandan bu yana kullanılmakta olan bir terimin yükselişine tanıktır: Rasyonalizasyon.

Rasyonalizasyon, 1940'lı yıllarda sıkça kullanılan bir terim olarak karşımıza çıkmakla birlikte terimin güncellik kazanması çok daha öncesine gitmektedir. Nuray Keskin'in "Türkiye'de Kamu Yönetimi Disiplininin "Köken" Sorunu" adlı çalışmasından yola çıkarak Türkiye'de 1930'lu yıllarda yayımlanan yazılarda rasyonalizasyon kavramının ilgiyle karşılandığı söylenebilir.<sup>50</sup>

<sup>47</sup> BCA: 30.11.1 196.5.1

<sup>48</sup> Tarım Bakanı Cavid Oral, ormanlar üzerinden yolsuzlukların devam ettiğini, öncelikle bu yolsuzlukların önlenmesinin temel politika olduğunu söylemektedir. Hükümetlerin, 1936 yılında başlatılmış olan orman politikasına bağlılıkları sürmektedir. Bakan 1936 tarihinde ve 3116 sayılı Kanunla eski zamanın "*cebeli mübah*" zihniyetinin bertaraf ederek devletçilik prensibini benimsediklerini, *eğer liberal bir zihniyete politikayı bıraksalardı ormanların daha büyük bir tahribatla karşılaşacaklarını*" açıklıyordu. C, 4 Ekim 1948.

<sup>49</sup> Mısırdaki Memhet Şirzat tarafından yazılıp 1946 yılında Kahire'de basılmış olan "Nizal el Ekrad" kitabı, Rusların teşviki ve tertiplemesi ile kurulan Şurş ve Rezkari Kürt komünist partileri hesabına propaganda yaptığı için; Sabahattin Ali tarafından yazılan ve Remzi Kitabevi tarafından yayımlanan "Sırça Köşk" romanı komünistlik propagandası yaptığı gerekçesiyle yasaklanmıştır. Moskova'da Rusça olarak çıkan "Ogonek" Kuvılcım ve Kıbrıs'ta yayımlanan İşçinin Yolu Şaşmaz adlı dergiler, Neriman Hikmet'in "Gazetelerin Yazmadığı, Partilerin Konuşmadığı Hakikatler" adlı broşür ve Reşat Enis'in "Ekmeğe Kavgamız" adlı romanı, yasaklama yaptırımıyla karşı karşıya kalmıştır. 15.7.1948 BCA: 30.18.1.2 117.59.8; 2.10.1948 BCA: 30.18.1.2 117.64.8

<sup>50</sup> Nuray Keskin, "Türkiye'de Kamu Yönetimi Disiplininin "Köken" Sorunu", *GETA Tartışma Metinleri*, No:89, Kasım 2005



Rasyonalizasyon kavramının bir yönetim sorunu olarak uluslararası alanda tartışmaya açılması işletme iktisadının yükseldiği 1920'li yıllarda başlar. Rasyonalizasyonu üretim ve teknoloji temelinde kavramsallaştıran ve uluslararası düzeyde tartışmaya açan ülke Almanya'dır. 1947 yılında Türk Ekonomisi Dergisinde yayımlanan bir haberden, Almanların öncülüğünde 1924 yılından itibaren "Uluslararası Rasyonelleştirme Kongreleri"nin düzenlendiğini öğrenmekteyiz. İşletmelerin örgütlenmesiyle sevk ve idaresinde problemleri aşmak için 1924 yılında ilk defa Prag'da düzenlenen bu kongre, İkinci Dünya Savaşı'ndan önce düzenli olarak üç senede bir toplanmıştır. Kongre, 1925'de Brüksel'de, 1927'de Roma'da, 1929'da Paris'te, 1932'de Amsterdam'da, 1935'de Londra'da, 1938'de Washington'da toplanmış, İkinci Dünya Savaşı nedeniyle komite faaliyetlerine ancak 1947'de başlayabilmiştir. Kongrenin düzenlenmesi için kurulan komitelerin başlıca çalışma konuları, tasarruf imkânlarının araştırılması ve çalışma şartlarının ıslahı konularıdır.<sup>51</sup>

1948, uluslararası düzeyde kongrelerde işlenen rasyonalizasyon konusunun kamu kurumlarında eyleme geçirildiği bir yıl olmuştur. Kavramın 1948 yılı ülke yöneticileri için iki anlamı bulunmaktadır; bunlardan birincisi kadro tensikâtı olarak adlandırılan personel sayısının azaltılması, böylece idare masraflarının kısılması, ikincisi ise devlet dairelerinde verimliliğin artırılmasıdır.

#### **Devlet Dairelerinde Rasyonalizasyon Çalışmaları: Asgari Kadro, Azami Sürat**

1948 yılı rasyonalizasyon hareketinde ilk girişim Devlet Dairelerinde Islahat Komisyonunun kurulmasıdır. 7 Ocak 1948'de idare teşkilatının daha verimli çalışmasını sağlayıcı tedbirleri tespit için Başbakan Yardımcısı Faik Ahmet Barutçu başkanlığında, Başbakanlık Müsteşarı, Ekonomi ve Maliye Bakanlıkları ile umumi murakabe heyeti temsilcilerinin de katılımı ile toplanan komisyon hükümetin esas hedefini açıkça ortaya koymaktadır. Başkan amacın devlet dairelerinde rasyonel bir çalışma sistemi kurmak olduğunu ancak bununla sadece bir tasarruf sağlamak değil daha ziyade geniş ölçüde bir idari ıslahat düşünüldüğünü ifade etmiştir.<sup>52</sup>

Hükümet idari ıslahat konusunda karardır. Komisyonun toplanmasının hemen ardından memur kadroları için bir tamim yayımlanmış ve açıkta olan hiçbir kadroya memur tayin edilmemesi vilayetlere bildirilmiştir. Tamim'de ayrıca iki görevin bir memurun sorumluluğunda toplanmaması ve memurların dı-

<sup>51</sup> Türk Ekonomisi Dergisi, Yıl:5, Sayı:54, Aralık 1947. 1920'lerin sonunda Almanya'nın yaşadığı ekonomik kriz nedeniyle rasyonalizasyon kongreleri ABD'nin desteği ile sponsor olan kuruluş Twentieth Century Fund tarafından yürütülmüştür. Yirminci Yüzyıl Vakfı Türkiye için bilinen bir isimdir. 1949 tarihli Thornburg Raporu olarak bilinen "Türkiye Nasıl Yükselir" başlıklı raporuyla Türkiye'nin savaş sonrası yeniden yapılanma sürecinde etkisi olan Max Thornburg hazırladığı raporu Yirminci Yüzyıl Vakfı adına hazırlamıştı. Bkz: Charles S. Maier, "Between Taylorism and Technocracy: European Ideologies and the Vision of Industrial Productivity in the 1920s", *Journal of Contemporary History*, Vol.5, No. 2, 1970, s. 27-61

<sup>52</sup> *Cumhuriyet Gazetesi*, 7 Ocak 1948

şarıda ayrı vazife almalarının önüne geçirilmesi için bazı tedbirlerin alındığı yazmaktadır.<sup>53</sup>

24 Ocak 1948'de Barutçu başkanlığında yeniden toplanan Komisyon, her bakanlıkta küçük gruplar halinde komiteler kurulmasını kararlaştırmıştır. Kurulacak komiteler, bir ön hazırlık şeklinde kendi bünyelerinde daha rasyonel bir çalışmanın, asgari kadro ve azami sürat esasına göre nasıl mümkün olabileceğini inceleyecek ve daha sonra rasyonel çalışmanın gerçekleşmesini sağlayabilecek tasarruflu bir kadro yaparak kendi görüşleri ile iki ay içinde asıl komisyona verecektir.<sup>54</sup>

Başbakanlık 13 Şubat 1948'de devlet kurum ve kuruluşlarından, verimli ve rasyonel çalışma imkânlarının araştırılması hakkında rapor hazırlamalarını yayınladığı 76-793/6-528 sayılı emirle istemiştir.<sup>55</sup> Başbakanlığın bu emirle kurumlara gönderdiği talimat iki ana madden oluşmaktadır:

(1) Kat'i zaruret olmadıkça münhallere tayin yapılmaması, (2) Merkezde kurulacak bir komite marifetiyle işlerin rasyonelleştirilmesi bakımından alınması iktiza eden tedbirlerin tespiti ve bu sayede kadrolarda tasarruflar ve muamelede basitlik ve sür'at sağlanması.

Merkezde kurulan komiteler, daha alt birimlerden gelen raporları toplamakta ve ilgili kurumun raporunu ortaya çıkarmaktadır. Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi'nden ulaşabildiğimiz kurumların hazırladıkları rasyonelizasyon raporları, makalenin sonunda Ek-3 olarak listelenmiştir. Raporlar incelendiğinde kadro tasarrufuna gidilecek kadar fazla personelin olmadığı, aksine var olan personel sayısının bile işlerin düzgün yürümesi için yeterli olmadığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla hükümetçe alınan kadro tasarrufu tedbirlerinin hükümetin personel politikası ile doğrudan ilgisi olduğu ve kadro fazlalığından kaynaklanmadığı açıkça görülmektedir.

Hükümet, alınan raporlar doğrultusunda 26 Haziran 1948'de tasarruf için yeni kararlar almış, kadro ve idare masraflarını kısmak üzere yeni esaslar belirlemiştir. Bu esaslara göre; aylık ve ücretler arttırılmayacak, münhallere kimse tayin edilmeyecek, geçici hizmetlerde dörtte bir; daktilo kadrolarında yüzde 10 tasarruf yapılacaktır. Hükümetçe zarureti kabul edilecek haller dışında A- bundan sonra aylık, ücret ödenek gibi özlük hakları arttırmağa matuf olarak, idari karar alınmayacağı gibi kanun teklifi de yapılmayacak. B- Münhal bulunan memurluklara veya ücretli vazifelere memur ve müstahdem tayin olunmayacak, C- Münhal bulunan yerlere vekil de tayin edilmeyecektir. Bütçede yazılı geçici hizmetler tertibinden alınan kadrolarla görülmekte olan vazifeler memurlara ikinci veya üçüncü vazife şeklinde tevdi edilmeyecektir. Geçici hizmetler bö-

<sup>53</sup> *Cumhuriyet Gazetesi*, 8-9 Ocak 1948 İçişleri Bakanlığı bir anlamda gözdağı mahiyetinde memur sayısını arttırmış olan Ankara belediyesinin yeni yıl bütçesini reddetmiştir.

<sup>54</sup> *Ulus Gazetesi* 24 Ocak 1948

<sup>55</sup> Başbakanlık tarafından yayınlanan bu emrin orijinal metnine ulaşmamakla birlikte devlet dairelerinin bu emir doğrultusunda hazırlamış oldukları raporlardan hazırlanması istenen raporun ana hatlarına ulaşmaktayız.

lümlelerinde yazılı ödeneklerde en az dörtte bir tasarruf yapılacak, daktilo gibi müteferrik hizmetleri gösteren ve bütçeye bağlı olan D cetvelinde yüzde 10 tasarruf yapılacaktır. Eğitim kadroları, köy enstitülerinden mezun olacakların adedine göre tenzile tabi tutulacaktır. Nihayet, 1949 bütçesinde kadro masraflarında tasarruflar yapılacaktır.<sup>56</sup>

28 Haziran 1948'de yukarıda alınan tasarruf tedbirleri 76/1409-6/2190 sayılı genelge ile tüm kurumlara bildirilmiştir.<sup>57</sup> Temmuz ayında belediye kadrolarında memur sayısının azaltılması kararı alınmış ve münhal memurluklara kimse'nin tayin edilmemesi, daktilo kısmından yüzde on tasarruf sağlanması ve vekâlet ücretlerinin kesilmesi hakkında Maliye Bakanlığının çıkardığı emir Vilayetçe dairelere bildirilmiştir.<sup>58</sup>

Kadrodan çıkarılanlar daha çok Bütçe Kanununa bağlı (D) cetveline bağlı ücretli kadrolarının %10'luk tasarruf dilimine girenler ile ve (E) cetveline bağlı geçici hizmetliler bölümlerindeki ödeneklerden en az dörtte bir oranında tasarruf için görevine son verilenlerden oluşmaktadır.<sup>59</sup> Yıl içerisinde rastladığımız tasarruf tedbirleri gereğince İstanbul Teknik Üniversitesi 80 kişi, Denizyollarında 650 memurun görevine tasarruf gerekçesiyle son verilmiştir.<sup>60</sup>

#### **ULAŞIM POLİTİKASI: Demiryolu ile Karayolu ve Hilts Raporu**

Türkiye'de 1923 yılına kadar demiryolları işi yabancı sermayenin egemenliğindedir. Cumhuriyetin ilanından sonra demiryolu ağı genişletilmekle birlikte eski hatlar da devletleştirilmiştir.<sup>61</sup> 1923 yılı itibarı ile 4559 km olan demiryolu 1940 yılına kadar 8637 km.'ye ulaşmıştır.<sup>62</sup>

1948 yılında yabancı şirketlerin elinde olan demiryollarının devletleştirilmesine devam edilmiştir. Yılın ilk gününde, 1921 tarihinde yapılan bir anlaşma ile işletme hakkı "Cenup Demiryolları T.A. Şirketi'ne verilen 381 kilometrelik Çobanbey-Nusaybin ana hattıyla Derbesiye-Mardin arasındaki 24 kilometrelik şube hatlarından oluşan 405 kilometre uzunluğundaki Cenup Hattı fiilen T.C.D.D. Yolları Genel Müdürlüğü'ne devredilmiştir.<sup>63</sup> Bu devir ile Türkiye sınırları içerisindeki bütün demiryolu şebekesinin fiili işletmesi devletin elinde toplanmıştır.<sup>64</sup> Yıl içerisinde devletleştirmelere ek olarak 1948 yılında Köprüboğazı Maraş iltisak hattı işletmeye açılmış, diğer hatların inşasına program dahilinde devam edilmiştir.<sup>65</sup> Bir diğer gelişme ise İstihkâm ve Demiryolu

<sup>56</sup> *Cumhuriyet Gazetesi*, 27 Haziran 1948

<sup>57</sup> BCA:30.10.0 15.85.1, 28.6.1948

<sup>58</sup> *Cumhuriyet Gazetesi*, 11 Temmuz 1948

<sup>59</sup> BCA:30.10.15.85.1, 27.7.1948

<sup>60</sup> *Cumhuriyet Gazetesi* 20 Temmuz 1948

<sup>61</sup> H.Sadi Selen, *Türkiye'nin Yol Sistemi*, Türk Coğrafya Kurumu Yayını, Ankara 1943, s.7

<sup>62</sup> Türkiye'de Demiryolu'nun Tarihi Gelişimi, [www.kamusen.org.tr/imag/arge/demiryolu.pdf](http://www.kamusen.org.tr/imag/arge/demiryolu.pdf)

<sup>63</sup> Cenub Demiryolları Alman sermayesi ile tesis edilmiştir.

<sup>64</sup> *Ulus Gazetesi*, 1 Ocak 1948

<sup>65</sup> *Cumhuriyet Gazetesi*, 7 Kasım 1948

Okulu'nun açılmasıdır. Bu okul, bütün istihkâm subaylarının Amerikan malzemesi ile çalışma metotlarını öğrenmeleri için açılmıştır.<sup>66</sup>

Ancak 1940 sonrasında demiryolu çalışmaları hızını kesmiş ve bir durgunluk dönemine geçilmiştir. 1948 yılı itibariyle Türkiye Marshall yardımlarının etkisi altında ulaşım politikasında ağırlığını karayoluna vermiştir.

Karayolu politikası ve örgütlenmesinin şekillenmesinde Amerikalı yabancı uzmanların hazırladıkları raporlar etkili olmuştur. Bu raporlardan en önemlisi 1948 yılı başında Türkiye'nin karayolu durumunu tespit etmek üzere Türkiye'ye gelen Amerika Yollar Dairesi Genel Müdür Yardımcısı H.E. Hilts tarafından hazırlanan "Türkiye'nin Yol Durumu" Raporu'dur.

Ocak ayı başında Türkiye'ye inceleme yapmak üzere gelen Hilts yaptığı incelemeler sonucunda Türkiye'de "yol teşkilatının ve yol kalkınmasının rasyonel bir şekilde sağlanması için bir fen heyetinin kurulmasını ve ekonomik etüdler sonucunda hazırlanacak bir yol planının kaçınılmaz olduğunu Türk yetkililere anlatmıştır.<sup>67</sup>

Hilts'in bu açıklamasının üzerinden çok geçmeden yol ve su politikası üzerine Bayındırlık Bakanı Kasım Gülek'in açıklaması gazetelerin manşetinde yer almıştır. Gülek, her alanda olduğu gibi yol ve su davasında da Amerika ile işbirliği yapacaklarını açıklamıştır.<sup>68</sup> Bayındırlık Bakanının bu açıklamasının hemen ardından Hilts beraberinde getirdiği bir heyet ile Bayındırlık Bakanlığında çalışmalarına başlamış ve Şubat 1948'de "Türkiye'nin Yol Durumu" başlıklı raporunu sunmuştur.

Hilts, Raporun girişinde önce karayolunun önemini anlatmış ardından önerdiği bu yeni ulaşım sisteminin örgütlenmesi ve altyapısı konusunda şunları söylemiştir;<sup>69</sup>

Karşılıklı işbirliği ile uzun vadeli bir Türk yol ıslah programının ve yeter bir Türk Devlet Yolları sisteminin işlemesi için lüzumlu idarenin tesisi kararlaştırılmıştır. Bu kararın tatbiki, teşkilat fonksiyonlarının tetkikini, plan, inşa ve bakım standartlarının tespitini ve yeter bir Türk yol sisteminin muntazam surette işlemlerini temin edecek devamlı gelir ve menba miktarlarının tesisini gerektirir.

Raporda, doğrudan Bayındırlık Bakanına karşı sorumlu, tüzelkişiliğe sahip bağımsız bir yollar Genel Müdürlüğünün kurulması önerilmekte ve bu genel müdürlüğe bağlı çalışacak 10 bölge müdürlüğünün kurulması istenmektedir. Karayolu yapımında çalıştırılacak teknisyenlerin, yetiştirilmek üzere Washington'daki Yollar İdaresine eğitim amaçlı gönderilmesi ve Amerikan yardım makineleriyle girişilen yol yapımında Amerikalı müteahhitlerin çalıştırılması diğer öneriler arasındadır.<sup>70</sup>

<sup>66</sup> *Cumhuriyet Gazetesi*, 9 Kasım 1948

<sup>67</sup> *Ulus Gazetesi*, 13 Ocak 1948

<sup>68</sup> *Cumhuriyet Gazetesi*, 30 Ocak 1948

<sup>69</sup> Sami Güven, *1950'li Yıllarda Türk Ekonomisi Üzerinde Amerikan Kalkınma Reçeteleri (Hilts, Thonburg, Barker Raporu)*, Ezgi Kitabevi, Bursa 1998, s.11

<sup>70</sup> *A.k.*, s.13

Hilts'e göre yollar teşkilatı bir fabrika bir banka gibi rasyonel çalışmalı ve düzenli bir kâr ve zarar hesabına tabi tutulması gerekmektedir.<sup>71</sup> Hilts, İktisadi Yürüyüş Dergisine verdiği bir röportajda yol programının hangi aşamalardan geçilerek hayata geçirileceğini açıklamaktadır. Hilts'in ifadesiyle Türkiye 10 yol bölgesine ayrılmıştır. Buralarda yol makinelerinin bakımı için on atölye yapılmasına başlanacak ve İskenderun'da 600 eleman yetiştirecek dört makinist kursu açılacaktır. Hilts yol ekonomisi için üç çalışmanın yapılması gerektiğinin kaçınılmaz olduğunu ifade etmektedir. Bunlardan birincisi yol envanteri, ikincisi yol trafiği, üçüncüsü yol finansmanıdır. Hilts'in yaptığı hesaba göre, yolların finansmanı için ihtiyaç duyulan 50 bin kilometre şose yolu için 2.5 milyon Türk lirası, ayrıca 150 bin kilometre uzunluğunda köy yolu için 1.5 milyon Türk lirasına ihtiyaç vardır.<sup>72</sup>

26 Nisan'da Bayındırlık Bakanı Kasım Gülek ile Hilts arasında bir sözleşme imzalanmış ve karayolu yapımında yabancı uzmanlardan hangi alanlarda yararlanılacağı tespit edilmiştir. Sözleşme ile Türkiye'deki yabancı uzmanlardan, yolları topografik teşekkülleri bakımından incelemek, etütler hazırlamak, inşaa ve bakım metodlarını tespit etmek, lazım olan tamir, malzeme ve atölye ihtiyaçlarını tespit etmek, yollar için lüzumlu bulunan laboratuvar ihtiyaçlarını incelemek, yol inşaatı için eleman yetiştirmek amacıyla yararlanılacaktır.<sup>73</sup>

Türk Ekonomisi Dergisinin Haziran sayısında Hilts karayolu çalışmalarının durumunu şu şekilde özetlemiştir.<sup>74</sup>

Türkiye batıdan doğuya kuzeyden güneye şehirleri, kasabaları ve köyleri birbirine bağlayan büyük bir yol şebekesine kısa zamanda kavuşmuş olacaktır. Bunun tahakkuku için üçer senelik programlar halinde çalışılacaktır... Yol yapımı için Amerika'dan gönderilen malzemenin yüzde 20'si memleketinize gelmiştir. Bizim gayemiz Türkiye'nin yol işlerinde makineleşmesidir. Bunun için bölge, şube ve kısım atölyeleri kurulmuştur. Şimdi 10 bölge atölyesi, 58 şube atölyesi, 198 kısım atölyesi kurulmaktadır...

Büyük Yol Programı son şeklini aldığıında Bayındırlık Bakanı Nihat Erim, 22.500 km uzunluğundaki ana yol şebekesinin en geç 9 yılda gerçekleşeceğini açıklamıştır.<sup>75</sup> Yol ağının ana hatları dokuz yılda ve üç evrede yapılacaktır.<sup>76</sup> Ancak uzun vadeli bir yol planının tahakkuku için teşkilatlanması kaçınılmazdır. Bayındırlık Bakanlığı Ağustos ayında yeni bir yollar kanunu tasarısı ile tüzel kişiliğe haiz bir yollar genel müdürlüğü kurulması kararlaştırılmıştır. Kurulacak genel müdürlük, planlama ve araştırma, bakım ve inşaat, finansman ve denetim,

<sup>71</sup> *Cumhuriyet Gazetesi*, 8 Nisan 1948

<sup>72</sup> Aslan Tufan Yazman, "Amerikan Yol Heyeti Reisinin Demeci", *İktisadi Yürüyüş Dergisi*, Yıl:9, Sayı:195, 12 Şubat 1948, s.21

<sup>73</sup> *Cumhuriyet Gazetesi*, 26 Nisan 1948

<sup>74</sup> Türk Ekonomisi Dergisi "Yol İnşaatı Üçer Yıllık Plan Yapılıyor" başlıklı Hilts ile yapılan söyleşi, Yıl:6, Sayı:60, Haziran 1948

<sup>75</sup> *Ulus Gazetesi*, 10 Ağustos 1948

<sup>76</sup> *Cumhuriyet Gazetesi*, 17 Eylül 1948

dairelerini içerecektir.<sup>77</sup> Hilts kurulacak karayolu genel müdürlüğünün Ulaştırma Bakanlığı içerisinde değil Bayındırlık Bakanlığı içerisinde kurulmasını öngörmekteydi. Sonuçta Hilts'in istediği Karayolları Genel Müdürlüğü 1951 yılında Bayındırlık Bakanlığına bağlı, tüzelkişiliğe haiz bir kurum olarak hayata geçirilmiştir.

### **TARIMDA TİCARİ SERBESTLEŞME VE MAKİNELEŞME**

1947 yılında 23 ülkenin katılımı ile oluşan ve amacı, ithalat vergilerini azaltmak ve uluslar arası ticaretin önündeki engelleri kaldırmak olan Ticaret ve Gümrük Tarifeleri Genel Anlaşması (GATT) 1 Ocak 1948 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.<sup>78</sup>

GATT'ın faaliyetleri dış ticaretin serbestleştirilmesini sağlamaya yönelik olmuş ve bu çerçevede serbest bir dış ticaret sisteminin oluşmasında engel görülen gümrük vergilerinin (tarifelerin) düşürülmesi, tarife dışı engellerin kaldırılması hedeflenmiştir.<sup>79</sup>

1948 yılında dış ticarette serbestleşme girişimi tütün üretimi üzerinde gerçekleşmiştir. 10 Ocak 1948'de Hükümetin tütün ihracatı politikası açıklanmış, tütün ihracatının arttırmak üzerine alınan tedbirler ile dış pazardaki alıcılara geniş imkânlar sunma ve birtakım kısıtlamaların kaldırılmasının hedeflendiğinin altı çizilmiştir.<sup>80</sup>

Cumhuriyet Gazetesi'nde Ticaret Bakanı Mahmut Nedim Gündüzalp'ın tütün ihracatına ilişkin giriştiği düzenlemeleri değerlendiren yazısında Gıyas Akdeniz, ihracatı arttırmak için yapılan bu düzenlemeleri ilk müsbet ve mühim karar olarak değerlendirmiştir.<sup>81</sup> Tütün ihracatında serbestleşme girişiminin ardından yabancıların Türkiye'ye olan ilgisi artmıştır. 1948 yılında kurulan Austro ve Greek-American Tobacco Company firmaları tütün piyasasına giriş yapmıştır.

Austro Türk Tütün Anonim ortaklığının, kendi ve başkaları adına tütün almak, işlemek, satmak, ihraç ve ithal etmek ve bu maksatlarla her türlü hukuki, ticari işlemleri yapmak, ithalat ve ihracat işleriyle iştigal etmek ve merkezi Ankara olmak üzere 25 yıl süre ve 10.000 Türk lirası sermaye ile<sup>82</sup>, merkezi İstanbul'da bulunan Greek-American Tobacco Company Tütün Ticareti Türk Anonim Ortaklığının beş yıl süre ve 10.000 Türk lirası sermaye ile tütün piyasasına girmesine izin verilmiştir.<sup>83</sup>

<sup>77</sup> Cumhuriyet Gazetesi, 18-19 Ağustos 1948

<sup>78</sup> Anlaşma 1995'te yerini Dünya Ticaret Örgütü'ne bırakmıştır.

<sup>79</sup> Selime Güzelsarı, "Dünya Ticaretinde Çok Taraflı Anlaşmalar Süreci", *Hizmetler Ticaretinde Küreselleşme: GATS Anlaşması*, Selime Guzelisari, Engin Sezgin, Onur Karahanogulları, Seyhan Erdoğan, DİSK Genel-İş Yayını, Ankara 2002.s.10

<sup>80</sup> Cumhuriyet Gazetesi, 10 Ocak 1948

<sup>81</sup> Cumhuriyet Gazetesi, 11 Ocak 1948 Gıyas Akdeniz, 1952 tarihli "Devlet Memurlarının Ücret Rejimlerinin Islahı Hakkında Rapor" ile tanınmaktadır.

<sup>82</sup> BCA: 30.18.1.2 116.21.4

<sup>83</sup> BCA: 30.18.1.2 117.566.16

1948 yılında “Beş Yıllık Tarım Programı” adı verilen ve hazırlanmasına Amerikalı uzmanların da katıldığı ve daha çok tarımın makineleştirilmesi politikasına dayanan bir program hazırlanmıştır. Türkiye Marshall yardımları kapsamında 1948 yılı içerisinde Amerika’dan 5000 traktör satın almıştır. Ülkedeki traktör sayısı 1948’de 1756’dan 1950’de 9905’e yükselmiştir.<sup>84</sup>

### YEREL YÖNETİMLER ve YAPI-KONUT SORUNU

1948 yılında yerel yönetim yapısına dönük kapsamlı bir değişiklik yoktur. Bununla birlikte, il özel idareleri eğitim alanındaki yetkilerinde kayba uğramış, belediyeler ise gelirleri bakımından güçlendirilmiştir. Kentsel belediyeleri doğrudan etkileyen bir başka gelişme ise, konut ve gecekondü sorununa artan ilgi- dir. Hem belediyeler hem konut sorununa ilişkin politikaların geliştirilmesine, iki ayrı kongrenin verdiği destek ise dikkate değerdir. Yılın bir diğer önemli olayı ise Ankara Belediye Başkanlığı ile valiliğin birbirinden ayrılmasıdır.

### İl Özel İdareleri

İl Özel İdareleri üzerine ilk kanuni düzenleme 1913 tarihli İdare-i Umumiye-i Vilayat Kanunu Muvakkati’dir. 1913 tarihinde yapılan düzenleme 1987 yılında 3360 sayılı Kanun çıkarılıncaya karar yürürlükte kalmıştır. 1913 düzenlemesi özel idarelere ekonomik-ticari nitelikli görevler vermiş, bunları ulaşım, eğitim ve sağlık gibi üç toplumsal nitelikli görev grubu ile tamamlamıştır. Özel idarenin görev alanı içerisinde olan ve ekonomik ve ticari nitelik taşıyan, tarım, ticaret ve hizmet sektörünün yönetimi, Cumhuriyet ile birlikte bu alanlarda kurulan ilgili bakanlıklara kaydırılmıştır. Önce tarım ve ticaret alanı 1925’te kurulan Tarım Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı’na bağlanmış ardından hizmet sektörü içerisinde tanınan izin ve ruhsat verme yetkisi 1930 yılında çıkarılan Belediye Kanunu ile belediyeler tarafından devralınmıştır. Dolayısıyla Özel İdarelere bir tek bayındırlık ve eğitim alanı kalmıştır. Bayındırlık alanı 1952’de Karayolları Genel Müdürlüğü’nün kurulması ile özel idarenin yetkisi dışına çıkarılmıştır.<sup>85</sup>

İl özel idarelerinin eğitim alanındaki yetkileri, ilköğretimle ilgili olarak bir hayli geniştir. Bu alanla ilgili büyük değişiklik, 1948 yılı itibariyle önce ilköğretim personeli ardından ilkokul müfettişleri ve öğretmen aylıkları ödemelerinin Bakanlığa devredilmesiyle yaşanmıştır.<sup>86</sup>

Özel İdarelerden aylık alan ilkokul öğretmenlerinin kadrolarının Milli Eğitim Bakanlığı teşkilatına alınması hakkında 5166 sayılı Kanun 2 Şubat 1948 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu kanunun yürürlüğe girmesiyle, öncesinde özel idare bütçelerinden aylık almakta olan ilkokul başöğretmen, öğretmen ve yaröğretmenlerinin aylık ve her türlü kanuni istihkak-

<sup>84</sup> Yahya Sezai Tezel, *Cumhuriyet Döneminin İktisadi Tarihi (1923-1950)*, Yurt Yayınları, Ankara 1982, s.375

<sup>85</sup> Birgül Ayman Güler, “İl Özel İdaresi Harcamaları: 1925-1990”, *Çağdaş Yerel Yönetimler*, Cilt:4, Sayı:3, Mayıs 1995, s.14

<sup>86</sup> A.k, s. 15

larının genel bütçeden ödenmesi uygulamasına geçilmiştir. Ayrıca ilkokullardaki hizmetlilerin ücretleriyle okulların yapım, onarım ve her çeşit genel giderleri özel idare bütçelerinden verileceği hükmü getirilmiştir.<sup>87</sup>

Kanunla Özel İdare bütçelerinde önemli ölçüde daralma gerçekleşmiştir. İlkokul öğretmenleri maaşlarının genel bütçeye alınması nedeniyle, il genel meclisleri bütçesinde toplamda 49 milyon liralık açık meydana getirmiştir.<sup>88</sup>

### **Ankara Valiliği ile Belediye Başkanlığının Ayrılması**

Belediye başkanlığı ile valiliğin ayrılması konusu uzun zamandan beri tartışılan bir konudur. Ulus gazetesinin belediye meclisi üyeleri ile yaptığı bir anket tasarının kanunlaşma sürecinde etkili olmuştur. Anketin düzenlenmesindeki amaç meclis üyelerinin ayrılma kararına ilişkin görüşlerinin tespit edilmesidir. Meclis üyelerinin çoğu, bu kararla şehir yönetiminin daha etkin hale geleceği yönünde görüş belirtmişlerdir. Ancak aksi görüş bildirenlerde vardır. Bunlardan Belediye Meclis üyesi Rauf Baykan, kararla belediye başkanlığının mülki idare amirine oranla daha az nüfuza sahip olacağını böylelikle belediyenin otorite gerektiren durumlarda sonuç alamayacağını öne sürmüştür.<sup>89</sup> Nihayetinde Ankara belediye başkanlığı ile valiliğin ayrılmasına ilişkin tasarı 2 Şubat'ta kanunlaşarak yürürlüğe girmiştir.

9 Şubat'ta Ankara Belediye Başkanlığının atanmasına ilişkin 1580 sayılı yasanın 94. maddesi 5168 sayılı yasa ile değiştirilerek belediye başkanının meclis içerisinde seçilmesi uygulamasına geçilmiştir. 10 Şubat'ta Ankara Belediye Başkanlığına Dr. Ragıp Tüzün seçilmiştir.<sup>90</sup>

### **Bir Kongre ve Belediye Gelirleri Kanunu**

Türk Belediyecilik Derneği tarafından 8 -12 Mayıs 1948 tarihleri arasında Ankara Halkevinde gerçekleştirilen İkinci Türk Belediyecilik Kongresi, o sıralarda Meclis'te görüşülmekte olan belediye gelirleri kanunu tasarısının kanunlaşması sürecini önemli ölçüde etkilemiştir. Nitekim Kongrenin düzenlenmesinden hemen sonra Temmuz ayında, Belediye Gelirleri Kanunu Meclis'ten geçerek yürürlüğe girmiştir.

Kongre Ankara Halkevinde, Başbakan Yardımcısı Faik Ahmet Barutçu, İşleri Bakanı Münir Hüsrev Göle, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Behçet Uz ve 85 belediyenin gönderdiği temsilcilerin katılımı ile Genel Kurul halinde toplanmıştır. Kongre'de beş komisyonun kurulması kararlaştırılmıştır. Bu komisyonlar; 1) Hesap ve Bütçe, 2) Şehirlerin Sağlık ve İmarı İşleri, 3) Ucuzluk Sağlama İşleri, 4) Ucuz Evler, 5) Devlet ve Belediye Vergileri Komisyonlarıdır.<sup>91</sup>

<sup>87</sup> Resmi Gazete 2 Şubat 1948

<sup>88</sup> *Cumhuriyet Gazetesi*, 7 Eylül 1948

<sup>89</sup> *Ulus Gazetesi*, 6, 7 Ocak 1948, *Cumhuriyet Gazetesi*, 5 Şubat 1948

<sup>90</sup> *Ulus* 10 Şubat 1948

<sup>91</sup> Türk Belediyecilik Derneğinin II.Kongresi, *Siyasi İlimler Mecmuası*, Sayı:206, Cilt:18, Mayıs 1948, s.80



Bu komisyonlardan en öne çıkanı kuşkusuz belediye gelirleri komisyonudur. Komisyon tarafından Belediye Gelirleri Kanun Tasarısına katkı sağlayıcı bir rapor hazırlanmış ve Kongreye sunulmuştur. Kongre’de hazırlanan raporun daha sonra TBMM’ndeki Belediye Gelirleri Komisyonuna iletilmesi kararlaştırılmıştır.<sup>92</sup>

Kongrede belediyelerin birtakım vergilerden alacakları paylar tartışılmıştır. Tasarıda yeterli düzenlemenin yapılmadığı düşünülen imar ve sağlık unsurları olan yol, kanalizasyon ve su tesislerinin yapımı harcamalarına halkın daha geniş ölçüde katılımının sağlanması, yapı, ruhsat ve denetleme resminin arttırılması, belediye gelirleri ve bütçeleri üzerine türlü kanunlarla konulmuş bulunan beden terbiyesi hissesi, Merkez bankası hissesi gibi kesintilerin kaldırılması konuları ayrıntılı bir şekilde ele alınmıştır.<sup>93</sup>

Kongrenin düzenlenmesinin hemen ardından 9 Temmuz 1948’de 5237 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu kanun 33 yıl yürürlükte kalmıştır.<sup>94</sup> Kanun’da belediye vasıtasıyla tahsil edilmeyen gelirlerden belediyelerin alacağı pay miktarları belirlenmiştir. Buna göre, kazanç vergisinden %5, gümrük resminden %15, tekel maddeleri gelirlerinden %5, bina vergisinden belediye sınırları içerisinde tahsil olunan kısımdan %25, yol vergisinden belediyeye ayrılan pay tahsilâtın %20’si belediyelere tahsis edilmiştir. Belediye vasıtasıyla tahsil edilmeyen belediye gelirlerini tahsil eden resmi daireler veya özel kurumların bu gelirleri tahsil ettikleri ayı takip eden ayın sonuna kadar İller Bankasına ödemesi, İller Bankasında toplanan gelirin %80’i belediyelere nüfuslarına göre dağıtılması, geri kalan %20’si nüfusu 50.000’den küçük olan belediyelere kimi kent hizmetlerini karşılamak üzere ödünç vermek üzere İmar ve İskân Bakanlığı emrinde Belediyeler Ortak Fonu adıyla biriktirilmesi esası getirilmiştir. Ancak bu kanun, belediyelerin kendi öz gelirlerinin artırılması hedefinden çok belediyeleri mali yönden devlete daha da bağımlı kılma amacı taşıdığı yönündeki eleştirilerin hedefi olmuştur.<sup>95</sup>

### **Bir Kongre ve Gecekondu**

Bayındırlık sorunu ve yapı işlerini idare etmek savaş sonrasında Türkiye’nin önemli gündem maddelerinden birini oluşturmaktadır. 1948 yılında Bayındırlık Bakanlığının girişimi ile Türk Yüksek Mühendisler ve Mimarlar Bir-

<sup>92</sup> Belediyecilik Derneği İkinci Genel Kongresi tarafından Belediye Gelirleri Komisyonuna seçilenlerin isimleri şunlardı: Örtülü Belediyesi temsilcisi Hüseyin Köycü, Bitlis Belediye Başkanı Suphi Menteş, Bolvadin Belediye Başkanı Hasan Türkmen, Milas Belediye Başkanı Nazmi Akdeniz, Çay Belediye Başkanı Ali Kaleli, Sandıklı Belediye Başkanı Ahmet Gevrek, Zonguldak Belediye Başkanı Lütfi Rahmi Kayra, Bolu Milletvekili Hasan Şükrü Adal, İller Bankası Genel Müdür Hulki Alisbah, Prof. Kemal Galip Balkar, Ürgüp Belediye Başkanı Veli Göktaş, Prof. Hasan Refik Ertuğ, Prof. Süheyy Derbil A.k, s.82

<sup>93</sup> A.k, s.85

<sup>94</sup> 5237 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu Resmi Gazete Sayısı:6953, RGT:9 Temmuz 1948

<sup>95</sup> Ruşen Keleş, *Yerinden Yönetim ve Siyaset, Cem Yayınevi*, İstanbul 2000, s.310

likleri ve Türk Ekonomi ve Kooperatifçilik Kurumunun katkılarıyla bir yapı kongresi toplanması kararlaştırılmıştır. Birinci Türk Yapı Kongresi olarak adlandırılan bu kongre 3-5 Mayıs 1948 tarihleri içerisinde Halkevi Salonunda gerçekleştirilmiştir.

Kongre'nin Mesken işleri Komisyonu ülkenin içinde bulunduğu mesken krizinin nasıl aşılabileceği üzerinde yoğunlaşmıştır. Mesken işinin finansmanı konusunda; düşük faizli kredilerin ve mesken inşaatı için hariçten kredi ile malzeme temin edilmesi önerileri getirilmiştir. Şehirler içinde inşaat şartlarına haiz olan arsaların uzun süre boş kalmasının önüne geçecek yasal tedbirlerin alınması, şehir içi vakıf, belediye, özel idare ve milli emlakla ait arsaların mesken inşaatına tahsisi ve buralarda inşaatın teşviki, inşaat malzemesi tedariki ve maliyetlerin düşürülmesi tartışılan diğer öneriler arasındadır.<sup>96</sup>

Önceki yıllarda olduğu gibi gecekondular sorunu 1948 yılı Meclis gündemini meşgul eden konular arasındadır. Genel olarak gecekondular, devletin tedbirsizliği ve plansızlığı nedeniyle kentlerin yaşadığı bir sorun olarak görülmektedir. 1948 yılında konu gerek güncelliği gerekse alınan önlemlerin kamuoyunu etkileyen sonuçlarından ötürü yasal önlemleri gerektirecek boyutlara varmıştır. Gelişen olaylar ve kamuoyunun da baskısıyla 22 Haziran 1948'de 5218 sayılı Türkiye'nin ilk gecekondular yasası resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.<sup>97</sup>

Yasa hazine topraklarının uygun bir bedel karşılığında belediyeye geçmesini, gecekondular için planlı arsa hazırlanmasını amaç ediniyordu. Planlı arsa sağlama yolu ile başlatılan ilk girişim Yenimahalle'de uygulanmıştır.<sup>98</sup>

Şenyapılı'ya göre yasada gecekondular sözcüğü geçmemekle birlikte temel amaç belediye sınırları içindeki gecekonduların yasallaştırılmasıdır. Yasallaştırma süreci Ankara Belediyesinde hazırlanan ve yasaya eklenen harita üzerinden yapılmıştır. Buna göre, Altındağ, Atıf Bey, Yenidoğan (I no'lu alan), Mamak, Balkıriz (II no'lu alan), Seyran Bağları, İncesu, Topraklık (III No'lu alan), Etliğin bir kesimi (V no'lu alan) ve Çerçi deresi, İvedik yolu (VI no'lu alan) ve çevresi belediyeye devredilecektir.<sup>99</sup>

5218 sayılı yasa ile Ankara belediyesine tanınan planlı arsa dağıtma yetkisi, hemen ardından çıkarılan 5228 sayılı Bina Yapımını Teşvik Yasası ile tüm ülke çapında genelleştirilmiş ve tüm belediyelere arsa dağıtma yetkisi tanınmıştır. 5228 sayılı Kanunla, şehir ve kasaba planlarının imar sınırları içinde Hazinesinin ve özel idarelerin mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunup belli bir ihtiyaç ve amaca tahsis edilmemiş bulunan arsaların, istekleri ha-

<sup>96</sup> Birinci Türk Yapı Kongresinde Mesken Politikamız, *Türk Ekonomisi Dergisi*, Yıl:6, Sayı:60, Haziran 1948, s.154-156

<sup>97</sup> Tansı Şenyapılı, *Ankara Kentinde Gecekondular Gelişimi (1923-1960)*, Kent-Koop Batıkent Konut Üretimi Yapı Kooperatifleri Birliği, Ankara 1985, s.87

<sup>98</sup> Ruşen Keleş, Bülent Duru, "Ankara'nın Ülke Kentleşmesine Etkileri Üzerine Tarihsel Bir Bakış" *Mülkiye Dergisi*, Cilt: XXXII, s. 261.

<sup>99</sup> Şenyapılı, *a.g.m.*, s.87-88

linde bedelleri arazi vergisine matrah olan son kıymet üzerinden on yılda ve on eşit taksitle ödenmek şartıyla belediyelere devredileceği hükmü getirilmiştir.<sup>100</sup>

Keleş ve Duru'ya göre, Ankara için özel olarak getirilen ve kısa bir süre sonra tüm ülke çapında genelleştirilen bu düzenlemeler esasında hem gecekonduların affedilmesini hem de belediyelerin planlı arsa sunmaları anlamına geliyordu. Ancak uygulamada planlı arsa sunumu gibi ussal bir araç yerine gecekondu affi gibi popülist yöntemler tercih edilmiş, sonraki süreçte gecekondu afları seçimler ile birlikte yürümüştür.<sup>101</sup>

### BÜTÇE

1948 yılı Bütçe Kanun tasarısı ve ekleri Anayasa'nın 95. maddesi gereğince 30 Eylül 1947'de TBMM'ye sunulmuştur. Tasarıda teklif edilen bütçede giderler toplamı 1947 yılına oranla 105.956.988 lira fazlalık göstermektedir.<sup>102</sup>

Bütçe tasarısı'nda 1948 yılı Bütçesi için şu açıklama yer almıştır.

Harbin fiilen sona ermiş bulunmasına rağmen cihanda sulha ve istikrarlı bir devreye henüz erişilememiş ve harp yüzünden dünya ölçüsünde meydana gelen iktisadi düzensizliklerin bertaraf edilememiş olması itibariyle milli savunma için gerekli tedbirlerin idamesi zarureti karşısında 1948 yılı bütçesine de normal bir sulh yılının bütçesi karakteri verilememiştir. Bu durum dikkate alınırsa ekonomi, bayındırlık, sağlık ve eğitim sahalarında süratle kalkınmamız için gerekli ödeneklerin arzu edilen kafi miktarda ayrılmamış olmasının sebepleri anlaşılır. Bununla beraber bütçenin hazırlanmasında muvazene temini esas olarak alınmış, Milli Savunmanın artan ihtiyaçları da dahil olmak üzere bütün giderlerin vergi kaynaklarından karşılanması sağlanmış ancak ekonomik kalkınmamıza yarayacak işler için istikrazlara başvurulması yoluna gidilmiştir. Devlet hizmetlerinin yürütülmesine ve kültür ve kalkınma işlerinin mümkün olduğu kadar artırılmasına imkan verecek şekilde tertiplenmiş, bu arada kadroların aded ve aylık bakımından artırılmasına yeni teşkilat yapılmamasına ve müsmir olmayan masrafların çoğaltılmamasına itina edilmiştir.

Tasarıda da belirtildiği üzere Bütçede milli savunma hizmeti önemli bir yer kaplamaktadır. Bütçe'nin %30,3'ü milli savunma hizmetine ayrılmıştır. Duyunu Umumiye borçları Devlet Borçları içerisinde gösterilmiştir. Devlet borçları Bütçede %17'lik bir alanı işgal etmektedir. Bu oran neredeyse Milli Eğitim, Maliye, İçişleri ve Dışişleri Bakanlıklarına ayrılan bütçenin toplamına denk gelmektedir. Marshall Planının da etkisiyle karayolu yapımı için bütçede ayrılan pay %7,8 oranı ile azımsanmayacak miktardadır.

1948 yılı Bütçe Kanunu 1947 yılının son günü TBMM'nde kabul edilmiş ve aynı gün Cumhurbaşkanı tarafından onanmıştır. Bütçe 2 Ocak 1948'de resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Namık Zeki Aral, Muhasebe-i Umumiye Kanununa atıfta bulunarak bütçenin yeni yıldan önce yürürlüğe girmesi gerektiğini, bu nedenle 1948 yılı bütçesinin 2 Ocak 1948'de yayımlanarak yürürlüğe girmesinin usule aykırı bir eylem olduğunu öne sürmüştür. Ancak bu

<sup>100</sup> RG: 6.7.1948

<sup>101</sup> Ruşen Keleş ve Bülent Duru, *a.g.k.*

<sup>102</sup> 1948 yılı Bütçe Kanun Tasarısı ve Bütçe Komisyonu Raporu s.1-2

durum sadece 1948 yılına özgü değildir. Daha önceki yıllarda da benzer durumlar ortaya çıkmıştır. Bunun en temel sebebi Bütçe Kanununun Meclise sunulmasının geciktirilmesidir.<sup>103</sup>

1948 yılı mali bütçesi üzerinde bağımsız ve muhalif parti sözcülerinin eleştirileri ise daha çok bütçe tekniklerinde ve gelir bütçesinde ıslahat konuları üzerinde yoğunlaşmıştır.<sup>104</sup> Bu konularda öne çıkan istekler kısaca, devlet bütçesinde kamu hizmetleri ile yerel ihtiyaçların ayrılması, bütçede yalnız rakamlarla değil, hizmet ve masrafların dağılımı ve analizini kolaylaştıracak istatistiki cetvellerin de Kamutaya sunulması; içerik itibariyle tamamen ayrı hizmetlerin aynı ödenek düzeni içinde toplanması, ek ödenek ve aktarma kurumunun ıslahıdır.

1948 yılı bütçesi EK-4’te yer almaktadır.

### DEVLETÇİLİĞE VEDA: İSTANBUL İKTİSAT KONGRESİ

1948 yılı sonuna gelindiğinde CHP politikaları ile DP politikalarını birbirinden ayıran çizgi neredeyse ortadan kalkmıştır. CHP bir yandan DP muhalefetine karşı mücadeleye çalışırken bir yandan da siyasal gücünün toplumsal temellerini onarmak, pekiştirmek için yerli varlıklı çevrelerle ilişkilerini düzeltmeye çalışmıştır.<sup>105</sup>

İkinci Paylaşım Savaşı sonrası güçlenen sanayi çevrelerinin sesi 1948 yılına gelindiğinde daha da gür çıkmaktadır. CHP’den beklentileri ise devletçilik ilkesinin tüm kurumlarıyla birlikte tasfiyesidir. Bu beklentiye paylaştan Demokrat Parti siyasal baskısını CHP üzerinde keskin muhalefeti ile sürdürmektedir. Demokratlara ve sanayicilere dışardan destek ise ABD’den gelmiştir. CHP, Marshall Planına dahil olabilmenin karşılığında devletçilik ilkesine veda etmiştir.

Amerika, kalkınma plancılığından rahatsızdır. Diplomatik girişimlerde bulunmak için Washington’da bulunan Türk yetkililere yardım dışında kalmamızın gerekçesi olarak verilen cevaptan temel sorunun kalkınma plancılığı ve devletçilik olduğu anlaşılmaktadır.<sup>106</sup>

Türkiye’nin ihtiyacının esaslarını teşkil eden hesaplar beş senelik ekonomik inkişaf planına dayanmaktadır. Bu inkişaf planının Türkiye ekonomisinin ilerlemesi ve binnetice Avrupa Kalkınmasına yardım bakımından faydalı olduğuna inanıyoruz. Fakat Marshall Planı milli bir iktisadi inkişaf planı değil, harpten yıkılmış Avrupa’nın yeniden inşa planıdır.

<sup>103</sup> Namık Zeki Aral, “1948 Bütçesine Dair”, *Siyasi İlimler Mecmuası*, Sayı:205, cilt:XVIII, Nisan 1948, s.29

<sup>104</sup> Ertuğrul Baydar, İkinci Dünya Savaşı İçinde Türk Bütçeleri, Maliye Bakanlığı Tetkik Kurulu Yayını No: 1978-195, Ankara 1978 s.73

<sup>105</sup> Tezel, a.g.e, s.241

<sup>106</sup> Tolga Tören, *Yeniden Yapılanan Dünya Ekonomisinde Marshall Planı: Türkiye Örneği*, MÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü İktisat Anabilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2006, s.100 (Elimizde tezin yayınlanmamış haline atıfta bulunulmuştur. Bu tez 2007 yılında Sosyal Araştırmalar Vakfı tarafından yayımlanmıştır)

Bu rahatsızlığın bir diğer kanıtı resmi bir görevi olmaksızın Türkiye'ye ekibi ile gelen Thornburg'un 20. Yüzyıl Vakfı adına hazırladığı "Türkiye Nasıl Yükselir" başlıklı raporudur. Thornburg, Türkiye'nin devletçi politikalardan vazgeçmediği sürece Amerikan eksenine giremeyeceğini açık bir dille ifade etmektedir;<sup>107</sup>

Bir takım memleketlerde beş yıllık plan gibi adlarla bir takım devlet teşebbüslerine giriliyor. Biz bunların yanlış olduğunu iptidadan biliyoruz. Amerikanın her gün göze çarpan refah ve inkişafı ancak hususi teşebbüs yoluyla temin edilmiştir. Birçok Amerikalılar kendi kendilerine şu suali soruyorlar: Yabancı devletler tarafından bu istikamette yapılan hatalı girişlere biz ne diye destek olalım? Sonra şurası da aşikardır ki bizzat Türk hususi teşebbüsüne yer vermeyen bir iktisadi inkişaf programı için de Amerikan hususi teşebbüsü hiçbir rol oynayamaz

Devlet sektörünün iktisadi etkinliğinin sınırlandırılması 1947 Kasımında düzenlenen CHP Kurultayında kabul edilmiştir. Kurultay'da alınan karar başta muhalefet olmak üzere basın tarafından da çok olumlu bir girişim olarak karşılanmıştır. Nadir Nadi 11 Ocak 1948 tarihli "Aşırı Devletçiliğe Veda" başlıklı yazısında Kurultayda alınan kararları şu şekilde yorumlamıştır.<sup>108</sup>

Son Halk Partisi Kurultayının girdiği hayırlı teşebbüslerden biri, devletçilik prensibini sınırlandırmaya çalışmak oldu idi. Vakıa bu prensip vaktiyle de kayıtsız şartsız yürürlüğe konmuş değildi... işte devletçilikte de iş işten geçti denecek kadar ileri gitmediğimiz içindir ki, Halk Partisi bugün zararın neresinden dönülse kâdır diyebilmiş, imkanların müsaadesi nispetinde normal ölçülere girmek çarelerini arayabilmiştir.

Yine Ulus Gazetesi'nde CHP'nin devletçilik politikası üzerine yayımlanan bir yazıda, artık CHP Programında devletin kamu menfaatlerini, hizmetlerini ve milli savunmayı sağlamak üzere doğrudan doğruya yapacağı işlerin içeriğinin açık bir şekilde belirtildiği, bunların büyük maden işletmeleri, büyük enerji santralleri, gibi büyük teşebbüslerle kamu hizmetlerini ilgilendiren ulaştırma ve PTT gibi teşebbüslerden ibaret olduğu ifade edilmiştir. Daha açık bir ifadeyle devletin yapacağı işler kategorisi yalnız ya hususi teşebbüsün başaramayacağı ya da girişilmesinde kâr ve menfaat görmeyeceği iktisadi faaliyetler olarak tanımlanmıştır.<sup>109</sup>

Yıl içerisinde devletçilik adına yapılan her hamle sanayiciler tarafından ağır eleştirilerin odağı olmuştur. Mart ayında, Sümerbank tarafından hazırlanmak istenen beş yıllık sanayi planı karşısında sanayiciler, "15 yıldan beri memleketin bu tarz planlardan çok zarar gördüğü anlaşıldığı bir sırada gene böyle planlar tatbikatına karar verilmesi şayanı hayrettir.." yorumunda bulunmuşlardır.<sup>110</sup>

<sup>107</sup> M.W.Thornburg, *Türkiye Nasıl Yükselir*, Hür Fikirleri Yayma Cemiyeti, Yayın No: 2, Kardeşler Basımevi İstanbul 1948

<sup>108</sup> *Cumhuriyet Gazetesi*, 11 Ocak 1948

<sup>109</sup> *Ulus Gazetesi* 17 Ocak 1948

<sup>110</sup> *Cumhuriyet Gazetesi* 9 Mart 1948

### **İki Dergi: İktisadi Yürüyüş ve Türk Ekonomisi**

1948 yılında yerli sermayenin sözcüsü iki dergi bulunmaktadır. Bunlardan birincisi Aslan Tufan Yazman tarafından çıkarılan “İktisadi Yürüyüş” dergisi ve ikincisi Muhlis Ete tarafından Türk Ekonomi Kurumu adına çıkarılan “Türk Ekonomisi” dergisidir. Dergiler Marshall Planının bir anlamda Türkiye’deki sözcülüğünü yapmış, 1948 yılı içerisinde Marshall Planı ile ilgili bütün gelişmeleri yayımlamıştır. İktisadi Yürüyüş Marshall Planının tam metnini “Beşeriyete Hizmet Eden Tarihi Bir Vesika” başlığı ile yayımlamıştır.<sup>111</sup>

İstanbul’da 1948 yılının Kasım ayında düzenlenecek olan İstanbul İktisat Kongresi’nin düşünsel hazırlıkları da bu dergiler aracılığıyla yürütülmüştür. Dergilerde yayımlanan yazıların genel eğilimi, özel sektörün önünü kapatan devletçilik ilkesinin bir an önce tasfiyesidir. İstanbul İktisat Kongresini düzenleyen ekip içerisinde de aktif rol oynayan Muhlis Ete, 1949 yılında İşletmeler Bankası olarak kabinde yer alan isimdir. Bir anlamda piyasa koşullarında yeniden yapılacak olan Türk ekonomisinin mimarlarından biridir.

### **İstanbul İktisat Kongresi 22–27 Kasım 1948**

Ahmet Hamdi Başar’ın kurduğu İstanbul Tüccar Derneği öncülüğünde 22-27 Kasım 1948’de düzenlenen İstanbul İktisat Kongresi, devletçilik ilkesini tarihe gömecek kararları ile tarihe geçmiştir. Kongre, Taksim Belediye Gazinosu’nda düzenlenmiş, Galata Yolcu Salonu’nun 3. katındaki tarihi Limon Lokantası kongre üyelerine tahsis edilmiştir. Kongre, çok sayıda, işadamları, öğretim üyesi ve bürokratin katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Kongrenin Düzenleme Komitesi’nde şu isimler yer almıştır.

Başkan: İzzet Akosman İstanbul Tüccar Derneği Başkanı  
Başkan Vekili: Hüsnü Arsan İstanbul Ticaret ve Sanayi Odası İdare Hey’eti Azasından  
Başkan Vekili: Cudi Birkek İstanbul Sanayi Birliği Başkanı  
Başkan Vekili: Prof. R.Şükrü Sulva Türkiye İktisatçıları Derneği Başkanı  
Başkan Vekili: Prof. Muhlis Ete Türk Ekonomi Kurumu Başkanı  
Kongre Genel Sekreteri: Ahmet Hamdi Başar  
Aza: Bedri Nedim Göknil İstanbul Tüccar Derneğinden  
Aza: Muhlis Erdener İstanbul Tüccar Derneğinden  
Aza: Hüsnü Himmetoğlu Sanayi Birliğinden  
Aza: Halid Güleriyüz Sanayi Birliğinden  
Aza: Prof. Reşat Nalbantoğlu Türkiye İktisatçıları Derneğinden  
Aza: Neumark Türkiye İktisatçıları Derneğinden

Açılış Konuşmasını yapan Ahmet Hamdi Başar, İstanbul Tüccarlar Derneğinin böylesi bir kongrenin düzenlenmesindeki amacını şu şekilde açıklamıştır.<sup>112</sup>

<sup>111</sup> Avrupa İktisadi Kalkınma Programı (Beşeriyete Hizmet Eden Tarihi Bir Vesika), *İktisadi Yürüyüş*, Cilt:9, Sayı:196-197, Mart 1948

<sup>112</sup> Ahmet Hamdi Başar, Açılış Konuşması, Türkiye İktisat Kongresi, İstanbul, 22-27 Kasım 1948. (Bildiriler). Ankara: DPT, 1997 Kongre ile her türlü dokümana <http://ekutup.dpt.gov.tr/ekonomi/turkiye/iktisa48/> adresinden ulaşılabilir

Türk milleti, tepeden idare edilen ve kendisini idare edenlerin istedikleri ve münasip gördükleri şekiller altında hayatını tanzim eden bir topluluk halinde yaşayamaz. Bu güne kadar tarihi zaruretlerle ve bir olgunluk devresini vesayet altında yaşamak ihtiyacıyla milleti idare mesuliyetini üzerine alanların iktisadi hayata müdahaleleri belki lazım gelmiştir. Fakat artık bu zaruret geniş ölçüde ortadan kalkmıştır. Onun için, biz şimdi iktisadi hayatın memurlar vasıtasıyla ve tepeden inme idaresi manasına gelen bu günkü devletçiliğin geniş ölçüde bir tasfiyeye tabi tutulmasını ve yeni bir zihniyetin cemiyetimize hakim olmasını istiyoruz.

Kongre üç ana başlık üzerinden organize edilmiştir. 1-Devletçilik, 2- Dış Ticaret, 3- Vergi Reformu.

Aşağıda devletçilik oturumunda yapılan konuşmalardan bazı alıntılar yer almaktadır.

*Reşat Nalbandoğlu*, devlet teşebbüslerinin rasyonel çalışmamasının üç temel nedeni olduğunu ifade etmiştir. Bunlardan birincisi bu teşebbüslerin ticari zihniyetten mahrum olması, ikincisi bürokrasiden kurtulamaması, üçüncüsü ise rekabet tesirinden azade olmasıdır.<sup>113</sup>

*Feridun Ergin* (İstanbul Üniversitesi Doçenti); “Devletçilik, muhtelif iktisat ve felsefe nazariyelerinin ferdi hakları ve hususi teşebbüs serbestisini inkar eden fikirlerini bir araya toplamak sureti ile vücuda getirilmiş bir sentezdir”.

*Prof. Dr. Muhlis Ete*; “Tanzimci Bir İktisat Politikasına Göre Devlet İşletmeciliği’nin Mahiyet Şumulu” başlıklı konuşmasında devletçilik yerine devlet işletmeciliği kavramının Türkiye’de yerleşmesi gerektiği ve bunun için öncelikle devletin hangi alanlarda varlık gösterip hangi alanlarda gösteremeyeceğinin belirlenmesinin gerektiğini öne sürmüştür.

*Prof. Hazım Atıf Kuyucak*; “devlet muayyen maksatları temin için kurulmuş bir içtimai teşekkül, bir vasıta bir alettir. Gayesi, harici ve dahili emniyeti sağlamak ve bilhassa dahilde serbest müteşebbislerin, müstahsillerin ve müstehliklerin karar alma ve fisat bulma hususundaki müsavatını temin eylemektir. Memleketin iktisadi işlerinin dairesinde devlet tenvir edici, icabında tanzim edici bir rol oynamalı fakat hiçbir zaman müteşebbisler karşısında hem nazım hem de rakip olarak çıkmamalıdır”.

*Ord. Prof. Ömer Celal Sarc*; “bu gün devletin elinde bulunan bazı işlerin özel sektöre devrine karar verilse bile, hususi teşebbüsün gerekli sermayeleri teminde güçlük çekmekle beraber bidayette bu işere pek yanaşmak istemeyeceği de umulabilir. Uzunca bir zaman geçmeden ve hükümetin istikrarlı icraatı ile gereken psikolojik zemin hazırlanmadan bu durumu hususi teşebbüsün aczi ve iflası olarak manalandırmaya asla hakkımız olmayacağını söylemek lazımdır..”

Kongre’den devletçiliğe ilişkin alınan kararın özeti şu şekildedir:

Devletin iktisadi siyaseti, hususi mülkiyete dayanan ferdi iktisadi hürriyetlerini koruyan, iktisadiyat sahasında hususi teşebbüsü esas tutan ve milli ekonomiye rehberlik eden ve içtimai adaleti ehemmiyetle ele alan bir sistem olmalıdır. Devlet ik-

<sup>113</sup> Reşat Nalbandoğlu, “Devlet Teşebbüsleri Rasyonel Çalışmamaktadır”, *İktisadi Yürütiş Dergisi*, Yıl:9, Cilt:9, Sayı:213–214–215–216, Aralık 1948

tisadi yapının temellerini bu suretle attıktan ve kurulan müesseseleri yeter derecede işlettikten sonra, işletmecilik faaliyetlerini ancak birinci derecede amme hizmetleri sayılan işlere ve asıl vazifesi olan ve iktisadi siyasetin işletmecilik dışında kalan tetkik, tanzim ve murakabe sahalarına hasretmelidir. Devlet bu gibi hizmetler dışında kalan, zirai, ticari ve sınai mahiyetteki işlerden peyderpey elini çekmeli ve bilhassa hiçbir suretle serbest piyasadaki teşebbüsler karşısında hem rakip hem de murakip durumunda bulunmamalıdır.

Kongrede öne çıkan bir diğer başlık, CHP'nin Kasım 1947 Kurultayında kurulmasını öngördüğü Ekonomi Genel Meclisi konusudur. Hükümet son Kurultayda programına ilave ettiği bir maddeye dayanarak Ekonomi Genel Meclisi adıyla bir İktisat Meclisi teşkil etmek isteği içerisinde olduğunu açıklamıştır. Muhlis Ete'nin Türk Ekonomisi Dergisinin Şubat 1948 sayısında kaleme aldığı "Ekonomi Genel Meclisi" başlıklı yazısında, Hükümetin bir "Devlet Kurulu" halinde kurulacak olan böyle bir meclis hakkında görüş almak için Türk Ekonomi Kurumuna başvurduklarını öğrenmekteyiz. Hükümetin bu isteği üzerine, Kurumdan seçilen bir komisyon bu konuda hazırlıklara geçmiş ve başka ülkelerden edindiği dokümanlar ile rapor hazırlamak için çalışmalara başlamıştır.<sup>114</sup>

Muhlis Ete, kurulması istenen Ekonomi Genel Meclisi'nin 1927 yılında kurulan Âli İktisat Meclisi ile aynı amaçlarla kurulmak istendiğini belirtmektedir.<sup>115</sup> Âli İktisat Meclisi yarısı hükümet yarısı ise Ticaret ve Sanayi Odaları ve diğer meslek kuruluşlarınca seçilen 24 üyeden oluşmaktaydı. Amacı araştırmalar yaparak ve programlar hazırlayarak iktisadi gelişmeyi hızlandıracak kararların alınmasına yardımcı olmaktı.<sup>116</sup>

Ekonomi Genel Meclisi tam da bu amaçla kurulmak istenmektedir. CHP'nin son kabul ettiği programda Ekonomi Meclisi şu şekilde açıklanmıştır; "Milli ekonomiyi bünyesi içinde ve milletlerarası ekonomi teşebbüs ve faaliyetleri planlara bağlamak ve uygun göreceği teklifler yapmak üzere uzmanlardan ve ilgililerden tereküp eden yetkili bir Ekonomi Genel Meclisi kurulması gerekli görülmektedir. Bu meclis hükümetçe hazırlanacak ve milli ekonomiyi ilgilendirecek konularda görüş ve düşüncelerini bildirmekle ödevli kılınacaktır".<sup>117</sup>

İstanbul İktisat Kongresinde Ahmet Hamdi Başar, "devletçiliğin genişledikçe devletin tahakkümünün de genişleyeceğini, idari devletin yaratılışı ve zihniyeti itibarıyla iktisadi hayatı tanzim ve idare yeteneğine sahip olmadığını bu nedenle iktisadi hayatın siyasi otoriteden ayrı bir organlaşmaya muhtaç olduğunu bu yapılaşmanın ana organının da yeni kurulacak Ekonomi Genel Meclisi olduğunu" ifade etmiştir. Başar'a göre, bu genel meclis meslek ve ihtisas teşekküllerinden demokratik esaslarla seçilmiş temsilcilerle bunların dörtte birini geç-

<sup>114</sup> Muhlis Ete, "Ekonomi Genel Meclisi", Türk Ekonomisi Dergisi, Yıl:6, Sayı:56, s.35

<sup>115</sup> A.k.

<sup>116</sup> Âli İktisat Meclisinin 1929 yılında ödemeler dengesi açığının kapatılması ve ithal ikamesi olanaklarının araştırılması için "Türkiye'nin İktisadi Programı" başlıklı bir çalışma içerisine girmiştir. Programın hazırlanması işini daha sonra İktisat Vekâleti üstlenmiştir. Tezel, s. 207-208

<sup>117</sup> A.k.



memek üzere hükümetçe ve devlet teşekküllerince seçilecek uzmanlardan oluşmalıdır.<sup>118</sup>

İktisat Kongresinde, İstanbul Tüccar Derneği'nin Ekonomi Genel Meclisi üzerine hazırladığı tebliğ ise şu şekilde olmuştur:<sup>119</sup>

Derneğin Ekonomik Genel Meclisi hakkındaki 8 Nisan 1948 tarihli raporu 22 Nisan 1948 tarihli 9'ncü aylık toplantısında görüşülerek kabul edilmiştir. Bu raporda hükümetçe teşkili düşünülen Ekonomi Genel Meclisi hakkındaki Derneğin görüşleri belirtilmiştir. Dernek, araştırmalarda bulunacak ve gerekli Raporları ve planlar hazırlayacak ayrı ve müstakil bir etüd ve plan dairesiyle, hür meslek ve ihtisas teşekküllerinden seçimlerle yollanmış üyelerden ve hükümet mümessillerinden müteşkil bir Ekonomi Genel Meclisinin teşkil edilmesini teklif etmektedir.

Türk Ekonomisi Dergisi yıl içerisinde böyle bir Meclisin kurulmasının gerekliliğinin sürekli altını çizmiştir. Çünkü Muhlis Ete gibi daha sonra devletin iktisadi politikasına liberal çizgide yön verecek isimler için Ekonomi Genel Meclisi devlet ile özel sektör arasında bir köprü işlevi üstlenecektir.

İstanbul İktisat Kongresi sonucunda alınan kararlar sanayicilerin devletçilik karşısındaki hoşnutsuzluğunu resmi olarak belgelemiştir. Bundan sonra sanayicilerin sesi daha da yükselecektir. 1949 yılına gelindiğinde ne hükümetin ne de İnönü'nün baskıya karşı direnci kalmamıştır. Günaltay Hükümeti programında, hususi sermayenin iktisâdi sahalarda girişeceği teşebbüsleri teşvik etmek ve kolaylaştırmak ilke olarak kabul edilecektir.

## SONUÇ

1948 yılı, planlı kalkınma ve devletçilik ilkelerinin tasfiye edildiği bir yıl olmuştur. ABD, DP ve yükselen sanayi sınıfının baskısına karşı siyasal direnci kalmayan CHP, bu çevrelerin istekleri doğrultusunda liberal kararların altına imza atmıştır.

1947 yılında yardım dışında kalan Türkiye, 1948 yılını Marshall Planına dahil olabilmenin çarelerini arayarak geçirmiştir. Savaş sonrası Avrupa'nın yeniden imarı için başlatılan Marshall Planının kurumsal yapısı içerisinde Türkiye'ye biçilen ekonomik rol Avrupa'nın ihtiyaç duyduğu gerekli tarım ürünlerinin üretimi ile sınırlıdır. Türkiye sanayileşen ülke kategorisi içerisinde yer almamaktadır. Türkiye 1948 yılında, Marshall yardımları kapsamına girmenin bedeli olarak, ekonomide devletçilikten serbest piyasa ekonomisine, demiryolu yapımından karayoluna, tarım ve ticarete korumacılıktan serbestleşmeye, kamu personeli istihdamından kadro tensikatına giderek uzun vadede yönetim sisteminde kalıcı sonuçlar doğuracak adımlar atmıştır.

1948 yılında idari alanda dikkati çeken en önemli gelişme Başbakanlık tarafından yürütülen rasyonalizasyon çalışmalarıdır. Rasyonalizasyon çalışmaları, devlet dairelerinde verimin artırılması ve kadro tensikati adı altında yürütül-

<sup>118</sup> Ahmet Hamdi Başar, Devletçilik ve Devlet Müdahalesi, Türkiye İktisat Kongresi, İstanbul, 22-27 Kasım 1948. (Bildiriler). Ankara: DPT, 1997, s.144

<sup>119</sup> Türkiye İktisat Kongresi, İstanbul, 22-27 Kasım 1948. (Bildiriler), DPT, Ankara 1997, s.207

müştür. Amaç personel sayısını azaltarak devlet dairelerinde tasarruf sağlamaktır. Yıl içerisinde kurumların hazırladıkları rasyonalizasyon raporlarından gerçekte yapılmak istenenin personel istihdamının daraltılması olduğu sonucu çıkmaktadır.

1948 yılında Türkiye'ye askeri yardımlar devam etmiş, gelen malzemenin kullanımının öğrenilmesi için çok sayıda yabancı uzman Türkiye'ye gelmiştir. Yabancı uzmanlar idari alanda da varlığını hissettirmiştir. 1948 yılında karayolu yapımının yükselişi Amerikalı uzman Hilts'in girişimleri ile ortaya çıkmıştır. Türkiye ulaşım politikasını karayolu üzerinden yürütmüş ve bugünkü Karayolları Genel Müdürlüğü'nün temelleri 1948'de atılmıştır. Adli alanda yıl içerisinde yapılan yargıç atamaları dışında köklü bir değişim yaşanmamıştır. Akademik alanda ise sol görüşlü hocaların yargılanması gündemde yer almıştır. Yargılama hocaların kürsülerinin ilga edilmesi ile sonuçlanmıştır.

## EK-1: 1948 Yılında Hükümet

### I. Saka Hükümeti 10.09.1947-10.06.1948

#### Bakanlar Kurulu

##### Başbakan

Hasan SAKA (Trabzon)

##### Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Faik Ahmet BARUTÇU (Trabzon)

##### Devlet Bakanı

Mustafa Abdülhalik RENDA (Çankırı)  
10.09.1947-20.02.1948

##### Adalet Bakanı

Şinasi DEVRİN (Zonguldak)

##### Milli Savunma Bakanı

Mustafa Münir BİRSEL (İzmir)  
10.09.1947-05.06.1948

##### İçişleri Bakanı

Münir Hüsrev GÖLE (Erzurum)

##### Dışişleri Bakanı

Necmettin Sadık SADAK (Sivas)

##### Maliye Bakanı

Halit Nazmi KEŞMİR (Tokat)  
10.09.1947-23.03.1948  
Hasan Şevket ADALAN (İzmir)  
27.03.1948-10.06.1948

##### Milli Eğitim Bakanı

Reşat Şemsettin SİRER (Sivas)

##### Bayındırlık Bakanı

Kasım Rifat GÜLEK (Seyhan)

##### Ekonomi Bakanı

Cavit EKİN (Diyarbakır)

##### Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

Behçet UZ (Denizli)

##### Gümrük ve Tekel Bakanı

Hasan Şevket ADALAN (İzmir)  
10.09.1947-27.03.1948

##### Tarım Bakanı

Tahsin COŞKAN (Kastamonu)

##### Ulaştırma Bakanı

Şükrü KOÇAK (Erzurum)

##### Ticaret Bakanı

Mahmut Nedim GÜNDÜZALP (Edirne)

##### Çalışma Bakanı

Tahsin Bekir BALTA (Rize)

### II. Saka Hükümeti 10.06.1948-16.01.1949

#### Bakanlar Kurulu

##### Başbakan

Hasan SAKA (Trabzon)

##### Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Faik Ahmet BARUTÇU (Trabzon)

##### Adalet Bakanı

Fuat SİRMEN (Rize) 10.06.1948-13.01.1949  
Ali Rıza ERTEN (Mardin)  
13.01.1949-16.01.1949

##### Milli Savunma Bakanı

Hüseyin Hüsni ÇAKIR (Samsun)

##### İçişleri Bakanı

Münir Hüsrev GÖLE (Erzincan)

##### Dışişleri Bakanı

Necmettin Sadık SADAK (Sivas)

##### Maliye Bakanı

Hasan Şevket ADALAN (İzmir)

##### Milli Eğitim Bakanı

Hasan Tahsin BANGUOĞLU (Bingöl)

##### Bayındırlık Bakanı

İsmail Nihat ERİM (Kocaeli)

##### Ekonomi Bakanı

Cavit EKİN (Diyarbakır)

##### Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

Kemali BAYAZIT (Maraş)

##### Gümrük ve Tekel Bakanı

Emin ERİŞİRGİL (Zonguldak)

##### Tarım Bakanı

Ali Cavit ORAL (Seyhan)

##### Ulaştırma Bakanı

Kasım Rifat GÜLEK (Seyhan)

##### Ticaret Bakanı

Cemil Said BARLAS (Gaziantep)

##### Çalışma Bakanı

Tahsin Bekir BALTA (Rize)

**Ek -2 Devreler İtibariyle Marshall Yardımından Türkiye'ye Yapılan Tahsisler<sup>120</sup>**

| Yardımanın Çeşidi            | 1948-49 | 1949-50 | 1950-51 | 1951-52 | 1952-53 | 1953-54 | 1954-55 | 1955-56 | 1956-57 | 1957-58 | 1958-59 | Toplam  |
|------------------------------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|
| <b>Direkt Yardım</b>         |         |         |         |         |         |         |         |         |         |         |         |         |
| a) Hibe                      | 1.216   | 16.160  | 37.200  | 11.300  | 33.600  | 46.000  | 55.000  | 55.000  | 55.000  | 70.000  | 103.000 | 483.476 |
| b) Kredi                     | 38.000  | 34.840  | -       | 11.200  | -       | -       | 20.000  | 25.000  | 25.000  | -       | -       | 154.040 |
| c) Şarta Bağlı               | 9.784   | 7.503   | -       | -       | -       | -       | -       | -       | -       | -       | -       | 17.287  |
| d) Askeri İstihlak Maddeleri | -       | -       | 7.800   | -       | 12.000  | 30.000  | 25.500  | 19.100  | 24.100  | -       | -       | 118.400 |
| Yardıımı(Aynı)               |         |         |         |         |         |         |         |         |         |         |         |         |
| <b>Toplam</b>                | 49.000  | 58.503  | 45.000  | 22.500  | 45.600  | 76.000  | 100.500 | 99.100  | 104.000 | 70.000  | 103.000 | 773.203 |
| <b>Endirekt Yardım</b>       |         |         |         |         |         |         |         |         |         |         |         |         |
| a) Hibe                      | -       | 71.522  | -       | 47.500  | 21.400  | -       | -       | -       | -       | -       | -       | 140.422 |
| b) Kredi                     | -       | -       | 55.000  | -       | -       | -       | -       | -       | -       | -       | -       | 55.000  |
| <b>Toplam</b>                | -       | 71.522  | 55.000  | 47.500  | 21.400  | -       | -       | -       | -       | -       | -       | 195.422 |
| <b>Teknik Yardım</b>         |         |         |         |         |         |         |         |         |         |         |         |         |
| a) Hibe                      | -       | 1.000   | 800     | 1.000   | 2.190   | 2.700   | 600     | 2.200   | 3.346   | 4.500   | 4.500   | 22.836  |
| b) Kredi                     | -       | 1.100   | -       | -       | -       | -       | -       | -       | -       | -       | -       | 1.100   |
| <b>Toplam</b>                | -       | 2.100   | 800     | 1.000   | 2.190   | 2.700   | 600     | 2.200   | 3.346   | 4.500   | 4.500   | 23.936  |
| <b>Genel Toplam</b>          | 49.000  | 132.125 | 100.800 | 71.000  | 69.190  | 78.700  | 101.100 | 101.300 | 107.346 | 74.500  | 107.500 | 992.561 |

\* Kredi yardımı 1955 Amerikan mali yılına kadar 35 sene vade ve %2.5 faizler, takip eden yıllarda ise 40 sene vade Türk lirası ile ödenmesi halinde %4, dolar ile ödenmesi halinde %3 faizle verilmektedir.

\*\* Şarta bağlı yardım sistemine, Türkiye diğer Avrupa devletlerine muadil kıymette mal ihraç etmesi karşısında olar temin etmiştir.

<sup>120</sup> Marshall Yardımından Devreler İtibariyle Türkiye'ye Yapılan Tahsisler, DPT Dokümantasyon Servisi, 1961

### EK-3 Devlette Rasyonalizasyon Raporları

| Rapor Hazırlayan Kurumlar                                                        | Rapor Tarihi | Raporun Özeti                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|----------------------------------------------------------------------------------|--------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü<br>13.2.1948 BCA: 30.10.0.<br>61.410.44       | 13.2.1948    | Devlet Havayolları Genel Müdürlüğünce hazırlanan rasyonalizasyon raporunda; ileride yapılacak kadro tasarrufları dolayısıyla bütçe yükünü ağırlaştırmamak için münhal vazifelere, kat'i bir zaruret bulunmadıkça açıktan memur tayin edilmemesi prensibinin idarece öteden beri tatbik edildiği, ancak yine de personel sıkıntısının yaşandığı vurgulanmaktadır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| PTT<br>13.2.1948 BCA: 30.0.0<br>139.999.23                                       | 13.2.1948    | Başbakanlığın emri ile PTT İdaresince hazırlanan raporda; esas hizmeti posta, telefon, telgraf olan idarenin daha verimli işleyebilmesi için PTT işlerinde ileri düzeyde olan İsviçre kanunlarından esinlenerek bir Posta kanun ile Telgraf ve Telefon kanunu tasarısı hazırlandığı ve PTT idaresinin işlerini aksatıcı bazı noktalara çözüm önerileri getirilmeye çalışıldığı belirtilmiştir.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Devlet Meteoroloji İşleri Umum Müdürlüğü<br>28.2.1948 BCA: 30.10.0<br>188.290.28 | 28.2.1948    | Devlet Meteoroloji İşleri Umum Müdürlüğünün rasyonalizasyon raporunda; tasarrufa değil işin yoğunluğu göz önüne alınarak kadro artırımında bulunulması gerektiği ve bu koşullarda dahi rasyonel çalışma ortamının kurumda var olduğu belirtilmiştir.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Dışişleri Bakanlığı                                                              | 6.4.1948     | Dışişleri Bakanlığı rasyonalizasyon raporunda; kadro tasarrufu ve bütçe yükünün hafifletilmesi konusunda hem fikir oldukları, liyakat esaslı daha az sayıda elemanın elde edilmesi bakımından muvaffak olacaklarını, rasyonel çalışmanın hız kazanması için de özellikle mevzuatın düzenli olarak Dışişleri Bakanlığına gönderilmesi gerektiği vurgulanmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| İstatistik Genel Müdürlüğü<br>6.4.1948 BCA: 30.10.0<br>130.933.25                | 10.4.1948    | İstatistik Genel Müdürlüğü işlerin rasyonelleştirilmesi bakımından alınacak tedbirlerin mahiyeti ve kadro tasarruflarına dair bir incelemede Dairede 11'i merkezde 135'i taşra teşkilatında çalışan maaşlı memurun olduğu ve savaş boyunca 1939 yılındaki memur sayısında bir değişim olmadığı, kadroya hiçbir ilave yapılmadığı ifade edilmiştir. Yapılan incelemeler sonucunda yeni konularda bazı istatistiklerin yapılmasına teşebbüs edilemediği gibi hala yapılmakta olanlardan bazılarının da güçlüklerle başarıldığı diğer bazı istatistiklerin zamanından çok geç hazırlandığı bunun temel sebeplerinden birinin memur azlığı ve var olan memurların çalışma koşulları ve maaşlarının yetersizliği olduğu ifade edilmektedir. |
| Diyanet İşleri Başkanlığı<br>10.4.1948 BCA: 30.10.0.0<br>26.148.26               | 13.4.1948    | Diyanet İşleri Başkanlığı rasyonalizasyon raporunda, müteallik işlerin rasyonelleştirilmesi bakımından alınacak tedbirlere ve bu tedbirler sayesinde yapılabilecek kadro tasarrufuna büyük ölçüde yer ayrılmıştır. Raporda 434 ilçe ve 63 il bulunduğu halde bunların ancak illerle beraber 429'unda müftü mevcut olduğu, 68 ilçede müftülük teşkilatı olmadığını bu durumun sıkıntı yarattığı ifade edilmektedir. İşlerin rasyonelleşmesi için kanunlar hazırlanırken ilgili dairelerin görüşlerinin alınması ve kalifiye eleman çalıştırılması gerektiği raporda belirtilmiştir.                                                                                                                                                     |
| Tarım Bakanlığı<br>18.4.1948 BCA: 30.10.0<br>201.373.10                          | 18.4.1948    | Tarım Bakanlığı rasyonalizasyon raporunda; ülke ekonomisinin büyük bir oranda tarıma dayandığı nüfusun yüzde 82'sinin çiftçi olduğunu bu sebeple aslında var olan sayıdan çok daha fazla veteriner ve ziraatçıya ihtiyaç olduğunu rasyonel çalışmak içinde belli kanunlarda tadilat gerektiği dile getirilmiştir.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

|                                                                      |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----------------------------------------------------------------------|------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Petrol Ofisi Genel Müdürlüğü<br>28.5.1948BCA: 30.10.0.0<br>172.191.3 | 28.5.1948  | Petrol Ofisi Genel Müdürlüğü'nde verimliliği arttırmak için alınması gereken tedbirler hakkında teftiş kurulu raporunda, umumi masrafların diğer şirketlere nazaran yarıya indirilmesi, kısa zamanda önemli tesislere kavuşulması Petrol ofisinin lehine bir sonuç sağlamakla beraber ileride müessesenin ifaya mecbur olacağı vazifelerin ağırlığı ve şümülü karşısında da bu günden gereken önlemlerin alınması gerektiği, müessesenin gerek bir ticari bir hüviyetle yaşaması gerekse fevkalade hallerde resmi bir organ olarak faaliyette bulunması gerektiği öne sürülmüştür. |
| Sümerbank<br>14.6. 1948 BCA: 30.10.0.0<br>172.191.4                  | 14.6.1948  | Sümerbank rasyonalizasyon raporunda; Sümerbank'ta verimliliği arttırmak için alınması gereken tedbirler; teknik alanda verimi arttıracak metod ve araçların geliştirilmesi, ekonomik alanda işletmelerin ticari düşünce ile memleket ihtiyaçları da göz önünde tutularak en verimli iş alanlarına yönelmesi, idari alanda, teknik ve ekonomik alandaki düzenlemelerle uyumlu olarak idari faaliyetlerin en iyi ve en verimli şekilde organize edilmesi olarak sıralanmıştır.                                                                                                       |
| Adalet Bakanlığı<br>9.9.1948 BCA: 30.10.0<br>27.156.10               | 9.9.1948   | Adalet Bakanlığınca hazırlanan raporda; devlet daireleri ve müesseselerindeki işlerin rasyonelleştirilmesi ve kadro tasarrufu sağlanması konusunda işlerin hacmine oranla yeterli kadroya sahip olmadıkları bu nedenle tasarrufa gitmenin mümkün olmadığı yazmaktadır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Toprak Mahsulleri Ofisi<br>31.12.1948 BCA:30.10.00<br>167.162.9      | 31.12.1948 | Toprak Mahsulleri Ofisi rasyonalizasyon raporunda; rasyonalizasyon için gerekli olan kuruluş planının hazırlanması, yapılacak harcamaların ekonomik yükü, işin yapılış tarzının tespiti, maddi ve beşeri unsurlar hesabı, muharebe ve istatistik işleri gibi başlıklar maddeler halinde ele alınmıştır. Raporun sonucunda, ofis rasyonalizasyon hareketinin geniş ölçüde bir kadro tasarrufu gerektirdiğinin söylenemeyeceğini, kadro tasarrufunun alacağı şeklin rasyonalizasyon planının ikmali ile bunların yürürlüğe konması sırasında tebarüz edeceği vurgulanmıştır.         |

**Not: Raporlar Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi taramasıyla saptanmış, rapor metinleri aynı yerden elde edilmiştir. Liste, yalnızca ulaşılabilen raporları kapsamaktadır.**

#### EK-4 1948 Devlet Bütçesi

| 1948 YILI DEVLET BÜTÇESİ                  |                      |             |                                                         |                      |            |
|-------------------------------------------|----------------------|-------------|---------------------------------------------------------|----------------------|------------|
| MASRAF BÜTÇESİ                            | TL                   | %           | VARİDAT BÜTÇESİ                                         | TL                   | %          |
| Büyük Millet Meclisi                      | 10.718.964           | 0,9         | İrad ve Servet Vergileri                                | 204.000.000          | 18,3       |
| Cumhurbaşkanlığı                          | 1.063.496            | 0,1         | Muamele ve İstihlak Vergileri                           | 437.470.000          | 39,2       |
| Sayıştay Başkanlığı                       | 1.992.800            | 0,2         | Tekel Geliri                                            | 51.267.000           | 4,6        |
| Başbakanlık                               | 3.530.018            | 0,3         | Devlet malları ve mülk-leri gelirleri                   | 11.550.000           | 1,0        |
| Danıştay Başkanlığı                       | 986.201              | 0,1         | Devletçe İdare Edilen Kurumlar                          | 10.790.000           | 1,0        |
| Basın ve Yayın Genel Mü-dürlüğü           | 7.763.830            | 0,6         | Genel Kurumlar ve şir-ketler gelirlerinden Dev-let Payı | 3.030.000            | 0,3        |
| İstatistik Genel Müdürlüğü                | 763.080              | 0,1         | Çeşitli Gelirler                                        | 31.800.000           | 2,9        |
| Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü | 2.509.641            | 0,2         | Geçici Gelirler                                         | 160.500.000          | 14,4       |
| Diyanet İşleri Başkanlığı                 | 2.897.573            | 0,2         | Savunma Vergileri                                       | 99.193.000           | 8,8        |
| Adalet Bakanlığı                          | 41.586.428           | 3,3         | İstisnai Gelirler                                       | 106.000.000          | 9,5        |
| Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü          | 6.134.653            | 0,5         |                                                         |                      |            |
| <b>Milli Savunma Bakanlığı</b>            | <b>376.934.895</b>   | <b>30,3</b> |                                                         |                      |            |
| İçişleri Bakanlığı                        | 19.909.001           | 1,6         |                                                         |                      |            |
| Emniyet Genel Müdürlüğü                   | 32.079.730           | 2,6         |                                                         |                      |            |
| Jandarma Genel Komutan-lığı               | 36.779.569           | 3,0         |                                                         |                      |            |
| Dışişleri Bakanlığı                       | 12.704.198           | 1,0         |                                                         |                      |            |
| Maliye Bakanlığı                          | 150.089.616          | 12,1        |                                                         |                      |            |
| <b>Devlet Borçları</b>                    | <b>211.911.139</b>   | <b>17,0</b> |                                                         |                      |            |
| Milli Eğitim Bakanlığı                    | 106.497.248          | 8,6         |                                                         |                      |            |
| Bayındırlık Bakanlığı                     | 97.436.997           | 7,8         |                                                         |                      |            |
| Ekonomi Bakanlığı                         | 8.971.740            | 0,7         |                                                         |                      |            |
| Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı         | 47.718.377           | 3,8         |                                                         |                      |            |
| Gümrük ve Tekel Bakanlı-ğı                | 19.626.153           | 1,6         |                                                         |                      |            |
| Tarım Bakanlığı                           | 33.441.897           | 2,7         |                                                         |                      |            |
| Ulaştırma Bakanlığı                       | 3.554.242            | 0,3         |                                                         |                      |            |
| Ticaret Bakanlığı                         | 3.675.139            | 0,3         |                                                         |                      |            |
| Çalışma Bakanlığı                         | 2.274.572            | 0,2         |                                                         |                      |            |
| <b>Umumi Yekûn</b>                        | <b>1.243.563.197</b> | <b>100</b>  | <b>Umumi Yekûn</b>                                      | <b>1.115.600.000</b> | <b>100</b> |

## 1948 YILINDA YÖNETİM

| G. | Ay   | Olay/Mevzuat                                                                                                                             | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Kaynak |
|----|------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| 1  | Ocak | Cenup Demiryolları devletleştirildi.                                                                                                     | 1921 tarihinde yapılan bir anlaşma ile işletme hakkı "Cenup Demiryolları T.A Şirketi'ne verilen 405 kilometre uzunluğundaki Cenup Hattı fiilen T.C.D.D Yolları Genel Müdürlüğü'ne devrolundu. Bu suretle sınırlarımız içerisindeki bütün demiryolu şebekesinin fiili işletmesi Devletin elinde toplandı. Şirket tarafından daha önce işletilmekte olan hat, 381 kilometrelik Çobanbey-Nusaybin ana hattıyla Derbesiye-Mardin arasındaki 24 kilometrelik şube hatlarından ibaret idi. | U      |
| 2  | Ocak | Adana'da 15 bin genç büyük bir miting yaptı.                                                                                             | Mitingde gençler, ellerinde kahrolsun komünizm, kızıkların bu ülkede yeri yoktur gibi dövizlerle Ulus Parkı önünde toplandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | U      |
| 2  | Ocak | 1 Ocak 1948 tarihi itibariyle Ticaret ve Gümrük Tarifeleri Genel Anlaşması (GATT) yürürlüğe girdi.                                       | Amacı, ithalat vergilerini azaltmak ve uluslar arası ticaretin önündeki engelleri kaldırmak olan Anlaşma 1995'te yerini Dünya Ticaret Örgütü'ne bırakmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | C      |
| 2  | Ocak | 5161 sayılı 1948 yılı Bütçe Kanunu yayımlandı.                                                                                           | Kanunla Devlet bütçesine giren dairelerin 1948 yılı giderleri için 1.243.563.197 lira ödenek verildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | RG     |
| 2  | Ocak | Memleket Gazetesi kapatıldı, Nihad Erim Ulus'tan ayrıldı.                                                                                | CHP'nin yayın ve propaganda işleri için alınan tedbirler üzerine İstanbul'da çıkarılan ve partiye zararı olacağı düşünülen Memleket gazetesi kapatıldı. Ulus ve Ankara gazetelerini yeniden düzene koyma girişimleri başladı ve Nihad Erim'in Ulus gazetesinden ayrıldığı haberi yayımlandı.                                                                                                                                                                                         | C      |
| 3  | Ocak | 5155 sayılı Tekel Genel Müdürlüğü ve 5156 sayılı Devlet Demiryolları ve Liman İşletme Genel Müdürlüğü 1948 yılı Bütçe Kanunu yayımlandı. | Tekel Genel Müdürlüğü 1948 yılı giderleri için 43.895.567 lira, Devlet Demiryolları ve Liman İşletmeleri Genel Müdürlüğü 1948 yılı giderleri için de 180 milyon lira ödenek verildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | RG     |
| 3  | Ocak | Başbakanlık Koordinasyon Bürosu kadroları hakkında Bakanlar Kurulu Kararı yayımlandı.                                                    | Başbakanlık Koordinasyon Bürosunun 1948 yılı teşkilat kadrosu, Aylık ücreti 400 Liradan 1 Adet Muamele Şefi ve Aylık ücreti 200 Liradan 1 Adet Daktilo Memuriyeti kadrosu şeklinde belirlendi.                                                                                                                                                                                                                                                                                       | RG     |
| 3  | Ocak | Veremle Savaş Dernekleri Umumi Kongresi yapıldı.                                                                                         | Kongre, kırk iki vilayet delegesinin katılımı ile gerçekleşti.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | C      |
| 3  | Ocak | İller Bankası 1948 yılı çalışma programını açıkladı.                                                                                     | Açıklanan programa göre, 35 yerin haritası, 31 yerin imar planı, 40 kasabanın su projesi, 15 yerin su tesisi, elektrik projeleri ve 11 yerin elektrik tesisatı yapılacağı, ayrıca Çorlu, Eskişehir ve Konya'da soğuk hava depoları inşa edileceği ifade edildi.                                                                                                                                                                                                                      | U      |
| 3  | Ocak | 15 yeni ilçe kuruldu.                                                                                                                    | İlçe olan bucaklar sırasıyla Çaykara, Kiraz, Kınık, Samandağ, Çayıralan, Ümranlı, Mengen, Güney, Germencik, Çamardı, Yeşilhisar, Hacıbektaş, Fındıklık, Keçiözü, Gazipaşa'dır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | U      |
| 4  | Ocak | Veremle Savaş Haftası başladı.                                                                                                           | İstanbul'da Türkiye'nin sağlık durumunu anlatan bir de sağlık sergisi açıldı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | U      |



| G. | Ay   | Olay/Mevzuat                                                                                                                                                      | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Kaynak |
|----|------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| 4  | Ocak | 3 Ocak 1948'de Aydın Mil-<br>letvekili B.Ahmet Emin<br>Aryakın vefat etti.                                                                                        | Aryakın milli mücadele döneminde Müdafai Hukuk<br>Cemiyetinde yaptığı çalışmalar ile tanınmaktadır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | U      |
| 4  | Ocak | Genel Kurmay Başkanı Sa-<br>lih Omurtak'ın İsmet İnö-<br>nü'ye yolladığı yılbaşı teb-<br>rikinin ifade tarzı Demok-<br>ratlar tarafından şiddetle<br>eleştirildi. | Tebrikte yer alan "kara, deniz ve hava ordularımızın<br>komutan, subay ve eratı adına yeni yıllarını en derin<br>tazim ve itaatle kutlar, büyük şefimizin, ordumuzun<br>ve aziz Türk vatanının başı üstünde her zaman şan ve<br>şerefle ışıık vermelerini ulu tanrıdan dilerim" sözleri-<br>nin demokratik gelişmeye uygun düşmediği görüşleri<br>öne çıktı. Fuad Köprülü, Kudret Gazetesinde çıkan<br>başyazısında "bütün diktatörlük sistemlerinin ana<br>düsturu olan tek şef, tek parti, tek millet tekerlemesi-<br>nin ortadan kalktığını yazdı. | C      |
| 5  | Ocak | 5157 sayılı Devlet Deniz-<br>yolları ve Limanları İşlet-<br>me Genel Müdürlüğü 1948<br>yılı Bütçe Kanunu yayım-<br>landı.                                         | Kanunla Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme<br>Genel Müdürlüğü 1948 yılı giderleri için 108.399.521<br>lira ödenek verildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | RG     |
| 5  | Ocak | 5158 sayılı Devlet Hava-<br>yolları Genel Müdürlüğü<br>1948 yılı Bütçe Kanunu<br>yayımlandı.                                                                      | Kanunla Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü 1948<br>yılı giderleri için 19.776.870 lira ödenek verildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | RG     |
| 5  | Ocak | 5159 sayılı Posta, Telgraf<br>ve Telefon Genel Müdür-<br>lüğü 1948 yılı Bütçe Kanu-<br>nu yayımlandı.                                                             | Kanunla Posta, Telgraf ve Telefon Genel Müdürlüğü<br>1948 yılı giderleri için 65.544.527 lira ödenek veril-<br>di.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | RG     |
| 5  | Ocak | 5160 sayılı Orman Genel<br>Müdürlüğü 1948 yılı Bütçe<br>Kanunu yayımlandı.                                                                                        | Orman Genel Müdürlüğüne 1948 yılı giderleri için<br>14.152.568 lira ödenek verildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | RG     |
| 5  | Ocak | Maliye Bakanlığundan Tür-<br>kiye Emlak Kredi Bankası<br>Genel Müdür muavinlikle-<br>rine ve Birinci Sınıf Maliye<br>müfettişliklerine atama yap-<br>ıldı.        | Türkiye Emlak Kredi Bankası Genel Müdür muavin-<br>liklerine Ticaret Bakanlığı eski Teşkilatlandırma Ge-<br>nel Müdürü Avni Sakman'la mezkur Banka Şubeler<br>Müdürü Ali Nazif Böğrün'ün 750 şer lira aylık ücret-<br>le tayinleri uygun görüldü. Maliye Teftiş Kurulu kad-<br>rosunda açıkta bulunan 80 lira maaşlı Birinci Sınıf<br>Maliye Müfettişliğine eski Maliye Müfettişlerinden<br>Başbakanlık Genel Teftiş Müşaviri Mehmet İzmen<br>tayin edildi.                                                                                           | RG     |
| 6  | Ocak | Valiler arasında değişiklik<br>haberleri yalanlandı.                                                                                                              | İçişleri Bakanı tarafından yapılan açıklamada, bu tür<br>haberlerin asılsız olduğunu hatta bazı isimlerin Mil-<br>letvekilliğe aday olacakları ifade edildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | C      |
| 7  | Ocak | Devlet dairelerinde ıslahat<br>komisyonu toplandı.                                                                                                                | Devlet idare teşkilatının daha verimli çalışmasını<br>sağlayıcı tedbirleri tespit için toplanan komisyon,<br>Başbakan Yardımcısı Faik Ahmet Barutçu başkanlı-<br>ğında toplandı. Komisyonunda Başbakanlık Müsteşarı,<br>Ekonomi ve Maliye Bakanlıkları ile umumi muraka-<br>be heyeti temsilcileri bulundu. Başkan, amacın devlet<br>dairelerinde rasyonel bir çalışma sistemi kurmak ol-<br>duğunu bununla sadece bir tasarruf sağlamak değil<br>daha ziyade geniş ölçüde bir idari ıslahat düşünüldü-<br>ğünü ifade etti.                           | C      |

| G. | Ay   | Olay/Mevzuat                                                                                                                                    | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Kaynak |
|----|------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| 7  | Ocak | İçişleri Bakanlığı Atama Kararnamesi ile İçel, Afyon, Seyhan, Van Mektupçulukların ve İzmir ve Hatay Hukuk İşleri Müdürlüklerine atama yapıldı. | Afyon Mektupçusu Şükrü Gül'ün İçel Mektupluğuna, İçel Mektupçusu Şevket Erten'in Afyon Mektupçuluğuna, Trakya Genel Müfettişliği Yazı İşleri Müdürü Nejat Köknar'ın İzmir Hukuk İşleri Müdürlüğüne, Üçüncü Genel Müfettişlik Özel Kalem Müdür Naci Yüksel'in Hatay Hukuk İşleri Müdürlüğüne, Beşinci Genel Müfettişlik Yazı İşleri Müdürü Hasip Aksoy'un Seyhan Mektupçuluğuna, Çoruh Mektupçusu Sezai Harmankaya'nın Van Mektupçuluğu'na naklen tayinleri gerçekleştirildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | RG     |
| 7  | Ocak | Mengen, Güney, Germencik ilçelerinin sınırlarını belirleyen kararname yayımlandı.                                                               | 5071 sayılı kanunla kurulmuş olan on beş ilçeden 3 ilçenin sınırlarını belirleyen kararname yayınlanmıştır. Kararname ile Mengen İlçesi Mekezi Türkbeşli olarak belirlenmiş ve Kararnamede (1) Sayılı Cetvelde gösterilen köyler ile eski adı Mengen olan Pazarköy Bucağı ve merkezi Salı Pazarı Köyü olmak üzere kararnameden (2) sayılı cetvelde adları yazılı köylerden tereküp etmek suretiyle yeniden kurulan Gökçesu Bucağı Mengen İlçesine bağlanmıştır. Güney İlçesinin merkezi Güney Kasabası olarak belirlenmiş ve Denizli İli Buldan ilçesine bağlı Güney Bucağı kaldırılmış Kararnamede (3) sayılı cetvelde adları yazılı köyler Güney İlçesine bağlanmıştır. Germencik İlçesinin merkezi Germencik Kasabası olarak belirlenmiş, Aydın İli Merkez İlçesine bağlı Germencik Bucağı kaldırılmış, Kararnamede (4) sayılı cetvelde adları yazılı köylerle ilişik (5) sayılı cetvelde adları yazılı köylerden tereküp etmek üzere yeniden kurulan Ortaklar Bucağı Germencik İlçesine bağlanmıştır. | RG     |
| 8  | Ocak | Truman'ın yardıma dair Kongreye verdiği rapor yayımlandı.                                                                                       | Truman raporda "Türkiye ve Yunanistan'a yabancı baskısına karşı tamamiyetlerini muhafaza için yardım etmekteyiz, bu memleketlerin devam edecek olan tamamiyetleri Avrupa ve Ortaşarkta istiklallerini muhafaza etmeğe uğraşan diğer milletler üzerinde kuvvetli bir tesir yapacaktır" dedi. Raporunda iktisadi kalkınma planından bahseden Truman'ın "Herhangi bir milletin istiklaline karşı girişilen tecavüz Amerikanın güvenliğine bir tehdit teşkil eder" cümlesi dikkat çekicidir.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | C      |
| 8  | Ocak | Amasya'da belediye seçimi sonuçlandı.                                                                                                           | Belediye meclisini teşkil eden yirmi iki asil üyelik için biri bağımsız beş Demokrat ve on altı Cumhuriyet Halk Partili seçildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | C      |
| 8  | Ocak | Memur kadroları için bir tamim yayımlandı.                                                                                                      | Hükümet hiçbir açıktaki kadrolara memur tayin edilmemesini vilayetlere bildirdi. İki görevin bir memurun sorumluluğunda toplanmamasını ve memurların dışarıda ayrı vazife almalarının önüne geçilmesi için bazı tedbirler alındığı belirtildi. İçişleri Bakanlığı, memur sayısını arttırmış olan Ankara belediyesinin yeni yıl bütçesini reddetti.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | C      |
| 9  | Ocak | Yargıtay Özel Dairesi ve Milli Korunma mahkemeleri kadro ve idare giderleri ödeneğine ilişkin BKK yayımlandı.                                   | Yargıtay Özel Dairesi ve milli korunma mahkemeleri yargıç ve memurlarıyla Bakanlıktaki muhasebe bürosu memurlarının 1948 yılı Ocak ayı kadro ve idare giderleri ve İzmir Milli Korunma Mahkemesinin işgali altındaki binanın bir yıllık ve İstanbul ve İzmir milli korunma teşkilatının işgal ettikleri binaların altışar aylık kiralari karşılığı olarak Adalet Bakanlığı emrine 98.084 lira ödenek verildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | RG     |

| G. | Ay   | Olay/Mevzuat                                                                                                            | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Kaynak |
|----|------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| 9  | Ocak | On yıllık sağlık planı hazırlandı.                                                                                      | Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından hazırlanan planda öncelik koruyucu hekimliğe verildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | C      |
| 10 | Ocak | Türkiye ile Yunanistan'a Amerikan yardımı                                                                               | Türkiye ve Yunanistan'a yardım kanunu hükümlerince 1 Nisan'a kadar Türkiye'ye dört büyük denizaltı ile on bir tane harp gemisi verilmesi kararlaştırıldı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | U      |
| 10 | Ocak | Tütün ihracatı politikası açıklandı.                                                                                    | Tütün ihracatının arttırmak üzerine alınan tedbirler ile dış pazardaki alıcılara geniş imkânlar sunma ve birtakım kısıtlamaların kaldırılmasının hedeflendiği belirtildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | C      |
| 11 | Ocak | Nadir Nadi son Halk Partisi Kurultayında ele alınan devletçilik ilkesini Cumhuriyet Gazetesi'ndeki köşesinde yorumladı. | Nadir Nadi'nin "Aşırı Devletçiliğe Veda" başlıklı yazısında, "son Halk Partisi Kurultayının girdiği hayırlı teşebbüslerden biri, devletçilik prensibini sınırlandırmaya çalışmak oldu idi. Vakıa bu prensip vaktiyle de kayıtsız şartsız yürürlüğe konmuş değildi.... işte devletçilikte de iş işten geçti denecek kadar ileri gitmediğimiz içindir ki, Halk Partisi bugün zararın neresinden dönülse kardır diyebilmiş, imkanların müsaadesi nispetinde normal ölçülere girmek çarelerini arayabilmiştir" diyerek bu konudaki genel eğilimlere ve kendi görüşlerine yazısında yer verdi. | C      |
| 11 | Ocak | Gıyas Akdeniz'in tütün ihracatı üzerine yorumu yayımlandı.                                                              | Cumhuriyet Gazetesi'nde Ticaret Bakanı Mahmut Nedim Gündüzalp'ın tütün ihracatına ilişkin giriştiği düzenlemeleri değerlendiren yazısında Gıyas Akdeniz, ihracatı arttırmak için yapılan bu düzenlemeleri ilk müspet ve mühim karar olarak değerlendirdi. Düzenleme tütün ihracatı üzerinde serbestleşme getirmeyi hedefliyordu.                                                                                                                                                                                                                                                          | C      |
| 12 | Ocak | Ankara Üniversitesi Senatosu öğretim üyeliğinden ihraç kararı alındı.                                                   | Kararla, Dil Tarih Coğrafya Fakültesi Halk Edebiyatı ve Folkloru Profesörü Prof. Pertev Naili Boratav ile Sosyoloji doçenti Behice Boran ve Niyazi Berkes öğretim üyeliğinden ihraç edildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | C      |
| 12 | Ocak | Bulgaristan'da devletleştirme hareketleri başladı.                                                                      | Bulgaristan'da bankalar, sigortacılık, dış ticaret ve bilim okulları alanları devletleştirilmeye başlandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | C      |
| 13 | Ocak | Devlet işlerinde teftiş ve kontrol sorunu.                                                                              | Başbakan Yardımcısı Faik Ahmed Barutçu, Mecliste yaptığı konuşmada, müfettiş mevcudunun 670 kişi, teftişe muhtaç servis adedinin 80.000 olduğunu ifade etti. 1948 yılı itibarıyla askeri daireler de dahil olmak üzere devlet teşkilatında 29 teftiş kurulu bulunmaktadır. Oysa valilik, defterdarlık, posta, telgraf, gümrük ve tekel gibi teftişe tabi tutulan birliklerin sayısı tüm ülkede 54.900'dür. Barutçu'nun açıklamasına göre, beş yıldan beri teftiş edilmeyen 3317 birlik bulunuyordu.                                                                                       | C      |
| 13 | Ocak | Çimento ithali için BKK yayımlandı.                                                                                     | Hariçten 30.000 ton portlant çimentosunun ithal edilmesi ve satın alınma işleriyle Sümerbank'ın görevlendirilmesi hakkındaki Bakanlar Kurulu Kararı yayımlandı. Bu kararla iç üretim ile tamamen karşılanamayan çimento ihtiyacı açığını kapatmak üzere Hükümet eliyle hariçten getirilecek çimento için o güne kadar yapılan tekliflerin en müsaidini teşkil eden ve Türkiye Emlak Kredi Bankası vasıtasıyla Ekonomi Bakanlığına intikal ettirilen, metrik tonu 95 şilinden fob İngiliz limanından 30.000 ton portlant                                                                   | RG     |

| G. | Ay   | Olay/Mevzuat                                                                                                                               | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Kaynak |
|----|------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
|    |      |                                                                                                                                            | çimentosunun satın alınması, bu çimentoların ithal edilmesi ve satılması işlerinin ve bütün muamelelerin yapılması için Milli Korunma Kanunun 6. maddesine dayanarak Sümerbank'ın görevlendirildi.                                                                                                                                         |        |
| 13 | Ocak | Karaçi Büyükelçiliğine atama yapıldı.                                                                                                      | İstanbul eski Milletvekili Yahya Kemal Beyatlı'nın Karaçi Büyükelçiliğine tayini; Dışişleri Bakanlığının 7/1/1948 tarihli ve 389/5 sayılı yazısı üzerine Bakanlar Kurulunun 8/1/1948 tarihli toplantısında kararlaştırıldı.                                                                                                                | RG     |
| 13 | Ocak | Diyanet İşleri Başkanlığı Müşavere Kurulu üyeliği, Zat İşleri ve Yazı İşleri Müdürlüklerine atama yapıldı.                                 | Diyanet İşleri Başkanlığında açık bulunan 90 lira aylıklı Müşavere Kurulu üyeliğine Zat İşleri Müdürü Dersiam Hasan Fehmi Gökalp, 70 lira aylıklı Zat İşleri Müdürlüğüne Yazı İşleri Müdürü Muammer Börekçi ve 60 lira aylıklı Yazı İşleri Müdürlüğüne de Muamelat Mümeyyizi Mesut Yüksel terfian tayin edildi.                            | RG     |
| 13 | Ocak | Meriç, Ecebat, Saray Kaymakamlıklarına naklen atama yapıldı.                                                                               | Malatya İline bağlı Doğanşehir Kaymakamı Osman Akçalı'nın Edirne İline bağlı Meriç Kaymakamlığına, Bilecik İline bağlı Osmaneli Kaymakamı Vasfi Bagatu'nun Çanakkale İline bağlı Ecebat Kaymakamlığına, Antalya İline bağlı Kaş Kaymakamı Haldun Menteşeoğlu'nun Tekirdağ İline bağlı Saray Kaymakamlığına naklen tayinleri uygun görüldü. | RG     |
| 13 | Ocak | Bingöl, Malatya ve Elazığ Mektupçuluğuna İçişleri Bakanlığı tarafından naklen atama yapıldı.                                               | Malatya Mektupçusu Yaver Soydaş'ın Bingöl Mektupçuluğuna, Elazığ Mektupçusu Tevfik Yener'in Malatya Mektupçuluğuna, Isparta Mektupçusu Agah Yüce'nin Elazığ Mektupçuluğuna naklen tayinleri uygun görüldü.                                                                                                                                 | RG     |
| 13 | Ocak | İçişleri Bakanlığı tarafından görev değişikliği ve Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü Şube Müdürlüğüne ilişkin atama kararnamesi yayımlandı. | 23 Kaymakamın görev yerinde değişiklik yapılmıştır. Ayrıca İçişleri Bakanlığı Hukuk Müşavirliği Muhakemat Müdür Muavini Kemal Özgüney'in İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü Şube Müdürlüğüne naklen ataması yapıldı.                                                                                                      | RG     |
| 13 | Ocak | Dışişleri Başkanlığı tarafından atama kararnamesi yayımlandı.                                                                              | Prag Elçisi Faik Hozar merkeze nakledilmiştir.                                                                                                                                                                                                                                                                                             | RG     |
| 13 | Ocak | Yapılacak yol ve limanlara ilişkin ABD Yol Dairesi Genel Müdür Muavini M.Hilts'in demeci yayımlandı.                                       | Hilts, yol teşkilatının ve yol kalkınmasının rasyonel bir şekilde sağlanması için bir fen heyetinin kurulmasını, bu heyetin aynı zamanda personel yetiştirmesi gerektiğini belirttikten sonra ekonomik etüdler aracılığıyla hazırlanacak bir yol planının kaçınılmaz olduğunu belirtmiştir.                                                | U      |
| 15 | Ocak | Ankara İngiliz Arkeoloji Enstitüsü açıldı.                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | C      |
| 14 | Ocak | Seçim Kanununda değişiklik istemleri basında yer aldı.                                                                                     | CHP Meclis grubu, DP tarafından istenilen seçim kanununu ve diğer bazı anti-demokratik kanunlarda değişiklik yapmaya karar verdi. Bu kararı yorumlayan Celal Bayar, "milletin arzu ve iradesinin pürüssüz hakim olmasının kaçınılmaz bir zaruret olduğu Halk Partisince de anlaşılmış bulunuyor" dedi.                                     | TÇPPAK |

| G. | Ay   | Olay/Mevzuat                                                                                                                                                                                   | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Kaynak |
|----|------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| 14 | Ocak | DP içinde anlaşmazlıklar başladı.                                                                                                                                                              | DP'nin içinde anlaşmazlıklar olduğuna ilişkin haberler, Kenan Öner'in DP İstanbul İl Başkanlığından istifasıyla gerçekleşti.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | TÇPPAK |
| 15 | Ocak | Toprak Mahsulleri Ofisi'nin alım satımına ilişkin BKK yayımlandı.                                                                                                                              | Toprak Mahsulleri Ofisinin 1947-48 mahsul yılı sonuna kadar, Sümerbank'tan ve diğer yerlerden satın alacağı pamukluluları, Ticaret Bakanlığınca tespit edilecek esaslar dairesinde hububat karşılığında satılması hakkında Bakanlar Kurulu Kararı alındı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | RG     |
| 15 | Ocak | İdari Sınır Düzenlemesi ile Karacadağ Bucağının adı Karacaviran olarak değiştirildi.                                                                                                           | 5071 sayılı kanunla kurulmuş olan on beş ilçeden 12 ilçenin sınırlarının belirlenmesine dair olan 12 Aralık 1947 gün ve 21.454 sayılı karar ve gerekçesinde Sivas İli İmranlı İlçesine Karacadağ adıyla bağlanmış olan bucağın adı Karacaviran olarak düzeltilti.                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | RG     |
| 15 | Ocak | Ticaret Bakanlığı Ataması ile İhtisas Mevkii Müşavirliğine atama yapıldığını gösteren Karamame yayımlandı.                                                                                     | Ticaret Bakanlığında açık olan Dış Ticaret Dairesi (80) lira maaşlı İhtisas Mevkii Müşavirliğine aynı daire raportörlerinden Orhan Utkan'ın tayin edildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | RG     |
| 16 | Ocak | 15 Ocak'ta Avrupa Kalkınma Programına ait bir rapor yayımlandı.                                                                                                                                | Raporda Türkiye'nin devamlı yabancı tazyiki karşısında 600 bin kişilik bir orduyu seferber tuttuğu ve bunun ülke ekonomisi üzerinde ciddi tesirleri olduğu belirtildi. Raporda Türkiye'ye tarım, taşıt ve maden malzemesi ile diğer tesisat yardımı verileceği açıklandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                           | U      |
| 16 | Ocak | Resmi Gazetede Tevhidi İçtihat Kararı yayımlandı                                                                                                                                               | Dişçiliğin ticari olmayıp medeni yani âdi bir muamele olduğu ve bu işe Üçüncü Hukuk Dairesinin bakmasının gerekli olduğu hakkında içtihat kararı verildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | RG     |
| 17 | Ocak | Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Adalet Bakanlığı kısmında değişiklik yapılması hakkında 5162 sayılı kanun yayımlandı. | Kanunun birinci maddesi ile devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Adalet Bakanlığı'na ait kısmına çeşitli derecede atanan memurluklar eklendi. İkinci maddesi ile Milli Korunma Kanunu gereğince kurulan Yargıtay Özel Dairesi, Yargıtay Beşinci Ceza Dairesi unvanıyla Yargıtay kuruluşuna katıldı. Resmi Gazete taramasında Milli Korunma Mahkemelerinin kaldırılmasına ilişkin bir karar rastlanmamakla birlikte internet kaynakları mahkemelerin 26 Ocak 1948 de kaldırıldığını yazmaktadır. | RG     |
| 17 | Ocak | Milletvekili Dokunulmazlığı hakkında TBMM Kararları alındı.                                                                                                                                    | Afyonkarahisar Milletvekili Ahmet Veziroğlu, Afyonkarahisar Milletvekili Sadık Aldoğan, Amasya Milletvekili Ahmet Eymir, Bursa Milletvekili Abdurrahman Konuk, Çanakkale Milletvekili Niyazi Çıtakoğlu, Edirne Milletvekili Fethi Erimçay, Eskişehir Milletvekili Emin Sazak ile İstanbul Milletvekili Fuat Köprülü hakkında yürütülecek kovuşturma ve yargılamasının dönem sonuna bırakılmasına karar verildi.                                                                                                                                                     | RG     |
| 17 | Ocak | DP İstanbul İl Kongresi yapıldı.                                                                                                                                                               | Gazetelerde kongrede anlaşmazlıkların ortaya çıktığına ilişkin haberler yayımlandı. DP'nin yeni bir partinin kuruluşuna yol açacak şekilde iki gruba ayrılacağı ile ilgili söylentilerin yanında Öner grubu, Bayar grubunun partiye hükmetmek isteyerek parti içi muhalefeti ortadan kaldırmaya çalıştığını öne sürdü.                                                                                                                                                                                                                                              | TÇPPAK |
| 17 | Ocak | Ulus Gazetesi'nde CHP'nin devletçilik politikası üzeri-                                                                                                                                        | Yazıda, Artık CHP Programında devletin kamu menfaatlerini ve hizmetlerini ve milli savunmayı sağla-                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | U      |

| G. | Ay   | Olay/Mevzuat                                                                                                                                                                                     | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Kaynak                 |
|----|------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|
|    |      | ne bir yazı yayımlandı.                                                                                                                                                                          | mak üzere doğrudan doğruya yapacağı işlerin mahiyetinin açık bir şekilde belirtildiği, bunların büyük maden işletmeleri, büyük enerji santrallerinin, ağır endüstrinin kurulması, savunma endüstrisi bayındırlık işleri gibi büyük teşebbüslerle kamu hizmetlerini ilgilendiren ulaştırma ve PTT gibi teşebbüslerden ibaret olduğunu açıklamışlardır. Daha açık bir ifadeyle devletin yapacağı işler kategorisi yalnız ya hususi teşebbüsün başaramayacağı ya da girişilmesinde kâr ve menfaat görmeyeceği iktisadi faaliyetler girmektedir. Raporun sonunda CHP'nin devletçiliği günün şartlarına uyarladığının altı çizilmiştir. |                        |
| 18 | Ocak | İstanbul'da linyit madeni bulundu.                                                                                                                                                               | 25 milyon tonluk olduğu tahmin edilen madenin işletilmesine kısa zaman içerisinde geçildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | C                      |
| 19 | Ocak | 5163 sayılı Kanunla, 4353 sayılı kanunun geçici birinci maddesiyle 4659 sayılı kanunda yazılı sürenin iki yıl uzatılması hakkında kanun yayımlandı.                                              | 4353 sayılı kanunun geçici birinci maddesiyle 5 yıl için kabul edilen yetki, bitimi tarihinden başlayarak iki yıl uzatılmış ve 3499 sayılı Avukatlık Kanununun 4659 sayılı kanunla uzatılmış olan beşinci maddesi hükümlerinin uygulanması da 18/1/1950 tarihine kadar geri bırakılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | RG                     |
| 19 | Ocak | Çimento ithalatı hakkında BKK yayımlandı.                                                                                                                                                        | Hariçten daha 30.000 ton portland çimentosu ithali ve bu miktar çimento hakkında da K/716 sayılı karar hükümlerinin aynen uygulanması hakkında Bakanlar Kurulu Kararı yayımlandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | RG                     |
| 19 | Ocak | Ankara Polis Enstitüsü ve Polis Okulları Tüzüğünde değişiklik yapıldı.                                                                                                                           | 17/3/1945 tarihli ve 3/2308 sayılı kararla yürürlüğe konulmuş olan Ankara Polis Enstitüsü ile Polis Okulları Tüzüğü'nün 6. ve 13. maddelerinin değiştirilmesine dair İçişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Danıştay'ca incelenmiş olan tüzüğün yürürlüğe konmasına BKK'nca karar verildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | RG                     |
| 19 | Ocak | Tütün ve Tütün İhissarı Tüzüğü'nün yürürlüğe girmesi hakkında BKK yayımlandı.                                                                                                                    | 19/12/1939 tarihli ve 2/12537 sayılı kararla yürürlüğe konulmuş olan Tütün ve Tütün İhissarı Tüzüğü'nün 8. maddesinin birinci fıkrasının değiştirilmesine dair Gümrük ve Tekel Bakanlığınca hazırlanan ve Danıştay'ca incelenmiş olan tüzüğün yürürlüğe konması kararlaştırıldı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | RG                     |
| 19 | Ocak | Bayındırlık Bakanlığı Teftiş Kurulu Tüzüğü'nün yürürlüğe girmesi hakkında BKK yayımlandı.                                                                                                        | 26/3/1941 tarihli ve 2/15472 sayılı kararla yürürlüğe konulmuş olan Bayındırlık Bakanlığı Teftiş Kurulu Tüzüğü'nün 34. maddesinin değiştirilmesine dair Bayındırlık Bakanlığı tarafından hazırlanan ve Danıştay'ca incelenmiş olan tüzüğün yürürlüğe konması kararlaştırıldı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | RG                     |
| 19 | Ocak | Disiplin suçundan dolayı iki kişi ordudan emekliye sevk edildi.                                                                                                                                  | Disiplin kusurları nedeniyle J.Kd.Yzb. Hüseyin Muhtar Erkan, Hüseyin Avni Tuncer emekliye sevk edildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | BCA: 30.11.1.0/196.2.4 |
| 19 | Ocak | Milli Mücadeleye katılması için yapılan davete icabet etmediği için askerlikten çıkarılanlara 3527 sayılı af Kanunundan istifade ile tekaüt maaşı bağlanmasına Askeri Yargıtay'ca karar verildi. | Milli mücadeleye katılmadığı için ordudan atılan Üstüm. Mehmet Kamil Besen aftan faydalanması sebebiyle emekliye sevk edildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | BCA: 30.11.1./196.5.1  |

| G. | Ay   | Olay/Mevzuat                                                                                                                                                                             | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Kaynak |
|----|------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| 20 | Ocak | Milletvekillerinin yargılanmasının dönem sonuna bırakılacağına ilişkin TBMM Kararı yayımlandı.                                                                                           | Yayın yoluyla hakaretten dolayı suçlu sanılan Isparta Milletvekili Kemal Turan, Neşir yoluyla hakaretten dolayı suçlu sanılan İzmir Milletvekili Hasan Ali Yücel, Görevini kötüye kullanmaktan dolayı suçlu sanılan Konya Milletvekili Dr. Muhsin Faik Dündar, Matbuat Kanununa muhalif hakaretten suçlu sanılan Sanat ve Edebiyat Dergisi sahibi Urfa Milletvekili Suut Kemal Yetkin'e isnat olunan suçun, Anayasanın 12. ve 27. maddelerinde yazılı suçların dışında kaldığı anlaşıldığından İçtüzüğü'nün 180. maddesi gereğince bu hususta yapılacak kovuşturma ve yargılamanın dönem sonuna bırakılmasına karar verildi.               | RG     |
| 20 | Ocak | Ticaret Gemilerinin Ölçme Tüzüğü'nün yürürlüğe girmesi hakkında BKK yayımlandı.                                                                                                          | Karar, denizde can ve mal koruma hakkındaki 4922 sayılı kanunun 7. maddesine dayanılarak Ulaştırma Bakanlığınca hazırlanmış ve Danıştay'ca incelenmiş olan Ticaret Gemilerinin Ölçme Tüzüğü'nün yürürlüğe konmasını içermektedir.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | RG     |
| 22 | Ocak | Tütün ekimi hakkında BKK yayımlandı.                                                                                                                                                     | 1947 mahsulü ekici tütünlerinden %5 prim alınması ve tahsil edilecek primlerin Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasındaki fona yatırılması kararlaştırıldı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | RG     |
| 23 | Ocak | 5164 Sayılı Amerika Birleşik Devletlerince Türkiye'ye yapılacak yardımlardan münhasıran milli savunma ihtiyaçları için sağlanacak maddelerin vergi muafırları hakkında Kanun yayımlandı. | Bu kanunla Amerika Birleşik Devletlerince Türkiye'ye yapılacak yardımlardan özellikle milli savunma ihtiyaçları ile yine bu amaçla her çeşit yol, köprü, liman ve iskelelerin yapılması, onarılması, tamamlanması ve cihazlandırılması için sağlanacak her çeşit madde, gümrük vergisi ve zamlarıyla Hazineye, özel idare ve belediyelere ait her türlü vergi resim, harç ve zamlarla ardiye ücretinden bağışık olarak yurda sokmağa Bakanlar Kurulu yetkilendirilmiş ve Bakanlar Kurulunca yurda sokulmasına karar verilecek maddelerin, gümrüklerce hiçbir muameleye ve muayeneye tabi tutulmaksızın yurda sokulmasının öntü açılmıştır. | RG     |
| 23 | Ocak | Danıştay Kanun Sözcülüğüne atama yapıldı.                                                                                                                                                | Danıştay'da açık olan 70 lira aylıklı Kanun Sözcülüğüne 2'nci Sınıf Yardımcılardan Leman Akyollu ile Rüştü Aral'ın tayinleri uygun görüldü.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | RG     |
| 23 | Ocak | Isparta Mektupçuluğuna İçişleri Bakanlığı tarafından atama yapıldı.                                                                                                                      | Siyasal Bilgiler Okulu mezunu Sadık Çağlar'ın Isparta Mektupçuluğuna tayini uygun görüldü.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | RG     |
| 23 | Ocak | Isparta Belediye Başkanlığı onama kararnamesi                                                                                                                                            | Isparta Belediye Meclisince Belediye Başkanlığına seçilen Tevfik Kınık'ın başkanlığı Belediye Kanununun 89. maddesine tevfikân onanmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | RG     |
| 23 | Ocak | Orta elçilik Başkâtipliğine atama yapıldı. Asıl memur olarak iki kişi derece yükselmesine hak kazandı.                                                                                   | Merkezden Zübeyir Aker Karaçi Büyük Elçiliğinden Orta Elçilik Başkâtipliğine tayin edildi, 11. derece meslek memur namzetlerinden Celal Akbay ve Sadi Akarcalıoğlu asıl memur olarak 10. dereceye yükseltildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | RG     |
| 23 | Ocak | Birinci Sınıf Maliye Müfettişliğine Maliye Bakanlığı tarafından atama yapıldı.                                                                                                           | Maliye Teftiş Kurulu kadrosunda münhal bulunan 80 lira aslı maaşlı Birinci Sınıf Maliye Müfettişliğine eski Maliye Müfettişlerinden Maliye Tetkik Kurulu Üyesi Lütfi Kamu'nun tayini uygun görüldü.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | RG     |

| G. | Ay   | Olay/Mevzuat                                                                            | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Kaynak |
|----|------|-----------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| 23 | Ocak | Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Atama Kararnesi yayımlandı.                           | İkinci Sınıf Sağlık ve Sosyal Yardım Müfettişliğine, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Sosyal Yardım İşleri Genel Müdürlüğü Mahalli Sosyal Hizmetler Şubesi Mütchassısı Dr. Baha Ener 70 Lira maaşla naklen tayin edildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | RG     |
| 24 | Ocak | İşletme imtiyazı verilmesi hakkında BKK yayımlandı.                                     | Manisa İlinin Soma İlçesine bağlı Dere-Arpaseki köyleri içinde bulunan linyit madenlerinin 5/6/1927 tarihli ve 5298 sayılı karar gereğince İşletme İmtiyazı Müftüoğlu Şevket Çamlıca üzerinde olan %62 hissenin bütün hakları, menfaatleri, borçları ve taahhütleriyle birlikte Yüksek Maden Mühendisi Nadir Önen'e devredilmesi kararlaştırıldı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | RG     |
| 25 | Ocak | Devlet dairelerinde ıslahat komisyonu toplandı.                                         | Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Faik Ahmet Barutçu başkanlığındaki komisyonda, her bakanlıkta küçük gruplar halinde kurulacak komiteler hazırlık mahiyetinde tetkikler yaparak kendi bünyelerinde daha rasyonel bir çalışmanın nasıl mümkün olabileceğini asgari kadro, azami sürat esasına göre tespit edileceği, bundan başka komiteler ayrıca rasyonel çalışmanın tahakkukunu sağlayabilecek tasarruflu bir kadro yaparak bunu kendi görüşleri olarak iki ay içinde asıl komisyona verecekleri kararlaştırıldı.                                                                                                                                              | U      |
| 25 | Ocak | Marshall Planından yeterince yararlanılmadığına ilişkin tepkiler basında yer aldı.      | Marshall planında Amerikanın Türkiye'yi yardıma muhtaç görmemesinin temel sebebi olarak bir önceki yıl Paris'te toplanan konferansta Türkiye'nin yeterince iyi ifade edilmediği eleştirisi geldi. Paris konferansında Türkiye'yi büyükelçi Numan Menemencioğlu ve ikinci delegesi Ali Rıza Türel temsil etmişti. Ali Rıza Türel Ulus Gazetesi'ne yaptığı açıklamada, kabul edilen raporda durumumuzun süt liman gösterilmediğini, aksine yılda 615.1 milyon dolarlık yardıma ihtiyacımız olacağı açıkça belirtilmiştir diyerek iddiaları reddetti.                                                                                                                   | C, U   |
| 25 | Ocak | Çifte Frank Projesi                                                                     | 25 Ocak 1948'de Fransız Frangının değeri üzerinde bir değişme yapıldı. Fransa'da yabancı paralara o günkü rayıçleri üzerinden yüzde seksen pirim verilecekti. Dolayısıyla frankın değeri aynı oranda düşmüştür. Ancak yapılan bu işlem devalüasyon ile olmamıştır. Bu ayarlama kararının yanında bir de altın ve döviz serbest piyasası oluşturulması kararlaştırılmıştır. Serbestçe alım satım yapılabilecek bu piyasada frankın değeri de inip çıkabilecekti. Böylelikle frangın pirim verilen yabancı paralara nazaran biri sabit resmi, öteki kararsız ve değişik olmak üzere iki tür kıymeti olacaktı. Bu ayarlama çalışmasına Çifte Frank Projesi adı verildi. | MİM    |
| 26 | Ocak | Ticaret Bakanlığı tarafından tütün bedelleri ve tahsiline ilişkin yönetmelik çıkarıldı. | 15/1/1948 tarihli ve 3/6843 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konan K/720 sayılı karar gereğince 1947 mahsulü ekici tütünlerinin satışı sırasında tütün bedellerinin %5 nispetinde alınacak primlerin tahsili şeklini göstermek üzere Ticaret ve Gümrük ve Tekel Bakanlıklarınca yapılmış olan Yönetmelik yayımlandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | RG     |



| G. | Ay   | Olay/Mevzuat                                                                                                                                                         | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Kaynak                  |
|----|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|
| 27 | Ocak | 26 Ocak 1948'de Kazım Karabekir vefat etti.                                                                                                                          | Milli mücadele de görev alan komutanlardan biri olan Karabekir Birinci TBMM'ye Edirne milletvekili olarak girmişti. 1923 seçimlerinde İstanbul milletvekili olarak parlamento da yer alan Karabekir, Mustafa Kemal'e muhalif olan grup ile Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasını kurmuştu.                                                                                                                                       | C                       |
| 27 | Ocak | Ege tütün piyasası açıldı.                                                                                                                                           | 4 milyon kilo tütün satıldı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | C                       |
| 28 | Ocak | 27 Ocak'ta CHP Grubunda seçim yapıldı.                                                                                                                               | General Kazım Karabekir'in ölümü üzerine açılan Büyük Millet Meclisi başkanlığı CHP adayı için yapılan oylamada Ali Fuad Cebesoy 235, Saraçoğlu 23, Kazım Özalp 7, Recep Peker 6 oy aldı.                                                                                                                                                                                                                                     | C                       |
| 27 | Ocak | Adalet Bakanlığı tarafından Gaziantep, Manisa, Isparta, İzmir, Bergama, Kırıkkale illerine yargıç ve Üçüncü Sınıf Adalet Müfettişliğine bir kişinin ataması yapıldı. | 70 lira maaşla Antalya C.Savcısı Şerafettin Gökmen, Gaziantep Hukuk Yargıç Sıtkı Akyazan, Manisa C. Savcı Yardımcısı Nurettin Özen, 60 Lira maaşla Isparta Sulh Yargıç Hayri Aksoy, İzmir C. Savcı Yardımcısı Ethem Tüfekçioğlu, Bergama Ceza Yargıç Fikret Baran, Kırıkkale C. Savcısı Ömer Yüce Üçüncü Sınıf Adalet Müfettişliğine tayin edildi.                                                                            | RG                      |
| 28 | Ocak | Bakanlar Kurulu Kararı ile bazı maden işletmelerine verilen işletme imtiyazı bozuldu.                                                                                | Çanakkale İlinin Lapseki İlçesine bağlı Subaşı Köyünde kain olup %20 hissesinin Hafız Fikri uhdesinde bulunan simli kurşunla mahlut çinko madenindeki işletilmesi imtiyazı bozuldu. Aydın İlinin Söke İlçesine bağlı Çavdar Köyündeki demir madeninin Alfred Dermont üzerinde bulunan %22 hissenin ve dava vekili Ahmet Tevfik eşi Seher İlginer üzerinde olan %7 hissenin işletilmesi imtiyazının bozulmasına karar verildi. | RG                      |
| 28 | Ocak | Adalet Bakanlığı Atama Kararnamesi                                                                                                                                   | Çeşitli derece ve kadrolara mensup 75 yargıç ve Yargıtay Üyeliğine 6 yargıç ataması yapıldı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | RG                      |
| 28 | Ocak | Ordudan ihraç edilenlerin aftan yararlanılarak emekliye sevk gerçekleştirildi.                                                                                       | Milli mücadelede birliğinden fırar ettiği için orduyla ilişkisi kesilen P.Üstğm. Sami Tezcanlar, P.Yzb Hayrettin Oytun, Mehmet Cemali, Vet.Yzb Yahya Hayati Zenger, Vet.Yzb. Zeki Sporel aftan yararlanması sebebiyle emekliye sevk edildi.                                                                                                                                                                                   | BCA: 30.11.1.0/196.2.16 |
| 28 | Ocak | İzmir, Samsun Emniyet Müdürlüklerine atama yapıldı.                                                                                                                  | İzmir, Samsun emniyet müdürlüklerine Burhanettin Tüzün, Fikri Oktar, Emniyet Polis Başmüfettişliğine Şerif Nimet Bener, 2. Şube Müdürlüklerine Tacettin Ortaç ve Tevfik Eşmeli tayin edildi.                                                                                                                                                                                                                                  | BCA: 30.11.1.0/196.3.2  |
| 28 | Ocak | 2. Kolordu Komutanlığına, Genelkurmay Muharebe Müfettişliğine ve 69. Tümen Komutanlığına Vekâleten atama yapıldı.                                                    | 2. Kolordu Komutanlığına Korg. Fahri Belen, Genelkurmay Muharebe Müfettişliğine Tümğ. Bekir Sıtkı Okan ve 69. Tümen Komutanlığı Vekâletine Tuğğ. Nacı Aka atandı..                                                                                                                                                                                                                                                            | BCA: 30.11.1.0/196.3.2  |
| 29 | Ocak | Filmlerin ve film senaryolarının kontrolüne dair tüzüğün yürürlüğe konması hakkında BKK yayımlandı.                                                                  | Filmlerin ve film senaryolarının kontrolüne dair tüzüğün bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında Tüzüğün yürürlüğe konması Bakanlar Kurulunca 15/1/1948 tarihinde kararlaştırıldı.                                                                                                                                                                                                                                          | RG                      |

| G. | Ay    | Olay/Mevzuat                                                                                                                                               | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Kaynak                   |
|----|-------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| 30 | Ocak  | Bakanlar Kurulu Kararı ile vatandaşlıktan çıkarılanlar, kabul edilenler ve vatandaşlıktan çıkmasına izin verilenler ilan edildi.                           | Karar ile izin almadan ve kendi isteği ile yabancı devlet uyrukluğuna geçtiği anlaşılan Yusuf Özyurt vatandaşlıktan çıkarıldı. Ahmet Arslan'a izin verildi. Varplota doğumlu Cyörgy ile Türkistan doğumlu eşi Marie Türk vatandaşlığına kabul edildi.                                                                                                                                                                                                                  | RG                       |
| 30 | Ocak  | Yol ve su politikası üzerine Kasım Gülek'in açıklaması yayımlandı.                                                                                         | Bayındırlık Bakanı Kasım Gülek, yol davasında olduğu gibi su işlerinde de Amerika ile işbirliği yapacaklarını belirtti.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | C                        |
| 30 | Ocak  | Hindistan devlet başkanı Ghandi öldürüldü.                                                                                                                 | Bir Hindu Gandhi ve Nehru'nun tuttıkları barış yolunu beğenmediği iddiası ile tabanca ile öldürdü.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | C, 31 Ocak 1948          |
| 30 | Ocak  | 30 Ocak'ta Yeni Millet Meclisi Başkanı seçildi.                                                                                                            | Ali Fuat Cebesoy 285 oyla seçildi. Demokratlar seçime katılmadılar.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | C, 31 Ocak 1948          |
| 30 | Ocak  | Rize Milletvekili Dr. Fahri Kurtuluş'un Amerikan Yardımı hakkındaki Dışişleri Bakanlığını ilgilendiren bir önergesi CHP Grup Yüksek Başkanlığı'na sunuldu. | Kurtuluş, Amerikan yardımından yeterince yararlanamamamızın sebeplerini sorduğu dört soru ile Grup Genel Kurulunda ivedilikle konuşulmasını talep etti.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | BCA: 30.01.0/ 42.251.03  |
| 30 | Ocak  | Ekonomi Bakanlığı Tetkik Kurulu Başkanlığına atama yapıldı.                                                                                                | Tarım Bakanlığı mütehassıslarından Şükrü Kasaboğlu Ekonomi Bakanlığı Tetkik Kurulu Başkanlığında açık bulunan 80 lira maaşlı uzmanlığa almakta olduğu ikinci üst dereceden 100 lira maaşla tayin edildi.                                                                                                                                                                                                                                                               | BCA: 30.11.1.0/ 196.3.17 |
| 30 | Ocak  | Kuraklık, dolu ve çeşitli afetler sebebiyle mahsulü az olan çiftçilerin borçlarının ertelenmesi kararı alındı.                                             | 1947 yılında Ankara İlinin Polatlı, Ayaş İlçeleri ile Manisa İlinin Kula İlçesi bölgesinde meydana gelen afetler nedeniyle Tarım Kredi Kooperatiflerince ortaklarına dağıtılan paraların tahsil edilememiş olması nedeniyle TC Ziraat Bankası tarafından verilen borçların vade bitiminden itibaren bir yıl süre ile ertelenmesine karar verildi.                                                                                                                      | BCA: 30.18.01/ 115.87.12 |
| 30 | Ocak  | Akbank Kuruldu.                                                                                                                                            | Sermayesi 5 milyon 700 bin lira olan bankanın kurucuları Hacı Ömer Sabancı ile Çukurovalı genç işadamlarıdır. Adı "Adana'daki Kayserililer" sözcüklerinin baş harflerinden oluşan bankanın genel merkezi 1954 yılında İstanbul'a nakledilecektir.                                                                                                                                                                                                                      | TCEK                     |
| 31 | Ocak  | Otomatik telefon santral sözleşmesinde değişiklik yapıldı.                                                                                                 | On bir şehir ve kasabada otomatik telefon santral tesisini ve 3000 tane otomatik telefon vermeyi yüklenen Macar Standart müessesesiyle PTT İşletme Genel Müdürlüğü arasında akdedilmiş olan sözleşmede değişiklik yapıldı.                                                                                                                                                                                                                                             | BCA: 30.18.01/ 115.90.9  |
| 2  | Şubat | 5166 sayılı Özel İdarelerden aylık alan ilkokul öğretmenlerinin kadrolarının Milli Eğitim Bakanlığı teşkilatına alınması hakkında Kanun yayımlandı.        | Bu kanunun yürürlüğe girmesiyle öncesinde özel idare bütçelerinden aylık almakta olan ilkokul başöğretmen, öğretmen ve yardımcı öğretmenlerinin aylık ve her türlü kanuni istihkakları genel bütçeden ödenmesi uygulamasına geçilmiştir. İlkokullardaki hizmetlerin ücretleriyle okulların yapım, onarım ve her çeşit genel giderleri özel idare bütçelerinden verileceği hükümü getirilmiştir. Kanunla Özel İdare bütçelerinde önemli ölçüde daralma gerçekleşmiştir. | RG                       |

| G. | Ay    | Olay/Mevzuat                                                                                                   | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Kaynak                                |
|----|-------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|
| 3  | Şubat | Millevakili Dokunulmazlığı hakkında TBMM Kararları yayımlandı.                                                 | Afyon Karahisar Milletvekili General Sadık Aldoğan hakkında yapılmak istenen kovuşturma ve yargılamanın dönem sonuna bırakılmasına karar verildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | RG                                    |
| 3  | Şubat | Adalet Bakanlığı Atama Kararnamesi ile Adalet Müfettişliğine ve Zonguldak Yargıçlığına atama yapıldı.          | 125 lira maaşla Adalet Müfettişliğine İstanbul Milli Korunma Savcısı Muhtar Uğurlu, 90 lira maaşla Zonguldak Yargıçlığına Zonguldak Milli Korunma Yargıcı Cevdet Günday tayin edildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | RG                                    |
| 3  | Şubat | Belediye Kurulması hakkında onama kararnamesi yayımlandı.                                                      | Eskişehir'in Çifteler Bucağına bağlı Mahmudiye Köyü ile Malatya İlinin İsmetpaşa Bucağına bağlı Gündüzbey Köyünde Belediye Kurulması hakkındaki Danıştay Genel Kurulunun 18/9/1947 günlü ve 47-160/157 sayılı kararı 1580 sayılı Belediye Kanunun 7. maddesine tevfi kanonmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | RG                                    |
| 3  | Şubat | Hakkâri Milli Eğitim Müdürlüğüne atama yapıldı.                                                                | Açık bulunan 70 lira maaşlı Hakkâri Milli Eğitim Müdürlüğüne, Ayaş Birinci Bölge Gezici Başöğretmeni ve Yüksek Köy Enstitüsü mezunu Hüseyin Atmaca kadro karşılık göstermek suretiyle almakta olduğu 30 lira maaşla naklen ve terfian tayin edildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | RG                                    |
| 4  | Şubat | Ankara Yapı Kooperatifi Ortaklığı Ana sözleşmesinde değişiklik yapıldığını gösteren BKK yayımlandı.            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | RG                                    |
| 4  | Şubat | Kars İli ve ilçelerinde arazi dağıtımı kararı alındı.                                                          | Kars İlinin bütün ilçelerinde Çiftçiyi Topraklandırma Kanununa göre arazi dağıtımının ve bu ilde vakfa, özel idare ve belediyelere ait topraklarda Tarım Bakanlığınca belirtilecek olanlar hakkında dağıtma için kamulaştırma işlerinin ve arazi dağıtımının yapılması, Tarım Bakanlığının 23/12/1947 tarihli ve 3505-9/10808-71549 sayılı teklifi üzerine 4768 sayılı kanunun 62. maddesine dayanılarak Bakanlar Kurulunca 23/1/1948 tarihinde kararlaştırıldı.                                                                                                                                                                                    | RG                                    |
| 4  | Şubat | Ankara valiliği ile belediye başkanlığı ayrıldı.                                                               | Ocak ayı içerisinde hazırlanan tasarı kanunlaştı. Belediye başkanlığı ile valiliğin ayrılması konusu uzun zamandan beri tartışılan bir konudur. Ulus gazetesinin Belediye Meclisi Üyeleri ile yaptığı bir anket, tasarının kanunlaşma sürecinde etkili olmuştur. Meclis üyelerinin çoğu, bu kararla şehir yönetiminin daha etkin hale geleceği yönünde görüş belirtmişlerdir. Ancak aksi görüş bildirenlerde vardı. Bunlardan Belediye Meclis üyesi Rauf Baykan bu kararla belediye başkanlığının mülki idare amirine oranla daha az nüfuza sahip olacağını böylelikle belediyenin otorite gerektiren durumlarda sonuç alamayacağını öne sürmüştür. | U, 6, 7 Şubat 1948<br>C, 5 Şubat 1948 |
| 5  | Şubat | Erzurum, Balıkesir, Aydın, Seyhan, Trabzon, Kayseri, Çanakkale ve Sivas Vakıflar Müdürlüklerine atama yapıldı. | Açık bulunan Erzurum Vakıflar Müdürlüğüne Balıkesir Vakıflar Müdürü Mustafa Özeren, Balıkesir Vakıflar Müdürlüğüne Beyoğlu Vakıflar Müdürlüğü Mülhaka Kısım Amiri Cahit Demire, açık bulunan Aydın Vakıflar Müdürlüğüne Seyhan Vakıflar Müdürü Osman Akyalçın, Seyhan Vakıflar Müdürlüğüne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | BCA: 30.11.1.0/196.3.19               |

| G. | Ay    | Olay/Mevzuat                                                                                                                                                                                                | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Kaynak          |
|----|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
|    |       |                                                                                                                                                                                                             | Trabzon Vakıflar Müdürü Mehmet Kurnaz, Trabzon Vakıflar Müdürlüğüne İskenderun Vakıflar Memuru Hasan Yalçın, Kayseri Vakıflar Müdürlüğüne Çanakkale Vakıflar Müdürü A. Ulvi Bayıker, Çanakkale Vakıflar Müdürlüğüne Sivas Vakıflar Müdür Abdülkaki Öztekin, Sivas Vakıflar Müdürlüğüne de Kayseri Vakıflar Müdürü Murat Balhoğlu'nun maaşlarıyla naklen atamaları gerçekleştirildi.                                                  |                 |
| 6  | Şubat | Devlet hesabına yabancı memleketlerde okuyan öğrencilere verilecek aylık ödenek hakkında BKK yayımlandı.                                                                                                    | Karara göre ABD'ye gönderilen öğrencilerin kaldıkları yerlere; pahalı yerler(427 lira), orta yerler(390 lira), ucuz yerler (365 lira) olarak ödenek ayrılmıştır. Diğer ülkelerde ise sırasıyla Fransa 478, İngiltere 410, İngiltere dışındaki yerler 390, İsviçre 398, İtalya 440, Belçika 360, Avusturya 360, İsveç 394, Macaristan 350, Çin 500, Kanada 427 lira ödenek ayrılması kararlaştırılmıştır.                             | RG              |
| 7  | Şubat | 5165 sayılı Kanun ile Türkiye ve Lübnan arasındaki ticaret konusu düzenlendi.                                                                                                                               | Kanun, Lübnan Cumhuriyeti Hükümetiyle, Lozan Antlaşmasının 34. maddesinde bahis konusu olan optanlar için iki yıllık yeni bir opsiyon süresi tayin edilmesine ve Lübnan'daki Türk mallarıyla Türkiye'deki Lübnanlı malları durumunu kesin olarak düzenlemek üzere görüşmelere başlanmasına ve bir sözleşme yapılmasına olanak vermektedir.                                                                                           | RG              |
| 7  | Şubat | Amerika'nın yapacağı yeni yardım açıklandı.                                                                                                                                                                 | Türkiye ve Yunanistan'a 300 milyon daha verilmesi kararlaştırıldı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | U, 8 Şubat 1948 |
| 8  | Şubat | Celal Bayar Parti Meclis Grubu başkanlığından çekildi.                                                                                                                                                      | İhtilaf, Meclis Grubu İdare heyeti için yeniden yapılan seçim yüzünden çıktı. Seçim tüzüğü aykırı görüldüğünden Celal Bayar Grup Başkanlığından çekilmek mecburiyetinde kaldı.                                                                                                                                                                                                                                                       | C               |
| 9  | Şubat | Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununa geçici bir madde eklenmesine dair 5167 sayılı Kanun yayımlandı.                                                                                                  | Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tesisine dair olan 11 Haziran 1930 tarihli ve 1715 sayılı Kanuna, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından Almanya'da bastırılıp tedavüle çıkarılmış olan 100 liralık banknotların zamanaşımı süresinin kanunun yayımı tarihinden itibaren altı aya indirilmesi ve bu süre içinde ibraz edilip değiştirilmeyen banknotların para olmaktan çıkarılacağına ilişkin bir geçici madde eklenmiştir. | RG              |
| 9  | Şubat | Ankara Belediye Başkanı'nın atanmasına ilişkin 1580 sayılı yasanın 94. maddesinin A fıkrasının kaldırılması hakkında 5168 sayılı Kanun yayımlandı.                                                          | Kaldırılan hüküm, Ankara Belediye Reisliğinin Dahiliye Vekaletinin önerisi Cumhurbaşkanının onayı ile atanacağına ilişkindir.                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | RG              |
| 9  | Şubat | 5169 sayılı Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğü ihtiyaçları için gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişilmesi hakkındaki 4892 sayılı kanunda değişiklik yapılmasına dair Kanun yayımlandı. | Müdürlük, posta, telgraf ve telefon işleri konusunda gerekli ihtiyacın karşılanmasında tam yetkili kılındı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | RG              |

| G. | Ay    | Olay/Mevzuat                                                                                                                                 | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Kaynak                  |
|----|-------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|
| 9  | Şubat | 5170 sayılı Türk-İspanyol kliring hesabının tasfiyesi hakkında mektup teatisi suretiyle yapılan Anlaşmanın onanmasına dair Kanun yayımlandı. | Bu Anlaşma Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası nezdinde mevcut bulunan Türk-İspanyol kliring hesabının tasfiyesi hususunda 4931 sayılı kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Dışişleri Bakanlığı ile Ankara'daki İspanya Elçiliği arasında, 8 Eylül 1947 tarihinde yapılan anlaşmadır.                                                                                                                                                                                                                            | RG                      |
| 9  | Şubat | Maliye Tetkik Kurulu Üyeliklerine atama yapıldı.                                                                                             | Tetkik kurulu üyeliğine Nihat Ali Üçüncü, Adnan Çiftçi ve Mehmet Ertuğruloğlu tayin edildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | BCA: 30.11.1.0/196.4.1  |
| 10 | Şubat | CHP Meclis Grubunda din okulları meselesi görüşüldü                                                                                          | Din okullarının açılmasına ilişkin bir komisyon kurulması kararı alındı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | C, 11 Şubat 1948        |
| 10 | Şubat | Toprak Mahsulleri Ofisi Umum Müdürlüğüne atama yapıldı.                                                                                      | Ofis Umum Müdür Muavinliğine bu Ofis Umum Muhasebe Müdürü Ekrem Barlas'ın atanmasına Bakanlar Kurul tarafından karar verildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | RG                      |
| 10 | Şubat | İçişleri Bakanlığı tarafından vali atamaları yapıldı.                                                                                        | İçişleri Bakanlığınca 13 ile vali ataması gerçekleştirilmiş üç vali emekliye sevk edilmiştir. Emekliye sevk edilen valiler; Aydın valisi Salim Gündoğan, Giresun Valisi Feyzi Gürel ve Kırşehir Valisi Refik Noyan'dır.                                                                                                                                                                                                                                                                                        | RG                      |
| 10 | Şubat | Ankara Belediye Başkanlığına Dr Ragıp Tüzün seçildi.                                                                                         | Tüzün 21 oyla 16 oy alan Fuat Börekçiyi geçti ve seçimi kazandı                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | U, 11 Şubat 2008        |
| 11 | Şubat | BKK ile linyit madeni imtiyazının bozulmasına karar verildi.                                                                                 | İstanbul İlinin Eyüp ilçesine bağlı Kemerburgaz Bucağının Akpınar köyünde bulunan linyit madeninin Remzi Ergene üzerinde olan %50 hissenin işletilmesi imtiyazının bozulmasına karar verildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | RG                      |
| 11 | Şubat | İşçi Sigortaları Kurumu Yönetim Kurulu Üyeliğine atama yapılması hakkında Bakanlar Kurulu Kararı yayımlandı.                                 | İşçi Sigortaları Kurumu Yönetim Kurulu Üyeliğine Çalışma Bakanlığı Araştırma Kurulu Üyeliğinden emekli Ali Nasfet Üler tayin edildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | RG                      |
| 11 | Şubat | BKK ile vatandaşlığa alınma kararı alındı.                                                                                                   | 111 kişi Türk Vatandaşlığına geçti                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | BCA: 30.18.01/115.91.18 |
| 11 | Şubat | BKK ile vatandaşlıktan çıkarılma kararı alındı.                                                                                              | Karar göre Selçuk Ertuğrul ve Kemalettin Öteken vatandaşlıktan çıkarıldı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | RG                      |
| 12 | Şubat | Kömür fiyatlarının tespiti hakkında BKK yayımlandı.                                                                                          | Karara göre, vasati kompozisyon taşkömürünün beher tonu 25 liradır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | RG                      |
| 13 | Şubat | Üniversiteler Kanunu hakkında TBMM Kararı yayımlandı.                                                                                        | Üniversiteler Kanununun 46. maddesinde yazılı eğitim ve öğretim görevlerinden kendilerine düşenleri uygun yolda yerine getirmemek veya meslek ve haysiyetine uymayan hareketlerde bulunmak hallerinde, hareketlerinin Senatoca kestirilecek ağırlık derecesine göre sıra gözetilmeksizin meslekten çıkarma cezası dahi verilebileceğine ve adı geçen maddenin (D) fıkrasındaki <<Üniversite öğretim mesleğinde kalmasına yer bırakmayacak kadar şeref ve haysiyet kırıcı bir suç işleyenler>> ibaresinde bulu- | RG                      |

| G. | Ay    | Olay/Mevzuat                                                                                                                                                                    | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Kaynak                  |
|----|-------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|
|    |       |                                                                                                                                                                                 | nan <<suç>> tabirinin, dar manada adli suçlara münhasır olmayıp ceza kovuşturmasını gerektirmeyen meslek şeref ve haysiyetini kırıcı disiplin suçlarına da şamil olduğuna ve keyfiyetin yoruma ihtiyaç göstermeyecek derecede açık bulunduğu karar verildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                         |
| 13 | Şubat | Eti Bank İdare Meclisi atamalarına ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı yayımlandı.                                                                                                   | Hizmet süreleri 20/1/1948 tarihinde biten Eti Bank İdare Meclisi için Ekonomi Bakanlığı adına Başkanlığa Hamit Eseniş'in ve Üyeliğe Ali Rıza Ceylan'ın, Hükümetçe seçilmesi gereken Üyeliğe Reşit Güneray'ın, Maliye Bakanlığı Üyeliğine de Cemal Şahingiray'ın aynı tarihten itibaren tayinleri kararlaştırıldı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | RG                      |
| 13 | Şubat | Başbakanlık tarafından devlet kurum ve kuruluşlarında verimli ve rasyonel çalışma imkanlarının araştırılması hakkında rapor hazırlamaları 76-793/6-528 sayılı emir ile istendi. | Başbakanlığın bu emri ile kurumlara gönderdiği talimat iki ana maddeden oluşmaktaydı: Bunlardan birincisi Kat'i zaruret olmadıkça münhallere atama yapılmaması, ikincisi merkezde kurulacak bir komite eliyle işlerin rasyonelleştirilmesi bakımından alınması gereken tedbirlerin tespiti ve bu sayede kadrolarda tasarruflar ve muamelatta basitlik ve sür'at sağlanmasıdır. 76-793/6-528 sayılı emre Başbakanlık Cumhuriyet arşivinden ulaşılamamakla birlikte yıl içerisinde bu emirle hazırlanan raporlardan emrin ana hatlarına ulaşılmıştır. Yıl içerisinde kurumların hazırladığı raporların çoğu zaman dizini içerisinde verilmeye çalışılmıştır. Hazırladığı tarihi belirtilmemiş olan raporlar ilgili emrin yayımlandığı 13 Şubat tarihi ile zaman dizine işlenmiştir. | BCA: 30.0.0/ 139.999.23 |
| 13 | Şubat | Başbakanlığın 13 Şubat tarihli 76-793/6-528 sayılı emri ile PTT İdaresince hazırlanan rapor.                                                                                    | Raporda esas hizmeti posta, telefon, telgraf olan idarenin daha verimli işleyebilmesi için PTT işlerinde ileri düzeyde olan İsviçre kanunlarından esinlenerek bir Posta kanun ile Telgraf ve Telefon kanunu tasarıları hazırlandığı belirtilmiştir. Raporda PTT idaresinin işlerini aksatıcı bazı noktalara değinilmiş ve çözüm önerileri getirilmeye çalışılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | BCA: 30.0.0/ 139.999.23 |
| 13 | Şubat | Başbakanlığın 13 Şubat tarihli 76-793/6-528 sayılı emri ile Devlet Hava Yolları Genel Müdürlüğünce hazırlanan rapor                                                             | Raporda, ileride yapılacak kadro tasarrufları dolayısıyla bütçe yükünü ağırlaştırmamak için münhal vazifelere, kat'i bir zaruret bulunmadıkça açıktan memur tayin edilmemesi prensibinin idarece öteden beri tatbik edildiğini, ancak yine de personel sıkıntısının yaşandığı vurgulanmaktadır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | BCA: 30.10.0/ 61.410.44 |
| 14 | Şubat | Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Krallık Hükümeti arasında Hava Ulaştırma ve İletişim Anlaşmasının onanması hakkında 5171 sayılı Kanun yayımlandı.                   | Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Krallık Hükümeti arasında Ankara'da 22 Temmuz 1947 tarihinde akit ve imza edilmiş olan Hava Ulaştırma ve İletişim Anlaşması ile Eki onanmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | RG                      |
| 14 | Şubat | Türkiye Cumhuriyeti ile Danimarka Hükümeti arasında Hava Ulaştırma ve İletişim Anlaşmasının onanması hakkında 5172 sayılı Kanun yayımlandı.                                     | Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Danimarka Hükümeti arasında Ankara'da 30 Haziran 1947 tarihinde akit ve imza edilmiş olan Hava Ulaştırma ve İletişim Anlaşması ile Eki onanmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | RG                      |

| G. | Ay    | Olay/Mevzuat                                                                                                                                                                                         | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                     | Kaynak                  |
|----|-------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|
| 14 | Şubat | Türkiye Cumhuriyeti ile Irak Krallık Hükümeti arasında Hava Ulaştırma-larına dair olan Anlaşmanın onanması hakkında 5173 sayılı Kanun yayımlandı.                                                    | Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Irak Krallık Hükümeti arasında Ankara'da 30 Haziran 1947 tarihinde akit ve imza edilmiş olan Hava Ulaştırma-larına dair Anlaşma ile Eki onanmıştır.                                                                                            | RG                      |
| 14 | Şubat | Türkiye Cumhuriyeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti arasında Hava Ulaştırma-larına dair olan Anlaşmanın onanması hakkında 5174 sayılı Kanun yayımlandı.                                              | Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti arasında Ankara'da 16 Eylül 1947 tarihinde akit ve imza edilmiş olan Hava Ulaştırma-larına dair Anlaşma ile Eki onanmıştır.                                                                                        | RG                      |
| 16 | Şubat | Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Statüsünde yapılan değişikliklerin onanması hakkında 5175 sayılı Kanun yayımlandı.                                                                                  | Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Konferansının Mont-real'de akdedilen 29 uncu toplantısının 9/10/1946 tarihli oturumunda, Teşkilat Statüsünde yapılması kararlaştırılan değişiklikler onanmıştır.                                                                               | RG                      |
| 17 | Şubat | Tarsus'ta yağmur felaketi yaşandı.                                                                                                                                                                   | 38 Köy tamamen sular altında kaldı.                                                                                                                                                                                                                                             | C                       |
| 17 | Şubat | Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülü hakkındaki 3656 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Millî Savunma Bakanlığı kısmında değişiklik yapılması hakkında 5176 sayılı Kanun yayımlandı. | 30/6/1939 tarihli ve 3656 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Millî Savunma Bakanlığı kısmındaki hastabakıcı hemşireler kadroları aylıklarında değişiklik yapıldı.                                                                                                          | RG                      |
| 17 | Şubat | Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Dışişleri Bakanlığı kısmında değişiklik yapılması hakkında 5177 sayılı ek Kanun yayımlandı. | Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 30/6/1939 tarihli ve 3656 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Dışişleri Bakanlığı kısmını değiştiren 11/9/1944 tarihli ve 4665 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cetvele, ilişik cetvelde yazılı kadrolar eklendi. | RG                      |
| 17 | Şubat | Rockfeller Müessesesi dünya ülkelerine vermekte olduğu bursu Türkiye'den kesti.                                                                                                                      | Rockfeller kuruluşu, Türkiye'nin yurt dışına gönderdiği doktor ve hemşireleri yurda döndükten sonra zorunlu hizmet olan beş yıllık süreyi işletmemesi nedeniyle vermekte olduğu bursu Türkiye'den kesti.                                                                        | C                       |
| 17 | Şubat | Abdülhalik Renda istifa etti.                                                                                                                                                                        | Renda, sağlık durumunu ileri sürerek Devlet Bakanlığından çekildi.                                                                                                                                                                                                              | C                       |
| 17 | Şubat | İstanbul, İzmir ve Doğubayazıt emniyet amirliklerine atama yapıldı.                                                                                                                                  | İstanbul emniyet amirliklerine Abbas Hilmi Özer ve İffet Mete, İzmir ve Doğubayazıt emniyet amirliklerine Sadık Karataş ile İhsan Yiğit tayin edildi.                                                                                                                           | BCA: 30.11.1.0/196.4.17 |
| 17 | Şubat | 11 komutan emekliye sevk edildi.                                                                                                                                                                     | Top. Alb. Hamit Öktem, Yzb. Fahri Onursal, Faik Atabey, Mehmet Güvensoy, Tğm. Muzaffer Erkan, Mustafa Yıldırımaltı, Zekayi Oram, Kemal Tuncer, Ertuğrul Koçer, Atğm. Cevdet Genç ve Alb. Nazım Erkan emekliye sevk edildi.                                                      | BCA: 30.11.1.0/196.5.3  |

| G. | Ay    | Olay/Mevzuat                                                                                                                                                                         | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Kaynak                 |
|----|-------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|
| 18 | Şubat | İl Özel İdareleri ve belediyelerin uyguladıkları tarifelere ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı yayımlandı.                                                                               | İl özel idareleriyle belediyelerin ellerinde bulunan iskele, rıhtım ve nehir geçitlerinden 1948 yılı içinde alınacak müruriye resim ve ücretlerine ait ilişik tarifelerin onanması; Ulaştırma Bakanlığının 7/1/1948 tarihli ve 9/85 sayılı yazısı üzerine, 3004 sayılı kanunun birinci maddesine göre, Bakanlar Kurulunca 31/1/1948 tarihinde kararlaştırıldı.                                                                                                                       | RG                     |
| 19 | Şubat | Milletvekili Dokunulmazlığı hakkında TBMM Kararı alındı.                                                                                                                             | Afyon Karahisar Milletvekili General Sadık Aldoğan, İçel Milletvekili Saim Ergenekon, Zonguldak Milletvekili Nuri Tarhan'ın hakkında yapılmak istenen kovuşturma ve yargılamanın dönem sonuna bırakılmasına, Kütahya Milletvekili Adnan Menderes'in Milletvekilliği dokunulmazlığının kaldırılmasına mahal görülmediğine karar verildi.                                                                                                                                              | RG                     |
| 19 | Şubat | Din tedrisatı konusu mecliste görüşüldü.                                                                                                                                             | Çetin tartışmalar sonucu ilk mekteplerde din tedrisatı kabul edildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | C, 20 Şubat 1948       |
| 20 | Şubat | Adalet Bakanlığından yargıç ataması yapıldı.                                                                                                                                         | Çeşitli derece ve kadrolara mensup 36 yargıç ataması yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | RG                     |
| 21 | Şubat | Avukatlık Kanunu'nun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında 5178 sayılı Kanun yayımlandı.                                                                                         | Avukatlık Kanununun 4359 sayılı kanunla değiştirilen 1 inci ve 19 uncu maddeleriyle 4756 sayılı kanunla değiştirilen 21 inci maddesi ve 3499 sayılı Avukatlık Kanununun 8, 14, 15, 16 ve 20 inci maddelerinde değişiklik yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                | RG                     |
| 21 | Şubat | 5179 sayılı Kanun yayımlandı                                                                                                                                                         | Kanun Yalova Kaplıcaları İşletme İdaresinin 1943 mali yılı bilançosunun onanması hakkındadır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | RG                     |
| 21 | Şubat | Madenlerde çalışan yabancı mühendislerin görev sürelerinin uzatılmasına karar verildi.                                                                                               | Alman uyruğu maden mühendisi Ernest Zimmer'in 1/1/1948 tarihinden 31/12/1948 tarihine kadar Baş prospektör olarak MTA emrinde 2000 lira aylık ücretle çalıştırılmasına, Amerikan uyruğu John Shirley'in 1/1/1948 tarihinden 31/12/1948 tarihine kadar sondör olarak MTA emrinde 2300 lira aylık ücretle çalıştırılmasına, İngiliz uyruğu Albert Hewitt Grey'in Murgul Bakır Madeni İşletmesi atölyeler Baş Amirliğinde 1.516,65 lira aylık ücretle çalıştırılması BKK karar verildi. | BCA: 30.18.01/115.95.1 |
| 21 | Şubat | Türkiye'de ilk yerli ampulü üretecek "General Elektrik Türk Anonim Ortaklığı"nın kuruluşuna Bakanlar Kurulu tarafından izin verildi                                                  | Kuruluş sermayesi 3 milyon olan şirketin ortakları Türkiye İş Bankası AŞ, International General Electric Company, Vehbi Koç, Fazıl Öziş ve Türk Tecim Anonim Sosisyestir.                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | TCEK                   |
| 23 | Şubat | Türkiye ile Fransa arasında 31 Ağustos 1946 tarihinde Paris'te imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmaları ile Modüs vivendi ve eklerinin onanması hakkında 5182 sayılı Kanun yayımlandı. | Türkiye ile Fransa arasında 31 Ağustos 1946 tarihinde Paris'te imzalanan ve 4931 sayılı kanunla süresi uzatılan 4582 sayılı kanunun verdiği yetkiye dayanarak Bakanlar Kurulunca yürürlüğe konulan Ticaret ve Ödeme Anlamalarıyla 1929 tarihli Ticaret Sözleşmesini yürürlüğe koyan Modüs vivendi ve ekleri onandı.                                                                                                                                                                  | RG                     |
| 23 | Şubat | Türkiye-Fransa Ticaret Anlaşmasına bağlı listelerin                                                                                                                                  | 31 Ağustos 1946 tarihinde Paris'te imzalanan Türkiye-Fransa Ticaret Anlaşmasına bağlı listelerin 21 Ey-                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | RG                     |



| G. | Ay    | Olay/Mevzuat                                                                                                                                                                                              | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Kaynak |
|----|-------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
|    |       | kaldırılması hakkında teati edilen mektupların onanmasına dair 5183 sayılı Kanun yayımlandı.                                                                                                              | lül 1947 tarihinden itibaren kaldırılması hususunda, Ankara'daki Fransa Büyükelçiliği ile 19 Eylül 1947 tarihinde teati edilen mektuplar kabul edilmiş ve onanmıştır.                                                                                                                                                |        |
| 23 | Şubat | Türkiye ile Yugoslavya arasında 18 Eylül 1946 tarihinde Belgrad'da imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmaları ile Modüs vivendi Tasfiye Protokolu ve Bağlantılarının onanması hakkında 5184 Kanun yayımlandı. | Türkiye ile Yugoslavya arasında 18 Eylül 1947 tarihinde Belgrad'da imzalanan ve 4931 sayılı kanunla süresi uzatılan 4582 sayılı kanunun verdiği yetkiye dayanarak Bakanlar Kurulunca yürürlüğe konulan Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarıyla Modüs vivendi, Tasfiye Protokolu ve Bağlantıları kabul edilmiş ve onanmıştır. | RG     |
| 23 | Şubat | İç istikraz akdi hakkında 5185 sayılı Kanun yayımlandı.                                                                                                                                                   | Kanunla 125 milyon liraya kadar uzun vadeli iç istikraz akdine Maliye Bakanı yetkili kılınmıştır.                                                                                                                                                                                                                    | RG     |
| 23 | Şubat | Dışişleri Bakanlığı Atama Karamamesi                                                                                                                                                                      | Dışişlerinde bulunan büyükelçilik ve diğer alt kademelerde bulunan dışişleri görevlilerin derece yükselmesi kararı yayınlanmıştır.                                                                                                                                                                                   | RG     |
| 24 | Şubat | Atatürk'ün kız kardeşi Makbule Atadan'a vatani hizmet tertibinden aylık bağlanması hakkında 5186 sayılı Kanun yayımlandı                                                                                  | Atatürk'ün kız kardeşi Makbule Atadan'a, hayatta bulunduğu sürece ödenmek ve şimdiye kadar muhtelif kanunlarla emekli, dul ve yetim aylıklarıyla vatani hizmet aylıklarına yapılan zamlar eklenmemek kaydıyla vatani hizmet tertibinden 1000 lira aylık bağlanmıştır.                                                | RG     |
| 24 | Şubat | Hasankeyf tütününün 1944 yılı mahsulünden ihraç vergisi alınmaması hakkında 5187 sayılı Kanun yayımlandı.                                                                                                 | Kanuna göre Hasankeyf tütününün 1944 yılı mahsulünden 4839 numaralı kanunun geçici maddeleri gereğince tahakkuk ettirilmesi gereken ihraç vergisi alınmayacaktır.                                                                                                                                                    | RG     |
| 24 | Şubat | Başbakanlıkça Danıştay'a atama yapıldı.                                                                                                                                                                   | Danıştay'da açık bulunan 60 lira aylıklı 3 üncü Sınıf Yardımcılığı Akseki Kaymakamı Mehmet Tarcan'ın tayini uygun görülmüştür.                                                                                                                                                                                       | RG     |
| 24 | Şubat | İçişleri Bakanlığınca Emniyet Amirliklerine atama yapıldı.                                                                                                                                                | İstanbul, Birinci Sınıf Emniyet Amirliğine ve İstanbul, Hatay ve Doğu Beyazıt Emniyet Amirliklerine naklen atama yapıldı.                                                                                                                                                                                            | RG     |
| 24 | Şubat | Maliye Bakanlığınca Bingöl Defterdarlığına atama yapıldı.                                                                                                                                                 | Açık bulunan Bingöl Defterdarlığına Amasya eski Defterdarı Abdullah Atuk tayin edilmiştir.                                                                                                                                                                                                                           | RG     |
| 24 | Şubat | Sol görüşlü profesörler hakkında Üniversitelerarası Kurulun kararı yayımlandı.                                                                                                                            | Üniversitelerarası Kurul, Ankara Üniversitesi tarafından verilen ihraç kararını onadı. Bunun üzerine Ankara Üniversitesi, Pertev Naili Boratav, Behice Boran ve Niyazi Berkes'in kürsülerini ilga etmeyi kararlaştırdı.                                                                                              | C      |
| 25 | Şubat | Polis Vazife ve Salahiyet Kanunun 18 inci maddesinin kaldırılmasına dair 5188 sayılı Kanun yayımlandı.                                                                                                    | 4 Temmuz 1934 tarihli ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun 18. maddesi kaldırılmıştır. Bu maddenin kaldırılması Demokrat Partililerce demokratik bir adım olarak nitelendirilmiştir                                                                                                                    | RG     |

| G. | Ay    | Olay/Mevzuat                                                                                                                                                                                                                                 | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Kaynak                   |
|----|-------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| 25 | Şubat | Cemal oğlu 1882 doğumlu Ali İhsan Sabis'in affı hakkında 5189 sayılı Kanun yayımlandı.                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | RG                       |
| 25 | Şubat | 5190 sayılı Kanun yayımlandı                                                                                                                                                                                                                 | Kanun Tekel Genel Müdürlüğü atlı takip memurlarıyla atlı koruma ve tahsil memurlarına hayvan yem bedeli verilmesi hakkındadır.                                                                                                                                                                                                                                                                              | RG                       |
| 25 | Şubat | Hizmet süreleri emekli ve yetim aylığı bağlanmasına elverişli olmayan subay, askeri ve mülki memurlarla bunların yetimlerine bir defaya mahsus olmak üzere verilen paraların vergiye tabi tutulmaması hakkında 5191 sayılı Kanun yayımlandı. | Kanuni sebeplerle haklarında emekli işlemi yapılan fakat hizmet süreleri emekli aylığı bağlanmasına elverişli olmaması dolayısıyla kendilerine, bir defaya mahsus olmak üzere ikramiye verilerek ilgileri kesilen subay, askeri ve mülki memurların bu istihkakları ile bunların yetimlerine, yine bir defaya mahsus olmak üzere ödenen tazminat hiçbir suretle vergiye tabi tutulamaz hükmü getirilmiştir. | RG                       |
| 25 | Şubat | Generel Kazım Karabekir'in eşi İclâl Karabekir'le kızları Hayat, Emel ve Timsal Karabekir'e vatani hizmet tertibinden aylık bağlanması hakkında 5192 sayılı Kanun yayımlandı.                                                                | Dul ve yetim ve başkaca vatani hizmet aylıkları bağlanmamak ve muhtelif kanunlarla emekli, dul ve yetim aylıklarıyla vatani hizmet aylıklarına yapılan zamlar eklenmemek şartıyla General Kazım Karabekir'in eşi İclâl Karabekir'e hayatta bulunduğu sürece ve kızları Hayat, Emel ve Timsal Karabekir'e de evlenmelerine kadar ödenmek kaydıyla vatani hizmet tertibinden 300 er lira aylık bağlanmıştır.  | RG                       |
| 25 | Şubat | Danıştay Üyeliklerine atama ve TBMM çalışmalarına ara verilmesi hakkında TBMM Kararı yayımlandı.                                                                                                                                             | Danıştay'da açık bulunan üyeliklere İçişleri Bakanlığı Vilayetler İdaresi Genel Müdürü Hilmi Balcı ile Danıştay Başyardımcısı Celal Bingöl seçilmiştir.                                                                                                                                                                                                                                                     | RG                       |
| 25 | Şubat | Çukurova'da yaşanan sel felaketi.                                                                                                                                                                                                            | Çukurova'nın uğradığı zarar 10 milyondan fazla oldu.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | C                        |
| 26 | Şubat | İçişleri Bakanlığınca kaymakam ataması yapıldı.                                                                                                                                                                                              | 24 kaymakamın naklen ve yeniden atamaları gerçekleştirilmiştir.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | RG                       |
| 28 | Şubat | Başbakanlık Koordinasyon Bürosu kadroları hakkında Bakanlar Kurulu Kararı yayımlanmıştır.                                                                                                                                                    | Başbakanlık Koordinasyon Bürosunun K/715 sayılı kararla tespit edilen 1948 yılı kadrosundan 400 lira ücretli Muamelat Şefliğinin kaldırılması hakkındaki ilişik K/723 sayılı kararın yürürlüğe konulması, Bakanlar Kurulunca 31/1/1948 tarihinde kararlaştırılmıştır.                                                                                                                                       | RG                       |
| 28 | Şubat | Başbakanlığın 13 Şubat tarihli 76-793/6-528 sayılı emir ile Devlet Meteoroloji İşleri Umum Müdürlüğünün iş hacmi, çalışma mevzuları ve yaptığı işler ile bugünkü kadro durumu hakkında rapor                                                 | Raporda tasarrufa değil işin yoğunluğu göz önüne alınarak kadro artırımında bulunulması gerekmekte olduğu ve bu koşullarda dahi rasyonel çalışma ortamının kurumda var olduğu belirtilmiştir.                                                                                                                                                                                                               | BCA: 30.10.0/ 188.290.28 |
| 1  | Mart  | İçişleri Bakanlığı tarafında Emniyet Genel Müdürlüğüne atama yapıldı.                                                                                                                                                                        | Lalapasa Kaymakamlığından Bakanlık emrine alınmış bulunan Hüsnü Gider'in, Emniyet Genel Müdürlüğü kadrosunda dördüncü sınıf Emniyet Müdürlüğüne tayini tensip edilmiştir.                                                                                                                                                                                                                                   | RG                       |

| G. | Ay   | Olay/Mevzuat                                                                                                      | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Kaynak         |
|----|------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| 1  | Mart | Belediye Başkanlığı onama kararnameyi yayımlandı.                                                                 | Ankara Merkez Belediye Başkanlığına seçilen Ragıp Tüzün'ün Başkanlığı 1580 sayılı Belediye Kanununun 89 uncu maddesine göre onanmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | RG             |
| 1  | Mart | Dışişleri Bakanlığınca Moskova Orta Elçilik Müsteşarlığına ve Helsinki Elçiliği Başkatipliğine atama yapıldı.     | Nankin Büyük Elçiliğinde Orta Elçilik Müsteşarı Muammer Hamdi Dambel Moskova Büyük Elçiliğinde Orta Elçilik Müsteşarlığına, merkezde sekizinci derece memurlardan Hayrettin İzmirli Helsinki Elçiliği Başkatipliğine dereceleriyle nakil ve tayin edildi.                                                                                                                                                                                                                       | RG             |
| 1  | Mart | Maliye Bakanlığınca Beşinci Sınıf Maliye Müfettişliklerine atama yapıldı.                                         | Maliye Müfettiş Muavini Nedim Zaim, Salahaddin Sürel, Rıza Ormancı ve Hüseyin Neziroğlu beşinci sınıf Maliye Müfettişliklerine tayin edilmişlerdir.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | RG             |
| 2  | Mart | Milli Eğitim Bakanlığınca Samsun, Konya, İçel, Erzinçan, Giresun, Ordu Milli Eğitim Müdürlüklerine atama yapıldı. | Samsun, Konya, İçel, Erzinçan, Giresun, Ordu illerine milli eğitim müdürü ataması yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | RG             |
| 2  | Mart | Ekonomi Bakanlığınca Bölge Ekonomi Müdürlüğü ve Tetkik Kurulu Başkanlığına atama yapıldı.                         | Ekonomi Bakanlığında açık bulunan 90 lira maaşlı Bölge Ekonomi Müdürlüğüne Maden İşleri Genel Müdürlüğü Mühendislerinden Bahri Savaşkan ve Ekonomi Bakanlığı Tetkik Kurulu Başkanlığında açık bulunan 100 lira maaşlı ihtisas mevkii üyeliğe 90 lira maaşlı Uzmanlardan Hayri Tokay naklen ve terfian tayin edilmiştir.                                                                                                                                                         | RG             |
| 2  | Mart | İdari Sınır Düzenlemesi                                                                                           | Bazı köylerin idari bünye ve bağlılıklarında yapılan değişiklikler hakkında İçişleri Bakanlığı tarafından bir Tamim yayımlandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | RG             |
| 2  | Mart | Eski Tekel Bakanı Suat Hayri Ürgüplü'nün yargılanmasına başlandı.                                                 | Eski Gümrük ve Tekel Bakanı Suat Hayri Ürgüplü ile birlikte Tekeldeki yolsuzluklarla alakalı görülen 23 kişinin yargılanmasına başlandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | C              |
| 3  | Mart | Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Atama Kararnamesi yayımlandı.                                                   | Maraş, Burdur, Tekirdağ, Sivas, Ordu, Afyon, Bingöl, Amasya, Gaziantep Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğüne Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürleri tayin edilmiştir.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | RG             |
| 4  | Mart | Danıştay İçtihadın Birleştirilmesi Kararı yayımlandı.                                                             | Yüzelliliklerin yetimlerine ve Heyeti Mahsusaca haklarında karar verilmiş olanların şahıslarına ve yetimlerine tekaüt ve yetim maaşı tahsisine kanuni bir engel olmadığına karar verildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                       | RG             |
| 4  | Mart | Avrupa Birliği Beşler Konferansı toplandı.                                                                        | İngiltere, Fransa, Benelux Devletleri (Belçika, Hollanda, Lüksemburg) toplandığı Konferansta komünist tehlikesini durdurmak için tedbir alınması kararlaştırıldı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | C, 5 Mart 1948 |
| 5  | Mart | Danıştay İçtihadın Birleştirilmesi Kararı yayımlandı.                                                             | Diplomat sıfatını haiz olmayarak yabancı seferatlerde çalışan ve Türk uyruklığında bulunan memur ve müstahdemlerden 2395 sayılı kanunun 25 inci maddesine göre kazanç vergisi alınmasına karar verildi. Aynı gün yayınlanan bir diğer içtihadı birleştirme kararına göre kendi ihtiyaçları için sarf ve istihlak olunmak üzere kendi vasıtalarıyla istihsal edilen ve hiçbir ücret ve tarife tabi tutulmayan elektrik sarfiyatından belediye hissesi istenmemesi kararı alındı. | RG             |

| G. | Ay   | Olay/Mevzuat                                                                                                     | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Kaynak                  |
|----|------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|
| 5  | Mart | Başbakanlığın 13 Şubat tarihli 76-793/6-528 sayılı emir ile Etibank Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan rapor. | Raporda teşekkül ve müesseselerinin, memur mensesini ve bunların ücret, terfi, prim, ikramiye vs. müteallik işlerini kendi bünye ve ihtiyaçlarına göre ayarlayarak daha verimli ve rasyonel şekilde çalışma imkânını elde edebilmeleri için barem kanunun yürürlükten kaldırılması öne sürüldü.                                                                                                                  | BCA: 30.10.0/172.191.5  |
| 6  | Mart | Amerika Dış İşleri Bakanlığının hazırladığı rapor.                                                               | Raporda Türkiye, Rusya'nın nüfuz dairesi civarında tecavüz tehlikesine karşı koyabilmiş ender memleketlerden biri olarak bütün doğu Akdeniz'i koruyan bir kale olarak tanımlandı.                                                                                                                                                                                                                                | C                       |
| 8  | Mart | İş Uyuşmazlıkları Yüksek Hakem Kurulu kararı yayımlandı.                                                         | Adana Milli Mensucat Fabrikasında çıkan toplulukla iş ihtilafı hakkında alınan kararda fabrikada çalışan işçilerine verilen ücretlerin hayat şartları sebebiyle geçim zorluklarını karşılayamayacağı ve Sümerbank bez fabrikasında çalışan işçilerin ücretlerine nazaran %40 nispetinde düşük ücret aldıkları bu nedenden dolayı işçilerin günlük 8 saatlik mesai ücretlerine %40 zam yapılması kararlaştırıldı. | RG                      |
| 8  | Mart | Meclise sunulacak yeni kanun tasarıları                                                                          | İç İşleri Bakanı Hüsrev Göle, yeni sunacakları tasarıların vali ve kaymakamlara daha fazla yetki vereceğini, köy kanunun değiştirileceği ve etüd halinde olan zabitanın birleştirilmesi ve memurlar kanunun düzenleneceği açıklamasında bulundu.                                                                                                                                                                 | C                       |
| 8  | Mart | Belediye Başkanlığı onama kararnamesi                                                                            | Burdur Belediye Başkanlığına seçilen Dr. Hüseyin Onat'ın Başkanlığı 1580 sayılı Belediye Kanunu'nun 89. maddesine tevfi kanonandı.                                                                                                                                                                                                                                                                               | BCA: 30.11.1/197.7.12   |
| 9  | Mart | Sümerbank tarafından hazırlanmak istenen beş yıllık sanayi planına karşı sanayicilerin tepkileri.                | Sümerbank'ın hazırladığı beş yıllık sanayi planı devlet ve özel sektör sanayi konusunu yeniden gündeme getirdi. Sanayiciler, "... 15 yıldan beri memleketin bu tarz planlardan çok zarar gördüğü anlaşıldığı bir sırada gene böyle planlar tatbikatına karar verilmesi şayanı hayrettir.." yorumunda bulundular.                                                                                                 | C                       |
| 10 | Mart | Demokrat Partide tasfiye başladı.                                                                                | Parti disiplinini bozma gerekçesiyle General Sadık Aldoğan, Kemal Silivri, Necati Erdem, Mithat Sakaroğlu ve Osman Nuri Köni partiden çıkarıldı. Bu olay DP içindeki bölünmenin başlangıcını ifade eder. Bunun sonucu olarak ilkin Mayıs ayında Müstakil Demokratlar Grubu, 20.7.1948 tarihinde de Millet Partisi kurulmuştur.                                                                                   | C, 11 Mart 1948; TÇPPAK |
| 11 | Mart | Marshall Türkiye'ye dair bir demec verdi.                                                                        | Demeçte Türkiye ve Yunanistan'a yapılacak askeri yardımın Avrupa kalkınma programına alındığını ifade etti.                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | U, 12 Mart 1948         |
| 13 | Mart | Bakanlığa vekillik etmesi konusunda Cumhurbaşkanlığı kararı                                                      | Paris'te toplanacak olan Avrupa İktisadi İş Birliği Konferansında Hükümeti temsil etmek üzere gidecek olan Dışişleri Bakanı Necmettin Sadak'ın dönüşüne kadar kendisine Çalışma Bakanı Tahsin Bekir Balta'nın vekillik etmesi Cumhurbaşkanlığı tarafından onanmıştır.                                                                                                                                            | RG                      |
| 13 | Mart | Merkezi Ankara olmak üzere Austro Türk Tütün Anonim ortaklığı kurulması.                                         | Kendi ve başkaları adına tütün almak, işlemek, satmak, ihraç ve ithal etmek ve bu maksatlarla her türlü hukuki, ticari işlemleri yapmak, ithalat ve ihracat işleriyle iştigal etmek ve merkezi Ankara olmak üzere 25 yıl süre ve 10.000 Türk lirası sermaye ile kuruldu.                                                                                                                                         | BCA: 30.18.1.2/116.21.4 |

| G. | Ay   | Olay/Mevzuat                                                                                  | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Kaynak                   |
|----|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| 13 | Mart | İl Özel İdareleri teşkilat kadrolarında değişiklik yapıldı.                                   | Bingöl, Çankırı, Çorum, Denizli, Diyarbakır, İstanbul, Kastamonu, Konya, Seyhan, Sivas, Ordu, Rize ve Zonguldak İlleri Özel İdareleri teşkilat kadrolarında değişiklik yapılması Bakanlar Kurulunca kararlaştırıldı.                                                                                                                                                                                                         | BCA: 30.18.01/116.20.5   |
| 13 | Mart | Niğde Bankası Anonim Ortaklığının kurulmasına karar verildi.                                  | Her türlü banka işlemleri ve ithalat, ihracat, komisyonculuk, ticari vekâlet, temsilcilik ve nakliye işleri yapmak ve merkez Niğde olmak üzere 30 yıl süre ve 20.000 Türk Lirası sermaye ile Niğde Bankası Anonim Ortaklığı kurulmasına BK tarafından karar verildi.                                                                                                                                                         | BCA: 30.18.01.0/116.20.6 |
| 15 | Mart | Muhacir ve mültecilere ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı yayımlandı.                             | Muhacir ve mültecilerle göçebelerin ve gezginci çingenelerin yurt içinde bu karara ilişik hazırlanmış olan İskan Programına göre yerleştirilmeleri İçişleri Bakanlığının uygun görüşüne dayanan Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının 10/9/1947 tarihli ve 257/205 sayılı yazısıyla yapılan teklif üzerine, 5098 sayılı kanunun birinci maddesine göre Bakanlar Kurulunun 5/2/1948 tarihli toplantısında kararlaştırılmıştır. | RG                       |
| 15 | Mart | Adalet Bakanlığı tarafından bir yönetmelik çıkarıldı.                                         | 3499 sayılı Avukatlık Kanunu ile bu kanunun bazı maddelerini değiştiren 4359 ve 5178 sayılı kanunların staj hükümlerine dair yönetmelik çıkarılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                       | RG                       |
| 16 | Mart | Dışişleri Bakanlığınca Yenidelhi Büyük Elçiliğine atama yapıldı.                              | Lahey Birinci Sınıf Orta Elçisi Ali Türkgeldi'nin Yenidelhi Büyük Elçiliğine tayin edildiğine ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı yayımlanmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                 | RG                       |
| 16 | Mart | Paris'te toplanan 16 devlet, savaş sonrası dönemiyle ilgili çeşitli siyasal sorunları konuştu | Soğuk Savaşın alevlenmesi tehlikesi ve Yunanistan'la Türkiye'nin Avrupa Pakti sistemine girmesi gayri resmi bir şekilde tartışıldı                                                                                                                                                                                                                                                                                           | TÇPPAK                   |
| 17 | Mart | Başbakanlık tarafından Danıştay İkinci ve Üçüncü Sınıf Yardımcılığına atama yapıldı.          | Danıştay'da açık bulunan 70 lira aylıklı İkinci Sınıf Yardımcılığı, Çiçekdağı Kaymakamı Kemal Taşkıran ve 60 lira aylıklı Üçüncü Sınıf Yardımcılığı Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü Mali Müşaviri Sait Kandan tayin edilmiştir                                                                                                                                                                                       | RG                       |
| 17 | Mart | Belediye Başkanlığı onama kararnamesi yayımlandı.                                             | Urfa Belediye Meclisince Belediye Başkanlığına seçilen Celal Güllüoğlu, Amasya, Erzincan Belediye Başkanlığına seçilen Naci Gürkan, Kayseri, Burdur Belediye Başkanlığına seçilenlerin 1580 sayılı Belediye Kanunun 89. maddesine dayanarak atamaları onanmıştır.                                                                                                                                                            | RG                       |
| 17 | Mart | Batı Avrupa Birliği Kuruldu.                                                                  | Birlik, Birleşik Krallık, Fransa, Belçika, Lüksemburg ve Hollanda arasında 17 Martta imzalanan Büküresel Anlaşması ile kurulmuştur.                                                                                                                                                                                                                                                                                          | C,18 Mart 1948           |
| 18 | Mart | Kastamonu, Kayseri, Gümüşhane İlleri ile ilgili İdari Sınır Düzenlemesi kararı alındı.        | Kastamonu İli Araç İlçesine bağlı Erdaş ve Sorguncuk Köyleri Daday ilçesine bağlanmıştır. Ödemiş'in Kuvvetli Köyünün İlçe Belediye hudutları içine alınması kararı onanmış, Kayseri İli içinde Beydeğirmeni-Himmetdede istasyonları arasındaki kilometre 339+494 te kurulmuş olan nakliyata açılacak olan istasyona Kalkancık adı verilmiştir. Gümüşhane İline bağlı <<Canca>> Köyünün Gümüşhane İli                         | RG                       |

| G. | Ay   | Olay/Mevzuat                                                                                                       | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Kaynak                  |
|----|------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|
|    |      |                                                                                                                    | Belediye sınırları içinde alınmasına dair işlem yürütülürken bu köy adının <<Gonca>> olarak yazıldığı anlaşılmış olduğundan Danıştay Genel Kurulunun köy adının <<Canca>> olarak tashihi kararı onanmıştır. Evkara Köyünün Acıpayam Belediyesine bağlanmasına dair Danıştay Genel Kurulunu kararı onanmıştır.                                                                                  |                         |
| 19 | Mart | Başbakanlıktan, İçişleri, Maliye, Bayındırlık, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına atama yapıldı.                  | Danıştay başyardımcılığına, kanun sözcülüğüne, ikinci sınıf yardımcılığına, İçişler Bakanlığı tarafından Ankara Emniyet Muavinliğine, Maliye Bakanlığında 4 üncü sınıf Maliye Mufettişliğine, Bayındırlık Bakanlığında Teftiş Heyeti üyeliği ve Başkanlığına ve Yüksek Fen Heyeti üyeliğine, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığında Kastamonu sağlık ve sosyal yardım müdürlüğüne atama yapıldı. | RG                      |
| 22 | Mart | Adalet Bakanlığınca yargıç ataması yapıldı.                                                                        | Çeşitli derece ve kademedeki 74 yargıç atanmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | RG                      |
| 22 | Mart | Ev ahır ve samanlıkları yanan ve yıkılan ve muhtaç durumda bulunanlara kerestelik yardımı verilmesi kararı alındı. | Ev, ahır ve samanlıkları yanan ve yıkılan ve muhtaç durumda bulundukları anlaşılan 478 kişiye ev, ahır ve samanlıklarını yeniden yaptırabilmeleri için Devlet ormanlarından parasız kerestelik ağaç verilmesi kararlaştırıldı.                                                                                                                                                                 | BCA: 30.18.01/116.21.20 |
| 22 | Mart | BKK ile vatandaşlığa alınma kararı alındı                                                                          | 269 göçmen Türk vatandaşlığına alındı                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | BCA: 30.18.01/116.22.3  |
| 23 | Mart | Maliye Bakanı vefat etti.                                                                                          | Maliye Bakanı Halid Nazmi Keşmir vefat etti.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | C, 24 Mart 1948         |
| 23 | Mart | Amerika Dışişleri Bakanlığı ile Onaltılar arasında süren görüşmelerde Türkiye gayri resmi tartışıldı.              | Tartışmalar sırasında öne çıkan konular arasında Türkiye'nin Marshall planından peşin para ile değil kredi ile yardım göreceği de vardı. Amerikan temsilcisi Vorys, "yardım görmese de Türkiye son ferdine kadar komünizme karşı savaşacaktır" dedi.                                                                                                                                           | U                       |
| 24 | Mart | İdari Sınır Düzenlemesi                                                                                            | Bazı köylerin idari bünye ve bağlılıklarında yapılan değişiklikler hakkında İçişleri Bakanlığı tarafından bir Tamim yayınlanmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                            | RG                      |
| 24 | Mart | Demokrat Partide ihraç kararı alındı.                                                                              | Altı milletvekili daha Demokrat Partiden çıkarıldı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | C, 25 Mart 1948         |
| 26 | Mart | Merkez Bankası Umum Müdürlüğüne atama yapılmıştır.                                                                 | Beş yıllık süresi 21/3/1948 tarihinde bitecek olan Kemal Zaim Sunel'in Cumhuriyet Merkez Bankası Umum Müdürlüğüne tekrar tayini Bakanlar Kurulunca karar verilmiştir.                                                                                                                                                                                                                          | RG                      |
| 26 | Mart | Orduda Veremle Savaş Yönetmeliği çıkarılmıştır.                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | RG                      |
| 29 | Mart | Ankara Üniversitesi Asistanlığı Yönetmeliği çıkarıldı.                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | RG                      |
| 30 | Mart | Keşmir'in vefatı ile boşalan Maliye Bakanlığına atama yapıldı.                                                     | Maliye Bakanlığına Gümrük ve Tekel Bakanı Şevket Adalan'ın atanması Cumhurbaşkanı tarafından onanmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                       | RG                      |

| G. | Ay    | Olay/Mevzuat                                                                                                                     | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Kaynak                    |
|----|-------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|
| 30 | Mart  | Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğüne, Talim Terbiye üyeliğine ve Ticaret Okulları Başmüfettişliğine atama yapıldı.                   | Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğüne Nihat Adil Erkmen, Talim ve Terbiye üyeliğine İrfan Alıcıoğlu, Ticaret Okulları Başmüfettişliğine Halil Vedat Fıratlı atandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | BCA: 30.11.1.0/ 197.10.12 |
| 31 | Mart  | Ankara üniversitesi Armağanı Yönetmeliği ile Ankara Üniversitesi Sağlık ve Sosyal İşler Araştırma Merkezi Yönetmeliği çıkarıldı. | Ankara Üniversitesi bilimsel çalışmaları teşvik amacıyla yıllık bir <<Ankara Üniversitesi Armağanı>> tesis edilmiştir.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | RG                        |
| 1  | Nisan | Ankara Üniversitesince Alınacak Harçlar ve Ücretler Yönetmeliği çıkarıldı.                                                       | Yönetmeliğe göre her öğrenciden Üniversitenin herhangi bir fakültesine yazılırken 10 lira yazılma harcı alınacaktır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | RG                        |
| 1  | Nisan | İstanbul'da bulunan Güzel Sanatlar Akademisi yandı.                                                                              | 12.000 ciltlik büyük kütüphane, öğrencilerin yirmi senede hazırladıkları eserler, ünlü tabloların kopyaları ve projeler kül oldu.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | C, 2 Nisan 1948           |
| 2  | Nisan | Maliye Bakanlığından Türk Parası Kıymetini Koruma hakkındaki 13 Sayılı karara ilişkin Tebliğ yayımlandı.                         | Türk Parası Kıymetini Koruma hakkındaki 13 sayılı kararın 28 inci maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak döviz alım ve satımlarında riayet edilmesi gereken hususlar tespit edilmiştir.                                                                                                                                                                                                                                                                                               | RG                        |
| 3  | Nisan | Ankara Üniversitesi Öğrencileri Disiplin Yönetmeliği çıkarılmıştır.                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | RG                        |
| 3  | Nisan | Amerikan yardımı                                                                                                                 | ABD başkanı Truman, Türkiye'nin de yararlanacağı yardım kanununu imzaladı. Bu kanuna göre Türkiye'ye ilk yardımdan 50 milyon dolar ayrıldı. Cumhuriyet gazetesi yardımın olumlu bir adım olarak Amerikan hükümetinin bu kanunla komünizmin Avrupa ve Asya'ya yayılışına karşı bir baraj haline getirdiğini yazdı.                                                                                                                                                                     | C, 4 Nisan 1948           |
| 5  | Nisan | Gördes Belediye seçimini Demokratlar kazandı.                                                                                    | Açık tasnif yapılan Belediye seçiminde 12 asil üyelikten 11 ini Demokratlar birini de Halk Partisi kazandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | C, 6 Nisan 1948           |
| 5  | Nisan | Hatay, Çorum, Sivas'ta İdari Sınır Düzenlemesi                                                                                   | Hatay İli Dörtöyl İlçesinin Erzin Bucağına bağlı Akpınar, Dutlupınar, Selimiye, Hamidiye, Sarımaçı köyleri Seyhan İli Ceyhan İlçesinin Merkez Bucağına, Çorum İli Mecitözü İlçesi Merkez Bucağına bağlı Palalıyık Köyü Çorum Merkez Bucağına, Sivas İli Yıldızeli İlçesinin Direkli Bucağına bağlı Yukarı ve Aşağı Balahur Köyü Sivas İli Merkez Bucağına, Sivas İli Yıldızeli İlçesinin Direkli Bucağına bağlı Bağlararası Köyü Şarkışla İlçesinin Akçakışla Bucağına, bağlanmıştır. | RG                        |
| 5  | Nisan | İçişleri Bakanlığından Kaymakam Atamaları                                                                                        | Osmaneli, Çayeli, Vakfıkebir, Mesudiye, Osmaniye, Kiraz ilçelerine naklen kaymakam ataması yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | RG                        |
| 6  | Nisan | İçişleri Bakanlığından Yapılan Atamalar                                                                                          | Bir adet naklen kaymakam ataması yapılmıştır                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | RG                        |
| 6  | Nisan | Vakıflar Genel Müdürlüğüne atama yapıldı.                                                                                        | Vakıflar Genel Müdürlüğüne Başbakanlık Muavini Hakkı Kamil Beşe tayin edildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | BCA: 30.11.1.0/ 197.10.20 |

| G. | Ay    | Olay/Mevzuat                                                                                                                                                  | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Kaynak                   |
|----|-------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| 6  | Nisan | Başbakanlığın 13 Şubat tarihli 76-793/6-528 sayılı emir ile Dışişleri Bakanlığı tarafından hazırlanan rapor.                                                  | Raporda kadro tasarrufu ve bütçe yükünün hafifletilmesi konusunda hem fikir oldukları, liyakat esaslı daha az sayıda elemanın elde edilmesi bakımından muvaffak olacakları vurgulanmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | BCA: 30.10.0/130.933.25  |
| 7  | Nisan | ABD Yol Dairesi Genel Müdürü Muavini Hilts'in yol çalışmaları hakkındaki açıklaması.                                                                          | Hilts Raporu olarak bilinen raporunda Hilts, "Türkiye, kısa zamanda büyük bir yol şebekesine kavuşacaktır" sözleri ile Türkiye'de karayolu yapımının Amerikan destekli bir yapılaşma ile hız kazanacağı yılların habercisi oldu. Hilts yollar teşkilatının bir fabrika bir banka gibi rasyonel çalışması ve yollar idaresinin muntazam bir kâr ve zarar hesabı olması gerektiğini raporunda yazdı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | C, 8 Nisan 1948          |
| 9  | Nisan | Beş Yıllık Maden Planı hazırlandı.                                                                                                                            | Plana göre, kömür havzasının teçhizini ve üretiminin artırılması için yeni tedbirler alınması ve Ergani, Murgul bakır madenleri ile Guleman kömür madenlerinin de üretiminin artırılması ve yeni sanayi tesislerinin kurulması planlandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | C                        |
| 10 | Nisan | Siirt ve Van Valiliklerine Atama yapıldı.                                                                                                                     | Siirt Vali Vekili Turgut Başkaya'nın Siirt ve Van Vali Vekili Nurettin Aynuksa'nın Van Valiliklerine tayini uygun görülmüştür.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | RG                       |
| 10 | Nisan | İstatistik Genel Müdürlüğü'ndeki işlerin rasyonelleştirilmesi bakımından alınacak tedbirlerin mahiyeti ve çeşitleri ve kadro tasarruflarına dair bir inceleme | Başbakanlık İstatistik Genel Müdürlüğü tarafından yapılan incelemede, Dairede 11'i merkezde 135'i taşra teşkilatında çalışan maaşlı memurun olduğu ve satış boyunca 1939 yılındaki memur sayısında bir değişim olmadığı, kadroya hiçbir ilave yapılmadığı ifade edilmiştir. Yapılan incelemeler sonucunda bazı devair ve müessesesat tarafından ihtiyaç gösterilen yeni konularda bazı istatistiklerin yapılmasına teşebbüs edilemediği gibi hala yapılmakta olanlardan bazılarının da güçlüklerle başarıldığı diğer bazı istatistiklerin zamanından çok geç hazırlandığı bunun temel sebeplerinden birinin memur azlığı ve var olan memurların çalışma koşulları ve maaşlarının yetersiz olduğu vurgulanmıştır. Raporda makine sayılarının artırılması ve memurlar için gerekli maaş düzenlenmesinin yapılması önerilmiştir. | BCA: 30.10.0.0/26.148.26 |
| 13 | Nisan | Adalet Bakanlığından Yapılan Atamalar                                                                                                                         | Bulundukları derecede yükselmeğe layık görülen çok sayıda yargı mensubunun derece ve maaş yükselmesi kararı yayımlandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | RG                       |
| 13 | Nisan | Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı işlerin rasyonelleştirilmesi bakımından alınacak tedbirlere ve bu tedbirler sayesinde yapılabilecek kadro tasarrufu.        | Başbakanlığın emri ile hazırlanan raporda 434 ilçe ve 63 il bulunduğu halde bunların ancak illerle beraber 429'unda müftü mevcut olup 68 ilçede müftülük teşkilatı olmadığını bu durumun sıkıntı yarattığını işlerin rasyonelleşmesi için kanunlar hazırlanırken ilgili dairelerin görüşlerinin alınması ve kalifiye eleman çalıştırılması gerektiği raporda belirtildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | BCA: 30.10.0/26.151.32   |
| 14 | Nisan | Ekonomi Bakanlığı tarafından çimento hakkında tebliği yayımlandı.                                                                                             | Tebliğde memlekette inşaa faaliyetlerini arttırmak ve özellikle hususi inşaatın inkişafına imkan vermek amacıyla Sümerbank tarafından ithal olunan 60.000 ton çimentonun hesaplanan satış fiyatlarıyla serbest olarak piyasaya arzına devam olunmakla beraber bugünkü sürüm vaziyetinden hasıl olan kati kanaatin, bu mamullerin maliyet fiyatı ile hususi müstehliklere                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | RG                       |



| G. | Ay    | Olay/Mevzuat                                                                                                                   | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Kaynak                         |
|----|-------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|
|    |       |                                                                                                                                | satılmasına imkan göstermemekte ve karamamenin 4. maddesinde derpiş olunduğu veçhile bunların resmi ihtiyaçlara tahsisi zaruretinin hasıl olduğu yazmaktadır.                                                                                                                                                                                                                       |                                |
| 14 | Nisan | Buğday sıkıntısı sorunu Meclise intikal etti.                                                                                  | Burdur Milletvekili Ahmet Çınar, bir sözlü soru önergesinde hükümetten bu sıkıntının sorumluları ile alınacak tedbirlerin açıklanmasını istedi. Buğday sıkıntısının giderilmesi için arpa karşılığı buğday alabilmek için bir heyetin Amerika'ya gitmesi kararlaştırıldı.                                                                                                           | C, 15<br>Nisan 1948            |
| 15 | Nisan | Bakanlar Kurulunda kanun tasarıları görüşüldü.                                                                                 | Bu toplantıda il özel idareleri kanunu tasarısı ile Ankara Belediye sınırları içindeki devlet, özel idare ve belediyeye ait arsaların mesken yapacaklara temlik hakkındaki kanun tasarısı kesin şekillerini aldı, sel felaketine uğrayan bölgelerin durum ve ihtiyaçlarının ve yapılacak yardım şeklinin daha önce kurulmuş olan merkez yardım komitesince tespiti kararlaştırıldı. | C, 16<br>Nisan 1948            |
| 16 | Nisan | Avrupa İktisadi İşbirliği Teşkilatı                                                                                            | Marshall Planına dahil 16 Avrupa ülkesi Almanya'nın batı bölgelerini resmen ve ittifakla kendilerini daimi bir iktisadi işbirliği teşekkülüne bağlayan anlaşmayı kabul etti. Anlaşmayı Türkiye adına Numan Menemencioglu imzaladı, Türkiye icra komitesine seçildi. Teşkilatın daimi merkezi Paris seçildi.                                                                         | C, 17<br>Nisan 1948            |
| 17 | Nisan | Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Kitaplığı ve Dergisi Yönetmeliği çıkarıldı.                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | RG                             |
| 18 | Nisan | Batı Avrupa Birliği                                                                                                            | Büyük Britanya, Fransa ve Benelux ülkeleri aralarında oluşan Batı Avrupa Birliğinin askeri, siyasi ve iktisadi konularını tedvir edecek olan yeni bir müşterek kabine kurdu.                                                                                                                                                                                                        | C                              |
| 18 | Nisan | Başbakanlığın 13 Şubat tarihli 76-793/6-528 sayılı emir ile Tarım Bakanlığının hazırladığı rasyonelleştirme raporu.            | Raporda ülke ekonomisinin büyük bir oranda tarıma dayandığı nüfusun yüzde 82'sinin çiftçi olduğu bu sebeple, aslında var olan sayıdan çok daha fazla veteriner ve ziraatçıya ihtiyaç olduğunu rasyonel çalışmak içinde belli kanunlarda tadilat gerektiği dile getirilmiştir.                                                                                                       | BCA:<br>30.10.0/<br>201.373.10 |
| 19 | Nisan | İçişleri Bakanlığınca Çoruh Valiliğine atama yapıldı.                                                                          | Açık bulunan Çoruh Valiliğine Trakya Genel Müfettişliği Baş müşavirliğinden çekilmiş Hamit Oskay'ın tayin edildi.                                                                                                                                                                                                                                                                   | RG                             |
| 19 | Nisan | İtalya'da yapılan genel seçimi Hristiyan Demokratlar kazandı.                                                                  | Cumhuriyet Gazetesi haberi "Komünistler İtalya'da seçimi kaybettiler" başlığı ile verdi.                                                                                                                                                                                                                                                                                            | C, 20<br>Nisan 1948            |
| 19 | Nisan | Kamuya yararlı dernek statüsünün verilmesi                                                                                     | Trabzon Veremle Savaş Derneğine kamuya yararlı dernek statüsü verilmesine BK tarafından karar verildi.                                                                                                                                                                                                                                                                              | BCA:<br>30.10.01/<br>116.28.2  |
| 20 | Nisan | Milli Korunma Kanununa göre yapılmış olan harcamalara ait 1943 takvim yılı bilançosunun onanması hakkında Kanun çıkarılmıştır. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | RG                             |

| G. | Ay    | Olay/Mevzuat                                                                                                                                      | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Kaynak                   |
|----|-------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| 20 | Nisan | Çorum İline ilişkin idari sınır düzenlemesi kararı yayımlandı.                                                                                    | Çorum İli Sungurlu İlçesinin Merkez Bucağına bağlı Çerikli Köyü ile Çerikli İstasyonu ve bu İstasyonu Sungurlu'ya bağlayan şose'nin Delice Irmağı üzerindeki Karabekir Betonarme Köprüsü'ne kadar olan kısmı ile bu şosenin doğusunda ve şose ile Delice Irmağı arasında kalan arazi parçası Ankara İli Kırıkkale İlçesinin Delice Bucağına bağlanmıştır.                                                                                            | RG                       |
| 21 | Nisan | Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Batı Anadolu Arkeoloji araştırma İstasyonu Yönetmeliği çıkarıldı.                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | RG                       |
| 22 | Nisan | Bazı Konsoloslukların kaldırılması hakkında Bakanlar Kurulu Kararı yayımlandı.                                                                    | Santiago'da açılmış olan Fahri Konsoloslukun, Birleşik Amerika'da Chicago'da açılmış olan Fahri Başkonsoloslukun kaldırılmasına karar verilmiştir.                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | RG                       |
| 26 | Nisan | Niğde İline ilişkin idari sınır düzenlemesi kararı yayımlandı.                                                                                    | Niğde İli Çamardı İlçesinin Bulduruc Bucağına bağlı Dikilitaş, Dünderlı ve Hacıbeyli köyleri Niğde İli Merkez İlçesine bağlanmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | RG                       |
| 26 | Nisan | Belediye Başkanlığı onama kararname                                                                                                               | Antalya Belediye Başkanlığına Seyit Ali Pamir'in seçilmesi hakkında adı geçen Belediye Meclisince verilen karar Belediye Kanunun 69. maddesine göre onanmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                      | RG                       |
| 26 | Nisan | Dışişleri Bakanlığından Yapılan Atamalar                                                                                                          | 15 diplomat merkeze alınmış 23 diplomat naklen yeni görevlerine atanmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | RG                       |
| 27 | Nisan | 5194 sayılı Kanun yayımlandı.                                                                                                                     | Kanun Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Kuruluş ve Memurları Kanununa bazı hükümler eklenmesine dair olan 4862 sayılı kanuna bağlı 3 sayılı cetvellerde değişiklik yapılması hakkındadır.                                                                                                                                                                                                                                                            | RG                       |
| 27 | Nisan | 1525 sayılı Şose ve Köprüler Kanunu ile değişikliklerinin uygulanmasını gösterir yönetmeliğe bazı maddeler eklenmesine dair Yönetmelik çıkarıldı. | Yönetmeliğe eklenen maddeler, yol vergilerinin tahakkuk edilmesi ve ödeme şekilleri hakkındadır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | RG                       |
| 28 | Nisan | Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Doğu Anadolu Araştırma İstasyonu Yönetmeliği çıkarıldı.                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | RG                       |
| 29 | Nisan | Türkiye ile Almanya'daki Fransız İşgal Bölgesi arasındaki Ticaret ve Ödeme Anlaşmaları ile geçici anlaşmalar onaylandı.                           | Anlaşma 19 Nisan 1948 tarihinde Baden Baden'de imzalandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | BCA: 30.18.1.2/116.32.16 |
| 1  | Mayıs | Celal Bayar'ın Başbakan Sakaya çektiği telgraf.                                                                                                   | Bayar Başbakan Hasan Saka'ya çektiği telgrafta Tokadın Taşova köyünde açlıktan ölenlerin olduğunu, köylülerin tütünlerinin %70'nin ellerinde kaldığı ve ciddi geçim darlığı yaşandığı, bu nedenle de bu bölgeye yardım yapılmasını rica etti. Bayar, köylülere hitaben "Ne mübarek insanlarsınız ki karnınızı doyurmadan önce verginizi vermeyi düşünüyorsunuz. Evvela karnınızı doyurunuz! Bu memlekette aç kalıncaksa hep beraber kalacağız" dedi. | C, 2 Mayıs 1948          |

| G. | Ay    | Olay/Mevzuat                                                                                 | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Kaynak                   |
|----|-------|----------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| 1  | Mayıs | Ankara Üniversitesinde rektör seçimi gerçekleşti.                                            | Seçimi Prof. Dr Enver Ziya Karal kazandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | U                        |
| 3  | Mayıs | Viski ve Şampanya ithali                                                                     | İthal edilecek viski ve şampanyanın tekel resmi had-dinin asgari 100, azami 2500 kuruş olarak tespiti hakkında Bakanlar Kurulu Kararı yayımlandı.                                                                                                                                                                                                                                   | RG                       |
| 3  | Mayıs | Birinci Türk Yapı Kongresi toplandı.                                                         | Meclis Başkanı Gl.Cebesoy ve B.Kasım Gülek yapı işlerinde yeni bir hamle yapılacağına ilişkin konuşma yaptı. Kongrede tartışmalar ülkenin yeniden imarı ve bayındırlığı konuları üzerinde yoğunlaştı.                                                                                                                                                                               | U, 4 Mayıs 1948          |
| 4  | Mayıs | TBMM Kararı yayımlandı                                                                       | Karar Subaylar Heyetine mahsus Terfi Kanununa ek 4800 sayılı kanunun geçici maddesinin birinci fıkrasının yorumlanmasına mahal olmadığı hakkındadır.                                                                                                                                                                                                                                | RG                       |
| 4  | Mayıs | İçişleri Bakanlığınca kaymakam ataması yapıldı.                                              | 23 kaymakamın görev yerinde değişiklik yapılarak naklen atama kararı çıkarılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | RG                       |
| 4  | Mayıs | Truman'ın Amerikan İşçi Federasyonu'nun da yaptığı konuşma                                   | Konuşmasında Truman "dünyanın geleceğinin 1948 yılı içinde belli olacağını, demokratik hürriyete bağlı milletlerin dünya yüzünden silinmemesi için Amerika'nın elinden geleni yapma azminde olduğunu belirtti.                                                                                                                                                                      | U                        |
| 5  | Mayıs | Austro Türk Tütün Anonim Ortaklığı kuruldu.                                                  | Kendi ve başkaları adına tütün almak, işlemek, satmak, ihraç ve ithal etmek ve bu maksatlarla her türlü hukuki, ticari işlemleri yapmak, ithalat ve ihracat işlemleriyle iştigal etmek ve merkezi Ankara olmak üzere 25 yıl süre ve 10.000 Türk lirası sermaye ile kurulmasına girişilen Austro Türk Tütün Anonim Ortaklığı'nın kurulmasına izin verilmesi hakkında BKK yayımlandı. | RG                       |
| 5  | Mayıs | Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığından Kocaeli ve Ankara Sağlık Müdürlüklerine atama yapıldı. | Kocaeli ve Ankara Sağlık Müdürlüğüne naklen iki müdür ataması yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | RG                       |
| 5  | Mayıs | BKK ile vatandaşlığa alınma kararı alındı                                                    | 460 göçmen Türkiye Cumhuriyet Vatandaşlığına alındı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | BCA: 30.18.01/116.31.17  |
| 6  | Mayıs | Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığından Sağlık İşleri genel Müdürlüğüne atama yapıldı.         | Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Sağlık İşleri Genel Müdürlüğüne Dr. Nail Karabuda terfian atanmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                             | RG                       |
| 6  | Mayıs | 1948 yılı Nisan ayı bulaşıcı hastalıklar durumu                                              | Cetevele göre, bütün yurtda devamlı ve sistemi olarak bulaşıcı hastalıklara karşı yapılmakta olan mücadele ve alınan koruyucu tedbirler sayesinde, tifüs, tifo, sarısahaya iltahabı, kızamık vakası sayısında geçen aylara oranla azalma görülürken, şarbon hastalığında artış olmuştur.                                                                                            | BCA: 30.10.0.07/7.482.14 |
| 7  | Mayıs | TBMM Kararı yayımlandı                                                                       | Karar Subaylar Heyetine mahsus Terfi Kanununun 9. maddesinin yorumlanmasına mahal olmadığı hakkındadır.                                                                                                                                                                                                                                                                             | RG                       |

| G. | Ay    | Olay/Mevzuat                                                                    | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Kaynak           |
|----|-------|---------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| 7  | Mayıs | Sovyet basının Türkiye'ye karşı tepkileri.                                      | Moskova'da çıkan New Times dergisinin 14 Nisan 1948 tarihli 16. sayısında "Türkiye'nin dış politikası" başlıklı yazısında A. Kuzmina, "Türk mürtecileri, Türk hakimiyetini ve bağımsızlığını yüz milyon dolar mukabilinde Amerika emperyalistlerine satmışlar, Türk halkını, Türk topraklarını ve Türk milli ekonomisini, Amerika'ya bugün hakim olanların besledikleri maceracı genişleme planlarına bağlamışlardır. Türk halkı, buna karşı geliyor. Zabıta hâkimiyetine ve Pantürkistlerin şövonist şirretliklerine rağmen Türk halkı milli bağımsızlıklarını ve hürriyetlerini müdafaa yolunda seslerini yükseltiyorlar ve emperyalist serserilerle satın aldıkları kimselerin boyunduruğunu atmak için uğraşıyorlar" dedi. | C                |
| 7  | Mayıs | Lahey'de Avrupa Birliği Kongresi toplandı.                                      | Toplantıda bir Birleşmiş Avrupa Teşkilatı'nın olmasının Batı Avrupa'nın siyasi ve ekonomik olarak korunmasını da beraberinde getireceği vurgulandı. Toplantının ikinci gününde Avrupa Meclisinin temelleri atıldı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | U, 8 Mayıs 1948  |
| 8  | Mayıs | 1942 akçalı yılı kesin hesap kanunları yayımlandı.                              | Kanunlar sırasıyla; 5195 sayılı Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1942 akçalı yılı Kesinhesap Kanunu, 5196 sayılı Orman Genel Müdürlüğü'nün 1942 akçalı yılı Kesinhesap Kanunu ve 5197 sayılı Posta, Telgraf ve Telefon Genel Müdürlüğü'nün 1942 akçalı yılı Kesinhesap Kanunu'dur.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | RG               |
| 8  | Mayıs | DP'den ayrılan milletvekillerinin öncüllük ettiği yeni parti kurma çalışmaları. | Yeni kurulan partinin programına dair yapılan açıklamalarda kuruculardan Mustafa Kentli, "liberaliz, bir ayan meclisi ve bir yüksek mahkeme istiyoruz" dedi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | C, 9 Mayıs 1948  |
| 8  | Mayıs | İkinci Türk Belediyecilik Kongresi açıldı.                                      | Toplantıda İçişleri Bakanının yaptığı konuşmada "batı medeniyeti modern belediyecilik anlayışına Roma İmparatorluğu'nun çözölen devlet otoritesi yerine kaim olan ve adeta siyasi birer bağımsızlık cüzütamını mahiyeti taşıyan ortaçağ komününden geçerek ulaşmıştır" dedi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | U, 10 Mayıs 1948 |
| 9  | Mayıs | Isparta belediye seçimi bozuldu.                                                | Önce Demokratların kazandığı, ikinci defa Demokratların girmedığı ve CHP'nin kazandığı Isparta belediye seçimi usulsüzlük noktasından Danıştay'ca bozuldu.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | C, 10 Mayıs 1948 |
| 10 | Mayıs | Başbakanlıktan Vakıflar Genel Müdürlüğüne atama yapıldı.                        | Açık olan 90 lira kadro maaşlı Vakıflar Genel Müdür Muavinliğine Başbakanlık Devlet Matbaası Müdürü Orhan Çapçı naklen atanmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | RG               |
| 10 | Mayıs | İçişleri Bakanlığından Kars, Yozgat ve Hatay mektupçuluklarına atama yapıldı.   | Konya İline bağılı Cihanbeyli İlçesi Kaymakamı Kâzım Kuyucak'ın Kars Mektupçuluğına, Hatay Mektupçusu Hüseyin Hilmi Uluğ'un Yozgat Mektupçuluğına, Yozgat Mektupçusu Cevdet Anday'ın Hatay Mektupçuluğına atanması kararı alınmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | RG               |
| 10 | Mayıs | Ankara ve Seyhan İl İdare Kurulu Üyelığıne atama yapıldı.                       | Samsun Vali Muavini Rüştü Özl'in, Ankara İl İdare Kurulu Üyelığıne, Ankara İli İdare Kurulu Üyesi Necip Kandemir'in Sivas İli İdare Kurulu Üyelığıne, Sivas İli İdare Kurulu Üyesi Salâhattin Üner'in Seyhan İli İdare Kurulu Üyelığıne naklen tayin kararı alınmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | RG               |

| G. | Ay    | Olay/Mevzuat                                                                                                | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Kaynak                     |
|----|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|
| 10 | Mayıs | Milli Eğitim Bakanlığı tarafından İstanbul Üniversitesine yapılan atamalar.                                 | İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Hukuk Kürsüsü Ordinaryüs Profesörlüğüne, 4936 sayılı Üniversiteler Kanunun 28 inci maddesine göre Fakülte Profesörler Kurulunca seçilmiş ve Senatoca uygun görülmüş olan Kürsü Profesörlerinden Hıfzı Veldet'in tayin edilmiştir. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Anatomo Patoloji Kürsüsü Profesörlüğüne Doç Dr. Süreyya Tanay atanmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | RG                         |
| 10 | Mayıs | Mecliste Müstakil Demokratlar Grubu kuruldu.                                                                | DP'den ayrılan milletvekilleri başka partiye geçmekten müstakil grup olma yolunu tercih etti. Grubun sözcüleri, Ahmet Tahtakılıç, Hasan Dinçer ve Hazım Bozca idi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | C, 11 Mayıs 1948<br>TÇPPAK |
| 11 | Mayıs | Başbakanın verilen dilekçelere zamanında cevap verilmesi için Bakanlıklara yazdığı yazı                     | TBMM tarafından 30/4/1948 tarih ve 3023/2011 sayılı tezkerede Dilekçe komisyonu tarafından İçtüzüğün 59. maddesine göre Bakanlıklara gönderilen dilekçelerin en geç iki ay içerisinde cevaplandırılması gerekli olmasına ve kişilerle ilgili işlerde her dilekçe sonucunun yazılı olarak sahibine bildirilmesi Anayasa'nın 82. maddesi icabından bulunmasına karşın yıllardan beri karşılık alınmaması yüzünden dilekçe sonuçlarının sahiplerine bildirilmediği ve bundan sonra her dilekçenin en geç iki ay içerisinde cevaplandırılmasının sağlanması istendiği belirtilmiştir.                                                                                                                                              | BCA: 30.10/15.84.41        |
| 12 | Mayıs | Türkiye İktisatçılar Derneği kuruldu.                                                                       | İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi tedris heyeti, tanınmış profesör, iktisatçı memur, tüccar, fabrikatör ve bankacıların teşebbüsleri ile Türkiye İktisatçılar Derneği adı altında bir cemiyet kurdu. Dernek nazariyatçı ve tatbikatçı iktisatçıları bir araya getirmekle ekonominin nazari ve ameli cephelerinde yer alan münevverler arasında işbirliğini sağlamak için kuruldu.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | C                          |
| 13 | Mayıs | Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1942 akçalı yılı Kesinhesap Kanunu yayımlanmıştır. | Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü akçalı yılı giderleri 97.908.561 lira 38 kuruştur.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | RG                         |
| 13 | Mayıs | Bayındırlık Bakanlığının Amerikalılarla yaptığı mukavelelerin esasları.                                     | Yol işlerimizi programlamak için 26 Nisan'da Bayındırlık Bakanı Kasım Gülek ile Amerika Yollar İdaresi Umum Müdür Muavini Hilts arasında bir mukavele imzalandı. Bu mukaveleye göre yabancı uzmanlardan şu alanlarda yararlanılması kararlaştırıldı; yolları, topografik teşekkülleri bakımından incelemek, gerek bugünkü gerekse ileride yapılması tasarlanan yollar hakkında etüdler hazırlamak, inşaa ve bakım metotlarını tespit etmek, lazım olan tamir, malzeme ve atölye ihtiyaçlarını tespit etmek, yollar için lüzumlu bulunan laboratuvar ihtiyaçlarını incelemek, yol inşaatı için Türk personelini yetiştirmek. 1948 yılı itibarıyla mevcut 43463 kilometrelik yol şebekesinin 1000 kilometresi modern kaplamaydı. | C                          |
| 13 | Mayıs | Kabine bir kitap için kriz tehlikesine girdi.                                                               | Sorun son zamanlarda yayınlanan bir din kitabından kaynaklandı. Eser Milli Eğitim Bakanlığınca Nureddin Artam ve Nureddin Sevim'e hazırlattırılarak bastırılan "Müslüman Çocuğunun Kitabı"dır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | C, 14 Mayıs 1948           |

| G. | Ay    | Olay/Mevzuat                                                                              | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Kaynak                     |
|----|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|
| 13 | Mayıs | Türkiye'de ilk Kanada Elçiliği açıldı.                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | U                          |
| 14 | Mayıs | Adalet Bakanlığından Yargıtay üyeliğine atama yapıldı.                                    | Açık olan Yargıtay üyeliğine Ankara Yargıcı Muzaffer Arkan tayin edilmiştir.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | RG                         |
| 14 | Mayıs | Malatya İli mülki taksimatında değişiklik yapıldı.                                        | Malatya İli Doğanşehir İlçesine bağlı Dede Köyü ile bu köye bağlı Kömekavak ve Kalıkasa mezraaları birleştirilerek Kömekavak adıyla ayrı köy halinde Akçadağ İlçesi Merkez Bucağına bağlandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | RG                         |
| 14 | Mayıs | Milli Eğitim Bakanlığından Yapılan Atamalar                                               | Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Fransız Dili ve Edebiyatı Profesörlüğüne, 4936 sayılı Üniversiteler Kanunun 28. maddesine göre Fakülte Profesörler Kurulunca seçilmiş ve Senatoca uygun görülmüş olan aynı ders eylemli Doçenti Bedrettin Tuncel tayin edildi. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Profesörlüğüne, 4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 28 inci maddesine göre Fakülte Profesörler Kurulunca seçilmiş ve Senataco uygun görülmüş olan aynı ders eylemli Doçenti İrfan Şahinbaş, yine aynı fakülte Felsefe Tarihi Profesörlüğüne Profesörler Kurulunca seçilmiş ve Senataco uygun görülmüş olan aynı ders eylemli Doçenti Necati Akder tayin edildi. | RG                         |
| 14 | Mayıs | Ticaret Bakanlığı Teftiş heyeti Başkanlığına atama yapıldı.                               | Ticaret Bakanlığında açık olan (100) lira maaşlı Teftiş Heyeti Başkanlığına Munis Faik Ozansoy atandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | RG                         |
| 14 | Mayıs | İsrail Devleti kuruldu.                                                                   | İsrail Devletinin kuruluşu, Tel Aviv'de toplanan Yahudi Milli Konseyi üyeleri tarafından törenle ilan edildi.Amerika Filistin'i resmen tanıdı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | C, 15 Mayıs 1948           |
| 14 | Mayıs | Amerikalı uzman ve personelin çalıştırılması hakkında BKK yayımlandı.                     | Amerika'dan gelmekte olan askeri malzemenin kullanılışını göstermek üzere, Amerikalı 200 uzman ve personelin, kara, deniz ve hava teşkilatlarında çalıştırılmasına karar verildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | BCA: 30.10.01.02/116.33.19 |
| 15 | Mayıs | Ankara Emek Evleri Yapı Kooperatifi kurulması hakkında Bakanlar Kurulu Kararı yayımlandı. | Ortaklarına ev yaptırmak ve kendi inşaatına ait her türlü mali ve ticari işlere girişmek amacıyla merkezi Ankara olmak üzere, 15 yıl süre ve en az 1.000 Türk lirası sermaye ile kurulmasına başlanan Ankara Emek Evleri Yapı Kooperatifinin Ticaret Bakanlığının 18/3/1948 tarihli ve 6/2021/7144 sayılı yazısıyla gönderilen Ana sözleşmesi Bakanlar Kurulunca 29/3/1948 tarihinde incelenerek, adı geçen Kooperatifin kurulmasına izin verilmesi, Ticaret Kanununun 480. maddesine göre kararlaştırıldı.                                                                                                                                                                                                                      | RG                         |
| 17 | Mayıs | Vakıflar Genel Müdürlüğünün 1942 akçalı yılı 5200 sayılı Kesinhesap Kanunu yayımlandı.    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | RG                         |
| 18 | Mayıs | Milli Eğitim Bakanlığından İstanbul Teknik Üniversitesine atama yapıldı.                  | İstanbul Teknik Üniversitesi Makine Fakültesi Gemi İnşaatı Kürsüsü Profesörlüğüne, 4936 sayılı Üniversiteler Kanununun geçici 5 inci maddesi uyarınca Profesörlüğü onanmış Muhittin Etingün ve Ata Nutku'nun 80 lira aylıkla tayini mezkur kanunun 28 inci maddesine tevfikten tensip edildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | RG                         |

| G. | Ay    | Olay/Mevzuat                                                                                                                                                                                    | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Kaynak                     |
|----|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|
| 18 | Mayıs | İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Öğretim ve İmtihan Yönetmeliği çıkarıldı.                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | RG                         |
| 19 | Mayıs | CHP Meclis Grubundan ilke kararı                                                                                                                                                                | CHP Meclis Grubu, Türk demokrasisinin aşırı sağa ve aşırı sola kapalı olacağına ilişkin karar aldı                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | C, 20 Mayıs 1948<br>TÇPPAK |
| 20 | Mayıs | 3460 sayılı kanun gereğince Devlet Ekonomi Kurumlarının 1946 yılı bilanço ve kar ve zarar hesaplarıyla işlemlerini inceleyen Genel Kurul kararı yayımlandı.                                     | Kararda, Etibank, TC Ziraat Bankası, Sümerbank, Toprak Mahsulleri Ofisi, Devlet Ziraat İşletmeleri Kurumu, Türkiye Ziraî Donatım Kurumu, Devlet Ekonomi Kurumları Memurları Emekli Sandığı, Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketi, Ankara Çimento Limited Şirketi, Yerli Ürünler Türk Anonim Şirketi, İş ve İşçi Bulma Kurumu, Tasfiye Halindeki Malatya Bez ve İplik Fabrikaları Türk Anonim Şirketi kar zarar tablolarına yer verilmiştir.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | RG                         |
| 20 | Mayıs | İmam ve Hatip Yetiştirici kursları.                                                                                                                                                             | Millî Eğitim Bakanlığı tarafından imam ve hatip yetiştirici kursları açılabilmesi karara bağlandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | C, 21 Mayıs 1948           |
| 21 | Mayıs | Mülki Taksimatta Değişiklik                                                                                                                                                                     | Bazı Köylerin idari bünye ve bağlılıklarında yapılan değişikliklere ilişkin bir Tamim yayımlandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | RG                         |
| 21 | Mayıs | Ekonomik durumu incelemek üzere Avrupa'dan uzmanlar geldi                                                                                                                                       | 7 Eylül kararlarını bir daha gözden geçirecek yeni tedbirler öne sürmek ve Türkiye'deki ekonomik durumu incelemek için Avrupa'dan uzmanlar geldi. Bu çağrı Uluslar arası Para Bankasında borç almak için düşünülen planın bir evresiydi                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | TÇPPAK                     |
| 22 | Mayıs | 22 Mayıs tarihli resmi gazetede bir yönetmelik, beş kanun yayımlandı.                                                                                                                           | İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Dişhekimliği Okulu Öğretim ve İmtihan ve Yardım Yönetmeliği yayımlandı. 5201 sayılı Tayinat ve Yem Kanununun 37 inci maddesinin değiştirilmesine dair Kanun yayımlandı. 5202 sayılı Deniz ve kıyılarında görülecek başıboş mayın, patlayıcı madde ve şüpheli cisimlerin yok edilmeleri hakkında Kanun yayımlandı. 5203 sayılı Devlet Denizyolları İşletme Genel Müdürlüğünün 1940 akçalı yılı Kesinhesap Kanunu yayımlandı. 5204 sayılı Devlet Denizyolları İşletme Genel Müdürlüğünün 1941 akçalı yılı Kesinhesap Kanunu yayımlandı. 5205 sayılı Devlet Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1940 akçalı yılı Kesinhesap Kanunu yayımlandı. 5206 sayılı Devlet Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1941 akçalı yılı Kesinhesap Kanunu yayımlandı. | RG                         |
| 25 | Mayıs | CHP Meclis Grubunda İslam İlahiyat Fakültesi kurulması kararlaştırıldı.                                                                                                                         | Din öğretimi işini incelemek üzere kurulmuş olan komisyon yüksek din bilgileri, müftü ve vaizlerin yetiştirilmesi için Üniversiteler bünyesinde bir fakülte kurulmasının uygun olacağı görüşünü açıkladılar.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | U, 26 Mayıs 1948           |
| 27 | Mayıs | Mersin Adana Demiryolu Hattının Karacailyas-Hacıtalip istasyonları arasındaki Değirmen Durağı adının Taşkent İstasyonu olarak değiştirilmesine İçişleri Bakanlığı tarafından karar verilmiştir. | Değişikliğin nedeni Eskişehir Afyon hattı üzerindeki Değirmenözü durağıyla isim benzerliği nedeniyle ortaya çıkabilecek karışıklığın önlenmesidir.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | BCA: 30.11.1.0/198.15.3    |

| G. | Ay      | Olay/Mevzuat                                                                                                                                                                             | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Kaynak                   |
|----|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| 27 | Mayıs   | Ekonomi Bakanlığı Sanayi İşleri Genel Müdürlüğüne atama yapıldı.                                                                                                                         | Ekonomi Bakanlığı Sanayi İşleri Genel Müdürlüğü 80 lira maaşlı Sanayi Müfettişliğine Hasan Rebiî Güney atandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | BCA: 30.11.1.0/198.15.11 |
| 28 | Mayıs   | Belediye kurulmasına ilişkin onama kararı yayımlandı.                                                                                                                                    | Babaeski'nin Pehlivanlı Köyünde belediye kurulmasına ait Danıştay Genel Kurulunun 25/3/1948 günlü ve 48-56/41 sayılı kararı 1580 sayılı Belediye Kanunun 7 inci maddesine tevfi kanonandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | RG                       |
| 28 | Mayıs   | Belediye kurulmasına ilişkin onama kararı yayımlandı.                                                                                                                                    | Hereke'de belediye kurulması hakkındaki Danıştay Genel Kurulunun 25/3/1948 günlü ve 48/57-42 sayılı kararı, 1580 sayılı Belediye Kanununun 7 inci maddesine tevfi kanonandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | RG                       |
| 28 | Mayıs   | Milli Eğitim Bakanlığında Ankara Üniversitesine atama yapıldı.                                                                                                                           | Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Tarihi Dersi Profesörlüğüne, 4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 28 inci maddesine göre Fakülte Profesörle Kurulunca seçilmiş ve Senatoca uygun görölmüş olan Siyasal Bilgiler Okul Profesörlerinden Yavuz Abadan 80 lira aylıkla tayini tensip edildi. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ceza Hukuku Profesörlüğüne 4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 28 inci maddesine göre Fakülte Profesörler Kurulunca seçilmiş ve Senatoca uygun görölmüş olan aynı ders eylemli Doçentlerinden Dr. Faruk Erem'in almakta olduğı 70 lira aylıkla tayini tensip edildi. | RG                       |
| 28 | Mayıs   | Tarım Bakanlığında Yapılan Atamalar                                                                                                                                                      | 2291 sayılı kanunun 5 inci maddesine göre Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğüne seçilmiş olan Ordinar-yüs Profesör Esat Muhlis Oksal'a ait seçimin tasdiki uygun göröldü.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | RG                       |
| 28 | Mayıs   | Başbakanlığın 13 Şubat tarihli 76-793/6-528 sayılı emir ile Petrol Ofisi Genel Müdürlüğü tarafından verimliliğı arttırmak için alınması gereken tedbirler hakkında teftiş kurulu raporu. | Raporda, umumi masrafların diğ er şirketlere nazaran yarıya indirilmesi, kısa zamanda önemli tesislere kavuşulması Petrol ofisinin lehine bir sonuç sağlamakta beraber ileride müessesenin ifaya mecbur olacağı vazifelerin ağırlığı ve şümulu karşısında da bu günden gereken önlemlerin alınması gerektiğı, müessesenin gerek bir ticari bir hüviyetle yaşaması gerekse fevkalade hallerde resmi bir organ olarak faaliyette bulunması gerektiğı öne sürölmüştür.                                                                                                                                        | BCA: 30.10.0.0/172.191.3 |
| 31 | Mayıs   | 5209 sayılı Kanun yayımlandı                                                                                                                                                             | Kanun Muhasebei Umumiye Kanununun 50 nci maddesinin değıştirilmesi hakkındadır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | RG                       |
| 31 | Mayıs   | 5210 sayılı Kanun yayımlandı.                                                                                                                                                            | Kanun 3803, 4274 ve 4459 sayılı kanunların köy okulu, öğretmen evi, köy sağılık memurları ve ebeleri evleri inşa ettirilmesiyle ilgili maddelerin değıştirilmesi ve 5012 ve 5082 sayılı kanunların kaldırılması hakkındadır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | RG                       |
| 1  | Haziran | 1948-1949 hububat mahsul yılı açıldı.                                                                                                                                                    | Hükümet teslim tarihlerine ve kalitelerine göre buğdaya prim ödemeğı kararlaştırdı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | U                        |
| 1  | Haziran | Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından satın alınacak hububat hakkında Bakanlar Kurulu Kararı yayımlandı.                                                                                    | 1948-1949 mahsul yılında Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından satın alınacak hububatın niteliklerinin ve fiyatının tespitine dair olan K/740 sayılı kararın yürürlüğe konulması 31/5/1948 tarihinde Bakanlar Kurulunca kararlaştırıldı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | RG                       |



| G. | Ay      | Olay/Mevzuat                                                                            | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Kaynak                        |
|----|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
| 1  | Haziran | Hüseyin Cahid Yalçın ve Faliş Rıfki Atay hakkında verilen soru önergesi.                | Denizli milletvekili Reşat Aydın, Cenevre'de düzenlenen haberleşme konferansına Türkiye adına delege olarak gönderilen Hüseyin Cahid Yalçın'ın hiçbir konferansa uğramadığı, doğrudan Paris'e gittiği, Faliş Rıfki Atay'ın da bir hafta kadar Cenevre'de kaldıktan sonra görevini yapmadan Dışişleri Bakanı ile beraber döndüğü iddiası ile Meclise soru önergesi verdi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | C, 2<br>Haziran<br>1948       |
| 2  | Haziran | Ankara ve İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Öğretim ve İmtihan Yönetmeliği çıkarıldı. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | RG                            |
| 2  | Haziran | Kamuya yararlı dernek statüsünün verilmesi                                              | Seyhan İli Veremle Savaş Derneği'ne kamuya yararlı dernek statüsü BKK ile verildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | BCA:<br>30.18.01/<br>116.38.7 |
| 4  | Haziran | Maden Tetkik Arama Enstitüsü hakkında Bakanlar Kurulu yayımlandı.                       | Maden Tetkik ve Arama Enstitüsünün idare ve murakebe şekilleriyle Genel Müdür ve murakıpların görev ve yetkileri Enstitünün dahili teşkilatlarıyla idaresi hakkında bu karara ilişik sunulan yönetmeliğin yürürlüğe konulması ve 9/6/1937 tarih ve 2/6799 sayılı kararla kabul edilmiş olan yönetmeliğin kaldırılması; Ekonomi Bakanlığının 28/2/1948 tarihli ve 1953 sayılı yazısı ve Maliye Bakanlığının 4/5/1948 tarihli ve 131109-51/2344 sayılı mütalaası üzerine, 2804 sayılı kanunun 23 üncü maddesine göre Bakanlar Kurulunca 25/5/1948 tarihinde kararlaştırıldı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | RG                            |
| 4  | Haziran | Atıf İnan için meclis tahkikat komisyonu kurulmasına karar verildi.                     | Meclis Atıf İnan hakkında tahkikat yapacak Adalet ve Anayasa komisyonlarından oluşan Karma Komisyonun işini iki ay içerisinde tamamlamasını kararlaştırdı. Buğday ihracı işinde müfettişlerin hazırladığı 144 sayfalık raporda Atıf İnan ve Çanakkale Milletvekili Hüseyin Bingöl itham edildi. Raporda "müstehtlikin ezilmesine mani olmak, müstahsile müzaheret satışlarında bulunmak gayesiyle ve Ticaret Bakanlığı'na bağlı olarak kurulan Toprak Mahsulleri Ofisi tahkik mevzuu olan hadisede vazifesini yapmamıştır. Hububat politikasını takibde Ticaret Bakanının Ofis Umum Müdürü ile tabii bir anlaşma içinde olması lazımdı. ofisin bu hadisedeki kusuru, aynı zamanda Bakanlığa müteveccihdir.... Trak şirketine satış yapılırken memleketin dahil ihtiyacı kat'iyen düşünülmemiştir. Ofis idarecilerinin her şeyden evvel memleketimizdeki hububat stokunu bilmeleri gerektiği...." ifade edildi. Hararetli geçen oturumda, Savunma Bakanı Münir Birsal "müfettişler tarafından verilen raporda Toprak Ofisinin çavdar sattığı bir şirkete ortak olduğu" gerekçesi ile istifa etti. | C, 5<br>Haziran<br>1948       |
| 4  | Haziran | Amasya'da sel oldu.                                                                     | 88 kişi öldü, 149 ev yıkıldı, 500 ev hasara uğradı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | C, 5<br>Haziran<br>1948       |
| 5  | Haziran | Milletvekili Dokunulmazlığı hakkında TBMM Kararları alınmıştır.                         | Antalya Milletvekili Mustafa Korkut, Çoruh Milletvekili Asım Us, Isparta Milletvekili Kemal Turan hakkında yapılmak istenen kovuşturma ve yargılamanın dönem sonuna bırakılmasına karar verildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | RG                            |

| G. | Ay      | Olay/Mevzuat                                                                                             | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Kaynak                 |
|----|---------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|
| 5  | Haziran | Soğuk, kuraklık ve sel afeti sebebiyle çiftçilerin borçlarının ertelenmesi kararı                        | Bakanlar Kurulunca Manisa İlinin Hocaeli, Durusalı, Sarıçam, Geride, İğdecik ve Muradiye köyleri çiftçilerinin Türkiye Ziraî Donatım kurumuna olan taksitli borçlarının bir yıl süre ile ertelenmesine, Ankara ilinde vukua gelen dolu ve sel yüzünden Halkavun ve Karapürçek Tarım Kredi Kooperatifleri ortaklarının Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası tarafından verilen borçlarının bir yıl süre ile ertelenmesine karar verildi.                                         | BCA: 30.10.01/116.40.8 |
| 7  | Haziran | Ticaret Eski Bakanı Atıf İnan hakkında Mecis soruşturması yapılmasına dair TBMM Kararı alındı.           | Dış memleketlere yapılan hububat satışları hakkında Ticaret Eski Bakanı Atıf İnan'ın sorumunu gerektiren bir hali olup olmadığına dair, Anayasa ve Adalet Komisyonlarından kurulacak Karma Komisyonca soruşturma yapılmasına, ve icabında müddetin uzatılması için Kamutaya başvurulması kaydıyla bu Komisyonun iki ayda işini bitirmesine, ve komisyonun veya teşkil edileceği İkinci Komisyonun Meclis dışında da tahkikat yapmak için yetki sahibi olmasına karar verildi. | RG                     |
| 7  | Haziran | Bakanlık İstifasına İlişkin TBMM Kararı yayımlandı.                                                      | Dış memleketlere ihraç edilmiş olan hububat hakkındaki soruşturma işine adının karıştırılmış olmasından Bakanlık sorumluluğunu bırakmak isteyen Milli Savunma Bakanı Münir Birsal'ın görevinden çekilmesinin kabulü ve Milli Savunma Bakanlığına Başbakan Hasan Saka'nın vekâlet etmesi istemi Cumhurbaşkanlığı tarafından onanmıştır.                                                                                                                                        | RG                     |
| 8  | Haziran | Arazi Dağıtımı                                                                                           | İstanbul İlinin Silivri ve Çatalca ve İzmir İlinin Foça ilçelerinde gerçek kişilerle özel hukuk tüzelkişilerine ait topraklar ile 4753 sayılı kanunun 14 üncü maddesinin d ve e fıkralarında yazılı bulunan topraklar hakkında dağıtmak için arazi kamulaştırma işlerinin ve arazi dağıtımının yapılması Bakanlar Kurulunun 15/4/1948 tarihli toplantısında kararlaştırıldı.                                                                                                  | RG                     |
| 8  | Haziran | Kabine istifasını verdi.                                                                                 | Yeni kabineyi tekrar Hasan Saka kuracaktır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | C, 9 Haziran 1948      |
| 9  | Haziran | 5211 sayılı Kanun yayımlandı.                                                                            | Kanun kaçakçılığın men ve takibi hakkındaki 1918 sayılı kanuna ek kanundur.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | RG                     |
| 9  | Haziran | 5212 sayılı Kanun yayımlandı.                                                                            | Kanun Bankalar ve Devlet müesseseleri memurları aylıklarının tevhit ve teadülü hakkındaki 3659 sayılı kanunun birinci maddesinin (B) fıkrasının değiştirilmesine dairdir.                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | RG                     |
| 9  | Haziran | 5213 sayılı Kanun yayımlandı.                                                                            | Kanun Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü teşkilatı hakkındaki 3424 sayılı kanununa ek kanundur.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | RG                     |
| 9  | Haziran | Konya, Eskişehir, Sivas, Hatay, Manisa, Burdur, Denizli illerinin mülki taksimatında değişiklik yapıldı. | Konya İlinin Akşehir İlçesi Yunak Bucağına bağlı Aydınlı Köyü Eskişehir İlinin Sivrihisar İlçesi Merkez Bucağına, Sivas İli Yıldızeli İlçesinin Çırçır Bucağına bağlı Ozmuş ve Karamemetoğlu Çiftliği köyleri Sivas İli Merkez İlçesinin Karaçayır Bucağına, Hatay İli Altınözü İlçesinin Merkez Bucağına bağlı Akçurum Köyü Hatay Merkez İlçesinin Merkez Bu-                                                                                                                | RG                     |

| G. | Ay      | Olay/Mevzuat                                                                              | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Kaynak             |
|----|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
|    |         |                                                                                           | cağına, Altınözü İlçesinin Şenköy Bucağına bağlı Bayra, Sev ve Kanberli köyleri de Altınözü İlçesi Merkez Bucağına, Manisa İli Merkez İlçesinin Halitpaşa Bucağına bağlı Hacıbaştanlar Köyü Akhisar İlçesi Gölarmara Bucağına, Manisa İli Salihli İlçesinin Adala Bucağına bağlı Kestelli Köyü Turgutlu İlçesinin Ahmetli Bucağına, Burdur İli Yeşilova İlçesine bağlı Hayriye ve Söğüt köyleri Denizli İli Merkez İlçesinin Honaz Bucağına, tokat İli Taşova İlçesinin Bidevi Bucağına bağlı TONU Köyü Erbaa İlçesinin Merkez bucağına bağlanmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                    |
| 10 | Haziran | Hükümetin istifasına ilişkin istem Cumhurbaşkanlığı tarafından kabul edilmiştir.          | Başbakan Hasan Saka " <i>İçinde bulunduğumuz umumi şartlara göre Hükümet durumunun zâtı devletleri tarafından yeniden tetkik ve mütaalasına imkan ve fırsat vermeği lüzumlu ve hayırlı saydığım Hükümetin istifasını arz eder ve iş başına geldiğimiz gündenberi yüksek şahsiyetinizin biden esirgemediği kıymetli yardımlarınızdan dolayı sonsuz şükranlarımızı, en derin saygılarımı sunarım</i> ". Bu isteme Cumhurbaşkanlığı " <i>Hükümetin istifası kabul olunmuştur. Size ve Bakan arkadaşlarınıza şimdiye kadar ifa buyurduğumuz hizmetlerden dolayı teşekkürlerimi ifade ederek yeni Hükümet kuruluncaya kadar vekaleten vazifeye devam buyrulmasını rica ederim</i> " diyerek yeni hükümeti kurması için Hasan Sakayı görevlendirdi.                                                                                                                                                                                         | RG                 |
| 11 | Haziran | Hasan Saka Bakanlar listesini onaması için Cumhurbaşkanlığına sundu.                      | Sunulan listede yer alan bakanlar Cumhurbaşkanlığı tarafından onanmıştır, Devlet Bakanı(Başbakan Yardımcısı) Trabzon Milletvekili Faik Ahmed Barutçu, Adalet Bakanı Rize Milletvekili Fuat Sirmen, Milli Savunma Bakanı Samsun Milletvekili Hüsnü Çakır, İçişleri Bakanı Erzurum Milletvekili Münir Hüsrev Göle, Dışişleri Bakanı Sivas Milletvekili Necmettin Sadak, Maliye Bakanı İzmir Milletvekili Şevket Adalan, Milli Eğitim Bakanı Bingöl Milletvekili Tahsin Banguoğlu, Bayındırlık Bakanı Kocaeli Milletvekili Nihat Erim, Ekonomi Bakanı Diyarbakır Milletvekili Cavit Ekin, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Maraş Milletvekili Dr. Kemal Bayazıt, Gümrük ve Tekel Bakanı Zonguldak Milletvekili Emin Erişirgil, Tarım Bakanı Seyhan Milletvekili Cavit Oral, Ulaştırma Bakanı Seyhan Milletvekili Kasım Gülek, Ticaret Bakanı Gaziantep Milletvekili Cemil Sait Barlas, Çalışma Bakanı Rize Milletvekili Tahsin Bekir Balta | RG                 |
| 13 | Haziran | Harb sanayii kurumu kanun tasarısı hazırlandı.                                            | Hava, deniz ve kara harb sanayi şubelerini ihtiva edecek olan bu kurumun randımanlı çalışmayan askeri fabrikaların ıslahının sağlanacağı düşüncesi ile ortaya atıldı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | C, 14 Haziran 1948 |
| 14 | Haziran | Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Yönetim Kurulu Tarım Bakanlığı Üyelğine atama yapıldı. | Açık bulunan Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Yönetim Kurulu Tarım Bakanlığı Üyelğine Türkiye Ziraat Donatım Kurumu Yönetim Kurulu üyelerinden İbrahim Alaattin Gövsa ve Denizli eski Milletvekili Emin Arslan Tokat atandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | RG                 |

| G. | Ay      | Olay/Mevzuat                                                                                                     | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Kaynak                   |
|----|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| 14 | Haziran | Başbakanlığın 13 Şubat tarihli 76-793/6-528 sayılı emir Sümerbank tarafından hazırlanan rapor.                   | Başbakanlığın verimli ve rasyonel çalışma imkânlarının araştırılması konusundaki direktifleri üzerine saptanan tedbirler; teknik alanda verimi arttıracak metot ve araçların geliştirilmesi, ekonomik alanda işletmelerin ticari düşünce ile memleket ihtiyaçları da göz önünde tutularak en verimli iş alanlarına yönelmesi, idari alanda, teknik ve ekonomik alandaki düzenlemelerle uyumlu olarak idari faaliyetlerin en iyi ve en verimli şekilde organize edilmesi olarak saptanmıştır. | BCA: 30.10.0.0/172.191.4 |
| 15 | Haziran | 5214 sayılı Kanun yayımlandı.                                                                                    | Kanun Beden Terbiyesi Kanununa ek 4047 sayılı kanunun geçici birinci maddesi hükmünün uzatılması hakkındadır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | RG                       |
| 15 | Haziran | 5215 sayılı Kanun yayımlandı.                                                                                    | Kanun Gümrük Koruma memurlarının askeri teşkilata göre tensiki hakkındaki 1841 sayılı kanuna ek kanundur.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | RG                       |
| 15 | Haziran | Danıştay Üyeliklerine seçim hakkında TBMM Kararı yayımlandı.                                                     | Üyeliğe Rifat Göksu ve Vecihi Tönük'ün seçilmişlerdir.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | RG                       |
| 15 | Haziran | İstanbul Mahrukut Ofisinin kaldırılması hakkında Bakanlar Kurulu Kararı yayımlandı.                              | İstanbul Mahrukut Ofisi, 21 Mayıs 1942 tarihinde 332 sayılı Koordinasyon Kurulu Kararı ile İstanbul'da yakacak ihtiyacının karşılanması amacıyla kurulmuştu.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | RG                       |
| 15 | Haziran | Güvenoyu sırasında yeni kabineye CHP Grubundan saldırılar.                                                       | Grup toplantısında kabine kısa programını okudu, sonuçta 286 milletvekilinden 279'u hükümete güve oyu verdi, fakat 11 CHP milletvekili oy kullanma sırasında bulunmadı. Aleyhte oy verenler arasında Behçet Kemal Çağlar, Fahri Kurtuluş, Fahri Karakaya, Muammer Alakant, Said Odyak'ın da bulunduğu gazete haberlerine yansıdı. Behçet Kemal Çağlar, "şef sisteminin devamından şikâyetle hakikatte gayrimir'i bir başbakan bulunduğunu" ileri sürdü.                                      | C, 16 Haziran 1948       |
| 16 | Haziran | Belediyelere yardıma ilişkin yönetmeliğin yürürlüğe konulması hakkında alınan Bakanlar Kurulu Kararı yayımlandı. | Belediye Kanunun 110 uncu maddesine 5166 sayılı kanunla eklenen 19 uncu fıkraya göre nüfusu elli binden az olan beldelerin harita, imar planı, su, elektrik, mezbaha ve kanalizasyon işleri için yapılacak yardımın uygulama yolunu gösteren yönetmelik yürürlüğe girdi.                                                                                                                                                                                                                     | RG                       |
| 16 | Haziran | Washington ve Roma'ya büyükelçi ataması                                                                          | Washington Büyük Elçisi Hüseyin Ragıp Baydur'un Roma Büyük Elçiliğine, Roma Büyük Elçisi Feridun Cemal Erkin'in Washington Büyük Elçiliğine tayin edildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | RG                       |
| 16 | Haziran | Bayar'ın idare amirleri hakkındaki sözleri.                                                                      | Kozan ve Feke'ye giden Bayar, Kozanlı ve Fekeli Demokratların mülki idare amirlerine yönelik şikâyetlerini dinledi. Demokratlar, kaymakamın kendi makamını demokratlara karşı silah olarak kullandığı ve İnönü'nün akrabası olarak Demokrat Partilileri barındırmayacağı sözlerini Bayar'a ilettiler.                                                                                                                                                                                        | C, 17 Haziran 1948       |
| 18 | Haziran | Hükümet Programı okundu.                                                                                         | Hükümet programı tartışmalı sürdü sonuçta 40 a karşı 308 oyla kabul edildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | C, 19 Haziran 1948       |

| G. | Ay      | Olay/Mevzuat                                                                                                                                                                                          | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Kaynak             |
|----|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| 21 | Haziran | Milli Eğitim Bakanlığında Yapılan Atamalar                                                                                                                                                            | Milli Eğitim Bakanlığı Üçüncü Sınıf Müfettişliğine bir atama ve Bilecik ve Antalya Milli Eğitim Müdürlüklerine Müdür ataması yapıldı.                                                                                                                                                                                                  | RG                 |
| 22 | Haziran | Askeri hastabakıcı hemşireler hakkındaki 3433 sayılı kanuna 5216 sayılı ek kanun yayımlandı.                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | RG                 |
| 22 | Haziran | 5218 sayılıArsa ve Arazisinden Belli Bir Kısımını Mesken Yapacaklara 2490 sayılı Kanun Hükümlerine Bağlı Olmaksızın ve Muayyen Şartlara Tahsis ve Temlik Yetkisi verilmesi hakkında Kanun yayımlandı. | Ankara Belediyesine, arsa ve arazisinden belli bir kısmını mesken yapacaklara 2490 sayılı kanun hükümlerine bağlı olmaksızın ve muayyen şartlarla tahsis ve temlik yetkisi verilmesi hakkında olan 5218 sayılı yasa gecekondü ile doğrudan ilgili ilk yasadır. Kanun Ankara'da var olan gecekondü sorununun çözümü için çıkarılmıştır. | RG, AKGG           |
| 22 | Haziran | Ortaöğretim Öğretmenliğine ilişkin 5219 sayılı Kanun yayımlandı.                                                                                                                                      | Kanun, Orta öğretim okullarında yardımcı öğretmen çalıştırılması hakkındaki 2624 sayılı kanunun 4504 sayılı kanunla değiştirilen 2 inci maddesinin değiştirilmesi hakkındadır.                                                                                                                                                         | RG                 |
| 22 | Haziran | Mülki Taksimatta Değişiklik                                                                                                                                                                           | Bazı Köylerin idari bünye ve bağlılıklarında yapılan değişikliklere ilişkin İçişleri Bakanlığından kararlar alındı.                                                                                                                                                                                                                    | RG                 |
| 22 | Haziran | 1948 yılı Dış ticaret bilançosu.                                                                                                                                                                      | 1948 yılının ilk beş ayı içinde 178 milyon liralık ihracat ve 291 milyon liralık ithalat yapıldı.                                                                                                                                                                                                                                      | C                  |
| 23 | Haziran | Belediye yapı ve yollar yasasını değiştiren 5220 sayılı Kanun yayımlandı.                                                                                                                             | Kanun, Belediye Yapı ve Yollar Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair olan 4585 sayılı kanuna ek Kanundur.                                                                                                                                                                                                                    | RG                 |
| 23 | Haziran | Bakanlar Kurulu tarafından Kırklareli, Ordu, Urfa, Diyarbakır valiliklerine atama yapıldı.                                                                                                            | Urfa Valisi Kamuran Çuhruk Kırklareli Valiliğine, Kırklareli Valisi Salih Kılıç Ordu Valiliğine, Diyarbakır Valisi Ali Rıza Ünal Urfa Valiliğine, Beşinci Genel Müfettişlikten çekilmiş Nizamettin Ataker Diyarbakır Valiliğine tayin edildi.                                                                                          | RG                 |
| 23 | Haziran | İçişleri Bakanlığından Samsun Vali Yardımcılığına, Çoruh İl Mektupçuluğına ve İstanbul İl İdare Heyeti üyeliğine atama yapıldı.                                                                       | Kars Vali Muavini Nihat Arman Samsun Vali Muaviniğine, Zonguldak İline bağlı Ulus İlçesi Kaymakamı İhsan Hayri Kaya Çoruh İl Mektupçuluğına, Ordu Valisi Cemal Gönenc İstanbul İl İdare Heyeti Üyeliğine naklen atandı.                                                                                                                | RG                 |
| 24 | Haziran | Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Lisans Öğretim ve İmtihan Yönetmeliğı çıkartıldı.                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | RG                 |
| 24 | Haziran | Mülki Taksimatta Değişiklik                                                                                                                                                                           | Bazı köylerin idari bünye ve bağlılıklarında yapılan değişikliklere ilişkin İçişleri Bakanlığı tarafından bir Tamim yayımlandı.                                                                                                                                                                                                        | RG                 |
| 24 | Haziran | Aşırı sağ ve sol cereyanlara karşı tedbir.                                                                                                                                                            | CHP Grubunda aşırı sağ ve sol temayül gösterenlerin hiyaneti vataniye cürmü ile askeri mahkemelerine verilmelerini isteyen bir rapor görüldü. Hasan Saka hükümetin bu hususta alınacak tedbirleri ilgilendiren bir tasarı hazırlandığını belirtti.                                                                                     | C, 25 Haziran 1948 |

| G. | Ay      | Olay/Mevzuat                                                                                         | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Kaynak               |
|----|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| 25 | Haziran | İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Lisans Öğretim ve İmtihan Yönetmeliği çıkarıldı.             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | RG                   |
| 26 | Haziran | Hükümet tasarruflar için yeni kararlar aldı.                                                         | Hükümet kadro ve idare masraflarını kısmak üzere 6 esas belirledi. 1-Hükümetçe zarurati kabul edilecek haller müstesna olmak üzere,A- bundan sonra aylık, ücret ödenek gibi özlük hakları arttırmağa matuf olarak, idari karar alınmayacağı gibi kanun teklifi de yapılmayacak. B- Münhal bulunan memurluklara veya ücretli vazifelere memur ve müstahdem tayin olunmayacak, C- Münhal bulunan yerlere vekil de tayin edilmeyecektir.2- Bütçede yazılı geçici hizmetler ter-tibinden alınan kadrolarla görülmekte olan vazifeler memurlara ikinci veya üçüncü vazife şeklinde tevdi edilmeyecek. 3- Geçici hizmetler bölümlerinde yazılı ödeneklerde en az dörtte bir tasarruf yapılacak. 4- Daktilo vesair gibi müteferrik hizmetleri gösteren ve bütçeye bağlı olan D cetvelinde yüzde 10 tasarruf yapılacak. 5- Eğitim kadroları, köy enstitülerinden mezun olacakların adedine göre tenzile tabi tutulacaktır. 6- 1949 bütçesinde kadro masraflarında tasarruflar yapılacaktır. | C, 27 Haziran 1948   |
| 28 | Haziran | 26 Haziran'da alınan tasarruf tedbirleri 76/1409-6/2190 sayılı genelge ile tüm kurumlara bildirildi. | Bu genelge ile (D) ve (E) cetveline dahil kadrolarda tensikata gidildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | BCA: 30.10.0/15.85.1 |
| 29 | Haziran | Yedek subaylığa ilişkin 5221 sayılı Kanun yayımlandı.                                                | Kanun, Yedek subay ve askeri memurlar hakkındaki kanunun 3923 sayılı kanunla değiştirilen 3 üncü maddesine bazı hükümler eklenmesine dair olan 3993 sayılı kanunun 1 inci maddesinin (A) fıkrasının değiştirilmesi hakkındadır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | RG                   |
| 29 | Haziran | Demiryolu ve yapım ihaleciliğine hakkında 5222 sayılı Kanun yayımlandı.                              | Kanun, Demiryolları ve limanlar inşaatı için gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişilmesi hakkındaki 4643 sayılı kanunda değişiklik yapılması hakkındadır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | RG                   |
| 29 | Haziran | Ereğli, Filyos-Ereğli hattı ve limanın inşasına ilişkin 5223 sayılı Kanun yayımlandı.                | Kanun, Filyos-Ereğli hattı ile Ereğli Limanının inşasına dair olan 2214 sayılı kanunda değişiklik yapılması hakkındadır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | RG                   |
| 29 | Haziran | Türkiye ile Belçika-Lüksemburg arasındaki Ticaret anlaşmaları hakkında 5224 sayılı Kanun yayımlandı. | Kanun, Türkiye ile Belçika-Lüksemburg Ekonomik Birliği arasındaki Ticaret Anlaşması ile Türkiye-Belçika Ödeme Anlaşmasının yürürlük sürelerinin iki ay uzatılması hakkındadır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | RG                   |
| 29 | Haziran | Türkiye ile Finlandiya Ödeme Anlaşmasına ilişkin 5225 sayılı Kanun yayımlandı.                       | Kanun, Türkiye-Finlandiya Ödeme Anlaşmasının sekizinci maddesi ile bu Anlaşmaya bağlı mektuptaki tasfiye hükümleri süresinin altı ay uzatılması hakkındadır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | RG                   |

| G. | Ay      | Olay/Mevzuat                                                                                            | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Kaynak                                        |
|----|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|
| 29 | Haziran | Türkiye ile Yunanistan arasındaki Ticaret ve Ödeme Anlaşmasına ilişkin 5226 sayılı Kanun yayımlandı.    | Kanun, Türkiye ile Yunanistan arasında imza edilen Ticaret ve Ödeme anlaşması ile bağlantılarının yürürlük süresinin uzatılması hakkındadır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | RG                                            |
| 29 | Haziran | Başbakanlık tarafından yapılan atamalar                                                                 | Danıştay'da açık bulunan 100 lira aylıklı Kanun Sözcülüğüne Ekonomi Bakanlığı Başmüfettişi Ali Rıza Göksu ve açık olan 40 lira aylıklı Beşinci Sınıf Yardımcılığına Remzi Vardar tayin edildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | RG                                            |
| 30 | Haziran | Haşhaş ekim alanlarına ilişkin BKK yayımlandı.                                                          | Karar, haşhaş ekilecek ve afyon sütü toplanacak bölgelerin 1948-1949 yılı için karara ilişkin listede yazılı yerler olarak tespiti hakkındadır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | RG                                            |
| 30 | Haziran | Prens Sabahaddin İsviçre'de vefat etti.                                                                 | Sabahaddin, Meşrutiyet dönemi merkezîyet ademi merkezîyet tartışmalarında ademi merkezîyetten yana fikirler öne süren bir kişilikti.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | C                                             |
| 1  | Temmuz  | Belediye Gelirleri Kanun Tasarısı Mecliste kabul edildi.                                                | Yeni inşa edilecek binalar için irtifak hakkı vaadini tazammun eden tescillerin noterlerce yapılmasına imkan veren hüküm itirazlarla karşılandı ve tasarıdan çıkarıldı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | C, 2<br>Temmuz<br>1948 U, 2<br>Temmuz<br>1948 |
| 2  | Temmuz  | Mecliste Seçim Tasarısı görüşülmeye başlandı.                                                           | Muhalefet tarafından yoğun eleştiriye maruz kalan tasarı için Refik Koraltan'ın yaptığı açıklamalar Mecliste gerginlik yarattı. Koraltan'n eleştirileri İktidar Partisinin seçim günlerinde kolluk kuvvetlerini kendi çıkarları doğrultusunda harekete geçirip tehdit unsurları barındırması yönündeydi. Cevdet Kerim İncedayı seçim kurullarına halk tarafından seçilmiş diğer heyetlerin katılmasını teklif etti.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | C, 3<br>Temmuz<br>1948                        |
| 3  | Temmuz  | Takip ve tahsiline imkan görülmeyen bazı alacakların silinmesi ve affı hakkında TBMM kararı yayımlandı. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | RG                                            |
| 4  | Temmuz  | Türk-Amerikan iktisadi anlaşması imzalandı.                                                             | Amerikan Büyük Elçisi Vilson, General Marshall'ın bir mesajını okudu. Mesajda, yapılan ikili anlaşmaların Avrupa'nın kalkınması yolundaki etkisine vurgu yapılmıştır. Dış işleri Bakanı Necmeddin Sadak mesaja cevaben " Milletlerarası işbirliği ve siyasetine her zamana sadık bulunan Türkiye Cumhuriyeti hükümeti, Avrupa Milletleri tarafından iktisadi kalkınmalarını sağlamak üzere girişilmiş olan gayretlere katılmayı tereddütsüz kabul etmiş ve mesaline tesadüf edilmez bir milletlerarası dayanışma eseri olan Avrupa İktisadi Kalkınma Konvansiyonunu imzalamıştır. Bu suretle başlamış olan işbirliği siyasetine devam azim ve kararında bulunan Türkiye tamamı ile müdriktir ki bu siyaset ancak büyük Amerikan milletinin yardımı ile hedeflerine ulaşabilir. ..." açıklamasında bulundu. | C, 5<br>Temmuz<br>1948                        |
| 5  | Temmuz  | Türkiye Ziraat Donatım Kurumuna Umum Müdür Muavini ataması yapıldığını içeren bir BKK çıkarıldı.        | Umum Müdür Muavinliği aylığı 875 lira olarak tespit edilmiş ve Umum Müdürü olarak Ziraat Enstitüsü İdari Müşaviri Mehmet Ali Bagana atanmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | RG                                            |

| G. | Ay     | Olay/Mevzuat                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Kaynak                         |
|----|--------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|
| 5  | Temmuz | Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasının açık bulunan Umum Müdür Muavini ataması yapıldığı içeren bir BKK çıkarıldı.                                                                                                                                                                                | Umum Müdür Muavinliği aylığı 875 lira olarak tepit edilmiş ve Umum Müdürü olarak Bursa Şubesi Müdür Sabri Sağıroğlu atanmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | RG                             |
| 6  | Temmuz | İskân Kanunun bazı maddelerinin kaldırılmasına, değiştirilmesine ve bu kanuna yeniden bazı madde ve fıkralar eklenmesine dair olan 5098 sayılı kanunun geçici ikinci maddesinin bir numaralı bendinin değiştirilmesine ve bu maddeye bazı hükümler eklenmesine dair 5227 sayılı Kanun çıkarıldı. | Bu kanununla birlikte yasak bölge olarak tesbit edilmiş yerler halkından olup ta 5098 sayılı kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren iki yıl içinde iskanını isteyenlerden muhtaç olanlar, eki illerinde veya bu illere civar illerde yerleştirilebilecektir. Bu takdirde, bunlara mürettep yerlerinde evvelce verilmiş olan yapı ve topraklar, 2510 sayılı İskan Kanunun otuz dokuzuncu hükmü gereğince geri alınacağı hükmüne bağlanmıştır.                                                                                                                                                             | RG                             |
| 6  | Temmuz | 5228 sayılı Bina Yapımını Teşvik Kanunu çıkarıldı.                                                                                                                                                                                                                                               | 5218 sayılı yasa ile Ankara'da yerleşim sorunu için yapılan düzenleme, Bina Yapımını Teşvik Kanunu ile ülke çapında genelleştirilmiştir. Bu yasa ile tüm belediyelere arsa dağıtma yetkisi tanınmıştır. Kanunla, şehir ve kasaba planlarının imar sınırları içinde Hazinesin ve özel idarelerin mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunup belli bir ihtiyaç ve maksada tahsis edilmemiş bulunan arsaların istekleri halinde bedelleri arazi vergisine matrah olan son kıymet üzerinden on yılda ve on eşit taksitle ödenmek şartıyla belediyelere devredileceği hükmü getirilmiştir. | RG AKGG                        |
| 6  | Temmuz | 5229 ve 5230 sayılı Kanun yayımlandı.                                                                                                                                                                                                                                                            | 5229 sayılı Devlet Denizyolları İşletme Genel Müdürlüğünün 1942 akçalı yılı Kesinhesap Kanunu ve Tekel Genel Müdürlüğünün 1942 akçalı yılı Kesinhesap Kanunu yayımlandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | RG                             |
| 6  | Temmuz | Amerika'ya 3.5 ton altın bozduruldu.                                                                                                                                                                                                                                                             | Merkez Bankasının elinde stok olarak bulunan altınlarından 3743,179 kilosu dolar mukabiline Amerika'ya bozduruldu. Merkez Bankasında mevcut altın stoğu 145.523.349 kilo altındı. Bozdurulan altınlar karşılığı olan dolarlarla Amerika'dan ithal edilecek bazı ticari maddelerin bedelleri ödenecekti.                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | C                              |
| 6  | Temmuz | 6200 ilköğretim öğretmeni terfi ettirecek kanun kabul edildi.                                                                                                                                                                                                                                    | İlköğretim öğretmenleri aylıklarının öğretim ve hizmet müddetlerine göre ayarlanması kararlaştırıldı. İlköğretim müfettişleri ile köy enstitülerinde çalışan ilköğretim öğretmenlerinin de bu zamlardan faydalanmaları kabul edildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | C, 7<br>Temmuz<br>1948         |
| 6  | Temmuz | Konya Vakıflar Müdürlüğüne atama yapıldı.                                                                                                                                                                                                                                                        | Almakta olduğu 60 lira maaşıyla Muğla Vakıflar Müdür Ferit Güneri Konya Vakıflar Müdürlüğüne, Muğla Vakıflar Müdürlüğüne almakta olduğu 60 lira maaşıyla Erzurum Vakıflar Müdürü Mustafa Özeren naklen atandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | BCA:<br>30.11.1.0/<br>199.18.8 |
| 7  | Temmuz | 5231 sayılı Kanun yayımlandı.                                                                                                                                                                                                                                                                    | Kanun, Ankara Askeri Fabrikalar Koordinasyon Başkanı Doktor Mühendis Albay Osman Nuri İnceler'in hükümlü olduğu cezanın affı hakkındadır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | RG                             |



| G. | Ay     | Olay/Mevzuat                                                                          | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Kaynak                                                           |
|----|--------|---------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|
| 7  | Temmuz | 5232 sayılı Kanun yayımlandı.                                                         | Kanun, Devlete ait bir kısmı binalar satış bedeliyle resmi daireler yapılması hakkındaki 2300 sayılı kanunla bu kanunun ikinci maddesini değiştiren 3276 sayılı kanunun yürürlükten kaldırılması hakkındadır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | RG                                                               |
| 7  | Temmuz | 5233 sayılı Kanun yayımlandı.                                                         | Kanun, Vakıflar Genel Müdürlüğünce istihdam edilecek avukatlar hakkındaki 1263 sayılı kanunun birinci maddesinin değiştirilmesi hakkındadır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | RG                                                               |
| 7  | Temmuz | 5234 sayılı Kanun yayımlandı.                                                         | Kanun, Üniversiteler Kanununa Ek Kanundur.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | RG                                                               |
| 7  | Temmuz | Meclis yeni Seçim Kanunu kabul etti.                                                  | Seçim kanunun iki ana maddesi kabul edildi. Demokratlar seçim kanunu konuşulacağı zaman salonu terk etti. Kabul edilen maddelerden 14. madde vali ve kaymakamlar tarafından yapılacak tebliğler üzerine her ilin merkez ilçesi ile o ile bağlı ilçe merkezlerinde seçimi idare etmek ve denetlemek üzere 7 üyeden oluşan seçim kurulunun oluşturulması, 15. madde "her seçim kurulu ilgili resmi makamlardan gerekli malûmatı alarak seçmenlerin oylarını bir gün içinde kullanabilmelerini sağlamak amacıyla sayısı 1000 seçmeni geçmemek üzere seçim bürosu adı verilen seçim teşkilini içermektedir. Muhalefet bu düzenlemelerin seçim güvenliğini sağlamak bakımından yetersiz kalacağını belirtirken, seçim komisyonlarına siyasi parti temsilcilerinin de yer almasının demokratik seçim için ön koşul olduğunu ileri sürdüler. | C, 8<br>Temmuz<br>1948                                           |
| 8  | Temmuz | Noter Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında 5235 sayılı Kanun yayımlandı. | Noter Kanunun 86. ve 4166 sayılı kanuna değiştirilen 85. ve 4782 sayılı kanunla değiştirilmiş olan 84. maddeleriyle geçici maddesi değiştirilmiştir.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | RG                                                               |
| 8  | Temmuz | 5236 sayılı Kanun yayımlandı.                                                         | Kanun, Milli Korunma Kanununa ek kanundur. Ek kanunla 3780 sayılı Milli Korunma Kanununun 3954 sayılı kanunla değiştirilen 16. maddesinin 2. fıkrası hükümleri krom arama ruhsatnamesini haiz olanlara da uygulanır hükmü getirilmiştir.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | RG                                                               |
| 8  | Temmuz | Başbakanlıktan Danıştay İkinci Sınıf Yardımcılığına atama yapıldı.                    | Danıştay'da açık bulunan 70 lira aylıklı İkinci Sınıf Yardımcılığına Üçüncü Sınıf Yardımcılardan Zeki Asya'nı terfian tayin edilmiştir.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | RG                                                               |
| 9  | Temmuz | 5237 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu Çıkarıldı                                       | Kanun 1981'e kadar kapsamlı düzenlemeye tabi tutulmamıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | RG                                                               |
| 10 | Temmuz | 5238 sayılı Kanun yayımlandı.                                                         | Washington Milletlerarası Sağlık Sözleşmesi ile Havana Ulaştırma Milletlerarası Sağlık Sözleşmesinin ve bu Sözleşmelerin sürelerini uzatan Protokollerin onanması hakkında Kanun yayımlandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | RG                                                               |
| 10 | Temmuz | Yasaklanan eserler                                                                    | Mısırda Memhet Şirzat tarafından yazılıp 1946 yılında Kahire'de basılmış olana "Nizal el Ekrad" adlı Arapça kitabın ve Sabahattin Ali tarafından yazılan ve Remzi kitabevi tarafından yayınlanan "Şirca Köşk" adlı romanın ve Risale ve mektup şeklinde yazılmış olan "Şeyh Ahmet'in vasiyetnamesi adlı broşürün dağıtılmasının yasak edilmesine, Moskova'da Rusça olarak çıkan Ogonek Kıvılcım ve Kıbrıs'ta ya-                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | BCA:<br>33.18.1.2/<br>117.50.3;<br>BCA:<br>30.18.01/<br>117.51.5 |

| G. | Ay     | Olay/Mevzuat                                                                                                                                               | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Kaynak |
|----|--------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
|    |        |                                                                                                                                                            | yımlanan İşçinin yolu şaşmaz adlı mecmuanın yurda sokulmasının ve dağıtılmasının yasak edilmesine ve mevcutlarının toplatılmasına karar verildi. Mehmed Şirzat'ın kitabı Rusların teşviki ve tertiplemesi ile kurulan Şurş ve Rezkarî kürt komünist partileri hesabına propaganda yapıldığı gerekçesi ile yasaklanmıştır. Sabahattin Ali'nin romanı da komünistlik propagandası gerekçesiyle yasaklanmıştır. Kıbrıs'ta yayınlanan İşçinin yolu şaşmaz adlı mecmuanın yurda sokulmasının yasaklanmasına Bakanlar Kurulu Kararıyla karar verilmiştir. |        |
| 11 | Temmuz | Memur Kadrolarında tensikat.                                                                                                                               | Çeşitli memurluklara tasarruf nedeniyle kimsenin tayin edilmemesi ve daktilo kısmından yüzde on tasarruf icrası vekalet ücretlerinin kesilmesi hakkında Maliye Bakanlığının emri Vilayetçe dairelere tamim edildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | C      |
| 12 | Temmuz | 5239 sayılı Kanun yayımlandı.                                                                                                                              | Kanun, Ankara Üniversitesi Kuruluş Kadroları Kanunu'dur                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | RG     |
| 12 | Temmuz | 5240 sayılı Kanun yayımlandı.                                                                                                                              | Kanun, Götürü olarak alınan nebati yağ muamele vergileri cezalarından tahsil edilmeyen kısmının alınmaması hakkında düzenleme getirmiştir.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | RG     |
| 12 | Temmuz | 5241 sayılı Kanun yayımlandı.                                                                                                                              | Kanun, İnebolu ve Amasra Limanları yapımı için gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişilmesi hakkındaki 4870 sayılı kanunun birinci maddesinin değiştirilmesi hakkındadır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | RG     |
| 12 | Temmuz | İlkokul Öğretmenlerinin almakta oldukları aylık dereceleri hakkında 5241 sayılı Kanun yayımlandı.                                                          | Bu kanunun yayımı tarihine kadar resmi ilkokullarda veya ilkokul öğretmenliğinden gelip de ilköğretim müfettişliğinde yahut köy enstitüleri öğretmenliğinde en az on beş yıl hizmet ederek fiilen çalışmakta bulunanlardan koşulları sağlayan öğretmenler, bu kanun yürürlüğe girdiği tarihte almakta oldukları aylık dereceleri, 4598 sayılı kanunun 4. maddesine göre kadro aylıklarının iki üst derecesini geçmemek üzere birer derece yükseltilmiştir.                                                                                          | RG     |
| 12 | Temmuz | 5243 sayılı Kanun yayımlandı.                                                                                                                              | Kanun, Erzincan'da yaptırılacak meskenler hakkındadır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | RG     |
| 12 | Temmuz | 5244 sayılı Kanun yayımlandı.                                                                                                                              | Kanun, Bolu'nun Düzce İlçesinden Halil Meriç oğlu Mehmet Meriç'in hükümlü olduğu cezanın geri kalan kısmının affı hakkındadır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | RG     |
| 12 | Temmuz | 5245 sayılı Kanun yayımlandı.                                                                                                                              | Kanun, İdil Biret ve Suna Kan'ın yabancı memleketlere müzik tahsiline gönderilmesi hakkındadır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | RG     |
| 12 | Temmuz | 5246 sayılı Kanun yayımlandı.                                                                                                                              | Kanun, İstanbul Teknik Üniversitesi kuruluş kadrolarını düzenlemektedir.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | RG     |
| 12 | Temmuz | Millî Eğitim Bakanlığı kuruluş kadroları hakkındaki 4926 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cetvelde değişiklik yapılmasına dair 5248 sayılı Kanun yayımlandı. | Bu kanun Millî Eğitim Bakanlığı kuruluş kadroları hakkındaki 4926 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cetvelde değişiklik yapılmasına dairdir.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | RG     |

| G. | Ay     | Olay/Mevzuat                                                                                                                                                                                                     | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Kaynak                       |
|----|--------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|
| 12 | Temmuz | Ekonomi Bakanlığı tarafından bir yönetmelik çıkarıldı.                                                                                                                                                           | 2/12899 ve 2/18109 sayılı Bakanlar Kurulu kararlarıyla yürürlüğe konulmuş olan 5 ve 348 sayılı Koordinasyon Heyeti kararlarıyla verilen yetkiye dayanarak tanzim edilen Kömür Satış ve Tevzi Yönetmeliği çıkarıldı.                                                                                                                                             | RG                           |
| 13 | Temmuz | Üniversitede yapılan tensikat.                                                                                                                                                                                   | İstanbul Teknik Üniversitesi Rektörü, 80 kişinin birinden kadrodan çıkarılması gerekçesiyle istifa etti.                                                                                                                                                                                                                                                        | C, 14<br>Temmuz<br>1948      |
| 13 | Temmuz | 1948 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında 5249 sayılı Kanun yayımlandı.                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | RG                           |
| 13 | Temmuz | Dışişleri Bakanlığı kuruluşu hakkındaki 3312 sayılı kanuna ek 5250 sayılı Kanun yayımlandı.                                                                                                                      | Dışişleri Bakanlığınca Avrupa, Asya, Amerika, Ortaşark işleri ile veya Bakanlıkça tespit edilecek diğer siyasi işlerle meşgul olmak, bilgi ve görgülerinden istifade edilmek üzere istişare yetkisi olan dört yüksek müşavirlik ihdas olunması hükmü getirildi.                                                                                                 | RG                           |
| 13 | Temmuz | Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1948 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında 5251 sayılı Kanun yayımlandı.                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | RG                           |
| 13 | Temmuz | 5252 sayılı Kanun yayımlandı.                                                                                                                                                                                    | Kanun, Türkiye, Avusturya, Belçika, Danimarka, Fransa, Yunanistan, İrlanda, İzlanda, Lüksemburg, Norveç, Hollanda, İtalya, Portekiz, Birleşik Krallık ve Amerika Birleşik Devletleri işgali altındaki muntakalar Başkomutanları arasında imzalanan Avrupa Ekonomik İşbirliği Sözleşmesi ile eklerinin onanması hakkındadır.                                     | RG                           |
| 13 | Temmuz | Türkiye ile Amerika Birleşik Devletleri arasında 4 Temmuz 1948 tarihinde imzalanan Ekonomik İşbirliği Anlaşması ve Eki ile aynı tarihte teati edilen mektupların onanması hakkında 5253 sayılı Kanun yayımlandı. | Bu Anlaşma gereğince Türkiye'nin Marshall Planına dahil olmasından itibaren Türkiye ile ilgili olarak kaydedilen Marshall Planı faaliyetleri içeren raporlar Devlet Bakanlığınca hazırlanmıştır.                                                                                                                                                                | RG                           |
| 13 | Temmuz | Askeri Fabrikalar Genel Müdürlüğü Endüstri Dairesi Başkanlığına ve İkmal Bakım Dairesi Başkanlığına atama yapıldı.                                                                                               | Endüstri Daire Başkanlığına Tümgenereal Fikret Karabudak, İkmal ve Bakım Dairesi Başkanlığına Nurettin Aknoz atandı.                                                                                                                                                                                                                                            | BCA:<br>30.11.1/<br>199.19.8 |
| 14 | Temmuz | Muhtaç Çiftçilere ödünç tohumluk verilmesi hakkında 5254 sayılı Kanun yayımlandı.                                                                                                                                | Kuraklık, don, sel, haşere, yangın ve benzeri afetlerden ve mahsulü zarara uğramamış olmakla birlikte elinde olmayan herhangi bir sebeple zor durumda kalan Çiftçiye Ziraat Bankası eliyle ödünç ve faizsiz olarak buğday, arpa, çavdar, yulaf tohumlukları ve gerekli hallerde BKK ile diğer çeşit tohumlukları dağıtmaya Tarım Bakanlığı yetkili kılınmıştır. | RG                           |

| G. | Ay     | Olay/Mevzuat                                                                                                                                                                                                                      | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Kaynak                   |
|----|--------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| 14 | Temmuz | İstiklal Harbi malûllerine verilecek para mükâfâtı hakkında 5255 sayılı Kanun yayımlandı.                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | RG                       |
| 14 | Temmuz | 5256 sayılı Kanun yayımlandı.                                                                                                                                                                                                     | Kanun, Maliye Bakanlığı ile Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası arasında 17/6/1948 tarihinde akdedilen Sözleşmenin onanmasına ve bazı dövizlerin Hazine nam ve hesabına alınıp satılması ve muhafazası hakkındadır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | RG                       |
| 14 | Temmuz | 5257 sayılı Kanun yayımlandı.                                                                                                                                                                                                     | Kanun, Milli Eğitim Bakanlığı kuruluş kadroları hakkındaki 4926 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cetvelde değişiklik yapılması hakkındadır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | RG                       |
| 14 | Temmuz | Milletvekilleri Seçim Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bazı maddeler eklenmesine dair 5258 sayılı Kanun yayımlandı.                                                                                      | 4918 sayılı Milletvekilleri Seçim Kanununun 14, 15, 20, 24, 25, 27, 29 ve 34. maddelerinde değişiklik yapıldı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | RG                       |
| 14 | Temmuz | Büyük Millet Meclisinin çalışmalarına 1 Kasım 1948 gününe kadar ara verilmesi hakkında TBMM Kararı yayımlandı.                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | RG                       |
| 15 | Temmuz | Reha Oğuz Türkkan'ın Solcular ve Kızıklar adlı broşürünün yasaklanmasına dair BKK yayımlandı.                                                                                                                                     | Reha Oğuz Türkkan tarafından yazılan Solcular ve Kızıklar adlı broşürünün dağıtılmasının men edilmesine ve mevcutlarının toplattırılmasına dair olan 2/9/1948 tarihli ve 2/20577 sayılı kararın yürürlükten kaldırılması, Bakanlar Kurulunun 15/7/1948 tarihli toplantısında kararlaştırıldı. Türkkanın başvurusunda, 1943'te yayınlanan kitabının komünistlerin faaliyet ve tahrifatının vesikalarla açıklayan Solcular ve Kızıklar adlı iki kitabın içinde Sovyetlere de tariz bulunduğundan o günkü koşullarda men edildiğini, ancak bugün durumun farklı olduğunu komünist tahrifata polis tedbirleriyle birlikte neşriyatla da karşı koymak icap ettiği gerekçesiyle kitapların yayınlanması ve toplananların iadesi talebinde bulunulmuştur. | BCA: 30.18.1.2/117.59.8  |
| 15 | Temmuz | Nerimat Hikmet'in yazdığı broşür, Reşat Enis'in Ekmek Kavgamız romanı, Kümmerly ve Frey tarafından düzenlenmiş ve Lozan'da Payot kitabevi tarafından yayınlanmış olan "Carte Du Monde" adlı haritanın yurda sokulması yasaklandı. | Neriman Hikmet tarafından yazılan komünizm propagandası içeren "Gazetelerin yazmadığı, partilerin konuşmadığı hakikatler" adlı broşür ve Reşat Enis'in "Ekmek Kavgamız" adlı romanının ve Kümmerly ve Frey tarafından hazırlan haritanın yurda sokulmasına, yasaklanması ve toplattırılmasına İçişleri Bakanlığı tarafından karar verildi. Vakıf-Yeni Gazete Yazı İşleri Müdürü Reşat Enis Solcu propaganda amacı güttüğü gerekçesiyle toplanan Ekmek Kavgası romanının gerçek yaşamdan izler taşıdığını tam tersine Kemalizmin yüceltildiği bir eser olduğunu dilekçesinde belirtmiştir.                                                                                                                                                          | BCA: 30.18.1.2/117.57.15 |
| 15 | Temmuz | Bakanlar Kurulunun 15/7/1948 tarihli kararı ile Amerikan Kredileri Komitesi kuruldu.                                                                                                                                              | Komitenin faaliyete geçmesi Paris'te 16'lar toplantısının en hararetle zamanına denk gelmiştir. Komite hakkındaki bir raporda yapılması gereken işler olarak, Amerika'dan IV. Üç aylık "Ekim-Aralık" zarfın-                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | BCA: 30.18.1.2/116.48.10 |

| G. | Ay     | Olay/Mevzuat                                                                                  | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                           | Kaynak                  |
|----|--------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|
|    |        |                                                                                               | da yapılacak ithalata ait listelerin doldurulması ve Nisan-Haziran tahsisinden istifade edebilmek için bu devreye ait malların %50'sinin Amerikan vapurları ile ithal edildiğini gösteren cetvellerin hazırlanması istenmiştir.                                                       |                         |
| 15 | Temmuz | BKK ile vatandaşlığa alınma kararı alındı                                                     | 962 kişi Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlığına alındı.                                                                                                                                                                                                                                   | BCA: 30.18.01/177.58.10 |
| 16 | Temmuz | Ticaret Bakanlığı tarafından çıkarılan tüzüğün yürürlüğe konulması hakkında BKK yayımlandı.   | 1705 ve 3018 sayılı kanunlara dayanılarak Ticaret Bakanlığınca hazırlanan ve Danıştay'ca incelenmiş olan Elma ihracatının denetlenmesine dair Tüzük yürürlüğe girdi.                                                                                                                  | RG                      |
| 19 | Temmuz | Susam ticaretinde serbestleşmeye ilişkin BKK yayımlanmıştır.                                  | Karar, Ticaret Bakanlığının gerekli göreceği yerlerde ve tespit edeceği fiyatlarla susam alım ve satımına Toprak Mahsulleri Ofisinin memur edilmesi hakkındaki kararın kaldırılmasına ilişkindir.                                                                                     | RG                      |
| 20 | Temmuz | Hububat naklinin bazı istikametlerde yasak edilmesi hakkındaki K/734 sayılı karar kaldırıldı. |                                                                                                                                                                                                                                                                                       | RG                      |
| 20 | Temmuz | Mısır ve mamullerinin nakli konusunda BKK alındı.                                             | Mısır ve mamullerinin bazı istikametlerde ve her türlü hububat ile unlarının da Hopa ile Ünye arasındaki liman ve iskelelere naklinin yasak edilmesi hakkındaki K/739 sayılı karar kaldırıldı.                                                                                        | RG                      |
| 20 | Temmuz | Dairelerde tensikat.                                                                          | Denizyollarında 650 memurun görevine son verildi.                                                                                                                                                                                                                                     | C                       |
| 21 | Temmuz | Adalet Bakanlığından Yapılan Atamalar                                                         | Çeşitli derece ve kademedeki 65 yargıcın naklen tayinleri ilan edildi.                                                                                                                                                                                                                |                         |
| 21 | Temmuz | İçişleri Bakanlığından çeşitli illere emniyet müdürü ataması yapıldı.                         | İstanbul, Bursa ve Sivas İdare Kurulu Üyeliğine atama yapıldı. Muğla, Çankırı, Gümüşhane, Diyarbakır ve Mardin Emniyet Müdürlüklerine naklen atama yapıldı.                                                                                                                           | RG                      |
| 21 | Temmuz | Maliye Bakanlığından Yapılan Atamalar                                                         | Maliye Tetkik Kuruluna, Gelirler Genel Müdürlüğü Yardımcılığına, Kayseri ve Trabzon Defterdarlıklarına naklen atama yapıldı.                                                                                                                                                          | RG                      |
| 22 | Temmuz | Türk Parası Kıymetini Koruma Kararı yayımlandı.                                               | Türk Parası kıymetini koruma hakkındaki 13 sayılı kararın 6'ncı maddesine <<peşin kambiyo muamelelerinde %1 olarak tespit edilen had efektif alım ve satımlarında %3 tür>> maddesi eklenmiştir.                                                                                       | RG                      |
| 22 | Temmuz | Kars İlinin Merkez İlçesinin geniş topraklı bölge olarak tespit eden BKK yayımlandı.          |                                                                                                                                                                                                                                                                                       | RG                      |
| 22 | Temmuz | Ankara Belediyesinin evsizlere dağıtacağı arsaların yerleri belli oldu.                       | Mesken sıkıntısını önlemek amacıyla Ankara Belediyesine arsa ve araziden belli bir kısmını mesken yapmak isteyenlere arttırma, eksiltme ve ihale kanunları hükümlerine bağlı olmaksızın belli şartlarda tahsis ve temlik yetkisi veren kanun gereğince mesken yerleri belirlenmiştir. | U                       |

| G. | Ay     | Olay/Mevzuat                                                                                                              | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Kaynak                 |
|----|--------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|
| 22 | Temmuz | 16 yaşından küçüklerin tehlikeli ve ağır işlerde çalışması yasaklandı.                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | TCEK                   |
| 23 | Temmuz | İçişleri Bakanlığında kaymakam ve mektupçu ataması yapıldı.                                                               | 30 kaymakamın görev yeri değişikliği ile naklen tayinleri, Ankara İli Hukuk İşleri Müdürlüğüne bir, Muğla ve Gaziantep mektupcularının yer değiştirme şeklindeki nakilleri gerçekleştirildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | RG                     |
| 23 | Temmuz | İçişleri Bakanlığında vali muavinliklerine atama yapıldı.                                                                 | Konya, Kastamonu, Kars, Diyarbakır, Samsun ve Çanakkale Vali Muavinliklerine naklen tayinler yapıldı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | RG                     |
| 23 | Temmuz | İki yönetmelik çıkarıldı.                                                                                                 | Elektrik İç Tesisat Yönetmeliğinin bazı maddelerinin değiştirilmesine dair yönetmelik ile Bayındırlık yapım ve onarım işlerinin geçici ve kesin kabullerine dair Yönetmelik Resmi Gazetede yayımlandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | RG                     |
| 23 | Temmuz | Paris'te 21. Uluslar arası Şarkiyatçılar Kongresi toplandı.                                                               | Toplantıda Türkiye'yi aralarında Reşat Nuri Güntekin, Maraş Milletvekili Hasan Tankut, Enver Ziya Karal ve Dil Tarih Coğrafya Fakültesinden Akdes Nimet Kurat "İbni-A'sam-il Kûli ve bu eserin tarih tetkikleri için ehemmiyeti adlı bir tebliğ ile katıldı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | BCA: 30.01.0/105.659.3 |
| 24 | Temmuz | Ziraat İşletmeleri ve Zirai Donatım Kurumu Yönetim Kurulu Üyeliklerine atama yapıldı.                                     | Açık bulunan Devlet Ziraat İşletmeleri Kurumu Yönetim Kurulu Başkanlığına Zirai Donatım Kurumu Yönetim Kurulu Başkanı Nesip Karaçay'ın Zirai Donatım Kurumu Yönetim Kurulu Başkanlığına Toprak Mahsulleri Ofisi Yönetim Kurulu Başkanı Atıf Bayındır'ın tayin edildiğine ilişkin BKK yayımlandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | RG                     |
| 24 | Temmuz | İstanbul Mahrukat Ofisinin tasfiyesine karar verildi ve kaldırıldığı tarihten itibaren İstanbul Valiliği yetkili kılındı. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | RG                     |
| 24 | Temmuz | Kırşehir İli mülki taksimatında değişiklik yapıldı.                                                                       | Kırşehir İlinin Kaman İlçesine bağlı Tepeköy Bucağı kaldırılarak, Sıddıklıbüyükoba, Sıddıklıküçükoba, Sıddıklıhortaoba, Sıddıklıküçükboğaz, Sıddıklıkumarkaç, Yeşili, Uzunaliuşağı, Karaduraklı,Toklumen, Çadırhacıyusuf, Yağmurlubüyükoba, Yağmurluarmutlu, Yağmurlukale Kırşehir İli Merkez İlçesinin Merkez Bucağına bağlandı. Yağmurlusarıuşağı, Çadırılıkörme Mehmet, Çadırılıhacıbayram Kaman İlçesi Merkez Bucağına bağlandı. Savcılıbüyükoba, Savcılıbayıt, Savcılığzıboz, Savcılıdokuz, Savcılıbağbaşı, Savcılımeriyemkaşı, Savcılıkurutlu, Kekillialo, Tepeköy, Ebrişim, Karahabalı, Fakılı, Meşeköy Savcılı Bucağına bağlandı. | RG                     |
| 24 | Temmuz | Kastamonu, Niğde, Bilecik illerinin mülki taksimatında değişiklik yapıldı.                                                | Kastamonu İlinin Devrekani İlçesi Merkez Bucağına bağlı Şeyhoğlu Köyü Abana İlçesinin Merkez Bucağına bağlandı. Niğde İline bağlı Arapsun İlçesinin adı Gülşehir olarak değiştirildi. Kastamonu İlinin Kargı İlçesine bağlı Karaköy ve Ortalık Köyleri Tosya İlçesi Merkez Bucağına, Bilecik İli Merkez İlçesinin                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | RG                     |

| G. | Ay      | Olay/Mevzuat                                                                                                                           | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                     | Kaynak |
|----|---------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
|    |         |                                                                                                                                        | Yarhisar Bucağına bağlı Arpadere Köyü Bozüyük İlçesinin Pazarcık Bucağına bağlandı. Kastamonu İli Ara İlçesinin Boyalı Bucağına bağlı Sarıalan Köyü Çankırı İli Kurşunlu İlçesi Merkez Bucağına bağlandı.                                       |        |
| 26 | Temmuz  | İçişleri Bakanlığından kaymakam, İl idare üyeliğı ve vali muavini ataması yapıldı.                                                     | 18 kaymakamın görev yeri değışikliğı ile naklen tayinleri, Hatay Vali Muavini Şevket Kancan'ın Seyhan İli İdare Kurulu Üyeliğine, Seyhan İli İdare Kurulu Üyesi İlyas Bilgin'in Hatay Vali Muavinliğine naklen tayinleri gerçekleştirildi.      | RG     |
| 27 | Temmuz  | Ereğli Havzası Kömürleri satış Birliğı teşkili hakkındaki K/3 sayılı kararın 8 inci maddesinin değıştirilmesi hakkında BKK yayımlandı. |                                                                                                                                                                                                                                                 | RG     |
| 30 | Temmuz  | 1948 Olimpiyatlarında Türkiye başarısı.                                                                                                | Güreşçilerimizin altısı galip geldi.                                                                                                                                                                                                            | C      |
| 31 | Temmuz  | Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayın Yönetmeliğı çıkarıldı.                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                 | RG     |
| 3  | Ağustos | İstanbul Teknik Üniversitesinde yapılacak bilimsel ve teknik yayımlar hakkında Yönetmelik yayımlandı.                                  |                                                                                                                                                                                                                                                 | RG     |
| 4  | Ağustos | İstanbul Teknik Üniversitesi Doktora Yönetmeliğı yayımlandı.                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                 | RG     |
| 5  | Ağustos | İstanbul Teknik Üniversitesi Asistan Yönetmeliğı yayımlandı.                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                 | RG     |
| 10 | Ağustos | Dış Ticaret Bilançosu                                                                                                                  | Ticaret Bakanlığından Dış Ticaret İşlerine Dair <239> sayılı sirküleri içeren bir Tebliğı yayımlandı. Buna göre, yerli mahsul ve mamullerimizden hangilerinin ne gibi tediye şekilleriyle ihraç edilebileceğı karara ilişik listede gösterildi. | RG     |
| 10 | Ağustos | Büyük Yol Programı son şeklini aldı.                                                                                                   | Bayındırlık Bakanı Nihat Erim, 22.500 Km uzunluğundaki ana yol şebekesinin en geç 9 yılda ikmal edileceğini açıkladı.                                                                                                                           |        |
| 11 | Ağustos | Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi Doktora İmtihanı Yönetmeliğı yayımlandı.                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                 | RG     |
| 12 | Ağustos | Adalet Bakanlığından yargıç ataması yapıldı.                                                                                           | 72 yargıcın naklen atamaları yapıldı ve derece yükselmesini hak eden çok sayıda yargıcın isimleri ilan edildi.                                                                                                                                  | RG     |
| 12 | Ağustos | Belediye Başkanlığı onama kararnamesi                                                                                                  | Tunceli Merkez Belediye Başkanlığına seçilen İhsan Oğuz, Maraş Belediye Başkanlığına seçilen Ahmet Bayram'ın Başkanlığı onandı.                                                                                                                 | RG     |

| G. | Ay      | Olay/Mevzuat                                                                                                              | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                             | Kaynak                     |
|----|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|
| 12 | Ağustos | Belediye Kurulması hakkında onama kararnamesi                                                                             | Uzunköprü İlçesine bağlı Kırçasalılı Bucagında belediye kurulması hakkındaki Danıştay Genel Kurulunun 3/5/1948 günlü ve 48-75/59 sayılı kararı 1580 sayılı Belediye Kanununun 7. maddesine tevfikan onandı.                                             | RG                         |
| 13 | Ağustos | Zirai Donatım Kurumu Umum Müdürlüğüne Atama yapıldığına dair BKK yayımlandı.                                              | Açık olan Türkiye Zirai Donatım Kurumu Umum Müdürlüğüne Devlet Ziraat İşletmeleri Kurumu Umum Müdür Muavini Nurullah Tolan atandı.                                                                                                                      | RG                         |
| 13 | Ağustos | Demokratlar ara seçimlere katılmamaya karar verdiler                                                                      | Celal Bayar "normal bir seçim için kanunun yeniden tadil edilmesinin lüzumlu olduğunu söyledi"                                                                                                                                                          | C, TÇPPAK                  |
| 14 | Ağustos | Başbakanlık Eskişehir Vakıflar Müdürlüğüne atama yapıldı.                                                                 | Açık bulunan Eskişehir Vakıflar Müdürlüğüne Kadıköy Vakıflar Müdürü Tahir Arın atandı.                                                                                                                                                                  | RG                         |
| 14 | Ağustos | Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığında Erzincan ve Bingöl Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüklerine atama yapıldı.             | Erzincan Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğüne Orhangazi Hükümet Tabibi Dr. Talat Bilginer, Bingöl Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğüne Gölcük Hükümet Tabibi Dr. Ekrem Aydın atandı.                                                                      | RG                         |
| 14 | Ağustos | Tarım Bakanlığında Hukuk Müşavirliklerine atama yapıldı.                                                                  | Tarım Bakanlığı Hukuk Müşavirliğine Lütfi Fikri Bayrak, Teftiş Heyeti Reisliğine Tekel Enstitüleri Müdürü Tevfik Tarman atandı. Bakanlık Müşavirliğine Teşkilatlandırma Genel Müdürü Faruk Sunter atandı.                                               | RG                         |
| 14 | Ağustos | Dış Ticaret Bilançosu                                                                                                     | Ticaret Bakanlığında Dış Ticaret İşlerine Dair <240> sayılı Sirküleri içeren bir Tebliğ yayımlandı.                                                                                                                                                     | RG                         |
| 17 | Ağustos | İthalat Bürolarının lağvedilmesi.                                                                                         | İthalat Büroları lağvedilmesi üzerine burada çalışan 96 memurdan 80'i görevinden alındı. Ticaret Bakanlığı tarafından yayımlanan sirküler ile Ticaret Odasının ve Bölge Ticaret Müdürlüklerinin yapacakları işler belirtildi.                           | C                          |
| 17 | Ağustos | Topraksız çiftçiye dağıtılan araziler.                                                                                    | Nazilli'nin Kuyucak Bucagı'nda devlete ait 1750 dekarlık Paşa Çiftliği arazisi 170 topaksız çiftçiye dağıtıldı.                                                                                                                                         | C, 18 Ağustos 1948         |
| 17 | Ağustos | Merkezi İstanbul'da bulunan Greek-American Tobacco Company Tütün Ticareti Türk Anonim Ortaklığı kurulmasına izin verildi. | Türkiye'de her nevi tütün alımı, imal, satışı ve ihracı ticareti ile tütün üzerinden komisyon muamelesi ve tütüncülükle ilgili her türlü işi yapmak amacıyla kurulan şirkete beş yıl süre ile 10.000 Türk lirası sermaye ile kurulmasına karar verildi. | BCA: 30.18.1.2/ 117.566.16 |
| 18 | Ağustos | Bayındırlık Bakanlığı yeni bir yollar kanunu tasarısı hazırladı.                                                          | Bu tasarıya göre Bakanlığa bağlı tüzel kişiliğe haiz bir yollar genel müdürlüğü kurulması kararlaştırıldı. Kurulacak genel müdürlüğün planlama ve araştırma, bakım ve inşaat, finansman ve murakabe, dairelerini içermesi tasarlanmıştı.                | C, 19 Ağustos 1948         |
| 20 | Ağustos | Olimpiyatlarda dünya şampiyonlukları kazanan Türk güreşçiler yurda döndü.                                                 | Nasuh Akar, Yaşar Doğu, Mersinli Ahmed, Celal Atik, Gazanfer Bilge ve Greko-Romende dünya birincisi Mehmed Oktav şerefine toplantı düzenlendi.                                                                                                          | C                          |



| G. | Ay      | Olay/Mevzuat                                                                                                                                                          | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Kaynak                |
|----|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|
| 20 | Ağustos | 20/2/1940 tarihli ve 2/12879 sayılı kararla kurulmuş bulunan Koordinasyon Heyetinden Milli Savunma Bakanının çıkarılması hakkında BKK yayımlandı.                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | RG                    |
| 20 | Ağustos | Milli Savunmanın akaryakıt ve madeni yağ ihtiyacının karşılanması için görevlendirme kararı yayımlandı.                                                               | Milli Savunma ihtiyacı için 51 bin ton miktarında akaryakıt ve madeni yağ mubayaa ve ithali ve bu işi yapmağa Petrol Ofisinin görevlendirilmesi hakkındaki kararın yürürlüğe konması hakkında BKK yayımlandı.                                                                                                                                                       | RG                    |
| 20 | Ağustos | Un ve ekmek imalatını tehdit ve takyit eden kararların kaldırılmasına ilişkin BKK yayımlandı.                                                                         | Un ve ekmek yapımı serbest bırakıldı. Toprak Ofisi, gayrimişru kâr temayülleri belirirse hububat satışı yaparak piyasayı tanzim etme kararı aldı.                                                                                                                                                                                                                   | RG                    |
| 21 | Ağustos | Bayındırlık Bakanlığından Başmüsavırlığa ve müşavirliklere atama yapıldı.                                                                                             | Açık bulunan Başmüsavırlığa Muammer Çavuşoğlu atandı ve açık bulan müşavirliklere Ratip Suman, Emin Dizgin atandı. Yüksek Fen Heyeti Azalığına Necati Demiroy, Demiryolu ve Limanlar İnşaat Reisliğine Osman İktal Sungu atandı.                                                                                                                                    | RG                    |
| 21 | Ağustos | CHP Divan üyelerinden Vehbi Koç'un gecekondular evleri hakkındaki raporu.                                                                                             | Koç raporda, İstanbul, Eskişehir ve Ankara gibi üç mühim şehirde gecekonduların çoğaldığı ve bu durumun şehirlerin imarını güçleştirdiğini, zabıta ve hükümet her nedense bu işe müdahale etmediğini. Diğer taraftan meskensiz halkında konut ihtiyacını giderecek kararlar bir an önce alınması gerektiğini ifade etmiştir.                                        | BCA: 30.01.0/42.252.5 |
| 23 | Ağustos | Köy enstitüleri mezunları hakkında BKK yayımlandı.                                                                                                                    | Köy Enstitüsü mezunlarının çalışacakları köylerdeki okul ve evlerin inşaatında 5210 sayılı kanunun 5,6,7 inci maddelerine göre çalışma mükellefiyetinin uygulanmasına dair esasları içeren BKK yayımlandı                                                                                                                                                           | RG                    |
| 23 | Ağustos | Ortaöğretim okullarında çalıştırılacak yardımcı öğretmenlerin nitelikleri, tayin şartları ve ücretleri hakkındaki yönetmeliğin yürürlüğe girmesi BKK ile kabul edildi | Yönetmeliğe göre ücretle tayin edilecek yardımcı öğretmenlerin yüksek derecede bir okulu veya liseyi (olgunluk imtihanlarını başarmış olmak) yahut lise derecesinde bir okulu veya beş veya altı yıllık öğretmen okulunu bitirmiş olması, resim, eliş, beden eğitimi, biçki-dikiş, musiki derslerine en az ortaokul ya da enstitü bitirmiş olması şartı aranmıştır. | RG                    |
| 23 | Ağustos | Maliye Bakanlığı tarafından tebliği yayımlandı.                                                                                                                       | Tebliği, Bina yapımını teşvik hakkındaki 28/6/1948 tarihli ve 5228 sayılı Kanunun birinci maddesi arazi, 7 ve 8. maddeleri de bina vergilerini ilgilendirdiğinden uygulamada olası karışıklığın önlenmesi amacıyla kanunun vergi kanunları ile ilişkisini açıklamak amacıyla çıkarılmıştır.                                                                         | RG                    |
| 24 | Ağustos | İstanbul Teknik Üniversitesi Öğretim Yönetmeliği yayımlandı.                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | RG                    |
| 24 | Ağustos | Gecekondular sorunu                                                                                                                                                   | Ankara'da 40.000 gecekondular olduğu tespit edildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | C                     |

| G. | Ay      | Olay/Mevzuat                                                                                                                                              | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Kaynak             |
|----|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| 27 | Ağustos | Ağır ve Tehlikeli İşler Tüzüğü'nün yürürlüğe konması hakkında BKK yayımlandı.                                                                             | 3008 sayılı kanunun 58. maddesine dayanılarak Çalışma ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıklarınca hazırlanmış ve Danıştay'ca incelenmiş olan Tüzük, işçi sağlığı ve iş güvenliği alanında önemli düzenlemelerdendir.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | RG                 |
| 27 | Ağustos | Sümerbank İdare Meclisine atamalar yapıldı.                                                                                                               | Hizmet süreleri 30/6/1948 tarihinde bitmiş olan Sümerbank İdare Meclisi için Ekonomi Bakanlığı adına Başkanlığa Emekli Korgeneral Baki Vandemir'in ve Üyeliğe Cemal Esener'in, Hükümetçe seçilmesi gereken üyeliğe Nafiz Kurfal'ın ve Maliye Bakanlığı üyeliğine Abdurrahman Sami Erkman'ın tayin edildiklerine ilişkin BKK yayımlandı.                                                                                                                                                                                                    | RG                 |
| 28 | Ağustos | Orduda terfi eden general ve subaylar.                                                                                                                    | 5 korgeneral orgeneralliğe, 9 tümgeneral korgeneralliğe, 28 tuğgeneral tümgeneralliğe terfi etti ve 48 tuğbay ve albayda general oldu.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | C, 29 Ağustos 1948 |
| 28 | Ağustos | Eğitim Müfredatı.                                                                                                                                         | Milli Eğitim Bakanlığı, o güne kadar ilk ve orta okullarda okutulmakta olan müzik ve resim derslerinin liselerde de okutulmasına karar verdi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | C, 29 Ağustos 1948 |
| 29 | Ağustos | Orduda terfi eden general ve subaylar.                                                                                                                    | Koramiral M. Ali Ülgen Cumhuriyet Donamasının ilk Oramirali oldu. Çok sayıda terfi gerçekleştirildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | C, 30 Ağustos 1948 |
| 31 | Ağustos | İçişleri Bakanlığından Çankırı, Çorum, Maraş, Seyhan mektupçuluklarına, ve Elbistan kaymakamlığına atama yapıldı.                                         | Niğde İline bağlı Ulukışla İlçesi Kaymakamı İzzet Örs'ün Çankırı Mektupçuluğu'na, Bolu İline bağlı Seben İlçesi Kaymakamı Raşit Şener'in Çorum Mektupçuluğu'na İstanbul İline bağlı Beyoğlu Merkez Bucağı Müdürü Siyasal Bilgiler Okulu mezunlarından Necmettin Kuseyri'nin Maraş Mektupçuluğu'na naklen tayini gerçekleşmiştir. Antalya İline bağlı Korkuteli Kaymakamı Hayri Özlü'nün Maraş İline bağlı Elbistan İlçesi Kaymakamlığına, Yozgat Mektupçusu Hüseyin Hilmi Uluğ'un Seyhan İli Mektupçuluğuna naklen tayini gerçekleşmiştir. | RG                 |
| 31 | Ağustos | İstanbul Teknik Üniversitesinde Yapılacak bilimsel ve teknik yayımlar hakkında Yönetmeliğin 17. maddesinin değiştirilmesi hakkında Yönetmelik yayımlandı. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | RG                 |
| 1  | Eylül   | Türkiye ve Avrupa Birliği                                                                                                                                 | İsviçre'nin İnterlaken kentinde düzenlenen Parlamentolar Birliği Konferansında Türkiye'nin üyeliği kabul edildi. Başbakan Hasan Saka Konferansa bir mesaj gönderdi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | C, 2 Eylül 1948    |
| 2  | Eylül   | Türkiye ve Avrupa Birliği                                                                                                                                 | Parlamentolar kongresinde delegemiz Suud Kemal Yetkin, Türkiye'nin Avrupa Birliği davasına katılmaya uzun zamandan beri hazır olduğunu belirtti. Kongrede genel olarak Avrupa Anayasası ve Parlamentosu'nun bir an önce oluşturulması konularına yer verildi.                                                                                                                                                                                                                                                                              | C, 3 Eylül 1948    |
| 4  | Eylül   | Askeri Yardım                                                                                                                                             | İkinci Dünya Savaşı sırasında İngiltere ile yapılan askeri yardım anlaşması çerçevesinde İngiltere Türkiye'ye 10 milyon sterlin tutarında yardım yapılması kararı aldı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | C, 5 Eylül 1948    |

| G. | Ay    | Olay/Mevzuat                                                                                                                   | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                 | Kaynak                   |
|----|-------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| 5  | Eylül | Binicilerimiz zafer kazandı.                                                                                                   | Hollanda'da düzenlenen "Rotterdam büyük ödülü" yarışmasında birinciliği, ikinciliği ve üçüncülüğü Türk biniciler aldı.                                                                                                                                                      | C, 6 Eylül 1948          |
| 6  | Eylül | İller Bütçesindeki bütçe açıkları.                                                                                             | Yeni belediye gelirleri kanunu ile birçok varidatın belediyelere geçtiği kaydedilirken, ilkokul öğretmenleri maaşlarının genel bütçeye alınması nedeniyle bazı gelirlerin de genel bütçeye aktarılması ile il genel meclislerinde 49 milyon liralık açık olduğu bildirildi. | C, 7 Eylül 1948          |
| 6  | Eylül | Yabancı uzman                                                                                                                  | Amerika International Telephone and Telegraph Corportion mühendislerinden Edmund C. Stoner'in PTT Genel Müdürlüğü emrinde 31/12/1948 tarihine kadar çalışmasına Bakanlar Kurulu Kararınca izin verildi                                                                      | BCA: 30.18.01.0/117.62.3 |
| 9  | Eylül | Başbakanlığın 13 Şubat tarihli 76-793/6-528 sayılı emri ile Adalet Bakanlığınca hazırlanan rapor                               | Raporda Başbakanlıkça devlet daireleri ve müesseselerindeki işlerin rasyonelleştirilmesi ve kadro tasarrufu sağlanması konusunda işlerin hacmine oranla yeterli kadroya sahip olmadıkları bu nedenle tasarrufa gitmenin mümkün olmadığı yazmaktadır.                        | BCA: 30.10.0/27.156.10   |
| 13 | Eylül | Sümerbank'ta verimliliği arttırmak için alınması gereken tedbirler                                                             | Sümerbank, iplik, bez ve kumaş istihsalini arttırmak için tedbirler aldı. Yeniden yedi fabrika kurulması, 6 fabrikanın tesislerinin de genişletileceği kararlaştırıldı.                                                                                                     | U                        |
| 15 | Eylül | "İş kazası ve meslek hastalığı sonucu malüllüklerin meslekte kazanma gücünü ne nispette azaltacağı" hakkında tüzük yayımlandı. | 4772 sayılı kanunun 79. maddesine dayanılarak Çalışma ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıklarınca hazırlanmış ve Danıştayca incelenmiş olan tüzük, işçi sağlığı ve iş güvenliği alanının önemli düzenlemelerindedir.                                                         | RG                       |
| 16 | Eylül | Köy enstitüsü mezunları hakkında BKK yayımlandı.                                                                               | Köy Enstitüsü mezunlarının çalışacakları köylerdeki okul ve evlerin inşaatında 5210 sayılı kanunun 5,6,7 inci maddelerine göre çalışma mükellefiyetinin uygulanmasına dair esasları içeren BKK yayımlandı.                                                                  | RG                       |
| 16 | Eylül | Büyük Yol Programı                                                                                                             | 9 yıllık yol programı açıklandı. Bayındırlık Bakanın verdiği demece göre, yol ağının ana hatları dokuz yılda ve üç evrede yapılacaktır.                                                                                                                                     | C,17 Eylül 1948          |
| 17 | Eylül | Bakanlığa vekillik etmesi konusunda Cumhurbaşkanlığı kararı                                                                    | Paris'te toplanacak olan Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda Hükümeti temsil etmek üzere gidecek olan Dışişleri Bakanı Necmettin Sadak'ın dönüşüne kadar kendisine Çalışma Bakanı Tahsin Bekir Balta'nın vekillik etmesi Cumhurbaşkanlığı tarafından onanmıştır.            | RG                       |
| 17 | Eylül | Türkiye Emlak Kredi Bankası Yönetim Kurulu Başkanlığına Atama Yapıldı.                                                         | Türkiye Emlak Kredi Bankası Yönetim Kurulu Başkanlığına Danıştay Başkanlığından emekli İsmail Hakkı Göreli'nin tayin edildiğine ilişkin BKK yayımlandı.                                                                                                                     | RG                       |
| 17 | Eylül | Dernek Kurulmasına İlişkin BKK yayımlandı.                                                                                     | Devletler hukukunun gelişmesine yardım etmek ve bu ilim kolunu yaymak üzere Samsun Milletvekili Cemil Bilsel ve arkadaşları tarafından İstanbul'da kurulmak istenilen Devletler Hukuku Türk Derneği'nin kurulmasına izin verildiğine ilişkin BKK yayımlandı.                | RG                       |

| G. | Ay    | Olay/Mevzuat                                                                                                                                                         | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Kaynak                     |
|----|-------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|
| 17 | Eylül | Adalet Bakanlığından yargıç, Cumhuriyet Savcılığı ve yardımcılığına atama yapıldı.                                                                                   | Adalet Bakanlığından içlerinde yargıç, yargıç yardımcılığı, Cumhuriyet Savcılığı ve yardımcılığına olmak üzere 107 naklen atama yapıldı.                                                                                                                                                                                                                  | RG                         |
| 17 | Eylül | Yabancı uzman                                                                                                                                                        | Amerikan Askeri Yardım Kurulundan olup Hava grubundan 64, ordu grubundan 29 Amerikalı uzmanın işleri icabı olarak II.yasak bölgelere ve bu bölgeler içindeki limanlara girmelerine izin verildiğine ilişkin BKK yayımlandı                                                                                                                                | BCA: 30.18.01.02/117.62.18 |
| 20 | Eylül | Maliye Bakanlığından Yapılan Atamalar                                                                                                                                | Kars, Denizli, Kocaeli, Erzincan, Tokat, Maraş, Zonguldak, Edirne Defterdarlıklarına naklen atama yapıldı.                                                                                                                                                                                                                                                | RG                         |
| 20 | Eylül | Uluborlu seçimi Demokrat Parti kazandı.                                                                                                                              | Danıştayca bozulan Uluborlu Genel Meclis seçimini Demokrat Parti kazandı. Bu seçim kanunu tadilatından sonraki ilk seçimdi.                                                                                                                                                                                                                               | C, 21 Eylül 1948           |
| 20 | Eylül | Şekerin fiyatı arttırıldı                                                                                                                                            | Hükümetin verdiği söze rağmen satışı serbest bırakılmasından sonra Şekerin fiyatı arttı. Bu sorun, siyasal bakımdan iktidar partisinin özellikle Başbakan Hasan Saka'nın aleyhinde bir durum yarattı                                                                                                                                                      | TÇPPAK                     |
| 22 | Eylül | Şeker satışının yasaklanması hakkında BKK yayımlandı.                                                                                                                | Şekerin beyana tabi tutulması ve 22/9/1948 Çarşamba sabahına kadar şeker satışının yasak edilmesi ve fabrika toptan satış fiyatının tespiti hakkındaki kararın yürürlüğe girmesi hakkında BKK yayımlandı.                                                                                                                                                 | RG                         |
| 22 | Eylül | Liseler ile ortaokulların ayrılmasına karar verildi.                                                                                                                 | İlk olarak Üsküdar ve Kadıköy Liselerinin Lise kısmının ayrılmasına karar verildi.                                                                                                                                                                                                                                                                        | C, 23 Eylül 1948           |
| 22 | Eylül | Washington'da Türk Ekonomi Heyeti kuruldu.                                                                                                                           | ERP yardımından faydalanmak ve Milletlerarası Kalkınma ve İmar Bankasından sağlanacak krediler dolayısıyla mukavele akdetmek ve mübayaasında bulunmak, bu konularla ilişkin hususati kısa zamanda ikmal ve intaç etmek amacıyla Washington'da bir Türk Ekonomi Heyeti kuruldu ve bu heyete Amerika'da bulunan Ziraat İşleri Umum Müdürü Fuat Eren atandı. | BCA: 30.10.0/268.806.16    |
| 22 | Eylül | Arapça ezan ve kamet yasağı hakkındaki kanun hükmünün, hatim, mevlit ve bayram namazlarındaki tekbirleri kapsamadığının görevlilere tebliğ edilmesi kararlaştırıldı. | Arapça ezan ve kemaatin memnuiyeti hakkındaki kanun hükmünün mevlitlerde hatim esnasında, bayram namazlarında ve bayram günlerinde arapça tekbirlere şamil bulunmadığının Diyanet İşleri Başkanlığından tebliğ edildi.                                                                                                                                    | BCA: 51.0.0.0/4.31.3       |
| 23 | Eylül | Avrupa bağcılık ürünlerinin, bulaşıcı hastalık nedeniyle Türkiye'ye sokma yasağı hakkında BKK yayımlandı.                                                            | Avrupa bağlarında zuhur ettiği anlaşılan kısa boğum bulaşık soysuzlaşma hastalığının yurdumuza bulaşmasını önlemek için dışardan gelecek her türlü asma çubuğu, yaprağı, yaş üzüm ve sair asma parçalarının Türkiye'ye sokulmasının yasak edilmesi hakkında BKK yayımlandı.                                                                               | RG                         |
| 25 | Eylül | Lise ve ortaokulların ders saatleri değişti.                                                                                                                         | Derslere öğleden sonra da devam edilmesi ve akşam en erken saat 15:50'de tatil yapılması kararlaştırıldı.                                                                                                                                                                                                                                                 | C, 26 Eylül 1948           |

| G. | Ay    | Olay/Mevzuat                                                                                                                                      | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Kaynak        |
|----|-------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| 27 | Eylül | Bayındırlık Bakanlığı tarafından Şose ve Köprüler Reisliğine atama yapıldı.                                                                       | Şose ve Köprüler Reisliğine Etibank Genel Müdürlüğü İnşaat Şubesi Müdür Muavini Nezir Devres atandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | RG            |
| 27 | Eylül | Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığında Mardin ve Kırşehir Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğüne atama yapıldı.                                        | Mardin Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğüne Dr. Şeref Başol, Kırşehir Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğüne Dr.Ferit Polat atandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | RG            |
| 27 | Eylül | Ulaştırma Bakanlığında Başmüsavir ataması yapıldı.                                                                                                | Ulaştırma Bakanlığı Başmüsavirliğine Behcet Cemal atandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | RG            |
| 28 | Eylül | İçişleri Bakanlığında Yapılan Atamalar                                                                                                            | Ankara İl İdare Kurulu üyeliğine Halil Olgaçay, İçişleri Bakanlığı İller İdaresi Genel Müdür Muaviniğine Feridun Cantez, İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü Daire Başkanlığına Hayri Özlü atandı ve çok sayıda kaymakamın naklen atamaları kararı alındı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | RG            |
| 30 | Eylül | Tarım Bakanlığı tarafından dar topraklı bölge tanımlaması                                                                                         | Aydın iline bağlı Söke ilçesinin dar topraklı bölge olarak tespit edildiğine dair BKK yayımlandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | RG            |
| 30 | Eylül | Buenos Ayres Fahri Konsoloslğunun kaldırıldığına dair BKK yayımlandı.                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | RG            |
| 1  | Ekim  | Halk Dağıtım Birlikleri'nin kaldırılması hakkında BKK yayımlandı.                                                                                 | Halk Dağıtım Birlikleri 5/5/1942 tarihli ve 2/17826 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla kurulmuştur. Şimdi bunlar kaldırılmakta, bunların görevlerinin mahalle muhtar ve ihtiyar heyetlerine devrolunması hakkındaki kararın yürürlüğe konulması karara bağlanmaktadır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | RG            |
| 1  | Ekim  | Etibank Yönetim Kurulu üyeliğine atama                                                                                                            | Kurula Hükümetçe seçilmesi gereken üyeliğe Refik Fenmen atandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | RG            |
| 2  | Ekim  | 4933 sayılı kanuna dayanarak hazırlanan ve Danıştay'ca incelenmiş olan <İnönü Armağanları> Tüzüğü'nün yürürlüğe girmesine ilişkin BKK yayımlandı. | 4933 sayılı kanun gereğince tesis edilen ve Türk vatandaşlarından hak edenlere verilecek olan İnönü armağanları biri İnönü Değerlendirme ve diğer İnönü Özendirme armağanları olmak üzere iki türdür. İnönü değerlendirme ödülü; Bilim eserleri, Sanat eserleri, İnsan ve hayvan sağlığına, yurdun savunmasına ve istihsalin gelişmesine ve iyileşmesine yarayan keşif ve ihtirallerden oluşmaktadır. İnönü özendirme armağanları beşer bin liralık on ve üçer bin liralık on beş armağandan ibaret olup bölümleri arasında herhangi bir sıra gözetilmeksizin her yıl dağıtılacaktır. | RG            |
| 2  | Ekim  | Porsuk Barajı yolsuzluk davası                                                                                                                    | Ağır ceza mahkemesinde bakılan davada, yolsuzluk ile suçlanan Bayındırlık Bakanlığı mühendislerinden Faruk Benler tahliye olurken ve Bakanlığın eski Su İşleri Başkanı Şuayip İnaldır'ın duruşmada varestede kılınmasına ve soruşturmanın başka bir güne ertelenmesine karar verildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | C,3 Ekim 1948 |

| G. | Ay   | Olay/Mevzuat                                                                                                                        | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Kaynak                   |
|----|------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| 2  | Ekim | Vatan Cephesi-Oteçestiven Frond ve Zamedesko Zneme adlı Bulgar gazeteleri hakkında yayınlanan BKK                                   | Gazetelerin yurda sokulmasının yasak edilmesi ve mevcutlarının toplatılması İçişleri Bakanlığının 14/9/1948 tarihli ve 91116-7/22-54244 sayılı yazısıyla yapılan teklif üzerine 1881 sayılı kanunun 2657 sayılı kanunla değiştirilen 51. maddesine göre Bakanlar kurulu tarafından 2/10/1948 tarihinde kararlaştırılmıştır.                                                                                                      | BCA: 30..18.1.2/117.64.8 |
| 3  | Ekim | Vergilere yapılacak yeni zamların esasları belirlendi.                                                                              | Kazanç vergisi, ticarethanelerin kira bedelleri üzerinden alınacak maktu yol vergisine bir de mütehavvil kısım ilave edilmesi, lüks vergisinin nispetinin de yüzde 10-15 olması kararlaştırıldı                                                                                                                                                                                                                                  | C, 4 Ekim 1948           |
| 3  | Ekim | Hükümetin Orman Politikası.                                                                                                         | Tarım Bakanı Cavid Oral, ormanlar üzerinden yolsuzlukların devam ettiği öncelikle bu yolsuzlukların önlenmesinin temel politika olduğunu belirtti. Bakan ayrıca, 1936 tarihinde ve 3116 sayılı Kanunla eski zamanın "cebeli mübah" zihniyetinin bertaraf ederek devletçilik prensibini benimsediklerini eğer liberal bir zihniyete politikayı bıraksalardı ormanların daha büyük bir tahribatla karşılaşılabileceğini öne sürdü. | C, 4 Ekim 1948           |
| 3  | Ekim | İnebolu'nun bir köyünde 55 ev ve dükkân yandı.                                                                                      | Bir dükkândan çıkan yangın, 35 dükkân, 5 kahve, 4 mağaza, 5 fırın, köy odası binaları tamamen yandı. Yangının genişlemesine şiddetli rüzgâr neden olmuş. Köyün fırınları da yandığından civar ilçelerden yiyecek gönderildi.                                                                                                                                                                                                     | C, 4 Ekim 1948           |
| 3  | Ekim | Güzel Sanatlar Akademisinin yeni binası.                                                                                            | Yıldızda Eski Mülkiye Mektebi binası Güzel Sanatlar Akademisine tahsis edildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | C, 4 Ekim 1948           |
| 4  | Ekim | Dışişleri Bakanlığından Yapılan Atamalar                                                                                            | 25 diplomat merkeze alındı, 20 diplomatın naklen atamaları yapıldı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | RG                       |
| 4  | Ekim | Onuncu Tıp Kongresi Ankara'da açıldı.                                                                                               | 660 delegenin katılımı ile açılan toplantıda Cumhurbaşkanı da bulundu.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | C, 5 Ekim 1948           |
| 4  | Ekim | Askeri bürokrasiye Amerikan yardımı                                                                                                 | Truman Türkiye'ye yapılan bir yıllık askeri yardımın bilançosunu kongreye verdiği bir raporla bildirdi. Bu rapora göre, hava kuvvetlerine 13, kara kuvvetlerine 62, donanmamıza 13 milyon dolarlık yardım yapıldı. Verilen malzemenin yekünü 140 bin ton tuttu.                                                                                                                                                                  | C, 5 Ekim 1948           |
| 5  | Ekim | Suat Hayri Ürgüplü ile arkadaşları beraat etti.                                                                                     | Yüce Divan tekel davası hakkında verdiği kararlar Vakıf Çakmur'u 2 sene 4 ay hapse mahkûm ederken Ürgüplü ve arkadaşları beraat etti.                                                                                                                                                                                                                                                                                            | C, 6 Ekim 1948           |
| 6  | Ekim | Büyük askeri tatbikat başlandı.                                                                                                     | 10 Ekimde sona erecek olan tatbikat, yeni alınan teçhizatlar ile gerçekleştirildi. Tatbikata Amerika Yardım Heyeti Başkanı General Mc. Bride, Hava Yardım Heyeti Başkanı ve diğer yüksek rütbeli Amerikan subayları katıldı.                                                                                                                                                                                                     | C                        |
| 7  | Ekim | Bayındırlık Bakanlığınca ehliyetli kalfa yetiştirmek üzere açılacak kursların teşkilatına ve tedrisatına ait Yönetmelik yayımlandı. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | RG                       |

| G. | Ay   | Olay/Mevzuat                                                                                                                                                          | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Kaynak                                         |
|----|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|
| 7  | Ekim | Gaziantep sınırları 48 saat süre ile kapatıldı.                                                                                                                       | Kapatılışın sebebi, 9 ağır hüküm giymiş mahkûmun cezaevinden kaçmasıdır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | C, 8 Ekim 1948                                 |
| 8  | Ekim | Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi seçimleri.                                                                                                                       | Konseye üye seçimi yapıldı. Türkiye'nin yerine Mısır intihab edildi. İngiltere, Amerika ve Fransa Türkiye'yi desteklerken Rusya Mısır'ı destekledi. Türkiye ile Mısır arasındaki çekişmede Arap Devletlerinin Mısır'ı desteklemesi üzerine Mısır üye olarak seçildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | C, 9 Ekim 1948                                 |
| 10 | Ekim | Ceza Kanunu 141 ve 142. maddelerinin değiştirilmesi, Askeri Ceza Yargılama Usulü, Matbuat Kanunu 40. maddesinin değiştirilmesi ve memurin kanunu ile ilgili teklifler | Komünistlik, anarşistlik ve nihilistlik fiileri 141. maddede, padişahlık, hilafetçilik ve müfrit suçluk fiileri de 142. madde içinde toplanmıştır. 40. maddede yapılan tadilat 141 ve 142. maddelere atfı yapılarak gerçekleşmiştir. Memurin kanununda da "gizli şekillerde çalışan bir teşekkül elemanının hıyaneti, sadakatsizliği" gibi cezai yaptırımını olan fiiller eklenmek istenmiştir.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | BCA: 30.1.0.0/ 51.305.3                        |
| 15 | Ekim | Demokratlar Aydın'da büyük bir miting yaptılar.                                                                                                                       | Ara seçimden bir gün önce yapılan mitingde genel seçime gidilmesi vurgusu ön plandaydı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | C                                              |
| 17 | Ekim | Ara Seçimler                                                                                                                                                          | 13 ilde münhal milletvekilliği için seçim yapıldı. Seçim yeni seçim kanunu hükümlerine göre gereken tedbirler alınarak gerçekleştirildi. Ancak muhalefetin seçimlere katılmaması sebebiyle seçim il ve kaza kurullarından başlayarak sandık başlarındaki heyetlere varıncaya kadar bütün işler CHP mebuslarının ellerine teslim edildi. Ancak seçimler çok sönük geçti. Seçime iştirak nisbetinin muhtelif illerde %5 ile %15 arasında değiştiği görüldü. 13 ilde yapılan seçimi CHP adayları kazandı. Kazanan adaylar sırasıyla, Ankara Ahmet Selgil, Aydın Sabri Akın Hıfzırahman, Bolu Reşit Ögmen, Erzincan Rauf Bayıdır, Erzurum Şakir İbrahim Hakkioğlu, Giresun Tevfik Ekmen, İstanbul Sadi Bekter, Malatya Kamil Baran, Mardin Esat Doğan, Ordu Arif Hikmet Onat, Tokat Reşit Önder, Yozgat Fahri Akgöl | C, 17,18,19 Ekim 1948; BCA: 30.10.0/ 77.508.12 |
| 18 | Ekim | Amerikan askeri uzmanları                                                                                                                                             | Amerikan Askeri Yardım Kurulundan olup Hava grubu üyelerinden 65 uzmanın görevler icabı olarak II.yasak bölgelere ve bu bölgeler içindeki limanlara girmelerine izin verildiğine ilişkin BKK yayımlandı                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | BCA: 30.18.01.02/ 117.65.5                     |
| 20 | Ekim | Dedikodulara yol açan bir seçim tamimi.                                                                                                                               | Muhalefet İçişleri Bakanlığının valilere seçimler sonunda iştirak edenleri ve etmeyenleri gösteren listeler tanzimini emrettiğini ileri sürdü. CHP böylesi tehdit unsuru olarak insanlar üzerinde baskı yaratacak türden bir tamim yayınlamadıklarını ileri sürdü. Bu tamim uzun bir süre tartışma konusu oldu.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | C, 21 Ekim 1948                                |
| 21 | Ekim | FAO Konferansı'na temsilci görevlendirmeye ilişkin BKK.                                                                                                               | 15 Kasım 1948 tarihinde Washington'da toplanacak olan Milletlerarası Gıda ve Tarım Teşkilatı (FAO) konferansında Türkiye'yi temsilen Türkiye Ziraat Donatım Kurumu Umum Müdür Muavini Yüksek Ziraat Mühendisi Mehmed Ali Bağana'nın temsil etmesine karar verilmiştir.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | BCA: 30.18.01.02/ 117.65.3                     |

| G. | Ay    | Olay/Mevzuat                                                                                                                                             | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Kaynak                 |
|----|-------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|
| 26 | Ekim  | Tütün alım satımına ilişkin BKK yayımlandı.                                                                                                              | Karar gereğince satın alınan tütünlerin satın alan müesseseler tarafından piyasa icaplarına göre satılması kar ve zarar hesaplarının %5 ekici pirimleri ile ilgilendirilmemesi ve satışlar dolayısıyla verilecek hizmet ücretinin Gümrük ve Tekel ve Ticaret Bakanlıklarınca müştereken tespit edilmesi hakkındaki kararın yürürlüğe konulması kararlaştırıldı. | RG                     |
| 26 | Ekim  | Şekerin beyana tabi tutulması ve fabrika toptan satış fiyatının yeniden tespit edilmesine dair olan kararın yürürlüğe konulması hakkında BKK yayımlandı. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | RG                     |
| 26 | Ekim  | 16.Dil Bayramı kutlandı.                                                                                                                                 | Eğitim Bakanı "parolamız, daima iyiye ve güzele doğru; fakat Arapçaya dönmek yok" dedi.                                                                                                                                                                                                                                                                         | U                      |
| 27 | Ekim  | Portekiz'in Porto şehrindeki Fahri Konsoloslüğün lağvedilmesine ilişkin BKK yayımlandı.                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | RG                     |
| 27 | Ekim  | Arazi Dağıtımı                                                                                                                                           | Muğla İlinin bütün ilçelerinde, 4753 sayılı Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu hükümlerine göre, dağıtmak için arazi kamulaştırma işlerinin ve arazi dağıtımının yapılmasına ilişkin BKK yayımlandı.                                                                                                                                                                | RG                     |
| 28 | Ekim  | BKK ile vatandaşlığa alınanlar                                                                                                                           | 400 kişi Türk vatandaşlığına alındı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | BCA: 30.18.01/117.67.8 |
| 29 | Ekim  | Cumhuriyetin 25. yılı kutlandı.                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | C                      |
| 29 | Ekim  | Yunanistan'da Sıkıyönetim ilan edildi.                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | C                      |
| 30 | Ekim  | Haydar Paşa Verem Pavyonu açıldı.                                                                                                                        | Veremle mücadelede etkili olacağı düşünülen hastahane 100 yataklıydı.                                                                                                                                                                                                                                                                                           | C                      |
| 31 | Ekim  | Meclis Başkanlığına Şükrü Saracoğlu seçildi.                                                                                                             | CHP meclis Gurubu meclis başkanlığına Ali Fuad Cebesoy'un yerine Şükrü Saracoğlunu gösterdi. Bazı çevreler daha sonraki süreçte Cebesoy'a kabine teşkil görevi verilebileceğini öne sürdü. Ayrıca grup başkanvekilliklerine Sivas milletvekili Şemsettin Günaltay ile İstanbul milletvekili Hüseyin Cahid Yalçın seçildi.                                       | C, 1 Kasım 1948        |
| 31 | Ekim  | Dil Kongresi yapıldı.                                                                                                                                    | Kongre tartışmalı geçti. Dil devrimi taraftarı olan üniversiteli gençler ile Muallimler Birliği Cemiyeti arasında tartışmalar çıktı.                                                                                                                                                                                                                            | C, 1 Kasım 1948        |
| 1  | Kasım | Adalet Bakanlığından Yapılan Atamalar                                                                                                                    | 53 yargıcın naklen atamaları yapıldı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | RG                     |
| 1  | Kasım | Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'nün Türkiye Büyük Millet Meclisinin sekizinci dö-                                                                              | Nutkun Amerika ve Fransızlar ile münasebetlerin geliştirilmesi yönündeki açıklamaları Demokrat Parti tarafından da destek gördü ve alkışlandı. Konuşma-                                                                                                                                                                                                         | C, 2 Kasım 1948        |



| G. | Ay    | Olay/Mevzuat                                                                   | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Kaynak          |
|----|-------|--------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
|    |       | neminin üçüncü toplantı yılını açarken Kamutay'daki söylevi yayımlandı.        | nın ardından Meclis Başkanlığı için oylama yapıldı ve Saracoğlu seçildi. Ardından meclis oturumunu Saracoğlu yönetti.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                 |
| 1  | Kasım | İstanbul Üniversitesinin yeni ders yılı törenle başladı.                       | İstanbul Üniversitesinin yeni ders yılı düzenlenen törende rektörün konuşması ile gerçekleşti.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | C, 2 Kasım 1948 |
| 2  | Kasım | Başbakanlıktan yapılan atamalar                                                | Danıştay'da açık bulunan Başyardımcılığa Mülkiye Müfettişlerinden Kamil Kayam terfian ve naklen, Birinci Sınıf Yardımcılardan Şükrü Glisrelioğlu terfian atandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | RG              |
| 2  | Kasım | 11 inci Verem Dispanseri açıldı.                                               | İstanbul Verem Savaş Derneğinin Kocamustafapaşa'da inşa ettiği dispanser hasta kabulüne başladı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | C               |
| 2  | Kasım | Yeni bir af kanunu teklifi yapıldı.                                            | Reşat Aydın'ı tarafından yapılan teklifin gerekçesinde tek dereceli seçim sistemine geçiş şerefine bir genel af ilan edilmesi gerektiği öne sürüldü.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | C, 3 Kasım 1948 |
| 3  | Kasım | Adalet Bakanlığında ve İçişleri Bakanlığında atama kararları yayımlandı.       | Kararnameler ile 11 yargıç naklen atandı, çok sayıda kaymakamın naklen ataması gerçekleştirildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | RG              |
| 3  | Kasım | Amerika'da seçimi Truman kazandı.                                              | Truman, Amerika'da yapılan son seçimi kazanarak dört yıl daha Amerikanın siyasetini idare etme hakkını kazandı. Dewey'in kazanacağından şüphe duymayan basın bu sonucun bir sürpriz olduğunu yazdılar. Amerika Dışişleri Bakanı George Marshall 20 Ocak'ta çekileceğini açıkladı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | C, 4 Kasım 1948 |
| 4  | Kasım | İçişleri Bakanlığında Tunceli Mektupçuluğuna atama yapıldı.                    | Tekman İlçesi Kaymakamı Ekrem Doğan Tunceli Mektupçuluğuna tayin edildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | RG              |
| 4  | Kasım | Çanakkale, Çoruh ili Mülki taksimatında değişiklik yapıldı.                    | Çanakkale İli Lapseki İlçesinin Umurbey Bucağına bağlı Yapıldak, Musaköyü, Okçular, Kızılkeçili köyleri Çanakkale Merkez Bucağına, Çamyayla Köyü Merkez İlçesinin Kirazlı Bucağına, Lapseki Merkez Bucağına bağlı Dondurma Köyü ile bağlı Kilimli Mahallesi Çan İlçesinin Merkez Bucağına bağlandı. Kocaeli İli Geyve İlçesinin Merkez Bucağına bağlı İstasyon Köyü ile Geyve İstasyonunun adı Ali Fuat Paşa olarak değiştirildi. Çoruh İline bağlı Ardanuç adıyla anılmak ve Meydanlar mevkiine de ihtiva etmek üzere Adakale Köyüne kaldırılmıştır. Ardanuç İlçesine bağlı Kuraç Bucağının teşkilatı Tütünlü adıyla anılmak üzere Tütünlü Köyüne nakledilmiş ve Kuraç Bucağına bağlı Torbalı, Örtülü, Meşeköy, Ovacık, Bereket, Eksinar, Peynirli, Aydın, Tepedüzü, Çıralar, Sakarya, Tosunlu, Zegerya, Ballı köyleri Ardanuç Merkez Bucağına ve Ardanuç Merkez Bucağından alınan köyler de Tütünlü Bucağına bağlandı. | RG              |
| 4  | Kasım | Dışişleri Bakanlığında elçilik ataması yapıldı bazı görevliler merkeze alındı. | Bükrüş Büyük Elçiliği Başkatibi Beşir Balcıoğlu, Bükrüş Büyük Elçiliğinde Orta Elçilik Başkatibi Turgut Menemencioğlu Merkeze, Merkezde 10 uncu derece memurlarından Özdemir Benler Rodos Başkonsolosluğu Kançılarlığına dereceleriyle naklen tayin edildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | RG              |

| G. | Ay    | Olay/Mevzuat                                                              | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Kaynak           |
|----|-------|---------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| 5  | Kasım | Adalet Bakanlığında Yargıtay İkinci Başkanlığına atama yapıldı.           | Yargıtay İkinci Başkanlığına Yargıtay Üyesi Osman Talat İltekin tayin edildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | RG               |
| 5  | Kasım | Belediye Kurulması hakkında onama kararname                               | Kayseri İlinin Hacılar Bucağına bağlı Hisarcık Köyünde yeniden belediye kurulmasına ait Danıştay İkinci Dairesinin kararı 1580 sayılı Belediye Kanununun 7. maddesine tevfiğe onandı.                                                                                                                                                                                                                                                         | RG               |
| 5  | Kasım | Milli Eğitim Bakanlığında Yapılan Atamalar                                | Konya, Kütahya, Seyhan, Tokat ve Hakkari Milli Eğitim Müdürlüklerine naklen tayinler yapıldı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | RG               |
| 6  | Kasım | Yeni demiryolları                                                         | Köprüboğazı Maraş iltisak hattı işletmeğe açıldı, diğer hatların inşasına program dahilinde devam edildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | C, 7 Kasım 1948  |
| 8  | Kasım | Başbakanlıktan Atama Kararnamesi                                          | Danıştay Kanun Sözcülerinden Salih Aktan Birinci Sınıf Yardımcılığına, Mehmet Nomer Üçüncü Sınıf Yardımcılığına naklen tayin edildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | RG               |
| 8  | Kasım | Maliye Bakanlığında Beşinci Sınıf Maliye Müfettişliklerine atama yapıldı. | Eski Maliye Müfettişlerinden Cavit Kınay, Ziya Müezzinoğlu ve İzzet Beşkardeş Beşinci Sınıf Maliye Müfettişliklerine tayin edildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | RG               |
| 8  | Kasım | Hükümet mecliste dört soruya cevap verdi.                                 | Bu sorular; memurların mal beyanı, otomobil suistimali, bakanların emekli maaşları ve milli korunma kanunudur. Başbakan yardımcısı o güne kadar 121 amir ve memurun mal beyanına davet edildiği, resmi plakalı otomobil suistimalini önleyecek bir kanun tasarısı hazırladıklarını anlattı. Milli Korunma kanununa ilişkin olarak savaşın sona ermekle birlikte olağanüstü halin devam ettiğini bu nedenle kanunun gerekli olduğunu belirtti. | C, 9 Kasım 1948  |
| 9  | Kasım | İstihkâm ve demiryolu okulu açıldı.                                       | Okul, bütün istihkâm subaylarının burada kurstan geçerek Amerikan malzemesi ile çalışma metotlarını öğrenmeleri için açıldı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | C                |
| 9  | Kasım | Adalet Bakanlığında Yapılan Atamalar                                      | 52 yargıcın naklen atamaları yapıldı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | RG               |
| 9  | Kasım | İstizah taktirini CHP Meclis gurubu kabul etti.                           | Şeker fiyatına yapılan zam hakkında gurup üyeleri tarafından verilen önergeler üzerinde görüşmeler yapılarak bu konuda BMM Başkanlığı'na sunulan genso-ru önergesinin kabulüne karar verildi.                                                                                                                                                                                                                                                 | C, 10 Kasım 1948 |
| 10 | Kasım | İçişleri Bakanlığında Konya İl İdare Üyeliğine atama yapıldı.             | Konya İl İdare Kurulu Üyeliğine Sait Ali Yücel atandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | RG               |
| 10 | Kasım | Ulaştırma Bakanlığında Yapılan Atamalar                                   | Ulaştırma Bakanlığı müsteşarlığına, Posta, Telgraf ve Telefon Genel Müdür Naki Köstem atandı. Posta, Telgraf ve Telefon Genel Müdürlüğüne daha önce Ticaret Bakanlığı Harb Ekonomisi Müşavirliğinde çalışmış olan Manisa eski Milletvekili Haldun Sarhan atandı. Ulaştırma Bakanlığı Özlük işleri ve Kültür Müdür Cevat Ozan Müşavir olarak nakle ataması yapıldı.                                                                            | RG               |

| G. | Ay    | Olay/Mevzuat                                                                                       | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Kaynak                    |
|----|-------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|
| 11 | Kasım | Ulus gazetesinde yayınlanan "Bolşevik Bayramı" başlıklı yazı                                       | Dışişleri Bakanlığı Ulusta çıkan yazı üzerine Başbakanlığa yazı yazmış ve "Sovyetlerle hususi bir nezaket arz ede gelmekte olan siyasi münasebetlerimizi daha ziyade fenalaştıracak herhangi bir hareketin tarafımızdan sadır olmamasına itina eden Bakanlığım bu gibi yayınların Ulus gazetesinde tekrar yer bulmaması hususunda tedbir alınması" konusunda Başbakanlığa yazı yazmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | BCA: 30.1.0.0/ 60.370.15  |
| 12 | Kasım | İçişleri Bakanlığında Hafik Kaymakamlığına atama yapıldı.                                          | Sivas İline bağlı Suşehri İlçesi Kaymakamı Mustafa yıldırım Sivas İline bağlı Hafik İlçesi kaymakamlığına atandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | RG                        |
| 12 | Kasım | Maliye Bakanlığında Yapılan Atamalar                                                               | Emekli İşleri Genel Müdür Yardımcılığına Necmi Tanşu naklen atandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | RG                        |
| 12 | Kasım | Ticaret Bakanlığında Yapılan Atamalar                                                              | İç Ticaret Genel Müdür Cemal Ziya Ardal Ticaret Müşavirliği kadrosuna atandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | RG                        |
| 12 | Kasım | Mazhar Müfid Kansu vefat etti.                                                                     | Kansu, BMM ilk devresinden itibaren milletvekilliği yapan daha öncesinde çeşitli idari amirliklerde bulunan ve Atatürk ile yakın çalışan bir şahsiyetti.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | C,13 Kasım 1948           |
| 12 | Kasım | Amerikan ve İngiliz askeri personeline kolaylık hakkında BKK yayımlandı.                           | Memleketimize gelmek için gereken izni alacak olan Amerikan ve İngiliz Askeri uçakları mürettebatının (subay ve er) pasaport ve vize kaydına tabi tutulmaları öngörülmüştür.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | BCA: 30.18.1.2/ 117.75.10 |
| 12 | Kasım | Doğu Kalkınma Planı büyük ölçüde kesinleşti.                                                       | Doğu illerinin kalkınması için hazırlanan plan için 1949 yılı Bütçesine 10 milyon liralık ödenek konuldu.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | U,13 Kasım 1948           |
| 15 | Kasım | Jandarma Kıyafeti hakkında Jandarma Kıyafet Kararının yürürlüğe konulması hakkında BKK yayımlandı. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | RG                        |
| 16 | Kasım | Ankara üniversitesi Tıp Fakültesi Yönetmeliği yayımlandı.                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | RG                        |
| 18 | Kasım | Malatya, Burdur, Zonguldak, Mardin, Siirt, İzmir illeri mülki taksimatında değişiklik yapıldı.     | 5071 sayılı kanuna kurulmuş on beş ilçeden tutumlanan bucak kadrolarıyla; Malatya İli Doğanşehir İlçesine bağlanmak, merkezi Sürgü Köyü olmak ve (1) sayılı cetvelde adları yazılı köyleri kapsamak üzere Sürgü, Burdur İli Merkez İlçesine bağlanmak merkezi Belönü Kasabası olmak ve (2) sayılı cetvelde adları yazılı köyleri kapsamak üzere Belönü, Zonguldak İli Bartın İlçesine bağlanmak merkezi Arıt (Menteşpiri) Köyü olmak ve (3) sayılı cetvelde adları yazılı köyleri kapsamak üzere Arıt, Mardin İli Kızıltepe İlçesine bağlanmak, merkezi Şenyurt (Derbesiye) Köyü olmak ve (4) sayılı cetvelde adları yazılı köyleri kapsamak üzere Şenyurt, Siirt İli Şirnak İlçesine bağlanmak, merkezi Kızılsu(Şıhras) Köyü olmak ve (5) sayılı cetvelde adları yazılı köyleri kapsamak üzere Kızılsu, İzmir İli Kınık İlçesine bağlanmak, merkezi Göçbeyli Köyü olmak ve ilişik (6) sayılı cetvelde adları yazılı köyleri kapsamak üzere Göçbeyli adlarıyla altı bucak kuruldu. | RG                        |

| G. | Ay     | Olay/Mevzuat                                                                                                                                        | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Kaynak                   |
|----|--------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| 18 | Kasım  | Arap Şemo'nun yazdığı Beyrut baskılı kürçe Şivane Kürt adlı kitabın yurda sokulmasının yasaklanması.                                                | Şivane Kürt (Kürt Çobanı) eser baştan sona komünistlik propagandası yaptığı gerekçesiyle kitabın yurda sokulmasının yasak edilmesi ve elde edilenlerin toplatılmasına Bakanlar Kurulu tarafından karar verilmiştir.                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | BCA: 30.18.1.2/117.75.13 |
| 19 | Kasım  | Arnold Toynbee konferans vermek için Türkiye'ye geldi.                                                                                              | Hükümetin davetlisi olarak gelen ve Ankara'da büyük bir konferans verdikten sonra Anadolul'da inceleme gezisine çıkan Londra Uluslar arası İlişkiler Bölümü Başkanı Arnold Toynbee 18 Kasım Perşembe, "Medeniyetlerin yükselişi ve düşüşü, dinler üzerinde tarihin teşrii" konulu bir konferans verdi. Aynı gün yine "Tarihi vakaların tefsir ve izahında kâinatın rolü" konulu ikinci bir konferans verdi.                                                                                                          | C                        |
| 21 | Kasım  | Türkiye Amerika'dan 5000 traktör satın aldı                                                                                                         | Ardından Amerika Türkiye'nin tarımsal ihtiyaçlarını incelemek üzere bir heyet gönderdi                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | TÇPPAK                   |
| 22 | Kasım  | Türkiye İktisat Kongresi toplantılarına başladı.                                                                                                    | Özellikle vergi reformu ana tartışma başlıklarından birini oluşturdu. İlerleyen günlerdeki toplantılarda temel hedef devletçilikti.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | C, 23 Kasım 1948         |
| 22 | Kasım  | Kuralık, dolu, sel gibi sebeplerden dolayı çiftçilerin borçlarının ertelenmesine dair BKK yayınlandı.                                               | TC Ziraat Bankasına olan borçlarını ödeyemeyen çok sayıda çiftçinin borçlarının ertelenmesine karar verildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | BCA: 30.18.0/117.71.26   |
| 22 | Kasım  | BKK ile vatandaşlığa alınanlar                                                                                                                      | 137 kişi Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlığına alındı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | BCA: 30.18.01/117.72.18  |
| 23 | Kasım  | Ticaret Eski Bakanı Atıf İnan hakkında Mecis soruşturma yapmak üzere kurulan Karma Komisyonun görev süresinin uzatılmasına dair TBMM Kararı alındı. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | RG                       |
| 24 | Kasım  | Memleketimizi Amerika'ya tanıtmak meselesi üzerine rapor                                                                                            | Başbakanlık tarafından hazırlanan raporda, Türkiye'nin iyi tanınmamasını birkaç sebebe bağlamaktadır. Bu sebeplerden en önemlisi rapora göre tanıtım eksikliği ve Türkiye aleyhine yazılan eser ve makalelerdir. Rapora göre Truman Doktrini ile ülkemize karşı başlayan sempati devresinde de ülkemiz hakkında esaslı propaganda seferberliğine rastlanmamaktadır. Raporda Türkiye aleyhine sıralanan eserler arasında Thornburg'un "Twentieth Century Fund" tarafından yayınlanan iktisadi eseri de bulunmaktadır. | BCA: 30.01/101.628.9     |
| 25 | Kasım  | Milli Savunma Bakanlığın-dan derece ve kıdem zammı verildi.                                                                                         | 16 subay, 12 As. Memur ile 7 Okur birer derece yükselmesine 2 subayın Kıdem zammı verilmesine 1 Yd. Subayın Askeri Memurluğa geçirilmesine karar verildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | BCA: 30.11.1/202.31.7    |
| 29 | Kasım  | Başbakanlıktan Danıştay Beşinci ve Altıncı sınıf yardımcılığına atama yapıldı.                                                                      | Danıştay Altıncı Sınıf Yardımcılığına Suzan Soyer, Beşinci Sınıf Yardımcılığına Latife Erdem Gürsoy memur tayin edildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | RG                       |
| 1  | Aralık | İçişleri Bakanlığın-dan Yapılan Atamalar                                                                                                            | Çok sayıda kaymakamın naklen atamaları yapıldı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | RG                       |

| G. | Ay     | Olay/Mevzuat                                                                                                                                                                                                                      | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Kaynak                    |
|----|--------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|
| 2  | Aralık | Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu Türkiye Geçici Milli Komisyonunun kurulmasına izin verilmesi hakkında BKK yayımlandı.                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | RG                        |
| 2  | Aralık | MTA ve Tekel Genel Müdürlüğünde çalışan yabancı uyruklu mühendislerin görev sürelerinin uzatılmasına karar verildi.                                                                                                               | Amerikan uyruğu uzman E.W.Van Ness ile F.Houston'un MTA emrinde 23/9/1948 tarihinden başlayarak günde 141,5 lira ücretle ve birer ay süre ile çalıştırılmasına, Alman uyruğu Profesör Hans Blunc'un Tekel Genel Müdürlüğünde dört ay süre ile çalıştırılmasına BKK izin verildi.                                                                                                                                                                                                                                                                       | BCA: 30.18.1.2/ 117.77.20 |
| 2  | Aralık | BKK ile vatandaşlıktan çıkarılanlar                                                                                                                                                                                               | İzin almadan kendi isteğiyle yabancı devlet uyruğuna geçtikleri tespit edilen 100 kişi vatandaşlıktan çıkarıldı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | BCA: 30.18.01/ 118.79.19  |
| 6  | Aralık | Başbakanlıktan Atama Kararnamesi                                                                                                                                                                                                  | Danıştay'da açık bulunan Başyardımcılığa Yusuf Varda, Dördüncü Sınıf Yardımcılığa Şükran Ersuner, Beşinci Sınıf Yardımcılığa Selahattin Bingöl, Birinci Sınıf Yardımcılığa Cevdet Erberk, kanun Sözcülüğüne Nezahat Yürekli, Birinci Sınıf Yardımcılığa Ali Doğan Toran atandı.                                                                                                                                                                                                                                                                        | RG                        |
| 7  | Aralık | Türkiye İle Kanada arasında 15 Mart 1948 tarihinde Ottawa'da akdedilen Modüs vivendinin onanması hakkında 5260 sayılı Kanun yayımlandı.                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | RG                        |
| 8  | Aralık | Arazi Dağıtımı                                                                                                                                                                                                                    | Hatay İlinin bütün ilçelerinde, 4753 sayılı Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu hükümlerine göre, arazi dağıtımının ve bu ilde vakfa, özel idare ve belediyelere ait topraklardan Tarım Bakanlığınca belirtilecek olanları hakkında dağıtma için kamulaştırma işlerinin ve arazi dağıtımının yapılması için BKK yayımlandı.                                                                                                                                                                                                                                 | RG                        |
| 8  | Aralık | Niğde İli mülki taksimatında değişiklik yapıldı.                                                                                                                                                                                  | Niğde İline bağlı Arapsu Kasabasının adının Gülşehir olarak değiştirilmesi hakkında BKK yayımlandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | RG                        |
| 8  | Aralık | İstanbul'da yayınlanmakta olan Marko Paşa adındaki gazetenin 26/11/1948 tarihli ve 5 sayılı nüshasıyla 3/12/1948 tarihli ve 6 sayılı nüshasının dağıtılmasının yasak edilmesi ve elde edileceklerin toplatılmasına karar verildi. | Gazetenin 26/11/1948 tarihli ve 5 sayılı nüshasında yer alan "Pamuk Prenses Elizabeth doğurdu" başlıklı bir yazının İngiltere Veliahdının doğumu münasebetiyle dost ve müttefik İngiliz Milletinin milli hislerini rencide edici mahiyette olduğunu ve yine gazetenin 3/12/1948 günlü 6. sayısında ilan sütununda "Bir kadın arıyor" başlıklı bir yazının da son zamanlarda zevcesinden ayrılan Mısır Kralı Faruk'u tezyif edici mahiyette olduğu gerekçesi ile gazetenin bu sayılarının dağıtımının yasaklanmasına ve toplanmasına karar verilmiştir. | BCA: 30.18.1.2/ 118.79.10 |
| 9  | Aralık | Başbakanlık Danıştay Kanun Sözcülüğüne atama yapıldı.                                                                                                                                                                             | Danıştay Kanun Sözcülüğüne Celal Göydün atandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | RG                        |

| G. | Ay     | Olay/Mevzuat                                                                                                                                                  | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Kaynak            |
|----|--------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| 9  | Aralık | Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığında Yapılan Atamalar                                                                                                         | Sıtma ve Savaş Müfettişliğine Niyazi Arkan, Sağlık ve Sosyal Yardım Birinci Sınıf Müfettişliğine Fazıl Gökçeören, Zonguldak Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğüne Nazif Germeyenoğlu, Bursa Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğüne Muhittin Celal Duru, Hatay Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğüne Cavit Yurtman, Maraş Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğüne Ferit Deringöz, Çorum Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğüne Hakkı Öke, Sinop Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğüne Muharrem Bilginer, Malatya Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğüne Rauf Tuğtekin, Ağrı Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğüne Rifat Günbak, Sağlık ve Sosyal Yardım İkinci Müfettişliğine Ali Nihat Güran naklen tayin edildi. | RG                |
| 9  | Aralık | Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayın Yönetmeliğinde değişiklik yapılmasına dair Yönetmelik yayımlandı.                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | RG                |
| 10 | Aralık | Başbakanlık kuruluşu hakkındaki 4443 sayılı kanuna bağlı cetvelde, 4952 sayılı kanunla eklenen kadroların kaldırılması hakkında 5261 sayılı Kanun yayımlandı. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | RG                |
| 10 | Aralık | 1948 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında 5262 sayılı Kanun yayımlandı.                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | RG                |
| 10 | Aralık | İnsan Hakları Evrensel Beyanamesi ilan edilmiştir.                                                                                                            | Türkiye Beyannameyi imzalamış, 27 Mayıs 1949 yılı Resmi Gazetesi ile yürürlüğe sokmuştur.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | TCEK              |
| 10 | Aralık | İçişleri Bakanlığı asayişe ilişkin kararlar aldı.                                                                                                             | Zabitanın şehir polisi, kır polisi diye ikiye ayrılması, jandarmaların karakollarda değil toplu halde bulundurulması kararlaştırıldı. Bunun yanında meclis bütçe komisyonu müsteşar muavinlikleri bir kısım etüd heyeti azalıkları ve bir müdürlük kadrodan çıkarıldı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | C, 11 Aralık 1948 |
| 11 | Aralık | İstanbul Teknik Üniversitesi 1948 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında 5265 ve 5266 sayılı Kanun yayımlandı.         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | RG                |
| 11 | Aralık | Brüksel, Gand ve Charleroi fahri konsolosluklarının kaldırılması hakkında BKK yayımlandı.                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | RG                |
| 13 | Aralık | Devlet Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1942 akçalı yılı Kesinhesap Kanunu yayımlandı.                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | RG                |

| G. | Ay     | Olay/Mevzuat                                                                                                                                                                                                | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Kaynak                        |
|----|--------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
| 13 | Aralık | Fransızların devrede olduğu, Suriye ile Türkiye arasındaki taşınmaz sorunları hakkında BKK yayımlandı.                                                                                                      | Maliye vekillikinden yazılan 28/12/ 1938 tarih ve 3244-36 sayılı tezkerede; Hükümetimizle Fransa Hükümeti arasında akdolan Türk ve Suriyeli Emlakine ait ihtilafın halli için Suriye'de toplanan komisyonun bir neticeye varmadan faaliyetini tatil eylediği ve Fransızların Suriye'de kalan Türk mallarını iadeye yanaşmadıkları ve bu yüzden vatandaşlarımızın zarar görmekte oldukları anlaşılmış olduğundan bu hakların kurtarılmasını temin edecek bir hal çaresi buluncaya kadar Türkiye'deki Suriyelilere ait gayrimenkullerin ahara ipotek ve ferağ edilmemesi hususundaki tedbirin tasvibi verilmiştir. | RG                            |
| 16 | Aralık | Başbakanlıktan Atama Kararnamesi                                                                                                                                                                            | Danıştay Kanun Sözcülüğüne Şükran Eralp tayin edildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | RG                            |
| 16 | Aralık | Adalet Bakanlığından Yapılan Atamalar                                                                                                                                                                       | 14 yargıcın naklen atamaları yapıldı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | RG                            |
| 16 | Aralık | İçişleri Bakanlığından Yapılan Atamalar                                                                                                                                                                     | Samsun Birinci Sınıf Emniyet Amiri Hasan Basri Güç Tokat Emniyet Amirliğine atandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | RG                            |
| 16 | Aralık | Ticaret Bakanlığından Yapılan Atamalar                                                                                                                                                                      | Ticaret Bakanlığı Londra Ticaret Müşaviri Fikri Diker İç Ticaret Genel Müdürlüğüne naklen atandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | RG                            |
| 17 | Aralık | Birleşmiş Milletler Dünya Sağlık Teşkilatının New-York'ta 1946 yılında Dünya Sağlık Teşkilatı Anayasasının imzalandığı 22 Temmuz gününün her yıl (Dünya Sağlık Günü) olarak kabulü hakkında BKK yayımlandı. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | RG                            |
| 18 | Aralık | Bolu İlinin mülki taksimatında değişiklik yapıldı.                                                                                                                                                          | Bolu İlçesine bağlı Kadifekale Köyü Kocaeli İlinin Hendek İlçesinin Karadere Bucağına bağlandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | RG                            |
| 18 | Aralık | Milli Eğitim Bakanlığından Yapılan Atamalar                                                                                                                                                                 | Van, Kars, Siirt, Tunceli, Isparta, Yozgat, Erzurum ve İçel Milli Eğitim Müdürlüklerine naklen atama yapıldı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | RG                            |
| 20 | Aralık | Vatani hizmet aylıkları hakkında Kanun yayımlandı.                                                                                                                                                          | Sivas Kongresince seçilen Temsil Heyeti Üyeleriyle TBMM'nin Birinci Döneminde bulunan Üyelere vatani hizmet tertibinden aylık bağlanması hakkında 5269 sayılı Kanun yayımlandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | RG                            |
| 20 | Aralık | Ege tütün piyasası açıldı.                                                                                                                                                                                  | Bir günde 5,5 milyon kilo tütün satıldı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | C, 21<br>Aralık<br>1948       |
| 20 | Aralık | Türk Belediyecilik Derneğinin kamuya yararlı derneklerden sayılmasına oy birliği ile BKK'nce karar verildi.                                                                                                 | Belediyelere istekleri üzerine hukuki, mali ve teknik mesuliyetler hakkında bilgi ve kanunlar hakkında istenilen istişari mütahalaları vermek, ucuz mesken inşasını ve otelcilik ve memleket dahilinde turizmi teşvik edecek çalışmalar yapmak konularını kendisine amaç edinen ve bu maksatla aylık İller ve Belediyeler dergisi ile İstimlak isimli iki tetkik eserini yayınlayan bu derginin kamuya yararlı dernek olmasına karar verildi.                                                                                                                                                                    | BCA:<br>30.10.0/<br>80.528.10 |

| G. | Ay     | Olay/Mevzuat                                                                                                                                                                                                               | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Kaynak                   |
|----|--------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| 24 | Aralık | Bazı kurumların 1948 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelinde değişiklik yapılması hakkında 5270, 5271, 5272, 5273, 5274, 5275, 5276, 5277, 5278, 5279, 5280 sayılı Kanunlar yayımlandı.                          | 5270 sayılı kanun ile Ankara Üniversitesi, 5272 sayılı kanunla Devlet Demiryolları ve Liman İşletme Genel Müdürlüğü, 5273 sayılı kanunla Hudut ve Sahiller Genel Müdürlüğü, 5274 sayılı kanunla İstanbul Üniversitesi, 5275 ve 5276 sayılı kanunla Orman Genel Müdürlüğü, 5277 Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğü, 5278 sayılı kanunla Tekel Genel Müdürlüğü, 5279 ve 5280 sayılı kanunla Vakıflar Genel Müdürlüğü 1948 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında Kanun yayımlandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | RG                       |
| 27 | Aralık | Şeker ve glikoz istihlak vergisi hakkındaki 3101 sayılı kanuna ek 4385 sayılı kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bazı maddelerinin kaldırılmasına dair 5281 sayılı Kanun yayımlandı.                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | RG                       |
| 27 | Aralık | Rum Ortodoks azınlıklarının bazı isteklerini içeren İstanbul Bölge Müfettişi Sadi İrmak'ın raporu.                                                                                                                         | Raporda İrmak, İstanbul'daki Rum vatandaşların son ara seçimlerde CHP'ye karşı dikkate değer bir ilgi ve sempati gösterdiğini ve daha geniş ölçüde bu kitleyi partiye kazandırmak için birtakım önlemler alınması gerektiğini ifade etmiştir. Maddeler halinde sıralanan önlemler şunlardır: Rum cemaati arasında anomali doğuran 2762 sayılı Vakıflar kanunu değiştirilmeli, Galate Panayla kilisesinin Papa Eftim'de geri alınarak cemaate verilmesi, Cemaat kilise, okul, hastane ve yetimhane binalarından alınan mukataa vergilerinin kaldırılması, Rum okullarında görevlendirilen Türk öğretmenlerin aylıklarının devletçe ödenmesi ve bu okullardaki yarıdirektörlük usulünün kaldırılması, cemaate ait ilkökul ve liselerde okutulan Rumca derslerin teftişi, devlet ve belediyelerde cemaat mensuplarından da memur alınarak görevlendirilmeleri, siyasi nedenlerle barodan çıkarılmış olan Rum avukatların baroya tekrar alınmaları, Rumların emlak alım ve satımlarında Türkler gibi muamele görmeleri. | BCA: 30.10.0.0/109.733.2 |
| 28 | Aralık | Türkiye ile Export-Import Bankası arasındaki kredi anlaşmasının onayı hakkında kanun yayımlandı.                                                                                                                           | Türkiye Cumhuriyeti Hükümetiyle Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti Ajanı sıfatıyla hareket eden Export-Import Bankası arasında 2 Kasım 1948 tarihinde akdedilen 30 milyon dolarlık kredi anlaşmasının onanmasına dair 5282 sayılı Kanun yayımlandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | RG                       |
| 28 | Aralık | Gümrük Daimi Ekspertler Kurulu Yönetmeliği yayımlandı.                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | RG                       |
| 29 | Aralık | Özel idarelerden aylık alan ilkökul öğretmenlerinin kadrolarının Milli Eğitim Bakanlığı teşkilatına alınması hakkındaki 5166 sayılı kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin değiştirilmesi hakkında 5283 sayılı Kanun yayımlandı. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | RG                       |



| G. | Ay     | Olay/Mevzuat                                                                                                                                                            | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Kaynak                          |
|----|--------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|
| 29 | Aralık | Şeker istihali                                                                                                                                                          | 1948 yılında 118.000 ton şeker elde edildi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | U                               |
| 28 | Aralık | Marshall Planı Avrupa İda-<br>recisi Harriman'ın basın<br>demeci                                                                                                        | Harriman, "Türkiye'nin tabii kaynaklarının gelişmesi<br>yalnız kendisi için değil bütün Avrupa ve Amerika<br>için de büyük öneme sahiptir" dedi                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | C,<br>29.Aralık<br>1948         |
| 29 | Aralık | Zonguldak Maden Başça-<br>vuş Okulu ile Maden Tek-<br>nisyen Okulunun Milli Eği-<br>tim Bakanlığına devri hak-<br>kında 5284 sayılı Kanun<br>yayımlandı.                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | RG                              |
| 29 | Aralık | 1948 yılı Bütçe Kanununa<br>bağlı (A) işaretli cetvelde<br>değişiklik yapılması hak-<br>kında 5285 sayılı Kanun<br>yayımlandı.                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | RG                              |
| 30 | Aralık | Kahire Elçiliğine atama<br>yapıldı.                                                                                                                                     | Kahire Elçiliğinin Büyük Elçiliğe yükseltilmesi ve bu<br>yer Büyük Elçiliğine Brüksel Birinci Sınıf Orta Elçisi<br>Şevket Fuat Keçeci'nin tayin edildiğine ilişkin BKK<br>yayımlandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | RG                              |
| 30 | Aralık | İzmir İlinin Foça İlçesinin<br>dar topraklı bölge olarak<br>tespiti hakkında BKK ya-<br>yımlandı.                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | RG                              |
| 30 | Aralık | Askeri Yargıtay üyeliğine<br>atama yapıldı.                                                                                                                             | Askeri Yargıtay üyeliğine Tümğ. Hüseyin Alpagut<br>atandı                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | BCA:<br>30.11.1.0/<br>195.32.24 |
| 31 | Aralık | Orta öğretim okullarında<br>yardımcı öğretmen çalıştı-<br>rılması hakkındaki 2624<br>sayılı kanun süresinin uzatıl-<br>ması hakkında 5286 sayı-<br>lı Kanun yayımlandı. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | RG                              |
| 31 | Aralık | 1949 yılı Ocak ayına ait<br>5287 sayılı Geçici Bütçe<br>Kanunu yayımlandı.                                                                                              | 5287 sayılı 1949 yılı Ocak ayına ait Geçici Bütçe Ka-<br>nunu, 5288 sayılı Ankara Üniversitesi 1949 yılı Ocak<br>ayına ait Geçici Bütçe Kanunu, 5289 sayılı Beden<br>Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1949 yılı Ocak ayına ait<br>Geçici Bütçe Kanunu, 5290 sayılı Devlet Demiryol-<br>ları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1949 yılı<br>Ocak ayına ait Geçici Bütçe Kanunu, 5291 sayılı<br>Devlet Denizyolları ve Liman İşletmeleri genel Mü-<br>dürlüğü 1949 yılı Ocak ayına ait Geçici Bütçe Kanu-<br>nu, 5292 sayılı Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü<br>1949 yılı Ocak ayına ait Geçici Bütçe Kanunu, 5293<br>sayılı Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün<br>1949 yılı Ocak ayına ait Geçici Bütçe Kanunu, 5294<br>sayılı İstanbul Üniversitesi 1949 yılı Ocak ayına ait<br>Geçici Bütçe Kanunu, 5295 sayılı İstanbul Teknik<br>Üniversitesi 1949 yılı Ocak ayına ait Geçici Bütçe<br>Kanunu, 5296 sayılı Orman Genel Müdürlüğü 1949<br>yılı Ocak ayına ait Geçici Bütçe Kanunu, 5297 | RG                              |

| G. | Ay     | Olay/Mevzuat                                                                                                                      | Açıklamalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Kaynak                         |
|----|--------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|
|    |        |                                                                                                                                   | sayılı Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğü 1949 yılı Ocak ayına ait Geçici Bütçe Kanunu, 5298 sayılı Tekel Genel Müdürlüğü 1949 yılı Ocak ayına ait Geçici Bütçe Kanunu, 5299 sayılı Vakıflar Genel Müdürlüğü 1949 yılı Ocak ayına ait Geçici Bütçe Kanunu, 5300 sayılı 1948 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında Kanun yayımlandı.                                                                                                                                                                                                                                               |                                |
| 31 | Aralık | Adalet Bakanlığından yargıç ataması yapıldı.                                                                                      | 35 yargıcın naklen ataması yapıldı ve çok sayıda yargıcın derece yükselmesi yapıldı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | RG                             |
| 31 | Aralık | Ekonomi Bakanlığından Sanayi İşleri Genel Müdürlüğüne tama yapıldı.                                                               | Sanayi İşleri Genel Müdürlüğü Sanayi Başmüfettişliğine Hasan Memik, Küçük Sanat leri Genel Müdür Yardımcılığına Abdülmennan Yiğiter atandı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | RG                             |
| 31 | Aralık | Başbakanlığın 13 Şubat tarihli 76-793/6-528 sayılı emri ile Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından hazırlanan rasyonalizasyon raporu. | Rapor Ticaret Bakanlığınca Toprak Mahsulleri Ofisine tebliğ edilen Başbakanlığın emri ile hazırlanmıştır. Planda rasyonalizasyon için gerekli olan kuruluş planının hazırlanması, yapılacak harcamaların ekonomik yükü, işin yapılış tarzının tespiti, maddi ve beşeri unsurlar hesabı, muharebe ve istatistik işleri gibi başlıklar maddeler halinde ele alınmıştır. Raporun sonucunda, ofis rasyonalizasyon hareketinin geniş ölçüde bir kadro tasarrufu gerektirdiğinin söylenemeyeceğini, kadro tasarrufunun alacağı şeklin rasyonalizasyon planının ikmali ile bunların yürürlüğe konması sırasında tebarüz edeceği vurgulanmıştır. | BCA:<br>30.10.00/<br>167.162.9 |

**ZAMANDİZİNE EK:**  
**1948 YILINDA ORMAN TAHDİT KOMİSYONLARI VE KARARLARI**

|          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 6 Ocak   | Orman Genel Müdürlüğü 20 numaralı OTK'ca Afyon Karahisar Devlet ormanlarından Burgaz Dağı Devlet ormanının Davulguköy'le alakalı iç komşuluk sınırlamasını ve Sanıklı ilçesi Davulguköy hudut hizasından ve alakalı yönü ile Burgaz Dağı Devlet ormanlarının bitiminden ve ormanlar içinden geçmekte olan mülki hudut bakımıyla Afyon Karahisar-Kütahya hudut ayırımı yapılmıştır.                             |
| 7 Ocak   | Orman Genel Müdürlüğü 20 numaralı OTK'ca Sandıklı İlçesi Burgaz Dağı silsilesi Devlet ormanlarının Dolaköy'le alakalı ve komşulu kısmının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 8 Ocak   | Orman Genel Müdürlüğü 20 numaralı OTK'ca Ahur Dağı silsilesi Devlet Ormanlarının Sandıklı Ahurhisarköy komşuluğundan sınırlanmasına başlanmış, dış komşuluğunda bulunan Çalcaköy yakasından tahdidi tamamlanmıştır.                                                                                                                                                                                            |
| 13 Ocak  | Orman Genel Müdürlüğü 20 numaralı OTK'ca Afyon'un Sandıklı İlçesi Ahur Dağı Devlet ormanlarının sınırlanmasına, Hocalar Bucağı Yağcıköy, dış komşuluğu üzere devam edilerek bitirilmiştir.                                                                                                                                                                                                                     |
| 14 Ocak  | Orman Genel Müdürlüğü 7 numaralı OTK'ca Mustafakemalpaşa İlçesi Çaltılıbük Bucağına bağlı Döllük Köyü, 8 numaralı OTK'ca Antalya Merkez İlçesine bağlı Duacı ve Çıgırlıklı Köyü, ormanlık sahasının, 17 numaralı OTK'ca Balıkesir Merkez İlçesine bağlı Köykorusu, Çamlık, Pırmallı, Ortabel, Kobaklıbaşı, Dumanlı, Beşik, 20 numaralı OTK'ca Kalandıras ormanlık arazinin sınırlama işlemleri tamamlanmıştır. |
| 15 Ocak  | Orman Genel Müdürlüğü 20 numaralı OTK'ca Afyonkarahisar İli Ahur Dağı silsilesi Devlet ormanları Merkez Sinan Paşa İlçe ayrımı hududunun Akarım Köy yakasından sınırlanması işlemi tamamlanmıştır.                                                                                                                                                                                                             |
| 19 Ocak  | Orman Genel Müdürlüğü 7 numaralı OTK'ca Mustafakemalpaşa İlçesi Üçbeyli Köyü ormanlık sahasının, 8 numaralı OTK'ca komisyon ile Antalya Merkez İlçesine bağlı Killik köyü ormanlarının sınırlanması işlemi gerçekleştirilmiştir.                                                                                                                                                                               |
| 21 Ocak  | Orman Genel Müdürlüğü 8 numaralı OTK'ca Antalya Merkez İlçesine bağlı Göçerler Köyü, 17 numaralı OTK'ca Balıkesir Merkez İlçesine bağlı Dedebayırı, Ortaepe, Taşlık, Tuzlacık, 20 numaralı OTK'ca Afyonkarahisar İli Sandıklı İlçesi Ahur Dağı silsilesi devlet ormanlarının sınırlanması işlemi gerçekleştirilmiştir.                                                                                         |
| 22 Ocak  | Orman Genel Müdürlüğü 20 numaralı OTK'ca Sandıklı İlçesinin Ahur Dağı silsilesi Kütüpez Köyü ilgisindeki orman tahdit işi bitirilmiştir.                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 26 Ocak  | Orman Genel Müdürlüğü 20 numaralı OTK'ca Daday İlçesi Valay Devlet ormanının Kolca Köyü emlak ve arazileriyle alakalı sınırlarının tahdit işlemi tamamlanmıştır.                                                                                                                                                                                                                                               |
| 27 Ocak  | Orman Genel Müdürlüğü 13 numaralı OTK'ca Daday İlçesi Kiraz Dağı Devlet ormanlarının Sabuncular Köyü emlak ve arazileriyle alakalı sınırlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                           |
| 31 Ocak  | Orman Genel Müdürlüğü 20 numaralı OTK'ca Sandıklı Kütüpez, Daylık ve Kınık Köyleri dış komşuluğunu hazi müstakil ada ormanlık alan sınır tespiti yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 5 Şubat  | Orman Genel Müdürlüğü 8 numaralı OTK'ca komisyon tarafından Antalya İlinin Aksu Bucağına bağlı Murtuna Köyü tahdidine başlanmış, 13 numaralı OTK'ca Daday İlçesi Kırkpınar devlet ormanlarının Dereliteke Köyü ile alakalı sınır tespiti gerçekleştirilmiştir.                                                                                                                                                 |
| 12 Şubat | Orman Genel Müdürlüğü 8 numaralı OTK'ca Orman Tahdit Komisyonu tarafından Antalya Merkez İlçesine bağlı Kütükçü Köyü hududu içinde bulunan devlet ormanlarının tahdidi gerçekleştirilmiştir.                                                                                                                                                                                                                   |

|            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 16 Şubat   | Orman Genel Müdürlüğü 17 numaralı OTK'ca Balıkesir İline bağlı Kepsut Bucağının Bağtepe Köyünün arazi ve emlakı ile alakalı Kocakıran, Kocaburun, Boztepe, Baldıran adlarıyla isimlendirilen devlet ormanlarının sınırı tespit edilmiştir.                                                                                                        |
| 17 Şubat   | Orman Genel Müdürlüğü 17 numaralı OTK'ca Balıkesir İline bağlı Kepsut Bucağının Kalburcu Köyünün arazi ve emlakı ile alakalı Yörükçeşmesi, Çınarpınarı, Kocagüney, Kocalarderesi, Köykorusu isimleriyle adlandırılan devlet ormanlarının sınırları tespit edilmiştir.                                                                             |
| 6 Mart     | Orman Genel Müdürlüğünün 13 numaralı OTK'ca Daday İlçesinin Valay devlet ormanının Kızıllı Köyü emlak ve arazisiyle alakalı sınırlarının tahdidi gerçekleştirilmiştir.                                                                                                                                                                            |
| 9 Mart     | Orman Genel Müdürlüğü 17 numaralı OTK'ca Balıkesir İline bağlı Kepsut Bucağının Dereçeviz Köyünün arazi ve emlakı ile ilgili Boztepe, Yaylapınar, Kocapınarlık, Kıran isimleriyle adlandırılma Devlet ormanlarının sınırları tespit edilmiştir.                                                                                                   |
| 10 Mart    | Orman Genel Müdürlüğü 17 numaralı OTK'ca Balıkesir Merkez İlçesine bağlı Gök Köyünün arazi ve emlakı ile alakalı Uğurlu Çamlığı, Malkayası, Sepdere adlarıyla isimlendirilen Devlet ormanlarının sınırı tespit edilmiştir.                                                                                                                        |
| 9 Nisan    | Orman Genel Müdürlüğü 8 numaralı OTK'ca Antalya Merkez İlçesine bağlı Sütçüler Köyü hududu içinde bulunan devlet ormanlarının tahdidi gerçekleştirilmiştir.                                                                                                                                                                                       |
| 12 Nisan   | Orman Genel Müdürlüğü 17 numaralı OTK'ca Balıkesir Merkez İlçesine bağlı Botepe ve Baldıran adlarıyla isimlendirilen Devlet ormanlarının sınırı tespit edilmiştir.                                                                                                                                                                                |
| 16 Nisan   | Orman Genel Müdürlüğü 4 numaralı OTK'ca Eskişehir Merkez İlçesine bağlı iki saat mesafedeki Sultanderesi, Mamoca, Karaavdan, Melemen köylerinin ortasında tapulu olup Hacı Hafız Zade Ali ve Ali Hüseyin ve Mehmet Abdullah Şükrü'ye ait olup 4785 numaralı kanunla devlete geçen Kaynarca meşe baltalığı ormanlarının sınır tahdidi yapılmıştır. |
| 29 Nisan   | Orman Genel Müdürlüğü 17 numaralı OTK'ca Balıkesir İline bağlı Kepsut Bucağının Sarıçayır Köyünün arazi ve emlakı ile alakalı Karakuz, Korudan isimleriyle adlandırılan Devlet ormanlarının sınırları tespit edilmiştir.                                                                                                                          |
| 3 Mayıs    | Orman Genel Müdürlüğü 17 numaralı OTK'ca Balıkesir İline bağlı Kepsut Bucağının Ovacık Köyünün arazi ve emlakı ile alakalı Karaçam ve Karakuz isimleriyle adlandırılan Devlet ormanlarının sınırları tespit edilmiştir.                                                                                                                           |
| 6 Mayıs    | Orman Genel Müdürlüğü 17 numaralı OTK'ca Balıkesir İline bağlı Kepsut Bucağının Nusrat Köyünün arazi ve emlakı ile alakalı Kışlaşası, Baldırankırı adlarıyla isimlendirilen Devlet ormanlarının sınırları tespit edilmiştir.                                                                                                                      |
| 12 Mayıs   | Orman Genel Müdürlüğü 17 numaralı OTK'ca Balıkesir İli Merkez İlçesine bağlı Kepsut Bucağına tabi Danahisar Köyünün müseccel sınırları içinde Hıdırlık Devlet ormanlarının sınırları tespit edilmiştir.                                                                                                                                           |
| 29 Mayıs   | Orman Genel Müdürlüğü 17 numaralı OTK'ca Balıkesir İline bağlı Kepsut Bucağının Şeremetler Köyünün arazi ve emlakı ile ilgili Boztepe, Baldıran adlarıyla isimlendirilen Devlet ormanlarının sınırları tespit edilmiştir.                                                                                                                         |
| 11 Haziran | Orman Genel Müdürlüğü 5 numaralı OTK'ca İzmir İli Yeni Foça Bucağı dahilindeki ormanlarının sınır tespiti yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                            |
| 24 Haziran | Orman Genel Müdürlüğü 20 numaralı OTK'ca Sandıklı İlçesi Başağaç ve Hacan köyleri dış komşuluğundaki Devlet ormanlarının sınır tespiti yapılmıştır.                                                                                                                                                                                               |
| 25 Haziran | Orman Genel Müdürlüğü 4 numaralı OTK'ca Avdan Köyü iç sınırlarının tahdidine Eski Karapazar tahdidinin 1344 sayılı sınır noktasından bağ alınarak 2267 noktasiyla iç sınırlarının tahdit ve tespitine başlanmıştır.                                                                                                                               |

|            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 26 Haziran | Orman Genel Müdürlüğü 12 numaralı OTK'ca Balıkesir İli Sındırgı İlçesinin Yaylabayır Köyü hududu dahilindeki ormanların sınır tespiti yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 1 Temmuz   | Orman Genel Müdürlüğü 4 numaralı OTK'ca Eskişehir İli Merkez İlçesine bağlı Atalan Köyünün civarındaki Devlet ormanlarının sınırları tespit edilmiştir.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 2 Temmuz   | Orman Genel Müdürlüğü 13 numaralı OTK'ca Azdavay ilçesi Kırkpınar Devlet ormanının Gökçeinek Köyü ile alakalı sınırların tespiti yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 5 Temmuz   | Orman Genel Müdürlüğü 4 numaralı OTK'ca Eskişehir İli Merkez İlçesine bağlı Düzköy arazisine mücavir Beyyayla silsilesi Devlet ormanlarının sınırları tespit edilmiştir.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 7 Temmuz   | Orman Genel Müdürlüğü 12 numaralı OTK'ca Balıkesir İli Sındırgı İlçesinin Küçüdemyan Köyü hududu dahilindeki ormanların sınır tespiti yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 8 Temmuz   | Orman Genel Müdürlüğü 7 numaralı OTK'ca Mustafakemalpaşa İlçesi Söğütalan Bucağına bağlı Alibey-Sincan Sarıncık, Kazanpınar, Onaç Köyü ve yine Mustafakemalpaşa ilçesi Çördük köyü ormanlık sahasının sınır tespiti yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 21 Temmuz  | Orman Genel Müdürlüğü 7 numaralı OTK'ca Mustafakemalpaşa İlçesi Söğütalan Bucağına bağlı Ayva ve Unçukuru Köyü, Çaltılıbük Bucağına bağlı Kızılelma Köyü ormanlık sahasının tahdidi yapılmıştır. 8 numaralı OTK'ca de Tekirova Köyü hudutları dahilindeki Tekirova Çiftliğinin ve Mandırlar Köyünün sınır tespiti işlemleri yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 23 Temmuz  | Orman Genel Müdürlüğü 4 numaralı OTK'ca Gömele Bucağı arazisine mücavir Beyyayla Dağı, Eskişehir İli Gömele Bucağının Iğdır Köyü arazisine ait Beyyayla Dağı ve silsilesi sınır tespiti yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 24 Temmuz  | Orman Genel Müdürlüğü 4 numaralı OTK'ca Melemen Köyüne komşu Sarıkaya Devlet Ormanının sınırlarının tahdidi, 12 numaralı OTK'ca Balıkesir İlinin Sındırgı İlçesinin Pürsünler Köyü hududunun, 13 numaralı OTK'ca Azdavay İlçesi Yazı Devlet Ormanının Göbese, Evlek ve Kayabaşı Köyü ile Azdavay İlçesi Kadiöldüğü Devlet ormanının Cervene köyü ile alakalı sınırlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 26 Temmuz  | Orman Genel Müdürlüğü 3 numaralı OTK'ca Kocaeli İli Gebze İlçesi Tavşancıl Bucağının Hereke Köyü sınırı dahilindeki Devlet Ormanlarının, tahdid yapılmıştır. 5 numaralı OTK'ca İzmir İli Foça İlçesinin Çakmaklı Köyü dahilindeki ormanlara ait tahdit, 7 numaralı OTK'ca Mustafakemalpaşa İlçesi Söğütalan Bucağına bağlı Akçapınar Köyü ormanlık sahasının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 27 Temmuz  | Orman Genel Müdürlüğü 4 numaralı OTK'ca Gömele Bucağına bağlı Karacaoğlan Köyü arazisine komşu Beyyayla Dağı ve Karavdan Köyünün arazisine komşu Çirçiretekleri Devlet ormanlarının sınır tespiti yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 28 Temmuz  | Orman Genel Müdürlüğü 4 numaralı OTK'ca Kanlıpınar Köyü arazisine komşu Köpeklişe Devlet Ormanının, Akpınar Köy arazisine komşu Devlet ormanının, Mamuca arazisine komşu Devlet Ormanının, 7 numaralı OTK'ca Taşpınar ve Durak Köyü sınır tespiti yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 29 Temmuz  | Orman Genel Müdürlüğü 7 numaralı OTK'ca Bursa İli M.Kemal Paşa İlçesi Söğütalan Bucağına bağlı Kadirçeşme, Garipçetekke, Karaoğlan, İnاتlar Köyü Devlet ormanlarının tahdidi, 8 numaralı OTK'ca Antalya Merkez İlçesi Aksu Bucağına bağlı Keşirler, Kundu, Devlet ormanlarının tahdidi, 13 numaralı OTK'ca Azdavay İlçesi Kadiöldüğü, Karasu, Yarbaş, Yazı, Köyü Devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 30 Temmuz  | Orman Genel Müdürlüğü 1 numaralı OTK'ca , Eyüp İlçesine bağlı Kemerburgaz Merkez Bucağına bağlı Taşlıdere, İstanbul Çatalca İlçesinin Boyalık Bucağına bağlı Ayazma Köyünde Kocatepe, Yalova İlçesinin Kılıç Bucağına bağlı Dereköy civarındaki Dumanlıdağ, Elmalık Köy, Safranköy civarındaki Devlet Ormanlarının tahdidi, 7 numaralı OTK'ca tarafından Mustafakemalpaşa İlçesi Söğütalan Bucağına bağlı Doğanalan, Körekem Köyü Devlet ormanlarının tahdidi, 15 numaralı OTK'ca Azdavay İlçesi Urva Köyü, 17 numaralı OTK'ca Balıkesir İlçesine bağlı Buzağlık, Ardıc ve Köykorusu Devlet ormanının, 19 numaralı OTK'ca Ayancık İlçesinin Söküçayırı Devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır. |

|            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 31 Temmuz  | Orman Genel Müdürlüğü 1 numaralı OTK'ca İstanbul İli Yalova İlçesinin Dumanlıdağ, Soğucak Köyü civarındaki devlet ormanlarının, 2 numaralı OTK'ca Gerede İlçesine bağlı Asmaca, Karacadağ, Macarlar, Kayızopran köyleri civarındaki devlet ormanlarının, 12 numaralı OTK'ca Balıkesir İli Sındırgı İlçesinin Menent, köyü içerisindeki ormanlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                              |
| 2 Ağustos  | Orman Genel Müdürlüğü 2 numaralı OTK'ca Gerede İlçesine bağlı İmamlar, Demirciler, Karacadağ, Aktaşkutlar, Hasanlar, Mugamlar, Köşreli, Külef köylerinin, 6 numaralı OTK'ca Antalya İli Kaş İlçesi Başlıca, Gözlengeç, Sıratepeler, Çalbalı, Somaklı, Sandallık, Kaklıcak, Manastır, Aykırca, Felenkdağı, Kocataşdibi, Çalarmut, Tesbihliçukur, Kartım, Düzmeşelik Köyü devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                      |
| 4 Ağustos  | Orman Genel Müdürlüğü 9 numaralı OTK'ca Erikler köyü, 12 numaralı OTK'ca Balıkesir İli Sındırgı ilisinin Gölcük Bucağına bağlı Kızılgür, Vezirköprü İlçesinin Mezra bucağına bağlı Saracık Köyü ile ilgili Kunduz devlet ormanlarının, 17 numaralı OTK'ca Balıkesir Merkez İlçesine bağlı Sarıalan Köyü Karakuz ve Karayanık, Kalaycılar Köyü Derineneç, Merinos, Kocaçal, Buzağlık Devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                          |
| 5 Ağustos  | Orman Genel Müdürlüğü 16 numaralı OTK'ca Vezirköprü İlçesinin Mezra Bucağına bağlı Kumral Köyü ile Kunduz çevresi, Vezirköprü İlçesinin Mezra Bucağına bağlı Kocakaya, Alçaklı Köyü devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 9 Ağustos  | Orman Genel Müdürlüğü 19 numaralı OTK'ca Ayancık İlçesinin Ömerdüz Köyü huudu içerisinde bulunan devlet ormanları, 2 numaralı OTK'ca ile Bolu İlinin Akçakoca İlçesine bağlı Aftunağzı Köyü civarı, 18 numaralı OTK'ca Anamur İlçesine bağlı Boğuntu, Çukurabanoz, Kılıç, Yukarı Kurin köyleri sınırları içinde kalan Karayatak devlet ormanları, Anamur İlçesine bağlı Alamusa, 19 numaralı OTK'ca Ayancık İlçesinin Tenetür köyü hududu içerisinde bulunan devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır. |
| 11 Ağustos | Orman Genel Müdürlüğü 12 numaralı OTK'ca Balıkesir İli Sındırgı İlçesinin İbiller ve Karagür Köyü 16 numaralı OTK'ca Vezirköprü İlçesinin Mezra Bucağına bağlı Çaltı köyü sınırlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 13 Ağustos | Orman Genel Müdürlüğü 2 numaralı OTK'ca Gerede İlçesine bağlı Mengen Bucağının Büdnük, Rüknettın, Düzköy, 9 numaralı OTK'ca Topçular, 17 numaralı OTK'ca Yarımcı-Göktepe Ormanının Bahçedere Köyü orman tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 16 Ağustos | Orman Genel Müdürlüğü 16 numaralı OTK'ca Vezirköprü İlçesi Merkez Bucağına bağlı Susuz Köyü sınırı ile ilgili Kunduz ve çevresi ormanlık alanın tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 17 Ağustos | Orman Genel Müdürlüğü 10 numaralı OTK'ca Bolu İlinin Akçakoca İlçesine bağlı Dadalı, Döngelli, 19 numaralı OTK'ca Ayancık İlçesinin Hümer, Düz, Ayaz, Gürey, Kayabaşı, Satı, Yazıcı, Kalasa, Armutluyazı Köyü sınırları içerisinde bulunan Devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                   |
| 18 Ağustos | Orman Genel Müdürlüğü 2 numaralı OTK'ca Gerede İlçesine bağlı Mengen Bucağına bağlı Karaishak, Çırdak, 5 numaralı OTK'ca İzmir İli Bornava bucağına bağlı Çamiçi, Kayadibi köyü, 7 numaralı OTK'ca Bursa İli Gemlik İlçesinin Armutlu Bucağına bağlı Selimiye, Kapaklı, Mecidiye Köyü, 10 numaralı OTK'ca Bolu İlinin Akçakoca İlçesine bağlı Şipir Köyü ve civarı Devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                           |
| 19 Ağustos | Orman Genel Müdürlüğü 5 numaralı OTK'ca İzmir İli Bornava Bucağına bağlı Kurudere Köyü, 7 numaralı OTK'ca Bursa İli Gemlik İlçesi Armutlu Bucak merkezi ve Bucağına bağlı Fıstıklı Köyü, 12 numaralı OTK'ca Balıkesir İli Sındırgı İlçesi Merkez İlçesine bağlı Küçükükü Köyü, 19 numaralı OTK'ca Ayancık İlçesinin Palamar Köyü sınırları içindeki ormanların tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                   |
| 20 Ağustos | Orman Genel Müdürlüğü 16 numaralı OTK'ca Vezirköprü İlçesi Mezra Bucağına bağlı Darıçay Köyü sınırı ile ilgili Kunduz ve çevresi devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

|            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 21 Ağustos | Orman Genel Müdürlüğü 5 numaralı Orman Tahdit Komisyonu tarafından İzmir İli Bornova Bucağına bağlı Sarnıç, Çiçek, Beşyol, Karaçam Köyü, 7 numaralı OTK'ca Bursa İli Gemlik İlçesi Armutlu Bucağına bağlı Hayriye, 9 numaralı OTK'ca Kırklareli Merkez İlçesine bağlı Ahlatlı Köyü, Keşirlik Bucağına bağlı Karaabalar Köyü sınırları devletormanlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 23 Ağustos | Orman Genel Müdürlüğü 17 numaralı OTK'ca Balıkesir İlının Ertuğrul Bucağına bağlı Karakavak Köyü sınırları içinde bulunan Çam-Karadağ İnceoğlu Korusu ve Yarımca-Göktepe baltalık, Çam ve Karadağ meşe devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 24 Ağustos | Orman Genel Müdürlüğü 5 numaralı OTK'ca İzmir İli Bornava Bucağına bağlı Yaka Köyü, 9 numaralı OTK'ca Kırklareli'nin Keşirlik Bucağına bağlı Kula, Koçaz, 12 numaralı OTK'ca Balıkesir İli Sındırgı İlçesinin Gölcük Bucağına bağlı Karakaya Köyü devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 25 Ağustos | Orman Genel 9 numaralı OTK'ca Kırklareli Merkez İlçesinin İncei Bucağına bağlı Lefeci Köyü, 10 numaralı OTK'ca Bolu İlının Akçakoca İlçesine bağlı Tepe Köyü, 11 numaralı OTK'ca Muğla İline bağlı Fethiye İlçesinin Kemer Bucağının Bekciler, Doğanlar ve Seki Köyü, 17 numaralı OTK'ca Yarımca-Göktepe, Sazak, Yanıkkışla ormanlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 26 Ağustos | Orman Genel Müdürlüğü 16 numaralı OTK'ca Vezirköprü İlçesinde bulunan Tavşandağı ve çevresi Devlet ormanlarının Merkez Bucağına bağlı Esen, Kılıçgüney, Kıрма ve Boruk Köyü, 11 numaralı OTK'ca Muğla İline bağlı Fethiye İlçesinin Kemer Bucağının Zorlaryayla Köyü sınırları içerisindeki devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 27 Ağustos | Orman Genel Müdürlüğü 19 numaralı OTK'ca Ayancık İlçesinin Reyfez ve Gaziler Köyü, 20 numaralı OTK'ca Kızık Köy yakasından Karakaya-Bulrgan Devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 31 Ağustos | Orman Genel Müdürlüğü 10 numaralı OTK'ca Bolu İlının Akçakoca İlçesine bağlı Bolatlı Köyü, 14 numaralı OTK'ca Gölköyü sınırları içerisindeki devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 1 Eylül    | Orman Genel Müdürlüğü 2 numaralı OTK'ca Gerede İlçesinin Mengen Bucağına bağlı Sarıkadılar, İliyaslar, Köyü, 8 numaralı OTK'ca Antalya İli Serik İlçesinde yer alan Kadriye, 11 numaralı OTK'ca Fethiye İlçesinin Kemer Bucağına bağlı Yayla Kınıclar Köyü hududundaki Çallıtepe, Çağşak, Çallıtaş, Pınar, Ardıçlıyurt, Cevizlik, Ardıç-Pınar, Örtülüdağ, Kuzukulağı, Ericek, Billeller, Gerder, Akçam, Çukuryurt, Ardıç devlet ormanlarının, 13 numaralı OTK'ca Azdavay İlçesi Sorkun Devlet ormanlarının Sümenler, Aynasarkale, karasu, Arıtçık,Uzla, Kapanıcı Köyü devlet ormanlarının, 14 numaralı OTK'ca Bolu Geçiveren Köyü yayla civarı, 20 numaralı OTK'ca Harcan Köy ilgisinden Küçükkoru ve Kocakoru devlet ormanları tahdidi yapılmıştır. |
| 2 Eylül    | Orman Genel Müdürlüğü. 2 numaralı OTK'ca Gerede İlçesinin Mengen Bucağına bağlı Akçakoca, Alibeyler, Karaşihlar, Karacalar, 14 numaralı OTK'ca Bolu İlının merkez ilçesine bağlı Karaköy, Dereceviran, Akçaalan, 16 numaralı OTK'ca Vezirköprü İlçesinde bulunan Tavşandağı, Halkahavli Köyü, 17 numaralı OTK'ca Balıkesir İline bağlı Ertuğrul Bucağının Kuzkuncuk Kocasık, Elmalıböğrü, Kalaklıyamaç, Gürgenaltı, Üçtepeler, Dalbaş, Mercimekçanı, Gedik, Yurteri, Karakurt, Çaltılıkmeşe, Kocabağardı, Savurançayır ormanları, 19 numaralı OTK'ca Ayancık İlçesinin Yervi, Turhan, 20 numaralı OTK'ca Afyonkarahisar İli Sandıklı İlçesi Bektaş köyü sınırları içinde kalan devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.                              |
| 3 Eylül    | Orman Genel Müdürlüğü 14 numaralı OTK'ca Bolu İli Merkez İlçesine bağlı Karacağa. Köyü devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 4 Eylül    | Orman Genel Müdürlüğü 6 numaralı OTK'ca Antalya İli Kaş İlçesine bağlı Olukbiçilen, Karakaya, Kızılkaya, Kaplantutulan, Yıllamış, Üçtepeler, Kaletüse, Maloturalık, Asar, Çatak, Kaplankaya, Kocaçukur, Tandır, Kırtaslar, Yatıkınar, Üçtepeler, Zeynepgediği, Bağlıca, Yellidoru, Eğridere, Türkmen, Karayurt, Başlıca, Yelimeri, Saplamış, Karakuz, Cindamı, Somaklı, Kırandağı 3174/8 hektarlık devlet ormanlarının, 14 numaralı OTK'ca Bolu İlının merkez İlçesine bağlı Güneyfelekettin, 17 numaralı OTK'ca Balıkesir İline bağlı Köykorusu, Ertuğrul                                                                                                                                                                                           |

|          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|          | Bucağına bağlı Yarmaca-Göktepe, 20 numaralı komisyon ile Afyonkarahisar İli Ahur Dğı silsilesi dış komşulusu Akarım Köy ilgisinden, Sandıklı İlçesi Dutagacı Köyü orman tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 6 Eylül  | Orman Genel Müdürlüğü 5 numaralı OTK'ca İzmir İli Bornava Bucağının Pınarbaşı Köyü, 8 numaralı OTK'ca Antalya İli Serik İlçesi Cumalı, Burmancı, Dikmen Köyü sınırları içerisindeki devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 7 Eylül  | Orman Genel Müdürlüğü 2 numaralı OTK'ca Gerede İlçesinin Mengen Bucağına bağlı Çay Köyü civarı ormanlarının, 21 numaralı OTK'ca Kastamonu İlinin Küçüksu Köyü sınırları içerisindeki devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 8 Eylül  | Orman Genel Müdürlüğü 2 numaralı OTK'ca Gerede İlçesinin Mengen Bucağına bağlı Seyre Köyü devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 9 Eylül  | Orman Genel Müdürlüğü 8 numaralı OTK'caAntalya İli Serik İlçesi Kürüş Köyü devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 10 Eylül | Orman Genel Müdürlüğü Antalya İli Serik İlçesi Taşlık Köyü, 17 numaralı OTK'ca Balıkesir İline bağlı Konakpınar Bucağının Bayat Köyünün arazi ve emlakı ile alakalı Pamuklar-yumaklı devlet ormanının aynı yere bağlı Pamuklu, Göztepe, Suçıkı, Kalebaşı, Balıyeri, Değirmenbaşı, Sarıkaya, Taşlıkır, Yarımcı-Göktepe, Çakmaklı-Hızırık meşe baltalığı devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 11 Eylül | Orman Genel Müdürlüğü 9 numaralı OTK'ca Kırklarelinin Merkez İlçesi belediye hududu dahilindeki Karahıdı, Kavaklı, 8 numaralı OTK'ca Antalya Serik İlçesi Karadayı Köyü, 11 numaralı OTK'ca Fethiye İlçesinin Kemer Bucağına bağlı Çaltılar Köyü hududu dahilindeki Karkuşmaz, Yelpınar, Soğulgan ve diğer mevki isimleriyle anılan Çaltırlar Ardıc Devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 13 Eylül | Orman Genel Müdürlüğü 11 numaralı OTK'ca Fethiye İlçesinin Kemer Bucağına bağlı Çobanisa Köyü hududu dahilindeki muhtelif mevki isimleriyle anılan mütecanis ardıc, meşe ve çam devlet ormanlarının, Günlükbaşı Köyüne ait Günlükbaşı Kızılçam, Atlıdere Köyünün Atlıdere Devlet ormanının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 14 Eylül | Orman Genel Müdürlüğü 1 numaralı OTK'ca İstanbul İli Yalova İlçesinin Kılıçköy Merkez Bucağındaki devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 17 Eylül | Orman Genel Müdürlüğü 1 numaralı OTK'ca İstanbul İli Yalova İlçesinin Merkez Bucağına bağlı Esadiye Köyü civarındaki Dumanlıdağ, 14 numaralı komisyon ile Bolu İlinin Merkez İlçesi Güvem Piroğlu Köyü Devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 18 Eylül | Orman Genel Müdürlüğü 1 numaralı OTK'ca tarafından İstanbul ili Yalova İlçesinin Merkez Bucağı Güneyköyündaki devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 20 Eylül | Orman Genel Müdürlüğü 1 numaralı OTK'ca İstanbul İli Yalova İlçesinin Merkez Bucağına bağlı Çengilerköyündaki devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 21 Eylül | Orman Genel Müdürlüğü 1 numaralı OTK'ca İstanbul İli Yalova İlçesinin Kılıç Bucağına bağlı Kabaklı, Handere Köyü, 5 numaralı OTK'ca İzmir İli Foça İlçesinin Yeniköy ormanlarının, 6 numaralı OTK'ca Antalya İli Kaş İlçesi Sarılar Köyü civarında Ayıbeleni, Tazıbeleni, Cebel, Çetili, Karatban, Yatıkpınar, Tantır, Yıldırımduşen, Yassıbelen, Devedüşen, Bağlıca, Kızılağaç, Sandallı, Sivri, Karakuz, Damalanı, Divit, Akin, Kozakkonağı, Çırpılık, Üçtepeler, Gündeneğaç, Hacısarı, Delibağ, Taşkuyusu, Bağlıdere, Beslekkuyusu, Yıllamış, Epircieren, Tekederesi, Asmakaklık, Dargedik, Kocapalamut isimli 1571/9 hektar Devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır. |
| 22 Eylül | Orman Genel Müdürlüğü 9 numaralı OTK'ca Tastepe, Terzidere Köyü, 16 umaralı komisyon ile de Vezirköprü İlçesine bağlı Ovacık Köyü ormanlarının sınırlarının tahdidi yapılmıştır                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |



|          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 23 Eylül | Orman Genel Müdürlüğü 17 numaralı OTK'ca Balıkesir İline bağlı Konakpınar Bucağının Çakmak Köyü sınırları içerisinde kalan orman sınırlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 24 Eylül | Orman genel Müdürlüğü 9 numaralı OTK'ca Alantepe-Şahinalı-Fınıklıdere-Polozkalası adıyla anılan devlet ormanları, 12 numaralı OTK'ca Balıkesir İli Sındırgı İlçe Merkez hududundaki ve Düvertepe Bucağına bağlı Devletlibaba Köyü , 14 numaralı komisyon ile Bolu İlinin Merkez İlçesine bağlı Dereceviran Köyü ormanlık alanın tahdidi yapılmıştır                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 25 Eylül | Orman Genel Müdürlüğü 11 numaralı OTK'ca Fethiye İlçesinin Kemer Bucağına bağlı Yayla, Patlangıç Köyü hududu dahilindek Sukuyulduğu, Değirmenbaşı ve Sinitaşı, Köse, Karaman, Çağşak, Ceylan, İncealiler, Kızıltaş, Yapalak, Ortagerisi Armutlutepe, Harbalı, Karabel, Kestepbucağı Devlet ormanının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 27 Eylül | Orman Genel Müdürlüğü 11 numaralı OTK'caFethiye İlçesinin Kemer Bucağına bağlı Taşlıdağ, Pınarlıda, Karatepe, Karataş, Eren, Tokatçukuru, Koçkaradere, Cingenyurdu, Karamcak devlet ormanlarının, 14 numaralı OTK'ca Bolu İlinin Yenice Felekettin ve Soku Köyü orman tahdidi yapılmıştır                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 28 Eylül | Orman Genel Müdürlüğü 1 numaralı OTK'ca İstanbul İli Yalova İlçesinin Merkez Bucağına bağlı Kirazlı Köyü dolayındaki Dumanlıdağ devlet ormanlarının, 14 numaralı OTK'ca Bolu İlinin Merkez İlçesi Güvem, Ömerler, Kasaplar, Akçaalan Köyü ormanlık alanın tahdidi yapılmıştır                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 29 Eylül | Orman Genel Müdürlüğü 14 numaralı OTK'ca Bolu İlinin Merkez ilçesi Güvem, Ömerler Köyü yaylası, 16 numaralı komisyon ile Vezirköprü İlçesine bağlı Samukalan, Burhaniye, Cebelli, Hayranlı, Çersiyen, Çersiyenkarabük, 17 numaralı OTK'ca Balıkesir İli Merkez İlçesinin Ertugral Bucağına bağlı Çınbil, Yataklar, Yunakdere Köyü hudutları içinde Yarımca ve örenkırı, Kuyulan sınırları içinde Çal ve Yarımca, Pamuklar-Yumaklı, Kaledağı, Kuştaşı, Sarıgöl, Pamuklar-Yumaklı, Yelibası ve Kaledağı, 17 numaralı OTK'ca Kocakır devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır                                                               |
| 1 Ekim   | Orman Genel Müdürlüğü 2 numaralı OTK'ca Gerede İlçesinin Mengen Bucağının Arak Köyü ormanlarının, 6 numaralı komisyon ile Antalya İli Kaş İlçesi Belenli Köyü civarında Ağabuzduğu, Katrancık, Çardaklı, Asartepe, Kamışlı, İşamcık, Kurtçukuru, Karageriş, Aygediği, Sünbüllü, Ayısivrisi, Duranlık, Melez, İnönü, Yarımca 2160,5 hektarlık Devlet ormanı, 7 numaralı OTK'ca Bursa İli Gemlik İlçesinin Merkez Bucağına bağlı Haydariye, gemlik-Büyük Kumla, Karacaali, Narlı, Avdan, Tekkedereköy, Karaağaç, Kındıra, Soku, Tekkeümmükemal, Bürnük Zahmanlar Köyü sınırları içerisinde kalan devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır. |
| 4 Ekim   | Orman Genel Müdürlüğü 1 numaralı OTK'ca Kocaeli Karamürsel İlçesi Merkezine bağlı Tavşanlı Köyü civarındaki Kestanepınarı, Dedekoru, Dipgölcüksınırları içerisinde kalan devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 5 Ekim   | Orman Genel Müdürlüğü 1 numaralı OTK'ca Kocaeli Karamürsel İlçesi Merkezine bağlı Ahmediye Köyü civarındaki Sivritepe, Karadere Köyü civarındaki Kınalıbayır, Çobankaya, Kocaçilek, Cindere, Geyikdere civarındaki Yanıkbayır, Üçtepeler, Aykırıbayır, Havuzdere civarındaki devlet ormanının, İstanbul Çatalca İlçesinin Karacaköy Bucak Merkezine bağlı Maltepe-Çatalkaya, Karaburun civarındaki Çakıltepe, Boyalık Bucağına bağlı Tayakadın Köyü civarındaki Ovalıdağ, 4 numaralı OTK'ca Eskişehir İli Mihalicçık İlçesi Gürleyik ve Sazak Köyü sınırları içerisinde kalan devlet ormanının tahdidi yapılmıştır.                     |
| 6 Ekim   | Orman Genel Müdürlüğü 4 numaralı OTK'ca Eskişehir İli Mihalicçık İlçesi Doğanoglu Köyüne ait Somdöken silsilesi, Ömerköy, Ermelek, Bağözü, Akçaören, Güreş, 14 numaralı OTK'ca Bolu İli Merkez ilçesi Dadanı, Hasanlı, Kızılkise devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 7 Ekim   | Orman Genel Müdürlüğü 4 numaralı OTK'ca Eskişehir İli Mihalicçık İlçesi Kavak, Kızılörüklü, Güreş, Yarıkcı, Karacaören devlet ormanlarının, 20 numaralı komisyon ile Kütahya İli Emet İlçesi Sülle Eseler Köyü, 21 numaralı OTK'ca Kastamonu İlinin Taşköprü İlçesine bağlı Kise Köyü sınırları içinde bulunan Killik devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır                                                                                                                                                                                                                                                                           |

|          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 8 Ekim   | Orman Genel Müdürlüğü 4 numaralı OTK'ca Eskişehir İli Mihalicçık İlçesine bağlı Domya, Üçbaşı Köyü devlet ormanının, 14 numaralı OTK'ca Bolu İli Merkez İlçesine bağlı Çukurviran, Kürkçüler, Pirahmetler, FasilElmalık, Paşa, Salıbeyler, Cıvırl Köyü civarı devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 9 Ekim   | Orman Genel Müdürlüğü 14 numaralı OTK'ca Bolu İlinin Merkez İlçesi Kızılağlı-Karamanlar, 20 numaralı komisyon ile Kütahya İli Emet İlçesi Sülleceseler, Değirmisaz, Kocakır Köyü Eriklikuz ada devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 10 Ekim  | Orman Genel Müdürlüğü 6 numaralı OTK'ca Antalya İli Kaş İlçesine bağlı Bayındır Köyü, 16 numaralı OTK'ca Vezirköprü İlçesine bağlı Geriz, Karlı, Gömlekhisar, 20 numaralı OTK'ca Kadıncı Köyü-Bortakaya, Emet İlçesi Dereli ve Süleeseler dış komşuluğuna sahip Dazlaktepe-Zindanalan, İslamkaya, Dereliköy ilgisinden Değirmenbaşı, Celer Dağı devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                     |
| 12 Ekim  | Orman Genel Müdürlüğü 11 numaralı OTK'ca Fethiye İlçesinin Merkez Bucağına bağlı sahil Dont Köyü hududu dahilindeki Gökalan, Tozpalamut, Tazlakburnu, Kaklıcakburnu, Arapini, Sivri, Asardibi, Küçükçukuz, Akçabelen, Köyüstü, Sırlangermesi, Kızıldışkaya, Dış, Sahrınçoğazi, Asar, Kuzyüz, Kırkkazıklı, Germenli, Taşlıkaya, Karabıçak mütecanis çam, palamut ve pırna Devlet ormanlarının, 19 numaralı komisyon ile Ayancık İlçesinin Güllüdağ devlet ormanının, 22 numaralı OTK'ca Kazdağı silsilesi Tavuşanalanı ve Maden Dağı Devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır. |
| 18 Ekim  | Orman Genel Müdürlüğü 1 numaralı OTK'ca Fethiye İlçesinin Düzyer, Bölük, Değirmenbaşı, Yassıbelen, Zerider, Asar, Yörükyurdu, Kocagünlük, Karatavukluk, Tepecik, Karamankırı, Kürtünlü, Narlık, Alayürek, Kütüklük mütecanis çam devlet ormanlarının, 7 numaralı OTK'ca Bursa İli Gemlik İlçesi Merkez Bucağı Küçük Kumla Köyü, 8 numaralı OTK'ca Antalya Merkez İlçesine bağlı Araplar Köyü, 17 numaralı OTK'ca Balıkkayaşören, Ardıçlıgöl, Kocagerme, Küçükçarıklı, Büyükçarıklı devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.                                                  |
| 19 Ekim  | Orman Genel Müdürlüğü 17 numaralı OTK'ca Balıkesir İlne bağlı Dalakpınarı, Alaçaklı, Yayalçemesi, Adamöldüğü, Söğütçük, Öripek, Boztepe, Mercimeklik, Şarpıncık, Kocayanık, Kocakıran, Kızıltepe, Odundağı, Pırnalıburun, Dedekıranı Devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 20 Ekim  | Orman Genel Müdürlüğü 1 numaralı OTK'ca İstanbul İli Çatalca İlçesine bağlı Boyalık Bucağı sınırları içinde bulunan Yassıören Köyündeki Muratköy Çiftlik ve ormanlarının tahdidi yapılmıştır                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 21 Ekim  | Orman Genel Müdürlüğü 6 numaralı OTK'ca Antalya İli Kaş İlçesine bağlı Tırmısın Köyü sınırları dahilinde kalan Tırmısın baltalık ormanı ve 9 numaralı komisyon ile Bedre Köyü sınırları içerisindeki Bedrekalası devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 22 Ekim  | Orman Genel Müdürlüğü 5 numaralı OTK'ca İzmir İlinin Bornava Bucağına bağlı Kavaklıdere Köyü hududu dahilindeki devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 23 Ekim  | Orman Genel Müdürlüğü 3 numaralı OTK'ca Kocaeli İli Gebze İlçesi Tavşancıl Bucağının Merkez Köyü sınır dahilinde kalan ormanların tahdidi yapılmıştır                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 25 Ekim  | Orman Genel Müdürlüğü 17 numaralı OTK'ca Balıkesir İlne bağlı Çumurcuk ve tabileri devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 6 Kasım  | Orman Genel Müdürlüğü 11 numaralı OTK'ca Fethiye Merkez Bucağına bağlı sahil Bozyer Köyü hududu dahilindeki Gedik, Ayızgedği, İnbaşı, Yanıkmeşe ve Kızlan, Uzunburun, Topaçdamı ve Küçük İnbaşı ve Uzunburun devlet ormanının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 10 Kasım | Orman Genel Müdürlüğü 5 numaralı OTK'ca , İzmir İlinin Buca Bucağına bağlı Tahtalı Köyü hududu, 6 numaralı OTK'ca Antalya İli Kaş İlçesine bağlı Kapaklı Köyü Kapaklı, Kaş İlçesine bağlı Kale Köyü mülki sınırları dahilindeki Asar ve Kekova dahilindeki devlet ormanının tahdidi yapılmıştır                                                                                                                                                                                                                                                                              |

|          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 12 Kasım | Orman Genel Müdürlüğü 17 numaralı OTK'ca Kocaeneç, Ayırdağ, Elmalıyurt, Kışla, Değirmencik deresi, Yalnızçam, Beygirölen, Bendbaşı devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 13 Kasım | Orman Genel Müdürlüğü 16 numaralı OTK'ca Vezirköprü İlçesine bağlı İncesu Köyü orman sınırının tahdidi yapılmıştır                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 17 Kasım | Orman Genel Müdürlüğü 11 numaralı OTK'ca Fethiye Merkez Bucağına bağlı sahil GökbenKöyü hududu dahilindeki Boynuzcuk, Karadere, Ereyiz, Gavuryol, Taşkaklık, Arılıktaş, Devebotlayan, Almağacı, Avdangözü, Üsteker, Mezarlık, Avdanpınarı, Mandıralık, Ortabelen, Gevenlibelen, 15 numaralı OTK'ca Kastamonu İlinin Araç İlçesinin Merkez Bucağına bağlı Avlacık Köyü, 16 numaralı komisyon ile Vezirköprü İlçesine bağlı Aşağı Narlı Köyü, 17 numaralı OTK'ca Balıkesir İline bağlı Konakpınar Geyikliada devlet ormanının tahdidi yapılmıştır. |
| 18 Kasım | Orman Genel Müdürlüğü 17 numaralı OTK'caBalıkesir İli Konakpınar Bucağının Söp Köyünün emlakı ile alakalı Kaledağı, Karataş ve Çaparmezarlık koru ormanı tahdidi yapılmıştır                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 19 Kasım | Orman Genel Müdürlüğü 6 numaralı OTK'caAntalya İli Kaş İlçesine bağlı Demre Bucağının Gürses Köyü hududu dahilindeki devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 20 Kasım | Orman Genel Müdürlüğü 16 numaralı OTK'ca Vezirköprü İlçesine bağlı Akçayazı Köyü ve 17 numaralı komisyon ile Balıkesir İli Merkez İlçesine bağlı Uzunalan Kobaklıdüz devlet ormanların tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 23 Kasım | Orman Genel Müdürlüğü 17 numaralı OTK'caBalıkesir İline bağlı Karagöl, Kızılcım, Domuzçukuru, Sütlük, Fındıklı ve Yanıktepe ormanlarının tahdidi yapılmıştır                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 24 Kasım | Orman Genel Müdürlüğü 19 numaralı OTK'ca Ayancık İlçesinin Keş Köyü hududu içerisinde bulunan devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 25 Kasım | Orman Genel Müdürlüğü 19 numaralı OTK'ca , Ayancık İlçesinin Yusufllu Köyü , 22 numaralı OTK'ca Edremit İlçesi dahilindeki Kazdağı silsilesi Adakayası, Kurukestane, İsbainişi, Kobaklı, Yaylacık, Domuzçukuru, Çadırkurdu, Ortaburunlar, Isırganlı, Kırılgaç, Gökbüyet, Karıncalıdere, Kilisederesi devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                    |
| 26 Kasım | Orman Genel Müdürlüğü 22 numaralı OTK'ca tarafından Kazdağı silsilesi Yüksektepe, İsmailoluk, Kozburnu, Dedetepesi devlet ormanlarının Tahtakuşlar Köyü ile dış komşuluğunun tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 27 Kasım | Orman Genel Müdürlüğü 22 numaralı OTK'ca Kazdağı silsilesi Bozdağı, Saçlık, Avcı yaylası, Fındıkdere, Hatıppınar, Kazanoluk, Kadife yaylası, Korucaoluk ve Babatepesi etekleri devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 30 Kasım | Orman Genel Müdürlüğü 3 numaralı OTK'ca Kocaeli İli Gebze İlçesi Çerkeşli Köyü sınırı dahilinde kalan ormanların tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 1 Aralık | Orman Genel Müdürlüğü 3 numaralı OTK'ca Kocaeli İli Gebze İlçesi Kalburcu devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 3 Aralık | Orman Genel Müdürlüğü 6 numaralı OTK'ca Antalya İli Kaş İlçesine bağlı Demre Bucağının Kumköy civarında İnceburun devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 4 Aralık | Orman Genel Müdürlüğü 3 numaralı OTK'ca Kocaeli İli Gebze İlçesi Kutlucadıvanı devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 9 Aralık | Orman Genel Müdürlüğü 10 numaralı OTK'ca Bolu İlinin Akçakoca İlçesine bağlı Kurugöl Köyü ve civarı devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır. 19 numaralı OTK'ca Ayancık İlçesinin Cabanay Köyü hududu içerisinde bulunan devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                |

|           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 10 Aralık | Orman Genel Müdürlüğü 11 numaralı OTK'ca Fethiye İlçesinin Üzümlü Bucağına bağlı sahil Yakacık Köyü hududu dahilindeki Köytaş, Kepezdibi, Otderesi, Çıtlıkgür, Kocakuz, Günlüklü, Kızılçam, Gebekizlan, Ovataşı, Köyiçi, Karımcak, Yüreali, Sandallı, Koç, Örtün, Düzçam, 16 numaralı OTK'ca Vezirköprü İlçesine bağlı Göllüalan Köyü devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                |
| 15 Aralık | Orman Genel Müdürlüğü 1 numaralı OTK'ca İstanbul Çatalca İlçesi Kalfa Köyü dolaylarındaki Üveyiktepe, Sürmeli, Kumarlı, Keçiören, Kuru, 5 numaralı komisyon ile İzmir İlinin Buca Bucağına bağlı Belenbaşı Köyü sınırları dahilindeki devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 17 Aralık | Orman Genel Müdürlüğü 5 numaralı OTK'ca İzmir İlinin Buca Bucağına bağlı Kırıklar Köyü sınırları dahilindeki devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 18 Aralık | Orman Genel Müdürlüğü 6 numaralı OTK'ca Antalya İli Kaş İlçesinin Demre Bucağına bağlı Beymelek, Boz, Sıcak ve Barak Köyü sınırları içerisinde kalan devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 20 Aralık | Orman Genel Müdürlüğü 6 numaralı OTK'ca Antalya İli Kaş İlçesinin Demre Bucağına bağlı Köşkerler ve Matırlı (Kınık), Köyü sınırları içerisinde kalan Kislebelende devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 21 Aralık | Orman Genel Müdürlüğü 14 numaralı OTK'ca Bolu İlinin Merkez İlçesi Çukurviran Köyü ve yaylası sınırları içerisinde kalan devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 22 Aralık | Orman Genel Müdürlüğü 3 numaralı OTK'ca Kocaeli İli Gebze İlçesi Kargalıdivanı, 7 numaralı OTK'ca Bursa İlinin Gemlik Merkez İlçesine bağlı Cihatlı Köyü sınırları içerisinde kalan devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 23 Aralık | Orman Genel Müdürlüğü 7 numaralı OTK'ca Bursa İlinin Gemlik İlçesine bağlı Şahinyolu, 9 numaralı OTK'ca Kırklareli Merkez Bucağına bağlı Poloskalesi, Hüyükler, Dişbudak, Kokarça, Kuru, Ayrancıgöller, Sulcakedere, 11 numaralı OTK'ca Kemer Bucağına bağlı Zorlar Köyü sınırları dahilindeki Cingenbelen, Kızılbuca, Mısırdamı, Garagedik, Çeşmeözü, Yeniayla ve Düzçam, Köyiçi, İncedere, Tepecik, Anbarbeleni, Namazlacıvarı, Pirahmetler Mezarlığı, Hasanderesiagzı, Erenler, Doğrugediktepesi, Göçük, Kuvalıca, Gökyar, Kocadere, Pürenliçam, Kocadere, Karatesbih, İncirliçam devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır. |
| 27 Aralık | Orman Genel Müdürlüğü 4 numaralı OTK'ca Garbi Karadere Ormanının Kozlu ve Bakırılıçanşa Köyü sınırları içerisinde kalan devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 28 Aralık | Orman Genel Müdürlüğü 14 numaralı OTK'ca Garbi Karadere Ormanının Bakırılıçanşa, Fasıl, Çölmekçiler, Dodurga, Çakmaklar Köyü sınırları içerisinde kalan devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 30 Aralık | Orman Genel Müdürlüğü 11 numaralı OTK'ca Fethiye İlçesi Kemer Bucağına bağlı Sahil Seydiler Köyü sınırları içerisinde Cingenbelen, Küçükkaragedik, Mengiş, Killik, Yassı, Muratbelen, Erenbelen, Bağlıçam, Geçelik, Çakallık, Çetilibelen, Suluçukur, Muslukbaşı, Ayanlar deresi, Kızılın deresi, Sırçalık, Akyol, Aksahırınç, Alazeytinlik, Ballarbeleni, Karataş devlet ormanlarının tahdidi yapılmıştır.                                                                                                                                                                                                                   |

## KAYNAKÇA

- Ahmad, Feroz, *Türkiye’de Çok Partili Politikanın Açıklamalı Kronolojisi*, Bilgi Yayınevi, İstanbul 1976
- Aral, Namık Zeki, “1948 Bütçesine Dair”, *Siyasi İlimler Mecmuası*, Sayı:205, cilt:XVIII, Nisan 1948, s.28-31
- Avrupa İktisadi Kalkınma Programı (Beşeriyete Hizmet Eden Tarihi Bir Vesika), *İktisadi Yürüyüş Dergisi*, Cilt:9, Sayı:196-197, Mart 1948, s.9-15
- Avrupa İktisadi Kalkınma Programı (Türkiye)*, Başbakanlık Devlet Matbaası, Ankara 1948
- Başar, Ahmet Hamdi, “Açılış Konuşması”, *Türkiye İktisat Kongresi*, İstanbul, 22-27 Kasım 1948. (Bildiriler). Ankara: DPT, 1997 <http://ekutup.dpt.gov.tr/ekonomi/turkiye/iktisa48/>
- Baydar, Ertuğrul, *İkinci Dünya Savaşı İçinde Türk Bütçeleri*, Maliye Bakanlığı Tetkik Kurulu Yayını No: 1978-195, Ankara 1978 s.73
- Birinci Türk Yapı Kongresinde Mesken Politikamız, *Türk Ekonomisi Dergisi*, Yıl:6, Sayı:60, Haziran 1948, s.154-156
- Ete, Muhlis, “Ekonomi Genel Meclisi”, *Türk Ekonomisi Dergisi*, Yıl:6, Sayı:56, s.35-37
- Eyüboğlu, Cemal, “Marshall Planı ve Türkiye” *Siyasi İlimler Mecmuası*, Sayı206, Cilt:18, Mayıs 1948
- Güler, Birgül Ayman, “İl Özel İdaresi Harcamaları: 1925-1990”, *Çağdaş Yerel Yönetimler*, Cilt:4, Sayı:3, Mayıs 1995
- Güven, Sami, 1950’li Yıllarda Türk Ekonomisi Üzerinde Amerikan Kalkınma Reçeteleri (Hilts, Thonburg, Barker Raporu), Ezgi Kitabevi, Bursa 1998
- Guzelsari, Selime, "Dunya Ticaretinde Çok Taraflı Anlaşmalar Sureci", *Hizmetler Ticaretinde Küresellesme: GATS Anlaşması*, Selime Guzelsari, Engin Sezgin, Onur Karahanogulları, Seyhan Erdoğan, DİSK Genel-İş Yayını, Ankara 2002.
- Keleş, Ruşen, *Yerinden Yönetim ve Siyaset*, Cem Yayınevi, İstanbul 2000
- Keleş Ruşen, Bülent Duru, “Ankara’nın Ülke Kentleşmesindeki Etkilerine Tarihsel Bir Bakış”, *Mülkiye Dergisi*, cilt: XXXII, Sayı: 261.
- Keskin, Nuray, “Türkiye’de Kamu Yönetimi Disiplinin “Köken” Sorunu”, *GETA Tartışma Metinleri*, No:89, Kasım 2005
- Maier, Charles S. “Between Taylorism and Technocracy: European Ideologies and the Vision of Industrial Productivity in the 1920s”, *Journal of Contemporary History*, Vol.5, No. 2, 1970
- Manioğlu, Kenan, *Türkiye’de Marşal Planı* (1948’den 1949 yılı sonuna kadar) Cilt:9, Devlet Bakanlığı Basımevi Matbaası, Ankara, 1951
- Nalbandoğlu, Reşat, “Devlet Teşebbüsleri Rasyonel Çalışmamaktadır”, *İktisadi Yürüyüş Dergisi*, Yıl:9, Cilt:9, Sayı:213–214–215–216, Aralık 1948, s.33-34
- Selen, H.Sadi, *Türkiye’nin Yol Sistemi*, Türk Coğrafya Kurumu Yayını, Ankara 1943
- Şenyapılı, Tansı, *Ankara Kentinde Gecekondu Gelişimi (1923-1960)*, Kent-Koop Batıkent Konut Üretimi Yapı Kooperatifleri Birliği, Ankara 1985
- Tekeli, Esat, *Mali Ve İktisadi Meseleler 1943-1949*, Ankara 1950
- Tezel, Yahya Sezai, *Cumhuriyet Döneminin İktisadi Tarihi (1923-1950)*, Yurt Yayınları, Ankara 1982, s.375

- Thornburg, M.W, *Türkiye Nasıl Yükselir*, Hür Fikirleri Yayma Cemiyeti, Yayın No: 2, Kardeşler Basımevi İstanbul 1948
- Tören, Tolga, *Yeniden Yapılanan Dünya Ekonomisinde Marshall Planı: Türkiye Örneği*, MÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü İktisat Anabilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2006,
- Türk Belediyecilik Derneğinin II.Kongresi, *Siyasi İlimler Mecmuası*, Sayı:206, Cilt:18, Mayıs 1948, s.80-85
- Türkiye’de Demiryolu’nun Tarihi Gelişimi, [www.kamusen.org.tr/imaj/arge/demiryolu.pdf](http://www.kamusen.org.tr/imaj/arge/demiryolu.pdf)
- Türkiye’de Marşal Planı (Başlangıçtan 1951 sonuna kadar)*, Devlet Bakanlığı Basımevi Matbaası, Ankara 1952
- Yazman Aslan Tufan, “Amerikan Yol Heyeti Reisinin Demeci”, *İktisadi Yürüyüş Dergisi*, Yıl:9, Sayı195, 12 Şubat 1948, s.21-23

#### **Gazeteler**

Cumhuriyet Gazetesi  
Ulus Gazetesi

#### **Dergiler**

İktisadi Yürüyüş Dergisi  
Siyasi İlimler Mecmuası  
Türk Ekonomisi Dergisi

#### **Arşivler**

Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi

#### **İnternet Kaynakları**

Türkiye Cumhuriyeti Ekonomi Kronolojisi